PROLETARCI VSEH DEŽEL, ZDRUŽITE SE!

DELO

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA SLOVENIJE

LJUBLJANA, NEDELJA, 15. OKTOBRA 1967 • LETO IX., ŠT. 281 • CENA 50 PAR (50 STARIH DINARJEV)

»DELO« IZHAJA OD 1. MAJA 1959 PO ZDRUŽITVI »LJUDSKE PRAVICE«, KI JO JE 8. OKTOBRA 1934 USTANOVILA KOMUNISTIČNA PARTIJA V SLOVENIJI, IN »SLOVENSKEGA POROČEVALCA«, KI GA JE LETA 1941 USTANOVILA OSVOBODILNA FRONTA SLOVENSKEGA NARODA

GLAVNI UREDNIK JOŽE SMOLE
ODGOVORNI UREDNIK DUŠAN BENKO

PRVA IZDAJA

Britansko-egiptovska odjuga

Kairo pričakuje Brownovo pismo: umik za plovbo skozi prekop

OD NAŠEGA POROČEVALCA

KAIRO, 14. okt. — Reakcijsko letalo družbe BOAC, ki bo nocoj pristalo na kairskem letališču, bo po junijski vojni prvo britansko letalo, ki bo pristalo v Egiptu. Prihod tega letala pa je le eno izmed znamenj, ki pričajo o odjugi v odnosih med Londonom in Kairom.

Pred nekaj dnevi je prišlo sem nekaj predstavnikov britanskih potovalnih agencij. V Kairu pričakujejo trgovinsko odposlanstvo, v katerem bodo finančni in gospodarski strokovnjaki. Toda najvažnejši dogodek v tej zvezi je prihod uradnega odposlanca iz Londona, sira Harolda Beeleya, ki naj bi prispel semkaj jutri, torej le tri dni po tistem, kar je sir Dingle Foot zaključil svoje kratko, toda po vsem videzu plodno raziskovalno poslanstvo.

Po poročilu »Al Ahrama« se bo sir Harold začel pogovarjati z egiptovskimi uradnimi predstavniki v ponedeljek. Posvetoval se bo z vršilcem dolžnosti zunanjega ministra Ahmedom Hasanom el Fekijem, istega dne popoldne pa s pomočnikom predsednika republike za zunanje zadeve dr. Mahmudom Favzijem. Razen tega drugi časopisi poročajo, da prinaša sir Harold s seboj poslanico ministra Georgea Browna predsedniku Naserju. Po pisanju tiska vsebina poslanice še ni znana, menijo pa, da je posvečena jasno poudarjeni želji Britanije, da bi stiki s Kairom napredovali, razvile pa naj bi se tudi zveze z arabskim svetom v celoti. Časopis »Akbar el Jom« poroča, da je sir Harold že vnaprej predlagal, naj bi kmalu obnovili diplomatske stike med državama na ravni odpravnikov poslov, ta dva pa naj bi utrla pota za okrepitev odnosov med Kairom in Londonom.

V luči vseh teh dogodkov se zdi, da je obnovitev stikov med tema dvema deželama predvsem še vprašanje časa. Hkrati pa je v tem trenutku še bolj pomembno, kakšno vlogo lahko odigra Britanija pri prizadevanjih, da bi našli mirno rešitev za krizo. Britanski odnos do tega vprašanja se je prav gotovo občutno spremenil. Kaže, da je britanska diplomacija vse bolj odkrito naklonjena Arabcem. Dopisnik »Al Ahrama« iz Združenih narodov poroča, da je brat sira Foota, lord Caradon, zapleten v zakulisne pogovore o možnostih, ki naj bi privedle do ponovne otvoritve Sueškega prekopa. Po trditvah iz »Al Ahrama« in iz nekaterih drugih virov je nekaj pomorskih sil že dalo nekaj predlogov, toda vodstvo ZAR jih je zavrnilo kot nesprejemljive. Kairski dnevnik pravi, da lord Caradon predlaga, naj bi OZN zagotovila umik izraelskih čet, hkrati pa naj bi Egipt začel čistiti

● Nadaljevanje na zadnji strani

ATENAGORA V BEOGRADU — Na povabilo patriarha srbske pravoslavne cerkve Germana se je na poti v Rim, kjer bo vrnil obisk papežu Pavlu VI., zadržal v Jugoslaviji carigrajski nadškof in vasiljenski patriarh Atenagora. V petek 13. oktobra ga je sprejel predsednik Tito. Telefoto: Tanjug

V septembru je naš izvoz presegel lansko raven

Ob večjem uvozu se je letošnje leto nekoliko poslabšala bilanca z zahodno Evropo

BEOGRAD, 14. okt. Po podatkih zveznega zavoda za statistiko se je jugoslovanski izvoz v prvih devetih mesecih letošnjega leta v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta povečal približno za 4,5 odstotka in dosegel skupno vrednost 11.232 milijonov Ndin, hkrati pa se je uvoz povečal za 9,6 odstotka in dosegel skupno vrednost 15.812 milijonov Ndin.

V septembru se je izvoz v primerjavi s prejšnjima dvema mesecema precej povečal. Medtem ko je v avgustu s 1.156 milijoni N din zaostajal za lanskim izvozom v tem mesecu za 4,3 odstotka, se je v minulem mesecu naglo povečal na 1.367 milijonov N din in pri tem presegel lanski izvoz v septembru za 8,6 odstotka.

V primerjavi s prejšnjimi meseci letošnjega leta se je v septembru povečal izvoz obleke, obutve, žive živine, pijač, sadja, sočivja, proizvodov lesne in kemijske industrije, zmanjšal pa se je izvoz mesa in tobaka, zlasti pa koruze. Do konca septembra pa smo že izvozili 650.000 ton koruze, vtem ko smo je predlanskim v tem obdobju izvozili samo 140 tisoč ton.

Uvoz se je v septembru gibal na visoki ravni. Njegova vrednost je dosegla 1.872 milijonov N din. V celotnem letošnjem uvozu, ki je bil za blizu 10 odstotkov večji od lanskega, je največja postavka reprodukcijski material (58 odstotkov skupne vrednosti uvoza). Največ uvažamo kož, volne, bombaža, nafte in njenih derivatov ter jeklenih valjanih in vlečenih izdelkov. Uvoz opreme se je povečal enako kakor reprodukcijske-

●● Nadaljevanje na zadnji strani

OZN: odložena razprava o krizi na Srednjem vzhodu

Včeraj je spet izbruhnil topniški spopad med izraelskimi in jordanskimi četami

NEW YORK, 14. okt. (Reuter, Tanjug, MENA). Predsednik generalne skupščine OZN Corneliu Manescu je sinoči potrdil, da so debato o Srednjem vzhodu v generalni skupščini preložili za nedoločen čas. Kdaj bodo začeli obravnavati v generalni skupščini to vprašanje, bodo sporočili pozneje.

Amanski radio je danes poročal, sklicujoč se na sporočilo vojaškega poveljstva, da so izraelske sile začele streljati na jordanske položaje na vzhodni obali reke Jordana, nato pa so po enournem premoru ponovno odprle ogenj. Jordanske sile so odgovorile na izraelsko izzivanje in verjetno zadale sovražniku manjše izgube. Poročilo pravi, da Jordanci niso imeli žrtev.

Izrael je obtožil Jordanijo, da je s topovi streljala preko reke Jordana, in sicer davi okrog osmih južno od Galilejskega jezera. Izraelski vojaški predstavnik je sporočil, da so jordanske sile z vzhodnega brega streljale na Izraelce s puškami in topovi, izraelski vojaki pa so takoj odgovorili z ognjem iz avtomatskega orožja in tankov.

Ves današnji kairski tisk si razlaga preložitev debate v generalni skupščini o krizi na Srednjem vzhodu kot potrdilo neuspešnih prizadevanj, da bi bili našli sprejemljivo formulo za rešitev krize. Časopisje meni, da bi morali dosje o krizi po posvetih, ki prav zdaj potekajo v svetovni organizaciji, poslati varnostnemu svetu.

List »Al Ahram« piše, naj bi preložena debata pomagala Sovjetski zvezi in ZDA, da končajo svoje dvostranske pogovore o krizi na Srednjem vzhodu. Poglavitna ovira v teh pogovorih je v tem, ker ZDA vztrajajo, da je treba Jeruzalem prepustiti Izraelu.

Kairski listi opozarjajo na vesti o pobudi britanske delegacije v OZN za začetek reševanja krize.

Stanovnik: Potrebujemo novo, pogumno, daljnovidno politiko

Vodja naše delegacije na konferenci »skupine 86« v Alžiru je pozval k solidarnemu nastopu zoper krizo gospodarskega razvoja

ALŽIR, 14. okt. (Tanjug). Šef jugoslovanske delegacije na pripravljalni konferenci držav v razvoju v Alžiru Janez Stanovnik je danes izjavil, da preživlja svet eno najhujših kriz v zgodovini, in sicer krizo gospodarskega razvoja. Za reševanje te krize je potrebna nova, pogumna in daljnovidna politika.

Poudaril je, da utegne samo nova mednarodna politika o razvoju omogočiti izhod iz sedanjega položaja in preprečiti verižno reakcijo finančnega poloma v celotnem svetovnem gospodarstvu. Zavest o nevarnosti krize, ki jo preživlja svet, je veliko močnejša kot vsi razločki, ki utegnejo obstajati med državami v razvoju. Vse te države vedo, da v okviru svetovnega gospodarstva, ki je med seboj odvisno, ne bodo mogle rešiti problema svoje gospodarske neodvisnosti osamljene, brez ustrezne mednarodne podpore in sodelovanja.

Za mednarodni gospodarski položaj je značilna čedalje večja koncentracija ekonomske moči, je dejal Janez Stanovnik in pripomnil, da je ta koncentracija poskus delno reševati splošno krizo razvoja. Vendar pa mednarodnih gospodarskih problemov tehnično ni mogoče reševati, kadar so razvite države povsem neodvisne v svojih akcijah nasproti državam v razvoju. Zato je šef jugoslovanske delegacije na alžirski konferenci poudaril, da so kolektivna pogajanja neogibna, če hočemo uresničiti program držav v razvoju in premagati krizo. Kolektivno pogajanje pa terja veliko solidarnost držav v razvoju, solidarnost, katere namen ni osnovati nov svetovni ekonomski blok oziroma omejene grupacije. Celotni pomen konstruktivnih prizadevanj držav v razvoju je v prepričanju, da je reševanje njihovih problemov odvisno od nadaljnjega svetovnega gospodarskega napredka.

Solidarnost pa predvsem pomeni splošni sporazum o osnovnih smereh akcije. Če se hočejo države v razvoju zediniti o kompleksni podlagi, so potrebne obsežne akcije z vrsto ukrepov, ki se medsebojno dopolnjujejo in povezujejo. V tej zvezi je Janez Stanovnik natančneje pojasnil, da mora biti realistični program za akcijo jasno formulirana shema med seboj uglašenih ukrepov, ki bodo tvorili novo »temeljno listino« ekonomskega razvoja.

Šef jugoslovanske delegacije je nadalje dejal, da čedalje manjši izvozni dohodki držav proizvajalk surovin v zadnjem času opozarjajo, da dramatično upada izvoz surovin. Zato se je treba s takojšnjimi in odločnimi ukrepi zavzeti za večji obseg izvoza, bolj dinamično stabilizacijo cen in finančni program diverzifikacije, ki naj bo v pomoč pri strukturalnem prilagajanju proizvodnje. Stanovnik je poudaril, da tudi industrijski izvoz držav v razvoju zaostaja v primerjavi s svetovno dinamiko izvoza, in dejal, da tega problema ni mogoče urejati tako, da preprosto odpravimo carinske ovire, temveč z odpravljanjem ovir necarinske narave, zlasti tistih, ki temeljijo na tako imenovanih motnjah trga.

Tukajšnji opazovalci pripominjajo, da so sinočnji in današnji govori v plenarni debati kot tudi intenzivna dejavnost regionalnih skupin in posebnih komisij na konferenci skupine 86 držav nazorno potrdili, da so države v razvoju našle možnost za združeno delovanje, s katerim naj bi spremenile sedanje ekonomske odnose, ki zavirajo uveljavitev dveh tretjin svetovnega prebivalstva.

Davi se je tudi afriški regionalni skupini po tridnevnih pogovorih posrečilo zbližati stališča in uskladiti protislovna mnenja »o ugodnem položaju« skupine 18 frankofonskih držav, pridruženih EGS, kot tudi o metodah, s katerimi bi bilo mogoče pomagati najbolj nerazvitim državam.

Led je prebit

Po precejšnjih izkušnjah s številnimi reorganizacijami na področju zdravstva so minili časi, da bi brez tehtnega premisleka manifestativno pozdravili vsako novo spremembo. Izučilo nas je, ker smo velikokrat videli le lestvico prednosti, koristi in dobrih obetov, ki naj jih organizacijska sprememba prinese — čez leto, dve pa že ni bilo več mogoče zatiskati oči pred senčnimi stranmi, ki so z ihto napovedovale novo, nujno spremembo.

Morda je to vzrok, da tečejo priprave za koncentracijo zdravstvene dejavnosti v okviru obsežnejših zdravstvenih domov nekoliko počasi, z manj vneme, kot bi pričakovali, ko vendar vemo, da je večina zdravstvenih delavcev vse doslej ostro nasprotovala in svarila pred slabostmi razdrobljenosti, v katero nas je potisnilo pravilo: ena občina — en zdravstveni dom. Ko je novi zakon o organizaciji zdravstvene službe pokazal izhod iz te sheme, ki je bila pogoj za neenotnost zdravstvene politike in doktrine na širšem teritoriju republike ter omogočala, da vsak kolektiv po svoje, v okvirčku občinskih meja neodvisno kroji in krpa svoj koncept, smo za hip obstali in se — preden smo se zagnali na novo pot — vprašali: ali bo nova sprememba dobra, ali nam bo prinesla tisto, kar si za pametni razvoj zdravstvenega varstva in racionalno potrošnjo sredstev želimo?

V Ljubljani je zdaj led prebit. Dogovori in preučevanja so pripeljali priprave na reorganizacijo do tiste faze, ko je že zelo jasno začrtana dejavnost bodočega zdravstvenega doma, ki bo skrbel za osnovno zdravstveno službo v vsej Ljubljani in delu okolice. Povsem prav in dobro pa je, da priprav na združitev ne spremlja deklariranje visokoletečih besed, temveč dejansko poglabljanje v bistvo vprašanja: ali bo v novih pogojih mogoče bolje poskrbeti za zdravstveno varstvo zavarovancev? Ali smo sedaj na tem, da dragoceno zdravstveno opremo tako porazdelimo na določenem teritoriju in po ordinacijah, da bo polno izkoriščena in ali bo s temi premiki dana možnost, da ne bo več v neki ustanovi preveč, v drugi pa premalo zdravstvenih delavcev?

Po izkušnjah, ki jih imamo, in z realnostjo, s katero gledamo naprej, vemo, da izboljšave in vse tisto, kar bi radi racionalizirali v zdravstvu, ne bo doseženo čez noč. Vse bolj pa nas preveva prepričanje, da se je vendarle začel proces, ki naj bi postopoma pripeljal do zaželenih ciljev.

MARIJA NAMORŠ

Ceno nove industrije naj bi razdelili enakomerno

Tržaška politična skupina »Slovenska zveza« umika predstavnike iz organov oblasti

TRST, 14. oktobra. Izgradnja tovarne »Grandi motori Trieste« in predvidena razširitev industrijskega pristanišča za približno 3 milijone kvadratnih metrov sta v minulih dneh stopnjevali reakcijo slovenskih krogov in tržaških političnih strank. Dogodki tega tedna so namreč dokončno potrdili vesti o razširitvi industrijskega pristanišča na velike površine (1,5 milijona kvadratnih metrov) v občini Dolina ter manjša zemljišča v miljski in tržaški občini.

Slovenski krogi na Tržaškem, ki se zavedajo pomembnosti industrializacije in ukrepov za sanacijo gospodarstva tržaškega področja, zavračajo reševanje tega problema na plečih slovenskega prebivalstva. Terjajo najbolj razumno in za slovenske ljudi najmanj bolečo rešitev in se zato zavzemajo za revizijo celotnega načrta. Nobenih dokončnih sklepov ne more biti brez polnopravnega sodelovanja prizadetih občin in prizadetih posameznikov in brez stvarnih zagotovil o tem, da bodo preprečene spremembe v narodnostnem sestavu in o realni kompenzaciji za izgubljeno zemljo in drugih pravicah.

Politična skupina »slovenska skupnost« je na sinočnjem sestanku ugotovila, da se njeni partnerji v januarskem sporazumu (socialisti in krščanska demokracija) niso držali sprejetih obveznosti, in je v posebni resoluciji naročila izvoljenim predstavnikom v odboru devinsko-nabrežinske občine ter v pokrajinskem odboru, naj takoj podajo ostavke na župansko in odborniška mesta, svetovalec »slovenske skupnosti« v tržaškem občinskem svetu pa naj se umakne iz večine. Uresničitev te zahteve bi povzročila v najbližji prihodnosti krizo omenjenih lokalnih

●●● Nadaljevanje na zadnji strani

Apartheid v Rodeziji uzakonjen?

Rase so »sistematizirali« in pripravili rezervate za »barvaste« ljudi

SALISBURY, 14. okt. (Reuter). Kot kaže, bo apartheid verjetno postal uradna politika režima bele manjšine v Rodeziji. V državi namreč pripravljajo osnutek zakona, na podlagi katerega bi »barvasto prebivalstvo« moglo živeti samo na področjih s posebnim statusom.

V osnutku zakona, ki ga pripravljajo poslanci vladajoče rodezijske stranke, so že »sistematizirali« rase. Azijske rase in pripadnike mešanih ras so uvrstili med »barvaste«, medtem ko so Kitajce in Južnoameričane uvrstili med bele. Afričane pa so tudi po sedanjih zakonih obravnavali kot rasno »manjvredne« in so jih v skladu s tem zatirali. Pričakujejo, da bo parlament obravnaval ta zakonski osnutek v začetku prihodnjega leta.

Afriški nacionalni kongres (ANC) in rodezijska afriška narodna unija Zimbabve (ZAPU) sta objavila sinoči v Londonu izjavo, s katero sta potrdila, da sta se začela skupaj z orožjem bojevati proti apartheidu in rasnemu zatiranju v Južni Afriki. Izjava poudarja, da je oboroženi boj »edina pot«, po kateri lahko afriški narod strmoglavi oblast apartheida in rasnega zatiranja na jugu celine.

V Južnoafriški republiki in v Rodeziji veljata gibanji za nezakoniti.

„Misterij Guevara" - vse bolj zapletena dejstva

Barrientos sporočil, da so truplu odsekali prst, da bi nedvoumno dokazali istovetnost

LA PAZ, 14. okt. (AFP, Tanjug). V zvezi z Guevaro se kopičijo nova in nepričakovana dejstva, s čimer pa celotna zadeva ni nič jasnejša. V La Pazu so danes objavili sporočilo dveh zdravnikov, ki sta preiskala Guevarovo telo — ali vsaj truplo, za katerega trdijo, da je Guevarovo. Sporočilo drugače opisuje okoliščine, v katerih je Che Guevara umrl, kot pa dosedanje izjave uradnih oseb, namenjene javnosti.

Zdravnika Moises Abraham in Jose Martinez sta v Guevarovem telesu našla kroglo, ki je morala povzročiti trenutno smrt. Truplo, ki sta ga preiskala, pa je kazalo znamenja smrti, ki je bila nastopila neposredno pred tem, morda le nekaj ur prej, preden so zdravnikoma dovolili preiskavo. Spričo te okoliščine, kot poudarjajo tuje agencije, postajajo dvomljive prejšnje trditve, češ da je Guevara padel v nedeljo v bitki z vladnimi silami. Edina mogoča domneva je, da so

●●●● Nadaljevanje na zadnji strani

Ameriška podpora za Ojukwuja?

Boji med zveznimi četami in secesionisti zdaj na prehodu čez Niger

LAGOS, 14. okt. (Reuter). — Letalstvo nigerijske zvezne vlade je danes bombardiralo okolico Avguja, pomembnega središča secesionističnih sil, ki leži približno 40 km južno od Enuguja. Ta kraj pa je samo 90 km daleč od mesta Umuaha, kjer naj bi bil novi sedež secesionističnih oblasti po padcu Enuguja.

V Lagosu so na tiskovni konferenci sporočili, da se razmere v Enuguju normalizirajo in da se prebivalstvo, ki je med nedavnimi boji zbežalo, vrača domov.

Boji potekajo zdaj v Onichiju, ki leži ob strateško pomembnem prehodu čez reko Niger.

Tanzanijski časopis »Ngurumo« piše, da Združene države Amerike podpirajo voditelje odcepljene Biafre z denarjem in orožjem. Po poročilu tega lista Američani na španskih ozemljih v Afriki pripravljajo odred plačancev, ki naj bi vdrli v Nigerijo in pomagali Ojukwuju. Prav tako trdijo, da tihotapijo s španskih posestev v Nigerijo, ki jo razdira državljanska vojna, precej ameriškega orožja.

Hud naskok na Con Thien; ‚ameriški Dien Bien Phu'?

Okolica »demilitarizirane« cone postaja poglavitno bojišče vojne v Vietnamu

SAIGON, 14. okt. (Tanjug). Poglavitno torišče spopadov v Vietnamu je trenutno demilitarizirana cona, ki obsega nekaj kilometrov ozemlja na obeh straneh sedemnajstega vzporednika. Tako so napadi na ameriške položaje vzdolž demilitarizirane cone, zlasti pa na oporišče Con Thien, ki je 3 km južno od meje te cone, čedalje močnejši.

Po dvotedenskem zatišju, ki je sledilo izredno ostrim dvobojem, zlasti topniškim, se je na ameriške položaje ponovno vsul ognjeni dež. Američani trdijo, da je sovražnik minulo noč močno obstreljeval njihove položaje s topništvom in z raketami, v varstvu tega ognja pa je ameriške enote napadla severnovietnamska formacija, ki je štela več kot 500 ljudi. Američani, v glavnem mornariški pešaki, so zdaj zapleteni v izjemno hude boje, saj so samo v nekaj urah imeli 23 mrtvih in 36 ranjenih.

Medtem pa ameriško letalstvo silovito in sistematično bombardira cilje v DR Vietnamu, v zadnjih nekaj dneh pa se je osredotočilo zlasti na severnovietnamska letališča. Iz tega je mogoče sklepati, da je odpor severnovietnamskega letalstva zdaj tak, da morajo Američani z njim resno računati.

Portugalska letala napadla gvinejsko vas

NEW YORK, 14. okt. (AFP). Predstavnik Gvineje v OZN je poslal pismo predsedniku varnostnega sveta in mu v njem sporočil, da so portugalska letala včeraj napadla gvinejsko vas Kanodi, 40 km znotraj gvinejskega ozemlja. Ob napadu je umrlo 11 ljudi. Gvinejski predstavnik ni zahteval, da se snide varnostni svet, temveč je sporočil, da je Gvineja ukrenila vse potrebno tako, da bo ustrezno odgovorila na takšne napade.

Latinskoameriški protest zaradi protekcionizma ZDA

WASHINGTON, 14. oktobra (AFP). Latinskoameriške države so včeraj sklenile s skupno demaršo izraziti ameriški vladi zaskrbljenost zaradi novih protekcionističnih tendenc, ki se kažejo v ameriškem kongresu.

Nota zlasti opozarja na načrt o uvedbi carin in o sistemu kontingentiranja za vse proizvode, ki tekmujejo z ameriškimi, kot so na primer meso, mlečni izdelki, petrolej, bombaž, tekstil, svinec in cink.

PRAZNIK MLADIH V ŠIŠKI — Po predtekmovanjih, na katerih je nastopilo skoraj 5000 mladih, so včeraj na stadionu v Šiški izvedli finalni del letošnjega jesenskega občinskega krosa, ki je lepo uspel. Prizadevanja občinske zveze za telesno kulturo, ki je v redno telesnokulturno delo zajela izredno veliko število mladih, zaslužijo zares vso pohvalo. Na sliki: prizor s finalnega dela tekmovanja v krosu. Nastop ene izmed skupin pionirk. Foto: Šelhaus

Indijski minister o industrijski kooperaciji s SFRJ

NEW DELHI, 14. okt. (Tanjug). Indijski minister za industrijo Fahrudin Ali Ahmed je izjavil, da se bo sodelovanje med Indijo in Jugoslavijo, kot pričakuje, hitro razvijalo na širki podlagi. Indijski minister, ki se je sinoči vrnil v New Delhi, je pristavil, da so se med obiskom v Jugoslaviji zedinili o začetku trajne industrijske kooperacije. Izrazil je zadovoljstvo s pogovori, ki jih je imel v Beogradu, in dejal, da so za hitrejši tempo planiranega sodelovanja dani vsi pogoji.

Prihodnji teden v skupščini SRS

Razprava o skupščinskem poslovniku in o stanovanjski izgradnji

LJUBLJANA, 14. okt. — Za prihodnji teden sta doslej sklicani dve seji v republiški skupščini. V petek bo zasedala komisija, ki pripravlja predlog stalnega poslovnika skupščine. Končni osnutek je zdaj pripravljen, napisana je tudi zelo obširna obrazložitev in kaže, da bo dala komisija po tej seji predlog že v skupščinski postopek.

V četrtek pa bo odbor republiškega zbora za urbanizem, stanovanjsko izgradnjo in komunalne zadeve razpravljal o stanovanjskem gospodarstvu in stanovanjski reformi. Republiški sekretariat za urbanizem je pripravil skoraj 50 strani dolgo poročilo o izvajanju stanovanjske reforme in o stanovanjski izgradnji pri nas hkrati s predlogi stališč in ukrepov. Koordinacijski odbor za racionalizacijo in industrializacijo stanovanjske graditve pa je predložil akcijski program za uresničitev plana stanovanjske graditve do leta 1970.

V sporočilu sekretariata sta posebej poudarjeni dve stvari, ki sta se močno uveljavili v stanovanjski reformi. Opaziti je večje varčevanje za gradnjo stanovanj, opaziti pa je tudi že močnejši vpliv kupca na stanovanjsko tržišče, s tem da postavlja mnogo ostrejše kriterije za racionalnost gradnje in seveda tudi za njeno ceno. Slabo pa je predvsem to, da gradnja ni organizirana in je močno ekstenzivna.

V. J.

Delo odborov izvršnega sveta v tem tednu

Razen seje izvršnega sveta Slovenije, na kateri bodo obravnavali nekatere osnutke zakonov, razna poročila in drugo gradivo s področja socialne politike in komunalnih zadev, gospodarstva, prosvete in drugih področij, bodo v prihodnjem tednu zasedali tudi posamezni odbori izvršnega sveta.

Odbor za samoupravljanje in notranjo politiko bo razpravljal o informaciji, ki obravnava delo in nekatere probleme organov za notranje zadeve pri odkrivanju in raziskovanju kaznivih dejanj. Namen informacije je — pripravil jo je republiški sekretariat za notranje zadeve — prikazati delo službe javne varnosti pri odkrivanju in raziskovanju kaznivih dejanj, rezultate tega dela v zadnjih letih ter kadrovske, materialne in druge probleme na tem področju, ki neposredno ali posredno vplivajo na učinkovitost zatiranja kriminalitete.

Odbor izvršnega sveta za socialno politiko in komunalna vprašanja in odbor za gospodarstvo bosta na skupni seji razpravljala o poročilu o izvajanju stanovanjske reforme in stanovanjske graditve in o akcijskem programu za realizacijo 5-letnega plana stanovanjske graditve v SR Sloveniji za obdobje 1966—70.

Odbor za socialno politiko in komunalna vprašanja bo še posebej razpravljal o informaciji o oskrbi z vodo na slovenskem Krasu in problemih, ki s tem v zvezi nastopajo v občini Sežana; dalje o predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o prispevku za uporabo mestnega zemljišča in o informaciji o obravnavi osnutka zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o razlastitvi.

Gospodarski odbor pa bo med drugim nadaljeval z razpravo o nekaterih predlogih za poživitev gospodarske aktivnosti ter o škodi, ki so jo v kmetijstvu povzročila neurja.

Obletnica železarne v Zenici

ZENICA, 14. okt. (Tanjug). Proslava 75-letnice železarne v Zenici se je začela danes s svečano sejo delavskega sveta železarne. Seje so se udeležili predsednik skupščine BiH Džemal Bijedić, predsednik izvršnega sveta Branko Mikulić, sekretar izvršnega komiteja CK ZK BiH Danilo Milanović, član ZIS Hakija Pozderac in drugi gostje.

JANEZ VIPOTNIK OBISKAL »DELO« — Predsednik republiške konference SZDL Slovenije Janez Vipotnik se je včeraj z novinarji »Dela« pogovarjal o aktualnih političnih vprašanjih, zlasti pa o modernizaciji dela SZDL ter o vlogi in pomenu njenih sekcij. Foto: E. Šelhaus

Velik uspeh slovenskih razstavljavcev

Odprli so osmi sejem »Moda v svetu« v Beogradu

BEOGRAD, 14. okt. (Po telefonu). Ob desetih dopoldne je predsednik zvezne gospodarske zbornice Tone Bole prerezal simbolično vrvico pred prvim v vrsti paviljonov na 8. mednarodnem sejmu »Moda v svetu«. Spremlja ga hkrati 5. sejem pohištva in notranje dekoracije.

Goste in razstavljavce iz Jugoslavije in tujine sta pozdravila generalni direktor Beograjskega sejma Jaša Rajter in predsednik beograjske gospodarske zbornice Dušan Tudja.

Razstavljeni predmeti so se potegovali letos za devet tradicionalnih zlatih košut v kategorijah moške in ženske konfekcije, tkanin, v trikotaži, perilu, za najuspešnejši model moškega in ženskega čevlja, v skupini usnjene galanterije in tako imenovanega dopolnilnega asortimenta. Razen tega so namenili dve zlati srnici najboljšim dosežkom na področju otroških oblek in obutve, štiri zlate ključe za sejem pohištva ter 15 dodatnih diplom. Komisija je razdelila med razstavljavce vse nagrade, razen košute za perilo.

Med najpomembnejšimi nagradami so se letos izredno uveljavili slovenski proizvajalci. Pobrali so večino razpoložljivega sejemskega zlata. Tako je med osmimi razdeljenimi zlatimi košutami dobila zlato ljubljanska »Angora« v skupini trikotaže za model plašča in obleke. »Jadran-Ciciban« iz Mirna si je priboril dve zlati odličji: košuto za najboljši moški čevelj in srnico za otroškega. Z dvema košutama se ponaša tudi domžalski »Toko«. Razstavil je najlepšo torbico s pasom v skupini usnjene galanterije in si priboril še prvo mesto in košuto v skupini dopolnilnega asortimenta. Razen tega so dobili diplome še »Jadran-Ciciban«, »Rašica« in »Toko«.

Na sejmu pohištva in notranje opreme sta si priborili dva od razpoložljivih štirih zlatih ključev tovarna pohištva »Meblo« iz Nove Gorice in ljubljanska tovarna dekorativnih tkanin. Diplomo so podelili tudi Induplatom iz Jarš.

B. RAKOVEC

Spomin na talce v Kraljevem

KRALJEVO, 14. okt. (Tanjug) — S polaganjem vencev in s častno salvo voda vojakov JLA se je danes dopoldne začel v Kraljevu sklepni del letošnjih oktobrskih svečanosti, posvečen spominu 6000 talcev, ustreljenih od 17. do 20. oktobra 1941. Pred polaganjem vencev je bila spominska seja vseh treh svetov občinske skupščine, potem pa recital rodoljubne poezije, ki so ga izvedli člani Narodnega gledališča iz Beograda.

Na spominskem pokopališču ob skupnem grobu ustreljenih se je zbralo kakih 15 tisoč prebivalcev Kraljeva in gostov iz Beograda, Maribora, Zrenjanina in drugih naših mest. Svečanosti sta se udeležili tudi dve delegaciji iz Zelene gore v LR Poljski.

Končal se je mednarodni zbor fizikov

HERCEGNOVI, 14. okt. (Tanjug). V Hercegnovem je bila danes končana mednarodna šola za fiziko elementarnih delcev, ki jo je priredila zvezna komisija za jedrsko energijo, center za jedrske raziskave v Strasbourgu (Francija) in inštitut za fiziko beograjske univerze. V delu tega znanstvenega zbora je sodelovalo nad 160 fizikov iz 20 dežel, med njimi tudi 28 predavateljev iz najbolj znanih svetovnih laboratorijev.

Udeleženci zbora so se najbolj zanimali za pojasnila znanega sovjetskega znanstvenika Evgenija Kuznecova, ki je govoril o največjem protonskem ekceleratorju, stroju za pospeševanje elementarnih delcev. Rekel je, da bo ta pospeševalnik premaknil meje človeškega poznavanja lastnosti materije in njenih najmanjših delcev.

Pred praznikom soboške občine

MURSKA SOBOTA, 14. okt. — V soboški občini, ki praznuje 17. oktobra svoj občinski praznik, je vse nared za veliko praznovanje, ki so ga povezali s proslavami ob petdesetletnici oktobrske revolucije.

Po športnih igrah 15. in 16. oktobra bo 17. oktobra dopoldne slavnostna seja obeh zborov občinske skupščine. Odprli bodo tudi obsežno dokumentarno razstavo z naslovom »Oktobrska revolucija in njen odmev v Pomurju«. Isti dan bodo slovesno odprli nov soboški hotel »Diana«.

B.

Program modernizacije železnic spet skrčen

Skupščina skupnosti jugoslovanskih železnic

BEOGRAD, 14. okt. (Tanjug). Skupščina skupnosti jugoslovanskih železnic je na današnji seji razpravljala o modernizaciji železnic in sprejela nekatere že prej sprejete sklepe. Razprava o modernizaciji se je tako omejila na deklarativno izjavljanje, da je modernizacija železnic pogoj za nižje proizvodne stroške v gospodarstvu. Toda vsega tega sama železnica žal ne more doseči. Bistvo vseh težav je v tem, da primanjkuje železnicam približno milijarda 200 milijonov Ndin.

Člani skupščine so odobrili poročilo o problemih modernizacije, ki ga je prebral generalni direktor skupnosti JŽ Vanja Vranjičan. Prvotno zamišljena modernizacija železnic je zdaj, grobo rečeno, omejena na elektrifikacijo prog ter na zgraditev signalno-varnostnih in TT naprav ter ranžirnih postaj.

Tako se je program modernizacije od lanskega leta skrčil in želje omejile na okvire materialnih možnosti železnic in družbe: najprej so program, s katerim so bile predvidene naložbe v znesku 8 milijard 60 milijonov N din, skrčili na 6 milijard 300 milijonov. Ta znesek investicij je bil določen v zvezni skupščini, ko so sprejemali srednjeročni plan. Pozneje so železnice ta program investicij zmanjšale na 6 milijard 920 milijonov N din, zdaj pa na 4 milijarde 800 milijonov. Predvideno je bilo tudi, da bo modernizacija naših železnic končana do leta 1970. Zdaj pa je veliko del odloženih na obdobje po letu 1970.

Železnice so se tako znašle v brezizhodnem položaju in vidijo zdaj izhod v pomoči, ki naj bi jim jo dala družba z zagotovitvijo kredita v znesku 1,2 milijarde N din in s še nekaterimi ugodnostmi.

CK ZK Hrvatske o prekinitvah dela

ZAGREB, 14. okt. (Tanjug). Po razpravi o prekinitvah dela, do katerih je prišlo zadnje čase v nekaterih delovnih organizacijah na Hrvatskem, je izvršni komite CK ZK Hrvatske zavzel stališče, da takšni skrajni ukrepi ne prispevajo k razrešitvi problemov, na katere zadevajo te organizacije.

Poudarili so, da gre v večini primerov za birokratske odnose v teh organizacijah in za premalo učinkovito delo samoupravnih organov. Namesto v iskanju notranjih moči so iskali izhod v pritisku na delovno organizacijo ali na družbeno skupnost v celoti.

Izvršni komite je opozoril na politično odgovornost komunistov teh delovnih organizacij za stanje, ki je privedlo do nezadovoljstva delavcev in do prekinitve dela. Izvršni komite je izrazil prepričanje, da bo tudi v prihodnje vsak važnejši problem možno razrešiti na samoupravni osnovi in ob popolnem sodelovanju vsega delovnega kolektiva.

Izvršni komite tudi razume težave, na katere zadevajo posamezne delovne organizacije, so poudarili nadalje, in se zaveda, da nekatere organizacije težko najdejo izhod brez izdatne podpore širše družbene skupnosti. Toda ta pomoč mora biti v skladu s politiko reforme.

Na kratko

V BEOGRADU SO VČERAJ PARAFIRALI sporazum o mednarodnem cestnem prometu med Jugoslavijo in kraljevino Dansko.

FREGATA »TENBI«, ŠOLSKA LADJA ANGLEŠKE VOJNE MORNARICE, je priplula včeraj zjutraj na tridnevni vljudnostni obisk v Dubrovnik. Angleški gojenci si bodo v treh dneh ogledali kulturne in zgodovinske spomenike mesta ter odigrali s pripadniki mestne garnizije JLA več tekem v raznih športnih disciplinah.

VČERAJ DOPOLDNE JE ODPOTOVAL IZ BEOGRADA V PARIZ generalni sekretar francoske demokratske konference dela (CFDT) Eugen Decan, ki se je na povabilo CS ZSJ mudil teden dni v naši deželi. Skupaj z njim je odpotoval tudi konfederalni sekretar CFDT Rene Salan. Na beograjskem letališču se je od gostov poslovil predsednik CS ZSJ Dušan Petrović.

DELEGACIJA JUGOSLOVANSKE VOJNE MORNARICE, ki jo je vodil pomočnik državnega sekretarja za narodno obrambo admiral Mate Jerković, se je včeraj po večdnevnem obisku v Sovjetski zvezi vrnila iz Moskve v Beograd.

V JEKLARNI ŽELEZARNE V SKOPJU so izdelali včeraj prve tone jekla. S tem je neuradno začela delovati jeklarna, ki bo izdelala letno 800.000 ton surovega jekla.

Občinsko slavje v Piranu

Odprli so nov hotel in novo telovadnico

PIRAN, 14. okt. — Po slavnostni seji občinske skupščine so v Piranu odprli dva nova za občino pomembna objekta: nov hotel in novo telovadnico.

Na slavnostni seji so pregledali sadove dela. Med drugim so omenili, da je celoten dohodek gospodarstva občine porasel letos za 12 odstotkov, devizni dohodek od izvoza blaga in turističnih storitev pa za 32,7 odstotkov. V turističnem gospodarstvu so sicer letos zabeležili za 7,6 odstotka več gostov kot lani, ki pa so se povprečno zadrževali v občini krajši čas.

Na seji so podelili domicil slovenskim partizanskim mornarjem. Ta podelitev je tembolj umestna, saj so se že v prvih partizanskih mornariških enotah bojevali tudi borci iz Slovenije.

Dopoldne so pri športnem parku ob mestnem obzidju odprli novo telovadnico, ki je veljala nad 100 milijonov S dinarjev. Prav bo prišla ne le piranskim športnikom, pač pa tudi piranskim šolarjem, saj doslej niso imeli telovadnice. Poslopje je projektiral inž. Leskovic, gradilo pa ga je skupno s koprskim »Stavbenikom« SGP Gorica.

Na čudoviti legi na Prešernovem nabrežju ob Tartinijevi kavarni v Piranu pa so dopoldne odprli nov hotel B kategorije, ki ima v petdesetih sobah in osmih apartmajih 124 postelj in 16 pomožnih ležišč. Hotel je zgradilo združeno podjetje Transturist Škofja Loka — Sidro Piran in je skupno z ureditvijo kopališča pred hotelom veljal 530 milij. S din. Načrte zanj je izdelal inž. Marjan Petkovšek, k notranji ureditvi pa so dali prispevke nekateri znani istrski umetniki. Nov hotel pomeni obogatitev turističnega gospodarstva na obali in še posebej v Piranu, kjer razen hotela Sidro doslej ni bilo drugih hotelskih prostorov.

G. GUZEJ

Obisk iz Avstrije

MURSKA SOBOTA, 14. okt. — Na vabilo predsednika skupščine občine Štefana Totha in na pobudo glavarjev okrajev Jennersdorf in Radkersburg so se sestali na sedežu soboške občine predstavniki obeh omenjenih občij. Pogovarjali so se o aktualnih vprašanjih in o skupnih nalogah pri nadaljnjem poglabljanju sodelovanja med soboško občino in okrajema Jennersdorf in Radkersburg, kjer si prav tako prizadevajo, da bi uredili nekatera skupna vprašanja v zvezi z maloobmejnim prometom.

Gostje z glavarjem okraja Jennersdorf dr. Antonom Stiftarjem so si ogledali novo veleblagovnico in hotel »Diano« v Soboti.

B. B.

Praznik radgonske občine

Slavnostne seje občinske skupščine se je udeležil Miha Marinko

SLATINA RADENCI, 14. okt. — V prostorih zdravilišča Radenska Slatina je bila dopoldne slavnostna seja občinske skupščine, s katero so odborniki in številni gostje počastili praznik radgonske komune. Slavnostne seje se je udeležil tudi član predsedstva CK ZKJ Miha Marinko, ki se je sestal včeraj tudi s političnim aktivom radgonske občine.

Letošnje praznovanje v radgonski občini, ki spominja občane na prve odhode zavednih domačinov v partizanske enote v oktobru 1941. leta, so povezali s petdesetletnico oktobrske revolucije. O tem zgodovinskem jubileju in o povojnem napredku nekoč zaostale radgonske komune na vseh področjih gospodarskega in družbenega življenja, je govoril predsednik skupščine občine Ivan Kovač.

Po kratkem kulturnem sporedu učencev radgonske osemletke je predsednik občine podelil tridesetim zaslužnim borcem in najbolj prizadevnim občanom odličja predsednika republike.

Po slavnostni seji so se vsi udeleženci slavja udeležili otvoritve dveh novih asfaltiranih cest: Radenci—Križevci in Kapela—Videm ob Ščavnici. Pri Vidmu ob Ščavnici, ki je ves v prazničnem vzdušju, pa bodo jutri dopoldne slovesnosti v počastitev 200-letnice videmske šole. Tu bodo imeli nocoj tudi literarni večer, na katerem se bodo predstavili domačinom in gostom od blizu in daleč ugledni slovenski pisatelji in pesniki.

B. BOROVIĆ

Konferenca zveze komunistov v DSZZ

BEOGRAD, 14. okt. (Tanjug). Organizacija Zveze komunistov v državnem sekretariatu za zunanje zadeve je pozitivno ocenila aktivnost komunistov te ustanove v minulem obdobju in določila nadaljnje akcije komunistov pri uveljavljanju politike ZK Jugoslavije.

Na konferenci so posebej pozitivno ocenili aktivnost komunistov v DSZZ v izpolnjevanju sklepov IV. plenuma CK ZKJ in ugotovili, da so komunisti v tej ustanovi premagovaje birokratsko-konservativne težnje obsojene na brionskem plenumu, sklenili svoje delo usmeriti v nadaljnji razvoj in krepitev demokratičnih, samoupravnih odnosov v DSZZ in čim uspešneje izpolnjevati naloge, ki jih postavlja DSZZ skupnost.

Na konferenci so sklenili ustanoviti organizacijo ZKJ v DSZZ in izvoliti stalno konferenco kot najvišji organ enotne organizacije ZKJ v tej ustanovi.

S tem je prenehalo delo poverjeništva ZKJ v DSZZ, ki ga je neposredno po IV. plenumu CK ZKJ imenoval CK ZK Srbije z nalogo, da pripravi konferenco ZKJ v DSZZ.

LJUBLJANSKO MESTNO GLEDALIŠČE V JUBILEJNI SEZONI

Satira za uverturo

Mikelnov satirični venec s petjem, streljanjem in telovadbo »2×2=5« je uvedel jubilejno sezono ljubljanskega mestnega gledališča za stoletnico organiziranih gledaliških prizadevanj na Slovenskem. Najbrž ne bi imelo pomena, da bi v tem iskali globljo repertoarno skrivnost: začetek je vsekakor slovenski in to je že samo na sebi repertoarna izjava.

Danes verjetno ni več potrebno, da bi se posebej navduševali samo zato, ker pač imamo satiro, samo zaradi njene eksistence. To je bilo, danes to navduševanje zamenjuje pričakovanje in zahteva po vrednosti te satire. Če si prav razlagam, je to potrdil tudi odziv premierskega občinstva na Mikelnovi predstavi: hlad ali gola vljudnost ob povprečnih serijskih izdelkih satirične obrti je zamenjavala razgretost, kjerkoli je občinstvo začutilo, da pisec tipa v manj znane, a človeško pomembnejše duhovne ali moralne prostore. Navsezadnje tudi satirični pogum ni več pogum, temveč samo njegov videz, če poenostavljeno posnema površinsko skorjo vsakdanjosti, če kratkoviden ne ločuje obrobnega od središčnega, če je v zamudi in ne hiti pred splošnim ljudskim glasom.

Nagibam se k prepričanju, da je občinstvo pokazalo za te pomembne razločke večjo tenkočutnost od pisca.

Kakšna je torej poglavitna faktura Mikelnove nove satire?

Kakor v mnogih prejšnjih poskusih, ostaja Mikeln tudi tokrat v večini satirizirani kronist, zapisnikar, ponavljajoči se obdelovalec ljudskega blaga in naše že prislovične godrnjavske folklore. Težko bi bilo verjeti tistim, ki bi na teh primerih dokazovali piščevo analitično družbeno pronicljivost, subtilnost njegove družbene biti in ustvarjalno, iskajočo zaverovanost v novi človeški svet. Pravzaprav je paradoksalno: ta del njegove satire je prav takšna ohlapna in gostobesedna parola, kakršni je namenil svoje satirično želo. Nikakršnih večjih duhovnih razsežnosti, odkritja novih gibal ali zavor v našem vsakdanjem nehanju, nikakršne pretresljivejše strune. Bolj ambicija več ali manj namišljenega, manj ali več stvarnega dvogovora z nekom v družbi, kakor pa resnični, v živo zasajeni kritični skalpel, ki bi odkrival tkivo nadaljnjega progresa. Občinstvo — široki, samoupravni nosilec tega napredka — ni predmet te satire, ni predmet težnje, da bi ga spreminjala, oblikovala, napredno osveščala. Satira sede z gledalcem v isto klop, mu v roko posadi ogledalo in mu v njem kaže tujo, ne njegovo lastno podobo.

Po kvalitetah je ta satira obroben in skromen kulturni pojav.

Mikeln je okusil strast satiričnega peresa, a se je morda šele začel zavedati tudi njegove odgovornosti. Ne zgolj družbene, raje recimo predvsem umetniške. Pred kratkim smo spoznali slavnega Arkadija Rajkina, ki naj bi po prvotnem načrtu sekundiral Milošu Mikelnu v skupnem nastopu v tivolski dvorani. Rekli smo takrat, da ima njegova umetnost pomembne človeške in družbene razsežnosti. In da je to njena visoka umetniška vrednost. Morda je to soočenje previsok kriterij za Mikelnovo satirično ambicijo, morda niti ne docela ustrezen, ker gre tam zlasti za interpretacijo, toda potreben, da ji najdemo ustrezno mesto, ko govorimo o njeni umetniški, človeški in družbeni vrednosti.

In vendar, če gornje oznake še zmerom veljajo za dobršen del piščeve nenavadne poštevanke, je njegova kronistična odzivnost na zunanje dogodke in pojave v nekaterih primerih prestopila odločilni breg in postala skupna umetniška izpoved moralne obsodbe in moralne angažiranosti zoper nemoralo, kakršno pomeni ameriška agresija v Vietnamu, ali pa izraz individualne, posamezne oziroma splošne človeške stiske, zrasle iz velikih družbenih potreb in neprimerno manjših materialnih možnosti (na primer v kongresu izgubljencev). V teh primerih to predvsem ni več samo kronistična registracija pojava ali problema, temveč že umetniško oblikovani izraz avtorjevega globljega, intimnejšega odnosa do moralnega pojava, ki pa sam na sebi prav tako moralno, emocionalno in eksistencialno prizadeva delovnega človeka nasploh.

Takšna satira je obljuba za resnejše, tehtnejše umetniško prizadevanje.

Primerjava s prejšnjimi Mikelnovimi kabaretnimi poskusi bi zadnjemu bila še v marsičem v plus. »2×2=5« kaže že večjo umetniško disciplino v izboru, skrbnejše oblikovanje besede, bolj pretehtano komponiranje celote in končno tudi nov element — pantomimske vložke Andresa Valdesa.

V gledališkem listu zapisano ime režiserja Franceta Jamnika je vzbudilo pričakovanje česa novega v dosedanjih uprizoritvah kabaretov na Slovenskem, česa individualnejšega. Doživeli pa smo sorazmerno reven razbor sredstev in domislekov ter dokaj konvencionalno, skorajda rutinersko odrsko postavitev. Njegova gledališka izkušnja pa je vendarle vodila k drugemu, gledališko vrednemu rezultatu: namesto paše za oči, slepila z zunanjo odrsko dinamičnostjo in nabreklostjo nam je v sorazmerno čisti izvedbi skušala »predstaviti« predvsem besedo samo, tej besedi pripomoči do učinka, ji najti pot do gledalčevega zavestnega sprejemanja ali odklanjanja. Zato so bile prav poante skrbno izoblikovane in posredovane določno, toda brez cenenega gledališkega truda. In čeprav je bil igralski orkester navznotraj vendarle premalo razgiban, v marsičem in marsikdaj hladen, pa smo vendarle pri mnogih odkrivali iskrice kabaretnega temperamenta. Če smo pri drugih že večkrat poprej to izgralsko sposobnost posebej poudarili, je tokrat v nekaterih prizorih Danilo Bezlaj interpretiral besedilo izredno uspešno, z dokajšnjim temperamentom, naravnostjo, humorjem in inteligenco. K skupnemu uspehu so pripomogli še Mira Bedenkova, Judita Hahnova, Vera Perova, Jože Lončina, Zlatko Šugman in Franek Trefalt. In pa seveda scenograf Milan Butina, komponist Urban Koder in pa Eva Pavlinova s kostumi, ki so v številnih barvanih niansah, moderni, živi igrali tako rekoč samostojno, živo odrsko vlogo. Pomemben delež je prispevala prav tako vsebinsko obrobna, ilustrativna, pa vendarle dovolj izrazna in kultivirana pantomima Andresa Valdesa.

MARJAN JAVORNIK

Pisma bralcev

Po Kompasovem izletu v Rim in Neapelj

Končan je še eden popularnih izletov po Italiji, tokrat v Firence, Rim in Neapelj. Vodil ga je vzorno tov. Zoran R., in če upoštevam, da za ta denar ne moreš vsega pričakovati, moram biti Kompasu hvaležna. Vendar pa bi dala nekaj pobud, in to na račun pomanjkljivosti, ki bi se dale zlahka odpraviti.

Predvsem v novih in dokaj udobnih avtobusih ni najboljše ventilacije, ozke prezračevalne reže pod šipami ne opravljajo dovolj izdatno svoje naloge. V avtobusih je zadušljivo, posebno na parkiriščih. Pomisliti je treba na vročino, ki je vzdolž Italije tudi ob tem letnem času kar občutna.

Priporočljivo bi tudi bilo, če bi bilo med vodnikovimi nalogami na postajališčih tudi obvestilo, kje so toaletni prostori, kajti nič ni bolj mučnega kot zamudno in nekoristno iskanje tega za prebavo prepotrebnega prostora, ki mu kar naprej pridevamo razne opisovalne vzdevke, namesto krepkega izraza WC.

Svetovala bi tudi, da bi imeli v avtobusih nekaj steklenic slatine, in sicer v najlonskih kovčkih, v katerih se z ledom pijača hladi, kajti na tako dolgi vožnji marsikomu postane slabo, da žeje sploh ne omenjam.

Ne vem, če imam prav, toda predlagala bi tudi, da bi povpraševali potnike, kdo želi obiskati katakombe in kdo Tivoli, saj ene zanima to, drugega drugo. In še o izletu na Vezuv. Ko prideš na njegovo vznožje, do Pompejev, te vleče na njegov vrh. Čisto blizu si mu, priložnost se ti ponuja kar na dlani, enkrat v življenju (in morda nikoli več) bi lahko stopil tik do žrela ognjenika. Za zdaj pa Kompas tega obiska še nima v programu, morda bi to pobudo kdaj upošteval.

Upam, da me Kompas ne bo napačno razumel, saj sem bila z njegovim izletom, kakor sem že omenila, na splošno zelo zadovoljna.

P. MATUŠ, Maribor

Švedska turista – brez stekleničk za limonado!

Dne 20. 9. t. l. sta se ob 22.30 na poti iz Švedske v Pulj ustavila pri meni dva švedska turista. Ker sta pot nadaljevala in ker šofer (vozila sta izmenoma) ne sme piti alkoholnih pijač, sta se hotela v Ljubljani oskrbeti z nekaj steklenicami limonade. V dobri veri, da bosta limonado dobila v bifeju hotela »Ilirija«, sem ju povabil tja.

Stopil sem k blagajni in povedal, kaj turista želita. Blagajničarka je na kratko odločila: »Ne, ker nimata s seboj stekleničk!« »Toda gre za turista, ki ne vozita stekleničk s seboj,« sem ugovarjal. »Potem pa nič!« Pripomba, da bosta turista stekleničke plačala, ni omehčala blagajničarkine trdovratnosti — z limonado ni bilo nič!

Naj bo tole pismo skromno opozorilo, da tako ne delajmo!

MIRO NOVAK, Ljubljana, Celovška 125

Ob strožjih kaznih bi bilo manj nesreč

Odločil sem se, da napišem nekaj vrstic o nečem, kar me zelo vznemirja.

Gre za prometne nesreče, ki jih je čedalje več, in za kazni, če se sploh lahko tako imenujejo, ki dolete povzročitelje, sejalce smrti na naših cestah. Poudarim naj, da menim, da gre za nesrečo le tedaj, če se npr. odlomi kolo, poči pnevmatika, odpove volan ipd. Nikakor pa ne štejem za nesrečo, če se kdo napije ali z objestno vožnjo, ker misli, da je na cesti sam, povzroči smrt človeka ali celo več ljudi, povzroči pa tudi gmotno škodo, ki jo največkrat trpi družba. Škode, ki jo povzroči s smrtjo, pa sploh ni mogoče nadomestiti.

Sprašujem se, kdo so ljudje, ki si jemljejo pravico jemati drugim, kar je najdragocenejše, to je življenje.

No, in povzročitelje nesreč na naših cestah čaka tudi sodba. In kakšne so te sodbe? Ne bom jih navajal, saj je naša javnost z njimi po časopisih v glavnem seznanjena. Z milimi kaznimi, poslebej še, če je nesrečo povzročil vinjeni voznik ali če je po nesreči pobegnil, se stanje na naših cestah prav gotovo ne bo popravilo.

Prepričan sem, da bi bilo v strožjih kaznih na cestah dosti več previdnosti, saj bi takšnih kazni nihče ne želi.

VOJKO LIČEN, Piran, Ulica svobode 6

Pismo s Krke

Ko so obnavljali cesto Ivančna gorica—Žužemberk, so se lotili tudi odcepa proti Krki; nekaj sto metrov so ga asfaltirali, potem pa konec! Tako imamo še vedno prašno cesto.

Dne 20. 8. 1965 smo napravili vlogo v imenu združenih organizacij na Krki na cestno podjetje v Ljubljani, naj nam vendar cesto že asfaltira. Hitro so nam odgovorili, da v letu 1965 ni mogoče tega dela izvršiti, skušali pa ga bodo dati v načrt za leta 1966. Letos junija smo jim spet pisali, a na vlogo niti odgovorili niso. s cesto pa je po starem.

Na Krko pa prihaja vsako leto več turistov. Kdor pa pride na Krko, se tudi vrne. Zakaj? Ker je vsak gost pri nas prav dobro postrežen. K nam prihajajo tudi Francozi, Italijani, Nemci, Poljaki, Švedi itd. Imamo lepo razvita ribolov in lov. Večini gostov je najbolj všeč, ker se v našem mirnem, idiličnem kraju dobro odpočijejo.

Našega mosta, ki čaka na popravilo že 22 let (porušen je bil med vojno), v tem pismu ne bom obravnaval. Omenim pa naj le, da na Krki nimamo ljudi, ki bi kaj »izvrtali«, naš kraj pa je pasiven. Zato menim, da bi nam Krčanom le kaj pristajalo, saj svoje obveznosti še kar dobro izpopolnjujemo, zato se lahko na to tudi sklicujemo, kadar kaj prosimo.

LOVRO BREGAR, Krka 38, p. Krka pri Stični

Očuvajmo Sorško polje

V odgovoru Turističnega društva v Škofji Loki in na dopise ostalih dopisnikov »Pisma bralcem«, ni vse res, zato sem primoran dati odgovor.

1. Najprej se moram jasno izraziti, da ni bil moj namen v spisih nikogar žaliti in ga tudi ne nameravam v bodoče, kajti vsakdo, ki dela, zasluži spoštovanje in priznanje. Najmanj pa nimam namena žaliti one škofjeloške javne delavce, ki so s svojim delom ogromno doprinesli k spoznavanju Škofje Loke in njene okolice. Posebno visoko cenim prof. Franceta Planino, prof. dr. P. Blaznika kakor tudi dr. F. Steleta. Ravno prof. Franc Planina je v svojih spisih najbolje podal lepoto Škofje Loke in njene okolice, prof. Blaznik pa njeno pestro zgodovino. Tudi slike na prospektu so odlična mojstrovina inž. Mlakarja.

Prospekt pa, katerega sem dobil na mojo prošnjo od znanega turističnega delavca v Škofji Loki, me je presenetil z zelo skopo propagandno vsebino. Ali ni tukaj turistično društvo nekoliko pogrešilo, da ni citiralo vsaj vsa pisana dela tov. prof. Planine, prof. Blaznika in prof. Steleta. S tako vsebino bi se turist z lahkoto seznanil z lepotami Škofje Loke in okolice.

2. V dopisu sem dobrohotno hotel nanizati samo to, da imata turistično društvo in AMD v Škofji Loki sami in njeni okolici obilo dela. O finančnem uspehu avtokampa na Sorškem polju pa res ne dvomim. Koristno bi bilo, če bi se nekdo od prizadetih iz Škofje Loke zanimal, kakšen je finančni uspeh avtokampa na Ježici pri Ljubljani skozi vse leto. Kolikor mi je znano, je letna bilanca tega podjetja deficitna. Torej bo gotovo še toliko manj uspeha na Sorškem polju. Ako škofjeloški turistični delavci res želijo avtokamp, potem bi bil prostor za tak objekt idealen ob Poljanščici, bodisi na njenem desnem ali levem bregu. Napeljava vode in elektrike bi bila cenena, v bližini so trgovine, gostilne in kopanje v topli Sori bi bilo pri roki. Gradnja takega objekta bi bila mnogo cenejša kot pa na Sorškem polju.

Če pa želi turistično društvo turistom nasproti in da ne bi zašlo v finančne težave, naj se zgradi v naselju Meja skromen bufet, kjer bi popotnik dobil primerno hrano in pijače in bi imel na uporabo sodobne sanitarije. Avtomobilisti iz tujih dežel so dvojni: ali so razvajeni, ti ne gredo v avtokamp, ali pa so skromni in varčni, in teh je pri nas največ. Prav dobro poznam navade tistih turistov, ki letujejo v avtokampih: navadno pripeljejo s seboj živila, si sami kuhajo hrano, kupujejo pa samo svežo hrano, to je kruh, solato, mleko in morda še pijače. Finančni izgledi za avtokamp na Sorškem polju bodo verjetno že v poletnem času slabi, kaj šele pozimi.

3. V dopisu turističnega društva Škofja Loka je omenjeno, da ima Škofja Loka in okolica v raznih gostilnah in pri privatnikih na razpolago 351 ležišč. Zelo bi bilo interesantno, če bi turistično društvo povedalo, v kolikšnem odstotku so bila ta ležišča letos izkoriščena. Za lansko leto sem dobil informacije, da so bila od razpoložljivih ležišč zasedena skozi vse leto poprečno 3 ležišča. To pomeni, da je bil turizem v letu 1966 zelo slab.

4. Ravno tako se v dopisu omenja, da se zavzemam za lastnike zemljišč, ki bi prišla v poštev za gradnjo avtokampa. Slovesno izjavljam, da ne vem, čigave so te parcele, niti ne poznam njihovih lastnikov. Meni ni prav nič mar, čigave so parcele, skrbi me le ohraniti Sorško polje takšno, kot je.

5. V dopisu tudi ni jasno povedano, kje hoče turistično društvo graditi avtokamp, ali na Meji ali v gozdiču, kak poldrug kilometer severozahodno od Jeprce, kjer je ostanek stare ceste. V prejšnjem dopisu je bilo namreč rečeno, da nameravajo na tem prostoru graditi avtokamp. Temu kraju pravijo domačini »Hrastiči«. V zadnjem spisu pa je omenjeno, da nameravajo graditi na Meji, kot sem to predlagal jaz. Torej kje?

6. Urbanistični urad občine Škofja Loka je doslej zelo hvalevredno opravljal svojo nalogo, namreč, da ne dovoljuje gradnje kjerkoli. ampak samo v strnjenih naseljih. Tega stališča, upam, se bo moral držati tudi v tem primeru in nikakor ne dovoliti gradnje avtokampa daleč od naselij. Omenim naj še, da sodi naselje Meja pod občino Kranj.

Moji članki kakor tudi članek tovariša Janka Potočnika in tovariša inž. Macuza so zelo ugodno odjeknili pri bralcih ne samo v Ljubljani, temveč tudi v Škofji Loki. Vseh želja je, naj se še naprej borim za neokrnjeno Sorško polje. Moja polemika je bila dobronamerna v korist vseh, to je ohraniti Sorško polje in obvarovati davkoplačevalce občine Škofja Loka nepotrebnih izdatkov.

S tem končujem svojo polemiko o Sorškem polju in avtokampu. Odgovarjal ne bom več, kajti zame je stvar popolnoma jasna. Pa brez zamere!

Prof. dr. JOŽE RANT, Ljubljana

Pešec na »zebri« naj da znak

Ponekod v inozemstvu se je udomačila navada, da dajo pešci, kadar nameravajo čez cesto po »zebri« z roko znak (dvignejo roko), ki velja voznikom motornih vozil kot opozorilo za to, da previdno vozijo oziroma da vozilo ustavijo. Ta običaj, ki sicer ni uzakonjen predpis, je zelo koristen tako za pešce kot za voznike motornih vozil in vsekakor prispeva k varnosti v prometu. Predlagam, da bi se ta »navada« tudi pri nas čimprej udomačila.

MIRKO NOVAK, Ljubljana

Tiskovna konferenca premiera Indije in predsednika SFRJ

V sodobnih razmerah vojna ni sredstvo za reševanje sporov

Indira Gandhi: Sodelovanje med Indijo, Jugoslavijo in ZAR se dobro razvija, a storiti je mogoče še več — Tito: Neuvrščene države bodo morale biti še bolj dejavne pri reševanju krize na Srednjem vzhodu

BEOGRAD, 14. okt. (Tanjug). Tik preden je indijska ministrska predsednica odpotovala s posebnim letalom iz Jugoslavije, je bila v salonu letališča v Surčinu tiskovna konferenca, na kateri sta predsednica indijske vlade Indira Gandhi in predsednik republike Josip Broz Tito odgovarjala na vprašanja več kot 40 domačih in tujih novinarjev.

Prvo vprašanje Indiri Gandhi se je glasilo: »Ali nam lahko kaj poveste o pogovorih s predsednikom Titom in drugimi jugoslovanskimi voditelji?«

Odgovor Indire Gandhi: »To je bila bolj izmenjava mnenj, tako da ne bi mogli govoriti o kakšnih konkretnih rezultatih. Pogovarjali smo se o številnih mednarodnih vprašanjih, ki nas zanimajo in ki se prav tako tičejo svetovnega miru. Imamo sorodna gledišča in zelo tesno sodelujemo v OZN«.

Vprašanje: »Poučeni smo, da je bil Srednji vzhod eden od glavnih problemov, o katerih ste razpravljali z jugoslovanskimi voditelji. Ali vas po teh pogovorih navdaja večji optimizem?«

Odgovor Indire Gandhi: »Sodim, da moramo biti v takšnih situacijah vselej optimisti!«

Vprašanje: »Ali bi nam lahko kaj povedali o bližnji dejavnosti Indije in Jugoslavije in drugih neuvrščenih držav v OZN?«

Odgovor Indire Gandhi: »Te države sodelujejo in si prizadevajo najti izhod iz položaja. Seveda ni mogoče zdaj nakazati vsakega koraka, zato ker se položaj nenehno spreminja.«

Vprašanje: »Kako ocenjujete sodelovanje med Indijo, Jugoslavijo in ZAR?«

Odgovor Indire Gandhi: »Sodim, da se to sodelovanje v glavnem dobro razvija, vendar je mogoče storiti še veliko več in videli bomo, kaj bi se še dalo narediti v tej smeri.«

Vprašanje: »Tovariš predsednik, ali menite, da je še nadalje nujno potrebno, da so neuvrščene in vse majhne države angažirane pri iskanju političnih ureditve za krizo na Srednjem vzhodu, kljub temu, da nekateri mislijo, da bi morali dve velesili urediti ta problem z medsebojnimi tajnimi ali javnimi dogovori?«

Odgovor predsednika Tita: »Seveda menim, da je potrebna še večja dejavnost neangažiranih držav v iskanju političnih ureditve, ker velesile same, brez vpliva, da ne rečem pritiska neangažiranih in drugih miroljubnih držav, ki sestavljajo veliko večino na svetu, ne bi mogle tako hitro niti tako zlahka rešiti teh problemov. Ne glede na to, kakšen je zdaj položaj v tem pogledu OZN, bomo tudi v prihodnje ob tem, ko bomo spremljali nadaljnji razvoj, ukrepali, kar bo potrebno, da bi pripomogli k pravilni ureditvi tega problema.«

Vprašanje: »Če na sedanjem zasedanju generalne skupščine OZN ne bi našli ureditve za krizo na Srednjem vzhodu — ali je v načrtu kakšna nadaljnja dejavnost ali pa bi utegnilo priti do zastoja?«

Odgovor predsednika Tita: »Zelo nerodno bi bilo, če zdaj ne bi našli rešitve, ker bi bil potlej položaj še slabši kakor po prvem izrednem zasedanju generalne skupščine. Če pa vendarle zdaj ne najdemo rešitve, potem bo še tem bolj potrebno, da vse države, ki želijo, da bi na miren način dosegli pravilno politično rešitev, okrepijo svojo dejavnost v ta namen. Nisem ravno tako črnogled, da bi ne verjel, da bo storjen kakšen nadaljnji korak pri iskanju izhoda iz te krize tudi na sedanjem zasedanju generalne skupščine.«

Vprašanje: »Poučeni smo, da ste govorili tudi o trojnem sodelovanju med vami in gospo Indiro Gandhi ter predsednikom Naserjem. Ali nam lahko kaj poveste o tem?«

Odgovor predsednika Tita: »Seveda smo se pogovarjali tudi o tem. Že na prejšnjem sestanku v New Delhiju smo sklenili, naj se še bolj razširja in krepi trojno sodelovanje na političnem, gospodarskem in drugih področjih.«

Vprašanje: »Omenjeno je bilo, da so se pogovori nanašali tudi na problem Vietnama. Ali ste morda našli kako novo izhodišče za ureditev tega vprašanja?«

Odgovor predsednika Tita: »Pogovarjali smo se tudi o tem, nismo pa našli kakšnega novega izhodišča. Še nadalje sodimo, da morajo ZDA opustiti bombardiranje Demokratične republike Vietnama, tako da bi bilo mogoče iskati politično rešitev tudi za ta problem.«

Vprašanje: »Kako ocenjujete nedavne incidente na indijsko-kitajski meji?«

Odgovor Indire Gandhi: »To so bili lokalni incidenti. Toda dokler se dogajajo taki incidenti, je Indija prisiljena biti pripravljena. Indija je država, ki ima zelo dolgo mejo; vse indijske zvezne države razen ene mejijo na kakšno tujo državo ali pa imajo izhod na morje.«

Vprašanje: »V svoji zdravici na slovesni večerji ste rekli, da bi se arabske države, če ne bi našli rešitv v OZN, zatekle h kakšnim drugim rešitvam. Ali bi lahko povedali kaj podrobnejšega o tem?«

Odgovor predsednika Tita: »Ne morem ničesar reči v imenu arabskih držav o tem, h kakšnim rešitvam bi se zatekle v tem primeru. Sodim pa, da imajo arabske države gotovo pred očmi tudi to — če zdaj ne bi našli dokončne rešitve — kaj bi same ukrenile za rešitev, tako da se ne bi še naprej povečevala napetost na tem področju, ki postaja iz dneva v dan nevarnejše.«

Vprašanje: »Ali ste razen problemov Srednjega vzhoda in Vietnama obravnavali še kakšne druge svetovne probleme?«

Odgovor predsednika Tita: »Seveda smo izmenjali mnenja o sedanji mednarodni politični konstelaciji sploh. Kar zadeva problem Srednjega vzhoda, sem že govoril o tem, da se mnenje mednarodne javnosti čedalje bolj odvrača od Izraela v prid arabskim državam. Arabske države stoje zdaj namreč na stališčih političnih ureditve, medtem ko Izrael noče ničesar prispevati k temu, marveč se postavlja na čedalje bolj togo stališče.«

Vprašanje: »Ali bi lahko povedali, kakšne korake bi moral storiti Izrael, da bi šli naproti rešitvi?«

Odgovor predsednika Tita: »Izrael bi moral umakniti svoje čete z zasedenih ozemelj in se vsaj izreči o predlogih in stališčih, s katerimi so prišle na dan latinskoameriške države, ZDA, Jugoslavija in druge, povedati vsaj, s čim se strinja in kaj se mu zdi sprejemljivo in kaj ne. Izrael pa vse to odklanja.«

Vprašanje: »Ali nam lahko kaj poveste o vaših bližnjih obiskih v Bolgariji, Romuniji in ZAR?«

Odgovor Indire Gandhi: »To bo bolj obisk dobre volje. Prej nisem bila še nikoli ne v Bolgariji in ne v Romuniji. V Kairu pa bom ostala samo en dan.«

Vprašanje predsedniku Titu: »Lani ste na tiskovni konferenci na Brionih, ko ste odgovarjali na vprašanje o koristnosti obiskov na najvišji ravni, izrazili prepričanje, da je to najboljša pot za urejanje problemov. Ali mate kaj dodati k temu stališču po pogovorih z gospo Gandhi?«

Odgovor: »Mislim, da je tudi danes prav tako, če ne še bolj važno, da so ti stiki čim pogostnejši. Izmenjava mnenj je zlasti potrebna spričo dinamike gibanj v današnjem svetu, ker se je pokazalo, da se je tako mogoče izogniti marsikaterim nsporazumom.«

Vprašanje: »Ali bi nam lahko povedali, na kakšen način se lahko afriške in azijske države upro razdiralni politiki LR Kitajske?«

Odgovor predsednika Tita: »To je notranja stvar vsake države. Če v kakšni državi mislijo, da politika, ki bi zavela iz Kitajske vpliva škodljivo, ima ta dežela možnost, da to reši sama. Če pa kakšna dežela sodi, da je ta dejavnost njej v prid, je to spet njena stvar. Ne more torej veljati isto za vse dežele.«

Vprašanje: »Postavljamo vprašanje gospe Indiri Gandhi kakor tudi tovarišu predsedniku. Ali je bila morda na pogovorih beseda o razorožitvi, posebno o zaustavitvi širjenja atomskega orožja?«

Odgovor Indire Gandhi: »Indija se zelo odločno zavzema za popolno razorožitev. Ne verjamemo, da je v današnjem civiliziranem svetu vojna lahko sredstvo za urejanje mednarodnih sporov. Kar pa zadeva sedanji osnutek sporazuma o prenehanju širjenja atomskega orožja, imamo k temu zasnutku nekatere pomisleke. Ta zasnutek namreč še naprej ločuje svet na tiste, ki imajo, in na tiste, ki nimajo.«

Predsednik Tito: »Strinjam se s tem, kar je povedala gospa Indira Gandhi.«

Vprašanje: »Tovariš predsednik, ali ste kaj govorili o vašem morebitnem obisku v Indiji?«

Odgovor predsednika Tita: »V naših uradnih pogovorih tega nismo omenjali, vendar je mimogrede beseda nanesla tudi na to, ker imam povabilo še od prej. Vsekakor mi bo zelo ljubo znova obiskati Indijo, kadar mi bo mogoče.«

Indira Gandhi: »Rada bi pripomnila, da bo predsednik zelo dobrodošel. To pravim ne samo v imenu indijske vlade, marveč sem tudi prepričana, da ga bo tako sprejelo tudi indijsko ljudstvo.«

Zambija obsoja britanski obisk

LONDON — Zambijski zunanji minister Reuben Kamanga je izjavil, da je napovedani obisk britanskega ministra za Commonwealth Georga Thompsona v Rodeziji sila nezaželena stvar za zambijsko vlado. Napovedal je, da Thompson morda niti ne bodo povabili na obisk v Zambijo, ko bo v kratkem prišel na obisk v afriške države, članice Commonwealtha, zato ker je sklenil iti v Salisbury. Trditev britanske vlade, da bo Thompson v Salisburyju obiskal britanskega guvernerja Humphreya Gibbsa, je po Kamangovem mnenju izgovor, saj bi ga bil utegnil povabiti na obisk rodezijski premier Ian Smith. »Novica, da je britanska vlada sprejela povabilo upornika, me je pretresla,« je rekel Kamanga.

HARTUNG: NI MIRU V EGS

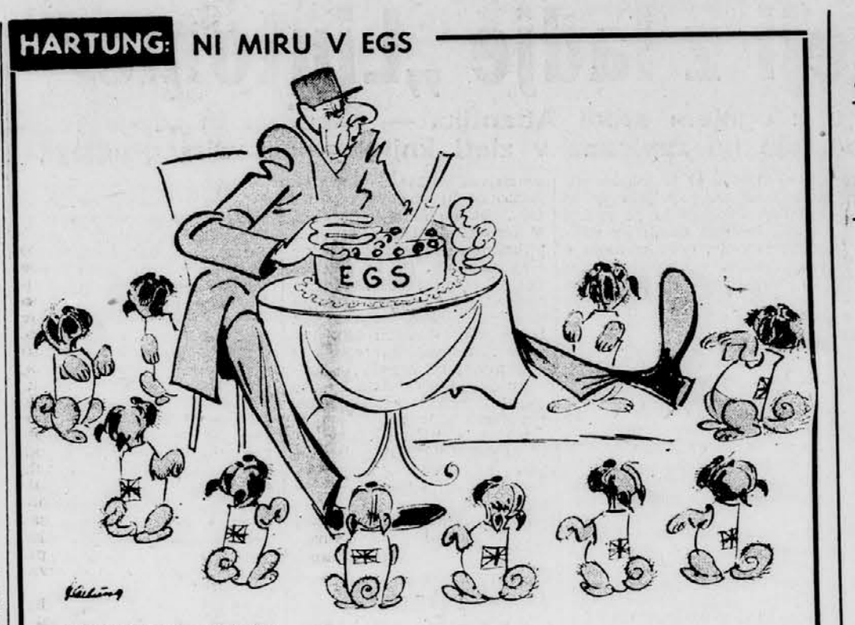

»Preklemanska živad!« Die Welt, Hamburg

Jemen: nekaj „se kuha“

Po sporazumu Naser–Fejsal največ odvisno od samih Jemencev

OD NAŠEGA POROČEVALCA

KAIRO, oktobra. Položaj v Jemenu in okrog njega se čedalje bolj zapleta. Medtem ko je stališče ZAR in Saudske Arabije vsaj približno jasno, pa je položaj v samem Jemenu popolnoma zavit v meglo negotovosti. Vsekakor se v tej državi, kjer že pet let divja državljanska vojna, nekaj kuha, toda ali bo v loncu prekipelo, ali pa se bo vroča juha v njem umirila, tega najbrž danes ne more nihče z gotovostjo napovedati.

Kairski »Al Ahram« je v petek na prvi strani objavil članek, ki po nekaterih informacijah vsebuje Naserjevo stališče do jemenskega vprašanja. Ugotovitve, nanizane v članku, bi lahko v kratkem strnili takole: nadaljnji razvoj dogodkov v Jemenu je odvisen predvsem od Jemencev samih. ZAR se bo striktno držala sporazuma, ki sta ga v Kartumu podpisala Naser in Fejsal in v skladu s tem umaknila svoje čete in strokovnjake. Po mnenju Kaira so egiptovske čete izpolnile svojo nalogo, glede na to, da se Britanci, ki so bili najhujši nasprotniki jemenske revolucije, umikajo z arabskega Juga in da tam nastaja progresiven revolucionaren režim, ki bo vsekakor podpiral težnje jemenske republike. Razen tega je Saudska Arabija začela umikati svojo vojaško pomoč rojalistom. S tem so ustvarjene razmere za samostojni nadaljnji razvoj suverene jemenske republike, ki je pred kratkim slavila petletnico obstoja.

»Akhbar el Jom« je dan kasneje v zvezi s tem zapisal: »Jemensko ljudstvo lahko svobodno odloča o lastni usodi. Prav tako ni z ničimer vezano na sporazum iz Džede, ki je bil oživljen v Kartumu. Ta sporazum zavezuje samo Egipt in Saudsko Arabijo, jemensko revolucijo pa le toliko, kolikor ga podpira. Zato odločajo o stališču jemenskega ljudstva v sedanji etapi edino Jemenci sami.«

Iz navedenih citatov in iz pogovorov z dobro obveščenimi ljudmi v Kairu je mogoče razbrati, da je po mnenju Kaira kartumski sporazum namenjen predvsem ureditvi odnosov med Kairom in Riadom, medtem ko naj bi notranja nasprotja uredili Jemenci sami. Tako stališče je nedvomno odraz trenutnega položaja, ko je za ZAR življenjskega pomena, da umakne svoje čete iz Jemena na fronto proti Izraelu, s tem okrepi vojsko, se odreče težki finančni in politični hipoteki in ohrani premirje s Saudsko Arabijo, ki bo prispevala Egiptu znatno, ta čas neogibno potrebno finančno pomoč. Nedvomno ZAR ni vseeno, kako se bodo odvijali dogodki v Jemenu v prihodnje. Toda usoda jemenske republike bi bila tudi v normalnih okoliščinah bržkone ostala v senci arabsko-izraelskega konflikta, spričo Salalovega odklonilnega stališča do kartumskega sporazuma pa je Kairo tako rekoč prisiljen, da pusti jemensko vprašanje vsaj začasno ob strani.

Riadu tak položaj bržkone ustreza. Fejsal za zdaj ni ničesar izgubil, pač pa je marsikaj dobil: egiptovske čete, ki so vlivale s svojimi bombniki in težkim orožjem strah rojalistom in jih silile, da so se zadrževali v goratih predelih severnega in zahodnega Jemena, se umikajo. Na drugi strani je bil Kairo prisiljen sprejeti Fejsalovo pomoč in ugled njegovega najhujšega nasprotnika Naserja je utrpel hud udarec.

Če bi se rojalistom strmoglavljenega imama el Badra posrečilo dosěči količkaj ugoden kompromis z republikanci, bi bil Fejsal bržkone pripravljen mirovati. Seveda pa so to zgolj domneve. Položaj se utegne zasukati tudi drugače, zlasti še, ker se na arabskem Jugu rojeva še ena Fejsalu nevarna država. To je toliko bolj verjetno, ker je vprašanje obnovitve britansko-egiptovskih odnosov po nekaterih informacijah le še vprašanje dni, kar bo gotovo zgladilo pot sporazumu med FLOSY in NLF in s tem nastanku »štirinajste arabske države«.

Tripartitni sudansko-iraško-maroški odbor čedalje bolj spoznava, kako nehvaležna je naloga, ki si jo je naložil na kartumski konferenci. Po vrnitvi iz Sane, kjer so člani odbora s sudanskim premierom Mahgoubom na čelu 26 ur zaman poskušali na vse mogoče načine priti do Salala, so ji vrata v Jemen zaprta in s tem so njegove možnosti močno omejene. Za zdaj se je moral odbor zadovoljiti s tem, da je zbiral mnenja jemenskih nacionalistov v tujini. Toda njegova poglavitna naloga je, da zagotovi mir v Jemenu, da pripravi konferenco vseh nacionalističnih elementov, na kateri naj bi sestavili pismeni sporazum, ki bi zavezoval vse udeležence. S tem naj bi se delo komisije končalo, kontrolo nad izmenjanjem sporazuma pa naj bi prevzeli Jemenci sami. Toda naj ima Mahgoubov odbor še toliko dobre volje, konference ne more organizirati, dokler potuje med Bejrutom, Kairom in Džedo.

Vse torej kaže, da bo bližnja prihodnost Jemena odvisna predvsem od tega, kar bodo ukrenili Jemenci sami. Toda o tem, kar se dogaja v Jemenu, lahko samo ugibamo. Vsekakor se večina tukajšnjih opazovalcev strinja v mnenju, da si večina Jemencev v resnici ne želi več, da bi se imam vrnil na oblast. Toda ali to že pomeni, da bo republika obstala? Republika pod čigavim vodstvom? Po zadnjih dogodkih je mogoče sklepati, da je položaj predsednika Salala precej majav in da skuša Salal predvsem ujeti veter v jadra, da bi se obdržal na površju tudi po odhodu egiptovskih čet. Ali se mu bo to posrečilo ali ne, je še veliko vprašanje. Po mnenju nekaterih opazovalcev je zdaj napočila ura Salalovih zagrizenih nasprotnikov, pripadnikov tako imenovane »tretje sile«, ki se že več let zavzemajo za umik egiptovskih čet in za neodvisni Jemen.

V Kairu je slišati tudi mnenja, da so tudi rojalisti razcepljeni in da celo večji del vladarske družine le iz golega oportunizma podpira el Badra in sodeluje s Fejsalom, tembolj, ker so si bili jemenski imami vedno v laseh s saudsko kraljevsko hišo. Nekateri se zato nagibajo k mnenju, da kompromis med republikanci in rojalisti ne bi bil nemogoč, dasiravno prizadevanja za mir v Jemenu v preteklosti ne govore v prid takim domnevam. V dogajanju v Jemenu je pač zelo malo politične logike da našnjega časa. Jemen je še vedno država, v kateri ogromna večina prebivalstva živi v stoletja starih plemenskih in verskih tradicijah. Lojalnost posameznih plemen je slejkoprej odvisna od starih sovraštev in pa od egiptovskega ali saudskega denarja, ne pa od takšnega ali drugačnega političnega prepričanja. Pet let stara revolucija še zdaleč ni razbila teh okvirov. Zato ni mogoče, da bi se protislovja dvajsetega stoletja reševala zunaj njih. Spričo tega se zdi, da je v sedanjih okoliščinah zadnje, kar lahko pričakujemo, mirna rešitev.

ANDREJ NOVAK

Moskva gre v Oktober

Slavje, ki ga pripravljajo za petdeseto obletnico revolucije, se že zdaj izraža na uradni in neuradni ravni glavnega mesta

OD NAŠEGA STALNEGA DOPISNIKA

MOSKVA, oktobra. Stvar uradno še ni objavljena — vsaj do tega trenutka še ne —, toda poučeni viri že vedo povedati: oktobrske proslave se bodo začele tretjega novembra, ko se bosta v Moskvi zbrala na skupno dvodnevno slovesno sejo vrhovni sovjet in centralni komite KP SZ. Na seji bodo prisotni tudi tuji gostje. Osrednja proslava se bo nato nadaljevala petega in šestega novembra v Leningradu, sedmega pa bo velika parada vojske in prebivalstva na Rdečem trgu v Moskvi.

Medtem ko se sovjetski protokol pripravlja na sprejem najvišjih partijskih predstavnikov ter voditeljev socialističnih držav, se sovjetsko glavno mesto pripravlja na srečanje s praznikom po svoje. Že od pomladi sem se gradbena operativa lovi s časom, da bi do roka ali pa še malo prej končala vse tisto, kar mora biti do konca oktobra končano. Večina pročelij na osrednjih magistralah Moskve je že prebeljena in prav zdaj je na vrsti hotel »Moskva« v samem središču mesta. Pripravljen je tudi Rdeči trg: prav pod konec minulega meseca so na streho GUM-a namestili nove superreflektorje, tako da se bo trg med prazničnimi dnevi kar kopal v nekaj milijonih vatov svečave.

Medtem ko v Ostankinu intenzivno nadaljujejo gradnjo 537 metrov visokega televizijskega stolpa, je moskovska televizija pred dnevi kar brez njega poslala v eter prvo oddajo v barvah — v znamenju Oktobra. Z graditelji ostankinskega stolpa tekmujejo te dni tudi stavbeniki na brezhibno modernem prospektu Kalinina; med njimi je tudi precej jugoslovanskih delavcev, ki so prispevali aluminijaste okvire za okna in kovinske dekoracije za pročelja. »Kalininčanom« je v hudem boju s časom že uspelo končati nekaj poslopij, med njimi poslopje nove knjigarne, za katero pravijo, da je največja v Evropi, je pa velika in moderna in po ljudskem izročilu prodaja kar 120 vrst različnih mlevskih izdelkov, kruha pa toliko, da se človek kar težko odloči.

Moskovčani so se tudi kot zasebniki vključili v priprave na praznik. Pred dnevi so ureditvi mesta posvetili soboto in nedeljo prostega časa, pa menda ne vsi: iz nekaterih rajonov so prišla sporočila, da se je te akcije udeležilo le malo interesentov, ponekod tudi manj kot dvajset odstotkov.

Zato pa prebivalci glavnega mesta posvečajo izredno pozornost drugim komponentam prazničnega vzdušja. Kaže, da je bil priliv denarja v potrošniške žepe v poletnih in jesenskih mesecih močnejši kot sicer in mnogi so za tem pripravljeni videti roko umnega politika. Po vsej priliki je del resnice tudi v tem, drugi del pa verjetno v prvih posledicah gospodarske reforme, ki pridnejšim že omogoča boljše zaslužke.

Tako ali drugače — v skladu s prazničnimi potrošniškimi potrebami se je v trg prožno vključila tudi zunanjetrgovinska operativa. V moskovskih trgovinah se je zadnji čas pojavila vrsta novih izdelkov iz uvoza, kar potrja govorice, ki so se bile razširile v začetku septembra, da so namreč skladišča polna privlačnega blaga iz Francije, Italije, Švice in menda tudi Jugoslavije — njeni izdelki so, kot je pokazala poletna razstava jugoslovanskega industrijskega blaga v parku Sokolniki, med Moskovčani zelo priljubljeni — in da bodo blago iz skladišč poslali v trgovine v tednih pred začetkom oktobrskih slavij. Tako se je povečala ponudba srajc in nogavic iz sintetike, ki sovjetskega potrošnika še vedno izredno mika, ter seveda tudi čevljev in škornjev ter obilice drugih stvari, po katerih začuti človek potrebo šele takrat, ko jih vidi v trgovini. Običajnim »šuškavcem« — pod tem imenom jih pozna tudi Moskva — so se pridružili bolj zahtevni in bolj topło podloženi; nasploh daje ulica Gorkega, ki velja za moskovski Broadway, vtis dobro pripravljene modne revije.

S poplavo dobrin so se povečale kajpada tudi težave. Običajnim vrstam — »očered« jim pravijo Rusi in so vsakdanji pojav, pa ne zgolj zato, ker bi tega ali onega blaga primanjkovalo, marveč tudi zato, ker je Moskva prenapolnjeno mesto, ker je trgovin premalo in ker je postrežba počasna — so se pridružile še nove, rekel bi konjunkturne. »Sintetika« na Komsomolskem prospektu (zadolžena je za prodajo blaga iz umetnih tkanin) je že lep čas podobna oblegani trdnjavi, kajti vsak dan se v njej pojavi nekaj novega; in takšnih trgovin je še precej. Sovjetski kupci so se pojavili tudi v tako imenovanih dolarskih magazinih, namenjenih predvsem tujcem in njihovim potrebam. Kupujejo sicer ne z dolarji, ker jih preprosto ne smejo imeti, marveč tudi za to, da poveča kupno moč prebivalstva, da da ljudem v roke tudi oprijemljive dobrine

In daj bog, pravijo v Moskvi, da bi pri tem tudi ostalo.

MARJAN SEDMAK

TEKMA S ČASOM — Te dni tekmujejo z bližajočo se obletnico Oktobra tudi gradbeniki na brezhibno modernem Prospektu Kalinina ... Foto: Arhiv Dela

Sedem dni

Piše JANEZ STANIČ

Osnove za rešitev

Pred začetkom XXII. rednega zasedanja generalne skupščine OZN je bil dosežen sporazum, da se bo razprava o Srednjem vzhodu nadaljevala na rednem zasedanju generalne skupščine. Formalna razprava o srednjevzhodni krizi naj bi se po tem sporazumu začela takoj po zaključku splošne razprave. Temu sklepu je botrovalo upanje, da se bodo med splošno razpravo, zlasti pa med poluradnimi in neuradnimi stiki izven skupščinske dvorane stališča toliko razčistila in vskladila, da bo mogoče najti sprejemljivo rešitev ali vsaj osnovo zanjo.

Formalna razprava o Srednjem vzhodu bi se morala začeti v ponedeljek, vendar kaže, da bo odložena. Intenzivna privatna posvetovanja v palači Združenih narodov niso prinesla sprejemljive rešitve za srednjevzhodno krizo. Obe najbolj neposredno prizadeti strani ostajata na znanih stališčih. Arabci zahtevajo brezpogojni umik izraelskih čet, Izrael pa zahteva neposredna pogajanja z arabskimi državami.

Razprava v generalni skupščini se je že drugič znašla v slepi ulici in vse več je glasov, da jo je treba prenesti v varnostni svet, ki je za razliko od generalne skupščine pooblaščen, da sprejema obvezne sklepe. S tem se težišče političnе akcije spet prenaša na obe velesili — ZDA in ZSSR. Sploh je za sedanji položaj značilno, da se je precej zožil krog držav, ki se najbolj intenzivno ukvarjajo z razpravo o krizi. Posebno pozornost zbujajo privatni pogovori med Goldbergom in Dobrininom, kajti za morebitno reševanje v varnostnem svetu še posebej velja, da je uspeh odvisen od soglasja med ZSSR in ZDA. Že med

izrednim zasedanjem generalne skupščine sta se velesili približali soglasju, da mora politična rešitev temeljiti na umiku izraelskih čet z zasedenih ozemelj, na jamstvih za obstoj Izraela in na svobodni plovbi za vse po mednarodnih vodnih poteh.

Ta osnovna načela nastopajo tudi v drugih pobudah in predlogih. Obstaja pa zelo široka skala zamisli, kako naj bi zahteve formulirali, kakšen naj bi bil vrstni red posameznih korakov, kakšne naj bi bile oblike koncesij, ki bi jih morale dati tako arabske države kot Izrael, kako naj bi deloval mehanizem za urejanje vprašanj — kajti vsem je jasno, da izraelsko - arabska pogajanja ne pridejo v poštev — in podobno.

Nedvomno je, da je večina — vključno velesile in arabske države — naklonjena politični rešitvi, pri čemer ni bistvenega pomena ali pride do nje v generalni skupščini ali v varnostnem svetu. Pri tem pa je jasno, da generalna skupščina ali varnostni svet morata najti in uradno deklarirati sprejemljivo osnovo za rešitev in vrstni red praktičnih ukrepov. Realno je, da se začne z nedvomno opredelitvijo Združenih narodov za obvezen umik izraelskih čet, kajti to je minimum, brez katerega ni mogoče zagotoviti arabskega sodelovanja ali vsaj tihega soglasja za rešitev krize, pa tudi vključevanje Izraela v proces reševanja je nemogoče brez jasne opredelitve OZN za temeljna načela. Če bo do takšne opredelitve prišlo v varnostnem svetu, za kar se trenutno zavzema precej članic, potem je stvar seveda odvisna od sporazuma med ZDA in ZSSR in od mere vpliva, »grajenja mostov« in druge države izvajati na obe velesili, da omogočita učinkovito akcijo OZN.

Ofenziva »golobov«

Predsednik Johnson je ta teden izjavil, da se ne misli odreči svoji politiki v Vietnamu samo zato, ker je ta politika nepriljubljena. Zunanji minister Rusk pa ga je dopolnil s ponavljanjem trditev o severnovietnamski infiltraciji in o nevarnosti kitajskega ekspanzionizma. Obe izjavi sta takoj dobili odmev, ki je pokazal, kako globoka je razdeljenost ne le v ameriški javnosti, ampak tudi v kongresu in če verjamemo »New York Timesu« celo v samem zunanjem ministrstvu.

Kritiki vladne politike, na čelu s predsednikom zunanjepolitičnega odbora senata Fulbrightom so neposredno po Ruskovi izjavi odprli razpravo o veljavnosti takoimenovane »tonkinške resolucije«, to je resolucije, s katero je senat pred tremi leti dal predsedniku pooblastila za angažiranje v Vietnamu. Hkrati je trideset članov predstavniškega doma poslalo Johnsonu pismo, v katerem ga pozivajo, naj ukaže prekinitev bombardiranja Severnega Vietnama.

Johnsonova izjava, da se zaveda nepopularnosti svoje politike ne velja samo za »golobe«, ampak tudi za »jastrebe«. Položaj je trenutno tak, da vsi Johnsonovi kritiki zahtevajo, da je treba vojno v Vietnamu čim prej končati, le da »jastrebi« menijo, da bi to zmogli z »omejeno« ameriško invazijo na Severni Vietnam. Predsednik odklanja ta načrt — vsaj za zdaj — in to je tudi edini argument s katerim lahko brani svojo »miroljubnost« pred napadi »golobov«.

Le-ti so zdaj v močni ofenzivi in kot kažejo številne ankete, dobivajo vse več pristašev. Na njihovo stran se nagiba tudi mednarodna tehtnica mnenj. Pri tem ni mišljeno samo široko javno mnenje v večini držav, ki je že tako in tako proti vietnamski politiki Johnsona, ampak so mišljene izjave odgovornih državnikov. Splošna razprava v generalni skupščini OZN je prinesla številne pozive šefov posameznih delegacij, naj ZDA nehajo bombardirati

DR Vietnam. Dva ugledna politika, generalni sekretar OZN U Tant in indijski zunanji minister Svaran Sing — Indija je član mednarodne kontrolne komisije za Indokino — sta potrdila, da razpolagata z zagotovili, da bi brezpogojna prekinitev bombardiranja privedla do pogajanj in konca vojne. To prepričanje deli vse več državnikov.

Predsednik se skuša ubraniti tega pritiska s trditvijo, da ni prepričan, da bi ustavitev bombardiranja privedla do pogajanj in s širjenjem glasov, češ da Hanoi ne želi pogajanj do leta 1968, torej do formiranja nove ameriške vlade, ki bi bila pripravljena skleniti mir pod bolj ugodnimi pogoji. Ta trditev je sicer dvomljiva, res pa je, da politično Severnemu Vietnamu v sedanjem trenutku akcija ni tako potrebna, da bi bilo realno pričakovati, da ga je mogoče z bombardiranjem prisiliti, da sede za okroglo mizo. Tudi sicer Vietnam lahko zdrži še dolgo. »Kontraeskalacija« Sovjetske zveze in drugih socialističnih držav mu zagotavlja, da bo teoretično v nedogled lahko nadoknadil vojaške in gospodarske izgube. Kar se Sovjetske zveze tiče, je tudi več kot jasno, da je ne bo mogel nihče — niti tisti dobronamerni pobudniki iz »tretjega sveta« — pripraviti, da bi se spustila v ribarjenje v kalnih vodah ali javne angažirane akcije za rešitev vietnamskega vprašanja. Odločenost Hanoia, da ne stori prvega koraka in odločenost Moskve, da se diplomatsko ne angažira, prepuščata odločitev Washingtonu. Računica, da čas dela proti Johnsonovi administraciji in da bo končno njena politika doživela polom v samem Washingtonu in bo sama prisiljena storiti prvi korak k luči sedanjega razvoja ni brez osnove.

Sodobni Odiseji z ladje „Ljutomer“

Junaška trojica v nenavadnem boju z ognjem sredi Atlantika — Hrabrost in iznajdljivost posadke najsodobnejše slovenske ladje bo zapisana v zlati knjigi zavarovalnice »Lloyd«

Na Atlantskem oceanu je bila v ponedeljek, 4. septembra malo pred 6. uro zjutraj še trda tema. Slovenska ladja »Ljutomer«, ki je s 46 člani posadke, s šestimi potniki in tovorom mesa ter surovih kož v skupni vrednosti 2.5 milijona dolarjev plula proti daljnim obalam domačega Jadrana, je bila še kakih 750 navtičnih milj oddaljena od afriške obale. Ob 5.50 uri je v strojnici ladje izbruhnil požar. Ladja je kmalu ostala brez elektrike in luči, med palubami pa se je začel valiti gost smrdeč dim in siliti v kajute.

»Ljutomer« je s sestrsko ladjo »Ljubljana« najsodobnejša, največja in najhitrejša trgovska ladja Splošne plovbe iz Pirana — torej največja slovenska ladja, vsaj do splavitve »Postojne« pred dnevi, je bila. Izdelali so jo v ladjedelnici »Uljanik« na Reki komaj pred dvemi leti. Dolga je 148.30 m, široka 19 m, ima 8500 ton nosilnosti in sodi s hitrostjo 18.5 milj na uro med hitre moderne ladje.

Stroji v globini ladje so do 5.50 enakomerno peli. Tedaj pa je nenadoma popustilo tesnilo na kolenu naftne cevi. S pritiskom nekaj atmosfer sta dva curka nafte brizgnila naravnost na glavno električno razdelilno ploščo in na pomožni motor. Nafta je zagorela.

Dim, tema in vendar mirna kri

Starejša potnica, Zagorka, s triletnim vnučkom ni imela trdnega spanja. Dodobra pa jo je vzdramil dim, ki ga je ventilacija začela nositi v kabino. Ženska je razburjeno vstala in stekla iz kabine po pomoč. Vtem pa so ugasnile luči na ladji. Zajela jo je panika. Tekla je v kabino po otroka. A v temi in dimu je zgrešila pravo kabino. Obupno je začela kričati.

UPRAVITELJ STROJA MILAN ZEGA

»To je bil usoden trenutek. Smrad, tema in ti obupni kriki bi lahko sprožili paniko med drugimi potniki in posadko,« pripoveduje kapitan Renco Bole. Z 31 leti je med našimi najmlajšimi kapitani, a na »Ljutomeru« je bil kljub temu drugi najstarejši med oficirji!

K sreči je takoj pritekel ladijski ekonom Josip Uzović in z baterijo vnučka našel, ga položil ženi v naročje, ju popeljal k rešilnemu čolnu in medpotoma pomiril.

Medtem pa je upravitelj stroja, 30-letni Milan Zega iz Maribora, z daljinskimi ventili ustavil ladijske stroje. Na poveljniškem mostičku so kapitan in oficirji že ukrepali in si razporedili naloge. Brez nervoze, hladnokrvno, hitro in s tako premišljenimi strokovnimi odločitvami, da bo primer požara na ladji »Ljutomer« za dolgo zapisan v pomorskih letopisih kot primer nenavadnega junaštva, strokovnosti in iznajdljivosti.

Pripoveduje upravitelj stroja Milan Zega:

»Vzel sem Drägerjev aparat z masko in na vrvi so me spustili v strojnico. Spotikal sem se in padal, ko sem se bližal žarišču požara, ki ga je izdajala stopnjujoča se vročina. Skozi gost dim je baterija komaj kaj dotipala. Vendar sem le ugotovil ob svitu plamenov goreče nafte, da je požar lokalen, čeprav skoraj samo dva metra nad dnom ladje in da bi se ga dalo pogasiti ročno, ne da bi bilo treba spustiti podhlajeni CO_2 in uničiti razgrete stroje. Vtem pa me je zaradi vročine začela obhajati omotica. Po najhitrejši poti sem jo ubral iz strojnice . . .«

Zunaj so ga čakali prva oficirja stroja Ljubo Terglec iz Maribora, Karel Kokotec iz Celja ter drugi oficir Viljem Bergant z Bleda, vsi trije rojeni leta 1942. Njihov pogum in iznajdljivost bodo postali svetla tradicija mladega slovenskega pomorstva.

»Fantje, če gre kdo prostovoljno gasit z ročnimi gasilnimi napravami, bi se požar dalo zadušiti, ker je lokalen,« jim je dejal zasopel, umazan in raztrgan upravitelj stroja. Brez besede si je trojica nadela maske, poprijela ročne gasilne naprave in se začela skozi labirint ozkih in spolzkih stopnic, cevi in ročic v gluhi temi, neznosni vročini in dimu plaziti čim bliže ognju, ki je gorel globoko na dnu ladje.

Velika odločitev

To je bila velika odločitev. Kapitan jo je potrdil. Trojica je sprejela tveganje. Treba je vedeti: v bližini ognja je bila velika cisterna nafte. Če bi se njene stene preveč razgrele, bi lahko eksplodirala. Blizu cisterne so bile velike posode stisnjenega zraka za zagon motorjev. Vročina pa je bila tolikšna, da so jo čutili že na palubah nad strojnico!

Ob strojnici je prostor z velikimi posodami podhlajenega CO_2, s katerim lahko v hipu napolnijo strojnico in zadušijo ogenj. Če pa bi se kapitan odločil za ta skrajni ukrep, bi žrtvoval ladijske stroje. Temperatura tega ogljikovega dvokisa je namreč minus 76 stopinj Celzija, stroji pa so bili razgreti že nekaj nad sto stopinj.

V tem peklu se je trojka spoprijela z ognjem. Skoraj štiri ure so gasili. Ko so porabili vse ročne gasilne aparate, so jim tovariši že privlekli gasilske cevi. Medtem so namreč na pramcu zagnali bencinski motorček motorne brizgalne in spojili cevi.

Vročina se je še naprej stopnjevala in vsak čas bi lahko prišlo do eksplozije. Možje v maskah so gasili kot vragi. Kadar je Terglecu le zmanjkalo sape in ga je od vročine začela popadati omotica, se je splazil za hip nekaj metrov stran, parkrat zajel sapo, nato pa se je vrnil čim bliže k ognju — in k razgreti cisterni z nafto.

Po dveh urah je že kazalo, da je požar zadušen. Pa je od vročine popustil varnostni ventil pri veliki posodi za komprimiran zrak. V strojnico so dostop zraka medtem že zmanjšali tako, da so zamašili vse odprtine. Zdaj pa je nenadoma vdrlo vanjo 800 kg zraka. Kisik je spet vnetil ogenj. Tokrat je začela goreti še »pitura«, barva, olje in kabli v strojnici. Spet je trojica prostovoljcev odšla gasit. Naposled je posadka z uvežbanim in usklajenim delom po 4 odločilnih urah neposredno nevarnost na ladji odstranila.

V salonu na Reki zasidranega »Ljutomera« je dober mesec po teh usodnih dogodkih tehnični direktor Splošne plovbe Andrej Burger dejal novinarjem: »Zdaj bo znesla celotna škoda verjetno največ do 350.000 dolarjev. Samo če bi požar pogasili s CO_2, bi se škoda potrojila. V tržaški ladjedelnici bodo »Ljutomer« popravili v kakih treh mesecih. Če bi gasili s CO_2, bi ga morali popravljati vsaj tri mesece dlje. Na dan pa znesejo stroški za ladjo v pristanišču 2400 dolarjev. Pomnožimo torej to z najmanj 90 dnevi . . .«

Škodo na strojih in tovoru pa bi krile zavarovalnice, predvsem »Lloyd«. Znesla bi blizu 5 milijonov dolarjev, če bi propadla ladja in tovor. Zato ni čudno, da je strokovnjak »Lloyda« že v Dakarju dejal: »V zgodovino naše družbe ste vpisani z zlatimi črkami!«

Ohmov zakon na tleh palube

A vrnimo se na Atlantik v prvi teden septembra. »Ljutomer« je obstal na valovih oceana brez elektrike. Brez nje pa stroji ne morejo delovati. Toda na ladji ni nihče od potnikov in od posadke niti za hip izgubil prisotnosti duha in zapadel malodušju. Tudi med samim gašenjem, ko še ni bilo jasno, ali ne bo vsak čas prišlo do eksplozije, so ljudje mirno čakali v bližini rešilnih čolnov. Notranji mir in energija, ki so jo izžarevali vodilni oficirji na ladji ter pogumno dejanje Zege in trojice oficirjev so opravili svoje.

V ponedeljek niso imeli niti radijskega oddajnika, ki bi deloval. Ladje je blodila počasi po oceanu. K sreči je bilo vreme lepo. V torek je uspelo usposobiti oddajnik in pridobiti prgišče električne energije. Za pogon pa je bilo elektrike premalo.

Kaj zdaj?

Poslati v eter klic SOS? Poklicati na pomoč najbližje vlačilce? Vleka do Dakarja bi stala 700.000 dolarjev.

Na ladji je bilo tudi 200 ton mesa. Hladilne celice pa so ostale brez elektrike. Vreči meso s krova, preden bi se usmradilo? Škoda — spet nekaj stotisoč dolarjev.

Izkrcati se na rešilne čolne?

Kapitan ni imel časa za odločanje na mernike — čeprav se je čas za »Ljutomer« brez pogona sredi neskončnega oceana pravzaprav ustavil.

Iskro upanja je prinesla nenadna najdba »razdelilnika«, ki v inventarju ladje sploh ni bil zapisan.

»Čudil sem se Terglecu, ko je jel kar na tla palube risati izpeljave Ohmovega zakona. A slava rajnemu učenjaku in Terglecovi iznajdljivosti . . .«

Iznajdljivost najboljšega »elektrika« na ladji je bila zares nekaj posebnega. Najprej je ugotovil, da bi se dalo uspostaviti na ladji pogon — če bi le dobil dovolj električnih kablov. Enega izmed generatorjev bi se dalo namreč za silo popraviti. Začeli so iskati in sekati cele kable, kjer so že bili na ladji manj potrebni. Terglec pa je sproti izračunaval upore za posamezne kable. Nato je razdelilnik neposredno zvezal na ta edini delujoči generator. Ker je bil upor kljub vsemu prešibak, je v svoj »sistem« vključil še dva kuhinjska rešoja. In tako je po štirih dneh trdega dela, ko ne on ne posadka niso spali v svojih kajutah, ampak kar na ležalnikih po nekaj minut, nato pa nadaljevali vsak svoje delo, napočil slovesen trenutek: v tišino so v četrtek ob osmih zvečer spet zahrumeli ladijski stroji. S polno paro je »Ljutomer« zaplul proti Dakru. Zaupanje kapitana, ki v teh štirih dneh ni poklical na pomoč, se je upravičilo.

Elektrike je bilo dovolj za pogon, da bi pa hkrati hladila tudi meso, pa premalo. Tako so kombinirali: nekaj časa so gnali ladjo, nato so ustavili stroje pa spustili tok v hladilne celice . . .

»Na oceanu je bilo pravzaprav kar ganljivo lepo — ko na kakem vikendu,« se spominja ladijski zdravnik dr. Ljubinko Mijatović. »No, bile so nekatere ‚malenkosti‘, ki so nekoliko kazile ta vikend. Denimo — morski psi. V desetih minutah po požaru so se nenadoma pojavili v vencu okrog ladje. Le kdo bi vedel, kako so začutili našo nesrečo? ‚Dežurali‘ so vse prve štiri dni brez prestanka. Kar je padlo v morje, so v hipu požrli: tudi prazne steklenice ali škatle konzerv. Brrr!«

»No Cure no Pay«

V soboto, tudi okoli osme ure zvečer, je »Ljutomer« priplul na dakarsko sidrišče. Ljudje na ladji so se oddahnili. Ampak — prekmalu! Odisejade še ni bilo konec. Malo preden so pripluli do sidrišča, je pregorel rešo v Terglečevem »sistemu«.

»To je bil, čeprav takrat tega še nihče od nas ni mogel slutiti, uvod v novo, morda doslej najhujšo nevarnost«, se spominja kapitan Bole. »Pristaniškim oblastem smo poslali klic, naj pridejo po nas, da nas privlečejo k obali in navežejo. Bila pa je sobota zvečer. Nihče se ni odzval. Začeli smo s signali klicati ladje, ki so prihajale ali odhajale iz pristanišča. Tudi odtod nikakršnega odziva. Med ladjami, ki so tako odplule iz Dakra tisti dan, je bila »Trebinje«, ki je nekaj tednov kasneje tudi sama doživela požar. Naključje!«

KAPITAN RENCO BOLE

Končno je prišel na ladjo nek pilot Senegalec. A kmalu je bilo jasno, koliko je ura. Dakarsko pristanišče je hotelo iz »Ljutomerove« nesreče skovati svoj dobiček. Kapitan Renco Bole naj bi pristal na šifro: »NO CURE NO PAY«. To pomeni obvezno reševanje, pomeni pa tudi, da imajo reševalci pravico v nekaterih primerih celo do polovico vrednosti ladje in tovora!

In tako je »Ljutomer« blodil v krogu na sidrišču še vso noč in del naslednjega dne, ko je s tropskim dežjem prihrumel še orkan. K sreči je ladjo končno odnesel na odprto morje.

Toda med tem so se godile tudi nevarne reči. »Videl sem že skalnati otok tik pred kljunom ladje in kmeta na otoku, ki si je kuhal fižol! A smo jo spet za las zvozili,« je povedal član posadke.

Naposled so jih v nedeljo pod večer le privezali — brez šifre »NO CURE NO PAY«.

Gostoljubje, ki so ga bili na »Ljutomeru« tako potrebni, so jim naposled velikodušno ponudili člani francoskega »Arsenal Maritime« v Dakru. Takoj so ladjo zvezali s svojo elektrarno in na vse mogoče načine pomagali posadki, da jo je za silo usposobila za odhod v domovino.

Po dobrem mesecu dni je prejšnji torek »Ljutomer« naposled zaplul z vsem tovorom in celimi stroji na Reko. Teden dni pa, ki so ga preživeli na Atlantiku ti mladi slovenski mornarji, ne bo pozabljen kmalu. Posadka bi zaslužila največje jugoslovansko kolektivno odlikovanje za hrabrost, še posebej pa njeni vodilni oficirji.

Tako se gradi tradicija! — Mlada slovenska mornarica jo potrebuje.

BOGDAN FINZGAR

Po 90 dneh prijet vlomilec

Včeraj so prijeli 21-letnega vlomilca Josipa Šupljino z Reke

LJUBLJANA, 14. okt. Trimesečni lov na nevarnega vlomilca je končan. Zjutraj ob 6. uri so organi javne varnosti prijeli 21-letnega Josipa Šupljino, kuharja brez zaposlitve in stalnega bivališča. Mladi vlomilec, ki si je v minulih 90 dneh pridobil sloves malodane neulovljivega vlomilca, je zjutraj v kozolcu ob Zaloški cesti naposled dvignil roke in kmalu nato zaslševalcem začel pripovedovati o svojih »podvigih«, s katerimi je družbo in zasebnike oškodoval za več milijonov starih dinarjev.

Uslužbenci javne varnosti so bili zjutraj utrujeni. Prebedena noč v mégli in mrazu je pustila sledove na članih ekipe, ki je pod vodstvom Jožeta Polanca zadrgnila dobro pripravljeno mrežo. Utrujenost pa ni mogla z njih obrazov izbrisati veselja, da so spravili za zapahe nevarnega roparja.

»Zasedo smo postavili okoli polnoči,« je opisoval uspešno akcijo vodja ekipe Jože Polanc. »Zasedli smo položaj okoli kozolca. Bili smo tiho. Ali je vlomilec »doma«, ali na pohodu, smo se spraševali. Čakali smo zore. Šupljina je bil dobro oborožen in previdnost je bila potrebna. Ko se je zdanilo, smo se odpravili proti kozolcu. Vrata senika so bila zaprta, vendar smo v bližini opazili razmaknjene deske. Pogledal sem v notranjost in opazil fanta, ki je s pištolo v roki tekel proti drugemu koncu prostora. Pozvali smo ga, naj se vda, vendar tudi po desetih minutah od njega ni bilo nobenega glasu. Na nov poziv je začel vpiti: »Živega me ne boste dobili. Ubijte me!« Naposled se je le premislil in na naše povelje stegnil roke skozi špranjo v steni in se vdal.«

S tem je bila akcija miličnikov in kriminalistov končana in začela so se zaslševanja.

Meseca junija so Josipa Šupljino prijeli na Reki zaradi vloma v osebni avto, vendar je zaslševalcem takrat pobegnil. Konec meseca julija se je priklatil v Ljubljano in začel z roparskimi dejanji. Že prve kraje so pokazale, da imajo organi javne varnosti opraviti z nevarnim in premetenim nasprotnikom, katerega posebnost so bile trgovine.

Zasede, postavljene ob lokalih so bile zaman. Tudi zaslišanja znanih vlomilcev niso bila uspešna. Nekateri so imeli alibi, drugi pa so takrat vlamljali drugje in drugače. Več kot 200 ljudi so zaslišali, vendar o pravem ni bilo sledu.

V noči od 12. na 13. september je Šupljina vlomil v Mercatorjevo poslovalnico v Sostrem (lokali Mercatorja so bili sploh njegova specialita), kjer je razen 443,380 S din ukradel tudi pištolo »Walter«. Oborožen je postal še bolj nevaren, zato pa kriminalistom nič bolj znan.

Vlomi so se vrstili eden za drugim. Medtem so prijeli pri akciji v mlekarni na Ambroževem trgu tudi Rista Ristovskega (19). Očividci vloma v stanovanje v Zgornji Hrušici 12 (ob 13.45!) so bili prepričani, da je Ristovski gostoval tudi tam. (Ristovski in Šupljina sta si na prvi pogled močno podobna), vendar so kriminologi hitro dognali, da imajo v rokah spet napačnega moža.

Noč od 3. na 4. oktober je bila za Šupljino usodna. Vlomil je v trgovino lovske zadruge »Lovec« na Gosposvetski cesti in ukradel 10 pištol, municijo, lovski daljnogled »Zeiss-ikon« in dvogled japonske izdelave. Plen mu ni dosti koristil, saj je pištolo za lastno uporabo že imel. Zato je skušal svojo orožarno prodati.

Organi javne varnosti so zvedeli, da je njihov znanec vlomilec-povratnik Janez Zorman (42) nameraval prodati pištolo. Sled je bila jasna. Zormana so kmalu prijeli, vendar pištole ni imel več pri sebi. Priznal je, da je bilo orožje last njegovega slučajnega znanca, Mira po imenu, ki tudi prenočuje v »njegovem« kozolcu ob Zaloški cesti. Po opisu je bil dotični na moč podoben že prijetemu Ristovskemu.

Krog okoli mladega vlomilca je bil sklenjen. Rezultati zaslišanj pa bodo kmalu znani v celoti.

M. DERMASTIA

IZ OROŽARNE VLOMILCA JOSIPA ŠUPLJINE — Organi javne varnosti so včeraj po aretaciji vlomilca Josipa Šupljine v kozolcu ob Zaloški cesti v Ljubljani našli tamkaj skrito pravo orožarno, ki si jo je vlomilec prilastil v trgovini »Lovec« na Gosposvetski cesti. Na sliki: najdeno orožje in municija, v desnem kotu Josip Šupljina po aretaciji. Foto: E. Šelhaus

Komisija za delovna razmerja pri

GOZDNEM GOSPODARSTVU LJUBJANA

razpisuje prosti delovni mesti:

1. **REFERENTA** za kataster za določen čas,
2. **DELOVODJO** za delovodski okoliš Mokerc za nedoločen čas.

Pogoji za zasedbo delav. mest: pod 1. geometer ali gozdarski tehnik s prakso, pod 2. gozdarski tehnik. Nastop službe s 1. 11. 1967. Kandidati naj vložijo ponudbe z življenjepisom v 10 dneh na naslov: Gozdno gospodarstvo Ljubljana — Komisija za delovna razmerja, Ljubljana, Tržaška cesta 2. 8649

Praznik občine GORNJA RADGONA — Praznik občine GORNJA RADGONA

15. oktober je praznik občine Gornja Radgona. Praznujejo ga v počastitev zgodovinskega dne, ko se spominjajo na ljudsko revolucijo v letu 1941, ko so stopili pod prapore rednih partizanskih enot najbolj napredni domačini.

OBČANOM ZA OBČINSKI PRAZNIK

Letošnji občinski praznik praznujemo v znamenju 50-letnice velikega oktobra, v znamenju 200-letnice videmske šole in 110-letnice šole pri Negovi. S tem praznovanjem se bomo dostojno spomnili vseh tistih, ki so prvi zgrabili za puške oktobra 1941. leta, to je bila Pintaričeva skupina mladih ljudi, ki so vedeli kakšen mora biti jutrišnji dan, da bo vreden človekovega življenja.

In ta dan je že naš kar dokazujejo naši ljudje z velikimi delovnimi uspehi, ki so jih dosegli na vseh področjih družbenega življenja. V minulem letu je dosegla radgonska občina velik gospodarski razvoj, kar dokazujejo gospodarski uspehi, ki niso majhni. Radgonska občina je predvsem kmetijska občina in v kmetijstvu je tudi bodočnost našega občana, pri čemer pa ne pozabimo na industrijo, na to načelo pomembno panogo našega gospodarstva.

Kmetijstvo v občini je napravilo v minulem letu uspešen korak dalje. Predvsem imamo v mislih Kmetijski kombinat v Gornji Radgoni, ki je zgradil povsem moderno tovarno za dehidracijo, ki bo močno dvignila moč naše občine, posebno pa radovitno Apaško dolino, kjer živi naš najnaprednejši človek.

Radenska Slatina je dobila novo polnilnico, katera bo povečala pridobivanje slatine za trikrat in tako zamašila vrzeli pri pomanjkanju slatine in dala možnost za izvoz v sosednje države. Nedvomno je dosegla občina v minulem letu vidne uspehe tudi pri komunalni dejavnosti, čeprav je komunalna ureditev v Radgoni in Radencih še nezadovoljiva. Občina, vodna skupnost in druge gospodarske organizacije so dale na razpolago mnogo denarja za obrambne nasipe ob Muri od Radgone do Radenec in bo to delo še nadaljevala in skrbela, da reka Mura ne bo več ogrožala našega občana in ne njegovega imetja, pa naj bo to družbenega ali zasebnega značaja. V Gornji Radgoni smo dobili tudi velik zbiralni kanal, ki je vidno zmanjšal moč vodne stihije, ki je iz leta v leto ogrožala naše obmejno mesto in kraje vzdolž reke Mure. Gornja Radgona bo v najbližnji bodočnosti uredila urbanistični načrt in zazidalni načrt za območje radgonske komune.

Turizem, ta najnovejša gospodarska panoga, je dosegel tudi v radgonski občini velik uspeh. Predvsem je treba omeniti Slatino Radenci, ki so dobile najsodobnejši gostinski obrat. Z asfaltiranimi cestami smo povezali naše idilično jezerce pri Blagušu in z asfaltom približujemo našemu človeku tudi romantično Negovsko jezero. V načrtovanju turizma imamo v mislih naše Slovenske gorice, ki so se še premalo vključile v turizem.

Pri vsem tem pa ne smemo pozabiti na našo trgovino; široko smo odprli vrata tujim podjetjem, da bi se ugled naše trgovine še povečal. Ne samo maloobmejni promet, tudi mednarodni promet se je povečal nekajkrat.

Tem prizadevanjem bo mnogo koristil tudi nov začasni most, vendar že mislimo na novega, povsem modernega, ki bo ustrezal vsem pogojem mednarodnega prometa. Pri vsej naši veliki skrbi za človeka tudi nismo pozabili na gradnjo stanovanj. Tako so dobili v Radencih sodobne stanovanjske bloke, prav tako tudi v Gornji Radgoni. Naše mesto zares hitro spreminja svoje obličje in podoba stare Gornje Radgone izginja. Prepotrebna stanovanja za prosvetne delavce je dobil Videm ob Ščavnici, gradijo pa tudi podoben blok na Kapeli.

Na videz smo mislili na šolo najmanj. Toda če pomislimo, da je dobila Kapela novo sodobno šolo z vsemi prostori in učili, če pomislimo da smo povsem obnovili šolo v Ščavnici, posebno šolo v Gornji Radgoni in da je dobila sodobnejšo podobo tudi videmska šola ter da smo dokončno uredili tudi šolo v Stogovcih, potem lahko rečemo, da je mislila družba tudi na naše vzgojne ustanove.

Občina si veliko prizadeva tudi za zdravje našega človeka. Tako je dobila radgonska občina v Radgoni moderen in sodoben zdravstveni dom, ki je opremljen z vsem potrebnim, da bo naš občan kar najbolj deležen zdravstvene pomoči. Praznujemo občinski praznik. Praznujemo ga z dobrimi mislimi na našo bodočnost, ki mora biti lepa, saj jo ustvarja delovni človek. Naj mi vsi ti dobri ljudje dovolijo, da jim čestitam za občinski praznik, da jim stisnem roko z iskrenimi željami za vse lepo in dobro za danes in jutri.

Predsednik Skupščine občine G. Radgona
Ivan KOVAČ

AVTOREMONT
GORNJA RADGONA

s svojimi dejavnostmi: popravila motornih vozil, izdelava specialnih karoserij, avtoprevozništvo.

Kolektiv Avtoremont Gornja Radgona je v ospredju svoje dejavnosti postavil že dosedanjo dejavnost Remont-vozil, s katero zagotavlja znatno boljša in kvalitetnejša popravila. V tej smeri bo podjetje preučilo potrebe po remontu vozil v občini, Pomurju in širši gospodarski skupnosti. V okviru podjetja delajo že znani servisi: TAM, Tomos in Vesna. Načrtni program bo podjetje Avtoremont, ki je pred nedavnim izvedlo v vodstvu podjetja določene kadrovske spremembe, v prihodnje izvajalo v smeri še tesnejšega sodelovanja s podjetjem Ljubljana-transport in drugimi sorodnimi organizacijami na tem pomurskem območju.

Z izdelavo temeljitega perspektivnega programa bo podjetje Avtoremont samo potrdilo dolgoročnost in stalnost tovrstne dejavnosti, ki se bo razvijala z razvojem tehnike.

ZA OBČINSKI PRAZNIK ČESTITAJO TER JIM ŽELIJO ŠE V PRIHODNJE KAR NAJVEČ DELOVNIH USPEHOV:

— Občinski skupščina — Gornja Radgona
— Občinski odbor SZDL — Gornja Radgona
— Občinski komite ZKS — Gornja Radgona
— Občinski sindikalni svet — Gornja Radgona
— Občinski komite ZMS — Gornja Radgona
— Občinski odbor ZB NOV — Gornja Radgona

Kolektivi:

— Avtoremont — Gornja Radgona
— Kmetijski kombinat — Gornja Radgona
— Zdravilišče — Radenska Slatina
— Elrad — Gornja Radgona

ELRAD
GORNJA RADGONA

Industrijsko podjetje Elrad Gornja Radgona ima načrtan proizvodni program, ki se deli na proizvodnjo za široko potrošnjo in na proizvodnjo za profesionalno tehniko. Za 350-članski kolektiv je za široko potrošnjo glavna dejavnost izdelava individualnih radio in TV-anten, vključno s skupinskimi antenskimi napravami.

Že priznano podjetje Elrad, tako na domačem kot na tujem trgu, izdeluje ves potrebni montažni pribor za montažo individualnih in skupinskih anten. Poleg tega delajo v podjetju Elrad tudi teleskopske antene, ki pa so lahko avtomobilske in transistorske. Med izdelke Elradove proizvodnje sodijo tudi frekvenčni pretvorniki in oddajniki za RTV službo. Zlasti velja poudariti uspeh podjetja pri izdelavi transistoriziranih frekvenčnih pretvornikov, ki so glede kakovosti in moči na vodilnem mestu v Evropi. Če pregledamo uspehe, potem se ni čuditi, da je podjetje Elrad s svojimi dobrimi in kakovostnimi izdelki uspelo osvojiti jugoslovansko in tuje tržišče. Podjetje izvaža že leta svoje izdelke, medtem ko se je v drugem polletju tega leta izvoz še povečal.

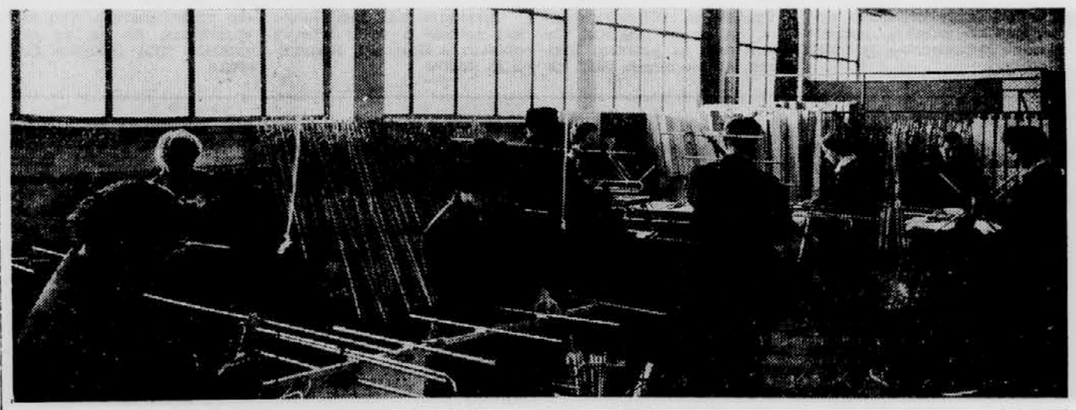

Uprava

KINO
GORNJA RADGONA

čestita vsem občanom in obiskovalcem kino predstav za občinski praznik in še v prihodnje priporoča ogled svojih kino predstav.

KMETIJSKI KOMBINAT
GORNJA RADGONA

s svojimi obrati je letos dosegel pomembne uspehe na področju dehidracije krme, saj je v Črncih v apaški dolini zgradil mešalnice, sušilnice in skladišča. Pri tako velikem staležu živine, kot jo ima kombinat (2791 glav goveje živine in 4892 prašičev) ter pridelavi ca. 500 vagonov kuruze in ostalih krmnih žit, je bila to najboljša rešitev, ker doslej ni bilo mogoče pravilno vskladiščiti pridelek, pri tem pa je seveda krma zgubila na svoji vrednosti, kar se je močno poznalo pri prirastku živine.

Skladiščni prostori zajemajo površino za 400 vagonov, sušilnica z letno proizvodnjo ca. 800 vagonov travnodetelljne moke oziroma briketov, 700 vagonov koruze in ostalih žit. Mešalnica za močna krmila dela z letno proizvodnjo 1200 vagonov močnih krmil.

Skupna vrednost bruto proizvodnje v teh obratih bo letno znašala ca. 2 milijardi starih din.

S to investicijo si je Kmetijski kombinat sinhroniziral svoje proizvodne objekte in kapacitete, kar bo samo pripomoglo za hitrejši razvoj kmetijske proizvodnje.

Kolektiv

RADGONSKE OPEKARNE

priporoča vsem gospodarskim organizacijam in zasebnim graditeljem svoje odlične opečne izdelke in čestita za občinski praznik

ZDRAVILIŠČE RADENSKA SLATINA

Zdravilišče Radenska Slatina, ki slovi s svojimi odličnimi vrelci zdravilne mineralne vode, je znano že daleč naokrog.

Prav posebno pa je ljudem znano zdravilišče, kjer s sodobnimi metodami uspešno zdravijo srčne in ledvične bolnike. Pohvalne besede je treba priznati zdravilišču Radenska Slatina, ki je v času svoje dejavnosti doseglo v gostinstvu lep napredek.

Vsi ti našteti uspehi zdravilišča pa so hkrati dokaz, da je na tem območju, odprtosti dveh meja dobro začrtana perspektiva zdravilišča. To, da je v sezoni veliko zanimanje za Zdravilišče Radenska Slatina potrjujejo številke v nočitvah in skupen promet. Za letošnjo turistično letno sezono je značilno, da je Jugoslavijo — Radence obiskalo znatno več tujih turistov, nočitve domačinov pa so se zmanjšale. Letos je podjetje na področju pridobivanja mineralne vode napolnilo 44 miljonov litrov steklenic. Z dograditvijo nove polnilnice v Boročevi bo delala z dvakratno zmogljivostjo proizvodnje vseh obratov doslej.

DVAJSET LET V SLUŽBI POTROŠNIKOV

DVAJSET LET NI MALO, POSEBNO ZA TRGOVSKO PODJETJE, KI JE V TEM RAZDOBJU PREŽIVELO VRSTO SPREMEMB V POSLOVANJU GLEDE NA POTREBE, NA PREDPISE ITD., IN DA JE MOGLO ZADOSTITI SVOJI NAJVEČJI NALOGI: UPOŠTEVATI POTROŠNIKA V SLEHERNEM ČASU.

To pot bomo skušali predstaviti vsaj v skromnih orisih podjetje in delovni kolektiv z uradnim naslovom: Trgovsko podjetje na veliko in malo »NANOS« Postojna.

Poseči moramo v čas, ko je naš človek kupoval živila in druge izdelke na točke, v čas, ko je bilo oskrbovanje »zagotovljeno«, v čas bonov, v tisti povojni čas obnove, ki je nudil našemu delovnemu človeku vsaj osnovna sredstva za življenje.

Pot današnjega trgovskega podjetja »Nanos« se je začela 6. julija 1947. leta. To je datum odločbe, s katero je tedanji Okrajni ljudski odbor Postojne ustanovil Okrajni magazin. Na novo ustanovljena gospodarska organizacija je imela ta čas 11 ljudi in en tovornjak — za posredovanje blaga v vrednosti 250 do 300 milijonov starih dinarjev, kar pa je tisti čas mnogo pomenilo.

Naraščajoči promet je Okrajni magazin naglo potisnil iz okvirov detajlistične trgovine, saj se je z letnim prometom 600 do 800 milijonov starih dinarjev v letih 1948—1952 uvrstil med namočnejša podjetja s področja blagovnega prometa v Slovenskem Primorju. Leto 1952 pa je pomembno tudi zaradi tega, ker je bilo podjetje spričo administrativnih sprememb in nove strukture poslovanja preimenovano v »Trgovsko podjetje na veliko »Nanos« Postojna, s sedežem v Prestranku. V skladu s potrebami, možnostmi in zahtevami novega časa je podjetje širilo svoje delovanje preko okrajnih in republiških meja.

Z razširitvijo podjetja oz. njegovih nalog na vse večjih območjih je delovni kolektiv vse bolj pogrešal primerne poslovne prostore. Leta 1955 je imelo podjetje že 182 ljudi, zato je sklenilo in z lastnimi močmi in sredstvi zgradilo nove poslovne in skladiščne prostore v Postojni! Preselitev podjetja v Postojno in novi pogoji, v kakršnih se je znašlo, pa so pomenili novo fazo v poslovanju. Podjetje je začelo širiti še intenzivneje svojo dejavnost preko dotedanjega delovnega območja, na področja drugih okrajev in republik. Večalo se je število zaposlenih, večal se je prevozni park, širile so se poslovalnice, poslovne enote, podjetje je moderniziralo lokale in pridobivalo nove, skratka pot, kakršno so narekovale potrebe in jim je sledil priostreni posluh delovnega kolektiva »Nanosa«.

Če smo uvodoma navedli, da je dvajset let dolga doba za neko podjetje v službi potrošnikov, pa se nam zazdi vendarle kratko v trenutku, ko pregledujemo današnji obseg podjetja. V tem času je namreč razširilo svojo dejavnost tja do Beograda, kjer ima enega od 7 obratov; le-ti poslujejo v 12 občinah: Grosist Postojna, filiala Beograd, obrati v Postojni, Portorožu, Kopru, Bujah in Čabru ter hladilnica v Dekanih. Grosistično poslovanje podjetja »Nanos« se odraža tudi v enajstih skladiščih. To so skladišče za železnino v Postojni, dve s tekstilom v Postojni in v Kopru, skladišče za galanterijo v Postojni in enako v Kopru, dve skladišči za prehrano v Postojni in Luciji, dve s sadjem in zelenjavo v Postojni in v Kopru, eno z alkoholnimi in brezalkoholnimi pijačami v Postojni ter pomožno skladišče v Bujah. Širino poslovanja v direktnem odnosu do potrošnika pa najlepše ilustrira 144 »Nanosovih« poslovalnic, od katerih je pretežna večina trgovin z mešanim blagom, katerih je 67. Nadalje je 15 samopostrežnih trgovin in 10 trgovin z živili. Osem trgovin je s tekstilom, devet s sadjem in zelenjavo, sedem je trgovin z železnino, šest delikatesnih trgovin, pet vinotočev, tri avtotrgovine, po dve veleblagovnici, trgovini z drogerijskim blagom, trgovini s pohištvom, obutvijo, galanterijskim blagom in po ena trgovina z usnjenimi izdelki, bonboniera, in mlekarna, ter še tri prodajalne z elektromaterialom.

Že ta prerez poslovanic nam kaže, da podjetje »Nanos« oskrbuje potrošnike na vsem svojem območju z vsem blagom v največji izbiri. Zato so številke, ki nadalje osvetljujejo obseg podjetja, dokaj razumljive Celotna gospodarska organizacija je n. pr. lani dosegla realizacijo v višini preko 316 milijonov novih dinarjev. Če še pogledamo v lanskoletno poslovanje: lani je bilo v podjetju povprečno zaposlenih 854 ljudi s povprečnimi osebnimi dohodki v višini 904,13 din (v primerjavi z letošnjim v prvem polletju, ki znašajo 958,83 din). Poročila iz lanskega leta poročajo, da je imelo podjetje 116 učencev v gospodarstvu, štipendiralo je 7 učencev in izobraževalo 34 delavcev v dopolnilnih večernih šolah.

Prav zadnji podatki so značilni, saj je podjetje moralo vsa leta intenzivno vlagati sredstva in vso skrb v izobraževanje kadrov, da so bili kos pozneje vse večjim nalogam.

Za dobro in brezhibno poslovanje ima podjetje zelo močan transportni park. Podjetje »Nanos« ima 47 vozil s skupno nosilnostjo 159 ton!

Toda obseg poslovanja se še vedno veča. Predvsem zato, ker podjetje nenehno širi maloprodajno mrežo, gradi sodobne trgovske lokale, n. pr. samopostrežne trgovine in blagovnice v Postojni, Kopru, Ajdovščini, Sežani, Trščah, mnoge obstoječe trgovine prenovljene v samopostrežne. In v tej zvezi lahko obrnemo pogled v prihodnost. Podjetje bo rekonstruiralo Hladilnico Dekani in s tem povečalo kapacitete za nadaljnjih 1000 ton. V Postojni pa bo kmalu adaptiralo moderno samopostrežno trgovino, ki bo največja na tem področju. In morda še nekaj besed o sistemu, ki je mnogo prispeval k velikemu napredku trgovskega podjetja »Nanos«. Mislimo na sistem organizacije samoupravljanja, ki je v tem podjetju dokaj razvit. Poleg centralnih samoupravnih organov, delavskega sveta in upravnega odbora, ima še vsak obrat svoj obratni delavski svet, samostojne poslovne enote pa imajo svoje svete poslovnih enot. Pri »Nanosu« so s statutom gospodarske organizacije in z ostalimi akti notranje zakonodaje prenesli veliko pooblastil na osnovne enote. Če pogledamo praktično centralni organi so obdržali politiko delovnega načrta za celotno podjetje, medtem ko si druga področja upravljanja delijo z obratnimi oz. poslovnimi samoupravnimi organi.

V dneh, ko poteka dvajset let uspešnega poslovanja, ugotavlja delovni kolektiv trgovskega podjetja na veliko in malo »Nanos« Postojna, da je bilo to poslovanje zares uspešno, saj v vsem razdobju niso imeli večjih spodrsljajev in ob tej priložnosti svojim potrošnikom zagotavljajo, da jih tudi v prihodnje ne bo!

Menimo, da je ta obet zelo lep in se praznovanju pridružujemo z željo, da bi delovni kolektiv tudi v prihodnje pemostil vse težave na poti do še večjih, še lepših delovnih uspehov — v službi potrošnika, v službi našega delovnega človeka!

»DELIKATESA« V POSTOJNI

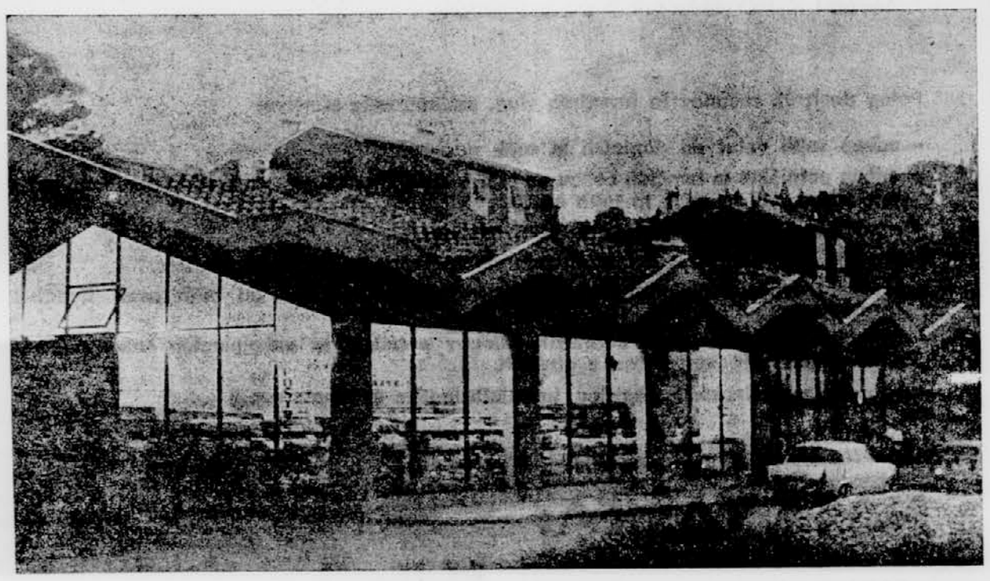

»SAMOPOSTREŽBA« V SEMEDELI

NUKLEARNI INŠTITUT
JOŽEF STEFAN
V LJUBLJANI

razpisuje

VEČ ŠTIPENDIJ za

— POSTDIPLOMSKI ŠTUDIJ IN RAZISKOVALNO DELO
— POSTDOKTORSKO RAZISKOVALNO DELO

na naslednjih področjih:

— teoretska in eksperimentalna fizika jedra, trdne snovi in reaktorjev;
— anorganska kemija, kemija trdne snovi (keramike), fizikalna in radio kemija;
— elektronski servo in analogni sistemi, digitalna tehnika in simbolični jeziki;
— radiobiologija in biokemija.

Štipendije so enoletne in se lahko po preteku pol leta podaljšajo. Štipendisti bodo opravljali svoje delo in študij v laboratorijih inštituta v povezavi z Univerzo.

Na razpisu lahko konkurirajo prosilci, ki so končali ustrezno fakulteto prirodoslovno-matematične, tehnične ali medicinske smeri oziroma so opravili doktorat z ustreznega področja.

Resne kandidate bomo povabili na razgovor, kjer se bodo lahko podrobno seznanili s študijskimi pogoji.

Inštitut si pridržuje pravico, da podeli štipendijo po prosti presoji kandidatovih sposobnosti.

Prijave s kratkim življenjepisom, bibliografijo in opisom dosedanjega strokovnega dela ter z navedbo izbranega področja sprejema sekretariat inštituta v Ljubljani, Jamova 39.

Interesenti naj pošljejo prijave čimprej, ker je število štipendij omejeno.

8674

Pri tvrdki
UNIVERSALTECNICA
TRST, CORSO UMBERTO SABA 18 (PREJ CORSO GARIBALDI 4)

SE NADALJUJE IZREDNA PRODAJA PO POSEBNIH CENAH ZA IZVOZ

SUPERAVTOMATIČNI PRALNI STROJ REX T 4	55.000 lir
SUPERAVTOMATIČNI PRALNI STROJ REX G 53	69.000 lir
SUPERAVTOMATIČNI PRALNI STROJ CASTOR 505	55.000 lir
SUPERAVTOMATIČNI PRALNI STROJ CASTOR 510	61.000 lir
SUPERAVTOMATIČNI PRALNI STROJ ZOPPAS 570	72.000 lir
SUPERAVTOMATIČNI PRALNI STROJ CANDY SA 50	59.000 lir
SUPERAVTOMATIČNI PRALNI STROJ CANDY SA 75	65.000 lir

in ZADNJI MODEL CANDY »MISURA«
ter druge znamke od **50.000** lir dalje
PEČI NA PLINSKO OLJE OD **25.000** lir dalje
HLADILNIKI OD **29.000** lir dalje
PLETILNI IN ŠIVALNI STROJI »SINGER«

AVTORADIO:
AUTOVOX, BLAUPUNKT, CONDOR, VOXSON, PHILIPS, GRUNDIG, NATIONAL od **19.000** lir dalje

vileda
● ODLIČNA KOŽICA ZA PRANJE AVTOMOBILA – SUŠI IN POLIRA!
Cena: 38,40 N-din
Kupite jo lahko pri **SLOVENIJA AVTU**, v ostalih trgovinah avtostroke in na bencinskih črpalkah.

MIZARSTVO TRNOVO
LJUBLJANA
Trnovski pristan 20/a
sprejme
kvalificiranega strojnega mizarja
Nastop službe mogoč takoj. Pismene ponudbe oddajte osebno v upravi podjetja.
Rok prijave do 20. oktobra 1967. 8688

ZAPOMNITE SI!!

dobre preproge za avto imajo naziv . . . **»JUMBO«**
dobre prevleke za avto imajo naziv . . . **»NOVOLAN«**
dobre varnostne ključavnice za avto imajo naziv . . . **»BLOSTER«**
dobri prtljažniki za avto imajo naziv . . . **»FAPA«**
dobre sirene s kompresorjem za avto imajo naziv . . . **»FIAMM«**
dobri varnostni pasovi za avto imajo naziv . . . **»KLIPPAN«**

Vse navedeno dobite po zelo ugodnih cenah **pri**

AUTOFORNITURE ZANCHI
TRST – VIA DEL CORONEO 4
Pojasnila tudi v slovenščini in srbohrvaščini!

Nudimo vse stroje in vsa orodja za obdelovanje kovin za dela v delavnicah in v mehanični industriji.

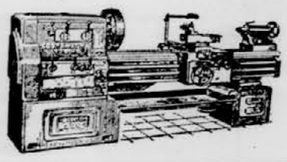

Obiščite našo trgovino in razstavo v Trstu

GUSELLA & Co
TRST, Via Cicerone 8, tel. 35-150, 61-330
(100 metrov od trga Oberdan proti sodišču)

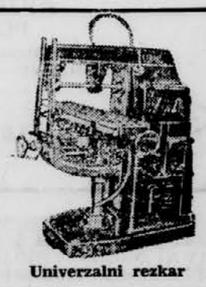

Univerzalni rezkar

Tu je botroval napredek

Strebel-Bicalor, z avtomatsko regulacijo, tudi v izvedbi za razna goriva. Za malo denarja posreduje prijetno toploto in velike količine tople vode za kopanje – prhanje – izpiranje in pranje. Tudi poleti pri izključenem gretju.

Specialni servis ni potreben. Strebel-grelni kotli iz litega železa imajo dolgo življenjsko dobo, izdelujemo jih v vseh velikostih za majhne, srednje in velike naprave.

Skoraj 80-letne izkušnje in iznajdba litoželeznega kolenčastega grelnega kotla so v prid našim izdelkom in s tem našim odjemalcem.

Zanesljivi – gospodarni – in v obratovanju zanesljivi so vsi grelni kotli firme Strebel.

Zahtevajte neobvezno podroben informacijski material.

Strebelwerk Mannheim, Abt. Verkauf A, Western-Germany, 68 Mannheim – Postfach 2251

(Strebelwerk Mannheim, odd. prodaja A, Zahodna Nemčija, 68 Mannheim – pošt. pred. 2251

Tehnična pojasnila glede Strebel kotlov za centralno ogrevanje daje **Ivan SRŠEN, Mengeš – Loka 62**

Gledališče

DRAMA

Ponedeljek, 16. okt., ob 16. uri: Cankar: HLAPCI. Abonma Poklicne šole kovinarske stroke. Ob 19.30: Cankar: HLAPCI. — Abonma Dijaški 7 večerni in izven. Nekaj vstopnic je tudi v prodaji.

Torek, 17 okt., ob 19.30: Cankar: HLAPCI. Abonma D in izven. Vstopnice so tudi v prodaji.

OPERA

Sreda, 18. okt., ob 19.30: Verdi: AIDA. Abonma E in izven. — Vstopnice bodo v prodaji od jutri od 10.30 dalje.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO
Gledališka pasaža

Nedelja, 15. okt., ob 15. uri: M. Mikeln: 2 x 2 = 5. (Satirični kabaret s petjem, streljanjem in televadbo). Abonma Kolektivi E in izven. (Vstopnice tudi v prodaji). Ob 19.30: M. Mikeln: 2 x 2 = 5. (Satirični kabaret s petjem, streljanjem in televadbo). Abonma Kolektivi G in izven. (Vstopnice tudi v prodaji).
Študente visokih in višjih šol obveščamo, da lahko abonma za Mestno gledališče vpisejo na Zvezi študentov na Trgu revolucije 1 in tudi v sprejemni pisarni MGL. Za študente veljajo polovične cene.

MLADINSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 15. okt., ob 9. uri: A. E. Greidanus: HOLD DE BOLD — DVE VEDRI VODE — za abonma »Nedelja I«.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE
Marionete, Levstikov trg 2

Nedelja, 15. okt., ob 11. uri: O. Preussler — J. Pengov: MALA ČARAVNICA — izven.

Ročne lutke, Resljeva c. 36

Nedelja, 15. okt., ob 17. uri: Marijan Belina: UZALJENI MEDVEDEK — izven.

Predprodaja vstopnic za obe gledališči je vsak dan, razen nedelje in praznika, od 10. do 12. ure v upravi gledališča, Resljeva cesta 36 in pol ure pred začetkom predstave pri blagajni gledališča. Rezervacije vstopnic po tel. štev. 312-020.

GORIŠKO GLEDALIŠČE NOVA GORICA

Nedelja, 15. okt., ob 19. uri: A. Jelačin: PREPIH — zabavno satirični kabaret — gostovanje v Prestranku.

SLOVENSKI GLEDALIŠKI MUZEJ sporoča, da je jubilejna razstava TEMELJI SLOVENSKEGA GLEDALIŠČA ODPRTA vsak dan od 10. do 18. ure. Na Narodnega muzeja, posebej opozarjamo šolska vodstva in jih vabimo na obisk.
Vodstvo po razstavi vsak dan ob 17. uri. G

Pionirski dom
Trg VII kongresa ZKJ 1

ODDELEK ZA FILMSKO VZGOJO ob 10. uri: matineja filma LEGENDA O VOLKU — v kinu Sava.

FESTIVALNA DVORANA

NEDELJSKI PLES od 19. do 22.30. Igra ansambel CHORUS. Vabljeni!

Koncerti

KONCERTNI BIRO Društva glasbenih umetnikov Slovenije razpisuje MODRI ABONMA za sezono 1967 — 1968. Abonma obsega 7 solističnih in komornih koncertov. Vpisovanje abonmaja bo v ponedeljek, 16. oktobra za lanske abonente Modrega abonmaja, v torek, 17. oktobra za nove abonente, v sredo, 18. oktobra za dijake in študente — vsak dan od 16. do 19. ure v računovodstvu Slovenske filharmonije. Pojasnila in rezervacije lahko dobite po telefonu številka 26-178. Dijaki in študentje imajo popust. K

KAVA

V TOREK, 17. t. m. gostuje v Slovenski filharmoniji VIDEMSKI SIMFONIČNI ORKESTER IN ZBOR pod vodstvom dirigenta FRANCESCA CHRISTOFOLIJA in s sodelovanjem solistov LILIANE PACINOTTI, ANNE MARIJE ROTA, NUCCI CONDO, EMILIE RAVAGLIA, FRANCE OTTAVIANI, RENATA FRANCESCONIJA, LILA PUGLISIJA, GIOVANNIJA AMODEA, GIUSEPPA BOTTE, DINA ZAMARA in GIOVANNIJA DE ANGELIS.

Na sporedu MONTEVERDIJEVO KRONANJE POPEJE. Vstopnice pri dnevni blagajni SF. Abonenti vseh abonmajev imajo 50 odst. popust. DREVI GOSTUJE SLOVENSKA FILHARMONIJA V KANALU OB SOČI pod vodstvom dirigenta ANTONA NANUTA in s sodelovanjem pianistke DUBRAVKE TOMŠIČ — SREBOTNJAK. K

SAP

Vabimo vas
od 1. do 11. nov. na
AVTOMOBILSKI SALON
V TORINU

Obiskovalci se bodo tu seznanili s poslednjimi dosežki avtomobilske industrije. Prijave do 20. okt.
— Na željo kolektivov organiziramo vsako soboto in nedeljo skupinske izlete po sončnih vinogradih Dolenjske, Primorske in Štajerske.
— Priporočamo stalne izlete po Gorenjski z ogledom sodobnega letališča Brniki in obiska 1700 m visokega Krvavca. Do te višine — do hotela Krvavca — vas popelje žičnica in sedežnica.
— Za krajše izlete, družinska in službena potovanja ter poroke vam nudimo moderne osebne avtomobile tudi brez šoferja.

RTV Ljubljana

SPORED ZA NEDELJO

6.00—8.00 Dobro jutro! — vmes ob 7.30—7.45 Za kmetijske proizvajalce; 8.05 Radijska igra za otroke; 9.45 Skladbe za mladino; 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I.; 10.00 Se pomnite tovariši; 10.25 Pesmi borbe in dela; 10.45—11.50 Nedeljski mozaik lepih melodij— vmes ob 11.00 do 11.15 Poročila — Turistični napotki za tuje goste; 11.50 Pogovor s poslušalci; 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II.; 13.15 Melodije, ki jih radi poslušate; 13.40 Nedeljska reportaža; 14.00 Glasba ne pozna meja; 14.35 Humoreska tega tedna; 14.50 Glasbena medigra — Branko Miklavc: Pismo iz nebes; 15.05 Nedeljsko športno popoldne; 17.05 Znamenite arije s slavnimi pevci; 17.30 Radijska igra; 18.47 Chopin na ljubljanskih koncertih; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila; 19.15 Glasbene razglednice; 19.30 Večerni radijski dnevnik; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.15 Serenadni večer; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Konec oddaje.

TELEVIZIJA

9.20 POROČILA (Ljubljana)
9.25 VEČNI LEDENIKI — francoski film (Ljubljana)
9.45 KMETIJSKA ODDAJA (Beograd)
10.35 JESENSKI INTERMEZZO Z ANSAMBLOM JOŽETA PRIVŠKA (Ljubljana)
11.00 KALEJDOSKOP (Ljubljana)
11.20 STEKLENI OBLAKI — češki film za otroke (do 11.50) (Ljubljana)
14.10 TEST Z GLASBO (Ljubljana)
14.25 Dunaj: NOGOMETNO SREČANJE AVSTRIJA : SZ — (EVR—Zagreb)
15.15 CIRCAK (Ljubljana)
15.30 NADALJEVANJE PRENOSA IZ DUNAJA (EVR—Zagreb)
16.15 SAHOVSKI KOMENTAR BRASLAVA RABARJA (Zagreb)
16.45 SPORTNA REPORTAŽA — (Beograd)
17.10 DEŽURNA ULICA — ponovitev (do 17.50) (Beograd)
19.10 DOLGO, VROČE POLETJE serijski film (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
21.00 CIRCAK (Ljubljana)
21.05 FINSKA ZA UNICEF — posnetek zabavno glas. oddaje (Beograd)
22.05 STRUŠKI VEČERI POEZIJE (Skopje)
22.20 TV DNEVNIK (Beograd)

SPORED BARVNE TV
(V ČRNO-BELI TEHNIKI NA DRUGEM PROGRAMU DO 21.00)

17.30 NAPOVED SPOREDA (Ljubljana)
PRVI TV OBZORNIK
TITO V POMURJU — filmska reportaža
18.45 LOLEK IN BOLEK — risanka za otroke (Ljubljana)
KLOVN VAM PRIPOVEDUJE — nastop Frana Milčinskega — Ježka (Ljubljana)
MAČEK, PODLAŠČA IN MALI ZAJČEK — francoski otroški film
19.15 OD METLIKE DO BOHINJA — nastop folklor. skupine France Marolt
REZERVIRAN ČAS
20.15 Z JOŽETOM PRIVŠKOM, NJEGOVIM ANSAMBLOM IN SOLISTI — (Ljubljana)
ZABAVNO GLASBENA ODDAJA
BONANZA — ameriški serijski film
ZA KONEC ... po domače — nastop ansambla Lojzeta Slaka
VELIKI FINALE
21.00 II. SPORED ITAL. TV

Druge oddaje
na kanalu 9

9.20 POROČILA (Beograd)
9.25 NARODNA GLASBA (Beograd)
10.45 ZDRUŽENJE RADOVEDNEŽEV (Zagreb)
11.30 FILM ZA OTROKE (Zagreb)
12.00 POLJUD. ZNANST. FILM — (Beograd)
12.30 ČLOVEK DANES (Beograd)
15.15 PROPAGANDNA ODDAJA — (Beograd)
17.50 POROČILA (Beograd)
17.55 DOKUMENTI IN ČAS (Beograd)
18.25 NARODNA GLASBA — (Zagreb)
18.55 PROPAGANDNA ODDAJA — (Zagreb)
19.00 SERIJSKI FILM (Beograd)
19.54 LAHKO NOČ, OTROCI (Zagreb)
20.45 PROPAGANDNA ODDAJA — (Zagreb)
22.05 VČERAJ, DANES, JUTRI — (Zagreb)

Kino

SPORED ZA NEDELJO

KINO UNION: amer. barv. film SVET DAISY CLOVER. Tednik F. N. 39. samo pri zadnji predstavi. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. uri. (Rezervacija vstopnic za Union po tel. 22-771 od 9 do 10.30 in od 13.30 dalje.) Ob 10. uri matineja istega filma.
KINO KOMUNA: amer. film SREČANJE V PARKU Tednik F. N. 40. Predstave ob 15, 17 in 19. uri. Ob 21. uri Mala Pula: domači barv. film ZBIRALCI PERJA. Po predstavi se bo predstavil režiser Aleksander Petrović.
KINO SLOGA: domači film ČRNI PTICI. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. uri.
KINO VIC: amer. barv. CS komedija TA NORI, NORI, NORI SVET. Brez predfilma. Predstave ob 15.15, 18 in 20.45. Cene vstopnic zvišane.
KINO ŠIŠKA: franc. barv. CS kriminalka — AGENT O. S. S. 117 V BAHIJI Predfilm Na zebri. Predstave ob 16, 18 in 20. uri.
PRODAJA VSTOPNIC v kinu Union od 9 do 10.30 in od 13.30 dalje, v vseh ostalih kinematografih pa le od 13.30 dalje.
KINO SAVA: jugoslovanski film v barvah — ORLI ZGODAJ LETIJO, ob 15, 17 in 19.30.

POHIŠTVO
LES
FURNIRJI
ZABOJI
SODI
PAPIR

Savinja" SAVINJA LIK
CELJE

KINO SOČA: sovjetski film SOVRAŽNIK DRŽAVE, ob 10, 15, 17 in 19.30.
KINO TRIGLAV: ameriški barvni CS western film KLIC TROBENTE. — Režija: Raoul Walsh. Igrata: Susanne Pleshette in Troy Donahue. Predstave ob 16, 18 in 20. uri. Prodaja vstopnic od 15. ure dalje.
KINO VEVČE: italijansko-jugoslovanski barvni spektakel v CS MARCO POLO. — Igrata: Horst Buchholz in Orson Walles. — Predstavi ob 17. in 19. uri. Prodaja vstopnic od 16. ure dalje. Samo še dane!
KINO ZADOBROVA: mehiški barvni pustolovski film PESEM ZA KARABINKO. — Igrata: Luis Aguilar in Rosita Quintana. — Predstavi ob 16. in 18. uri. Prodaja vstopnic od 15. ure dalje.
KINO ZALOG: ameriški barvni zabavni film — PAST ZA STARŠE. — Proizvodnja: Walt Disney. Igrata: Hayley Mills in Brian Keith. — Predstava ob 18. uri. Prodaja vstopnic od 17. ure dalje.
KINO SVOBODA, DOLGI MOST, LJUBLJANA: italijanski barv. CS film ALADINOVA ČAROBNA SVETILKA, ob 17 in 19. uri.
KINO SVOBODA — ČRNUČE: španski barv. film MAŠČEVANJE V FUERTU CEDROSU, ob 17 in 19. uri.
KINO SVOBODA — ŠENTVID: nem. barv. CS film STO PEKLENSKI DNI, ob 15, 17 in 19. uri.
KINO HRUŠICA: italijanski film BUBOVO DEKLE, ob 19. uri.
KINO SAVLJE — LJUBLJANA: ameriški barvni film ROBIN HOOD, ob 16 in 19. uri.

SODOBNI PODI
plastične ploščice topli pod »Moquette« in ves potrebni material za polaganje poda.
SINTETIČNE PREPROGE
Meraklon, Leacril, Naylon in iz plastike — pralne, neobčutljive za madeže in trpežne
ZLOŽLJIVA VRATA
(harmonika)
iz plastike — za ustrezno in praktično razdelitev prostora.
A. R. P. Italplast
TRST,
Piazza Ospedale 6
tel. 95 919
(nasproti glavne bolnišnice)
Vsa pojasnila tudi v slovenščini.

KINO DRAVLJE: amer. barv. CS western film ČAST IZOBČENCA, ob 16, 18 in 20. uri.
KINO DOMŽALE: amer. barv. CS film OSTROGE, ob 16, 18 in 20. uri.
KINO RADOMLJE: ital.-nem. film V KREMPLJIH ZLATEGA ZMAJA, ob 16, 18 in 20. uri.
KINO MENGEŠ: nem. barv. CS film ZADNJE JEZDENJE V SANTA CRUZ, ob 16 in 19. uri.
POTUJOČI DOMŽALE: nem. film BANDA GROZE — gostovanje v Prevojah, ob 19.30.
KINO DOM — KAMNIK: ameriški barvni film BRAVADOS, ob 17 in 20. uri.
KINO DUPLICA — KAMNIK: ameriški barvni western film — SEJN, ob 15, 17 in 19. uri.
KINO SORA — ŠKOFJA LOKA: ameriški barvni VV film VISOKA DRUŽBA, ob 17 in 20. uri
KINO RADOVLJICA: ameriški barvni CS film CIMERRON, ob 15.30 in 20. uri. Italijanski barvni CS film INVAZIJA VIKINGOV, ob 18. uri.
KINO CENTER — KRANJ: franc. barv. CS krim. komed. film LUKSUSNA RESTAVRACIJA, ob 13. uri. Španski barv. CS western film POSLEDNJI MOHIKANEC, ob 15, 17 in 19. uri. FN št. 41. Premiera amer. barv. CS filma — ljub. drama LJUBEZEN NA PESKU, ob 21. uri.
KINO STORŽIČ — KRANJ: amer. barv. VV glasbeni film — VESELA DEKLETA, ob 14, 18 in 20. uri. FN št. 40. Jugoslovanski film HASANAGINICA, ob 16. uri.
KINO SVOBODA — KRANJ: amer. barv. VV glasbeni film — VESELA DEKLETA, ob 16. uri.
KINO KROPA: amer. barv. CS zgod. spektakel film ŠPARTAK, ob 15 in 19. uri. Vstopnina dvojna. FN št. 35.
KINO KRVAVEC: amer. barv. CS vojni film GOLI IN MRTVI, ob 15 in 17.30. — Vstopnina zvišana FN št. 34.
KINO NAKLO: amer. barv. CS ljub. drama — LJUBEZEN NA PESKU, ob 16. uri.

TRIKON
TRIKOTAŽA IN KONFEKCIJA
KOČEVJE

KINO RADIO — JESENICE: franc. italij barv. CS film ANGELIKA ČUDOVITA LJUBIMKA, ob 17 in 19. uri.
KINO PLAVŽ — JESENICE: nem. jug. barvni film KOMISAR X, ob 18 in 20. uri.
KINO DOVJE: amer. angl film GORA POGUBLJENIH.
KINO KRANJSKA GORA: angl. barc. film VESELI MUŠKETIR.
KINO KRKA — NOVO MESTO: ameriški barvni CS film LORD JIMM, ob 10, 15, 17.30 in 20. uri — vstopnina zvišana.
KINO PARTIZAN, RIBNICA NA DOLENJSKEM: francoski CS film v barvah — GROF MONTE CHRISTO (II. del) ob 15 in 20. uri.
KINO ČRNOMELJ: ameriški barvni film ŠTIRJE PROTI TEKSASU, ob 17 in 20. uri.
KINO SVOBODA — KRSKO: jug.-italj. barvni CSP film V SENCI ORLOV, ob 17.30 in 19.30.
KINO DEL. DOM — TRBOVLJE: amer. barv. CS film EKSPRES PUKOVNIKA RYANA, ob 15.30, 18 in 20. uri.
KINO SVOBODA, TRBOVLJE II: angl. glasbeni barvni film V POMOČ, ob 15, 17 in 19. uri.
KINO SVOBODA — ZASAVJE — TRBOVLJE: ameriški barvni VV film SVET SUZIE WONGOVE, ob 15, 17 in 19.15.
PINO PD VRANSKO: angleški CS film ZMAGOVALCI, ob 16. uri.
KINO SVOBODA — ŠEMPETER V SAVINJSKI DOLINI: francoski barvni CS film VIVA MARIA, ob 15 in 19.30.

Obvestila

DNEVNO SVEŽE CVETJE vam nudi cvetličarna Miklošičeva 34. Danes odprto.

AMATERSKA SEKCIJA PRIRODOSLOVNEGA DRUŠTVA SLOVENIJE začenja spet z rednimi mesečnimi sestanki. Prvi sestanek bo v ponedeljek, 16. oktobra ob 17. uri v matematični predavalnici univerze. Vhod s Trga revolucije, pritličje, levo. O

CENJENI STRANKAM sporočam, da sem svoje poslovne prostore preselil na Opekarsko c. 53 a. — Za nadaljnje sodelovanje se priporoča Jože Govekar — Elektro podjetje Ljubljana. O

ŽELODNI KATAR, čir na želodcu in na dvanajsterniku ter katar debelega črevesa zdravite uspešno z naravnim zdravilom rogaškim »DONAT« vrelcem. Zahtevajte ga v svoji trgovini, te pa ga dobe v Ljubljani pri »Prehrani« in »Mercatorju«.

PROSIMO, vse stranke, ki imajo v Zavodu že daljšasa predmete v obdelavi, da jih prevzamejo do 30. 10. 1967, v nasprotnem primeru bomo le-te zavrgli. Zavod za varjenje SRS, Ljubljana. O

FELICE - TRST
Carducci 41
prodaja izden — čista volna 6.500 lir srajce nogavice pletenine delovne obleke cowbojke — originalne RIFLE bunde in nylon plašče po znižanih cenah

Šolstvo

INSTITUT ZA STATISTIKO IN OPERACIJSKO RAZISKOVANJE Ekonomske fakultete v Ljubljani razpisuje 3 štipendije za podiplomski študij iz operacijskega raziskovanja.
Podrobne pogoje dobe interesenti v tajništvu Ekonomske fakultete. Gregorčičeva 27, tel. 20-533. S

Maribor

DEŽURNA LEKARNA
Nedelja, 15. okt., lekarna »Studenci«, Gorkega 18.

KINO:

KINO UNION: ob 10, 15.30 in 17.45 ameriški barvni kriminalni film MODESTY BLAISE. Ob 20. uri ameriški barvni kinoskopski zabavni film VELIČASTNI NORCI V LETEČIH STROJIH. Zadnjič!
KINO PARTIZAN: ob 10, 13.30 in 15.30 nemški kriminalni film ŠEST GROZLJIVIH NOČI (repriza). Ob 17.45 in 20. uri francoska vistavision komedija DOKLER SI ZDRAV.
KINO UDARNIK: ob 10, 13.30, 15.30 in 17.45 angleška vistavision drama ŽIVLJENJE NA VRHU. Ob 20 uri brazilska socialna drama SUHA ŽIVLJENJA. Zadnjič!
KINO POBREŽJE: ob 15, 17 in 19.30 angleški barvni kriminalni film JAMES BOND PROTI DR. NO.

PRODAMO
takoj vseljiva
KOMFORTNA STANOVANJA
Informacije:
DOM, Miklošičeva 4. 8513

JUGOBANKA
podružnica LJUBLJANA
Titova 32

obvešča, da POVEČUJE obresti
za devizne račune naših državljanov:

- na vpogled od 4 % na 6 % – s tem, da se priznajo obresti do višine 4% v devizah, 2 % pa v dinarjih,
- za vezane vloge preko 13 mesecev od 6 % na 7 % – obresti do višine 6 % se priznajo v devizah, 1 % pa v dinarjih,
- za vezane vloge preko 24 mesecev na 7,5 % – obresti do 6 % se obračunajo v devizah, 1,5 % pa v dinarjih.

Poleg deviznih računov in hranilnih vlog, nudimo te-le storitve:

- odkup tujih valut od domačih in tujih oseb,
- odkup potniških in bančnih čekov na tuje valute in dinarje ter kreditnih pisem na tuje valute od domačih in tujih oseb,
- prodaja tujih valut domačim in tujim osebam,
- prodaja določenih vrst čekov na tujo valuto domačim in tujim osebam,
- prevzem neporabljenih zneskov dinarjev deviznega porekla od tujih oseb zaradi retransferja,
- izplačila nakazil iz tujine, carinskih pologov potnikov in pokojninskih čekov tujih diplomatskih predstavništev v dinarjih,
- vnovčenje vrednostnih papirjev, hranilnih knjižic in menic v tuji valuti

NAŠA TARIFA:

- PRODAJA VALUT NA POTNE LISTE Ndin 2.-
- izdajanje čekov in kreditnih pisem 3 % od vrednosti, minimalno Ndin 5.0, maksimalno Ndin 25.-.
- izplačilo čekov in kreditnih pisem 5 % od vrednosti, minimalno Ndin 5.-, maksimalno Ndin 25.-.

SIMCA

- originalni nadomestni deli za avtomobile SIMCA za vse tipe in modele
- vsi okrasni predmeti za zunanjost in notranjost avtomobila
- servisna postaja opravlja vsa popravila za vašo SIMCO v 24 urah
- karoserijske in avtoličarske storitve v najkrajšem času – solidno in brezhibno z originalnimi deli

POOBLAŠČENI ZASTOPNIK ZA VOZILA SIMCA
G. DUPLICA
TRST
LAZZARETTO VECCHIO 12,
tel. 35-376

Delovna organizacija podjetje
KROJ
v Ljubljani
razpisuje prosta delovna mesta za:
KROJAČE IN KROJAČICE
za šivanje vrhnjih oblačil (za velike in male kose za razna popravila oblačil)
ŠIVILJE
za šivanje lahkih oblačil
Osebni dohodek se obračunava po merilih, ki so določeni po pravilniku o delitvi OD. Nastop takoj ali po dogovoru.
Interesenti naj se osebno zglasijo v upravi podjetja »Kroj« v Ljubljani, Poljanska c. 7, dnevno od 10. do 14. ure.
Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. 8670

V ZALOGI IMAMO
PARKET
VSEH MER IN VRST PO ZMERNI CENI.
Dobava takoj — položimo solidno.
Za opravljeno delo dajemo nekajletno garancijo.
KOMUNALNO GOSPODARSTVO MENGEŠ
Tel. 72-741 8648

Prihranite svoj čas
in podaljšajte jutranje spanje.
Študentski servis vam vsako jutro
DOSTAVI NA DOM SVEŽE MLEKO in JOGURT
Naročila sprejema STUDENTSKI SERVIS, Ljubljana, Borštnikov trg 2 ali po telefonu 20-789

Conti, Corsini & Ranon
NUDI ZA VAS AVTOMOBIL
vsakovrstne AVTOMOBILSKE DELE
v Via del Toro 8, telefon 95178
vsakovrstni AVTOMOBILSKI PRIBOR
na Piazza Oberdan 4, telefon 37080
TRST
EDINI ZASTOPNIK ZA SPLOSNO ZNANE uplinjače »Weber« in zavore »Westinghouse«

TURISTIČNO TRANSPORTNI BIRO
LJUBLJANA, TITOVA 32
SPOROČA, DA BO S POSEBNIMI VLAKI ORGANIZIRAL OBISK SVETOVNOZNANE AMERIŠKE DRSALNE REVIJE »HOLIDAY ON ICE«, ki bo v Ljubljani od 12. do 26. decembra 1967.
Poseben popust na železnici za posameznike, kolektive in šole.

IZ LJUBLJANE

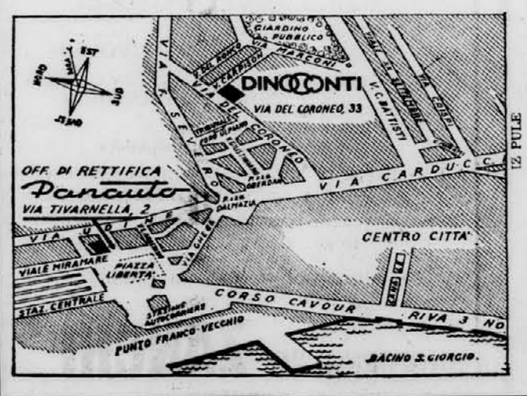

DINCONTI
TRST
VIA CORONEO 33, TEL. 762381
ORIGINALNI NADOMESTNI DELI
VOLKSWAGEN PORSCHE AUDI — CITROEN
SERVISNA POSTAJA
VELIKA IZBIRA
AVTOMOBILSKIH POTREBŠČIN
AVTOMOBILSKIH GUM — BATERIJ — ŽAROMETOV — BARV — PREVLEK ITD.
SKLADIŠČE
ELEKTROAVTO
DELAVNICA

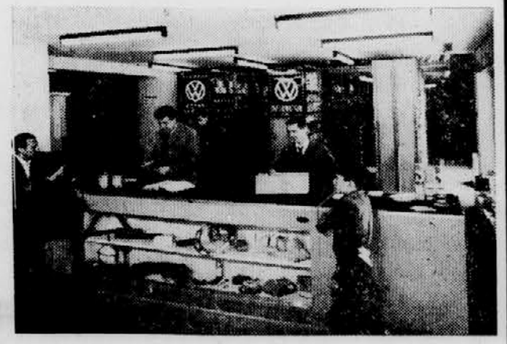

IZDAJA IN TISKA ČASOPISNO PODJETJE DELO, LJUBLJANA, TOMŠIČEVA 1 — TELEFONI 23-522 DO 23-526 — OGLASNA SLUŽBA: LJUBLJANA, ŠUBIČEVA 1, TELEFON 21-896 — ODDELEK ZA LJUBLJANSKE IN ZUNANJE NAROČNIKE: TELEFON 20-463, POŠTNI PREDAL 29 — EKSPEDIT V NOČNEM ČASU OD 21. DO 6.30, TELEFON 23-526 — BRZOJAVNI NASLOV: DELO LJUBLJANA — ŽIRO RAČUN PRI SLUŽBI DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA, PODRUŽNICA LJUBLJANA 501-1-167 — MESEČNA NAROČNINA 14 DINARJEV (1400 STARIH DINARJEV) — ROKOPISOV NE VRAČAMO

Telefon dežurnega urednika 20-646

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL
NOVO MESTO

razglaša
prosta delovana mesta za:

več strojnih inženirjev
z ustrezno prakso in brez prakse za delo v konstrukciji, pripravi proizvodnje, proizvodnji in kontroli;

več strojnih tehnikov
z ustrezno prakso za delo v konstrukciji, pripravi proizvodnje, proizvodnji in kontroli;

inženirja kemije in kemijskega tehnika
z ustrezno prakso, za delo na površinski zaščiti kovin;

ekonomiste
za delo v komerciali, zunanji trgovini — zaželena zunanje trgovinska registracija;

dipl. pravnika
za pravno službo.

Ponudbe s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju gornjih pogojev, sprejema kadrovska služba podjetja

INDUSTRIJE MOTORNIH VOZIL NOVO MESTO.

8697

Razpisna komisija sveta delovne skupnosti uprave

OBČINE DOMŽALE

razpisuje
naslednji prosti delovni mesti:

REFERENTA
za gospodarsko pravne zadeve in zadeve krajevnih skupnosti
POGOJI: diplomiran pravnik s prakso

REFERENTA
za kontrolo dohodkov
POGOJI: višja komercialna šola in najmanj tri leta prakse, ali srednja ekonomska šola in najmanj pet let prakse.

Prijavi morajo kandidati priložiti življenjepis ter dokazila o izpolnitvi predpisanih pogojev.

Prijavo pošljite v 15 dneh po razpisu razpisni komisiji pri svetu delovne skupnosti uprave občine Domžale. 8690

Komisija za delovna razmerja pri podjetju

AVTOPROMET GORENJSKA
KRANJ

razglaša
prosta delovna mesta za:

1. VODJO turizma
2. VODJO DE tovorni promet
3. POMOČNIKA VODJE DE tovorni promet
4. POMOČNIKA VODJE DE potniški promet
5. VODJO turistične poslovalnice v Kranju
6. TURISTIČNEGA REFERENTA v turistični poslovalnici v Tržiču
7. PRAVNEGA REFERENTA
8. AVTOELEKTRIČARJA

Pogoji pod točko 1:
a) ekonomska fakulteta, zaželena turistična smer in 3 leta prakse v turistični dejavnosti,
b) višja komercialna šola, turistična smer in 5 let prakse v turistični dejavnosti.

Posebni pogoji:
zunanja trgovinska registracija in aktivno znanje dveh tujih jezikov.

Pogoji pod točko 2:
a) višja komercialna ali prometna šola in 3 leta prakse na podobnih delovnih mestih v gospodarskih organizacijah,
b) srednja ekonomska ali prometna šola in 5 let prakse na podobnih delovnih mestih v gospodarskih organizacijah.

Pogoji pod točko 3:
a) višja komercialna ali prometna šola in 2 leti prakse na podobnih delovnih mestih v gospodarskih organizacijah,
b) srednja ekonomska ali prometna šola in 3 leta prakse na podobnih delovnih mestih v gospodarskih organizacijah.

Pogoji pod točko 4:
a) višja komercialna ali prometna šola in 2 leti prakse na podobnih delovnih mestih v gospodarskih organizacijah,
b) srednja ekonomska ali prometna šola in 3 leta prakse na podobnih delovnih mestih v gospodarskih organizacijah.

Pogoji pod točko 5:
a) višja komercialna šola, zaželena turistična smer in 3 leta prakse v vodenju turistične poslovalnice,
b) srednja ekonomska šola in 5 let prakse v vodenju turistične poslovalnice ter aktivno znanje dveh tujih jezikov.

Pogoji pod točko 6:
a) višja komercialna šola, zaželena turistična smer in 1 leto prakse v turistični dejavnosti,
b) srednja ekonomska šola, 3 leta prakse v turistični dejavnosti in znanje enega tujega jezika.

Pogoji pod točko 7:
a) diplomirani pravnik in 3 leta prakse v gospodarskih organizacijah.
Delovno razmerje se sklene za določen čas.

Pogoji pod točko 8:
a) KV delavec avtoelektro stroke z večletno prakso.

Osebni dohodek po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Stanovanja niso zagotovljena. Za delovno mesto pod točko 1, 2, 3, 4, 5 in 6 se sklene delovno razmerje za nedoločen čas. Pod točko 8 se sklene delovno razmerje za določen čas. Pogoj za sprejem je poizkusno delo.

Razglas velja do zasedbe delovnih mest. Interesenti naj vložijo pismene ponudbe v kadrovskem oddelku Avtopromet Gorenjska, Kranj, Trg revolucije št. 4.

8693

ZAPISNIK ŽREBANJA ANKETNIH LISTOV

SLOVENIJA VINO

30 NAGRAD PO 12 STEKLENIC SORTNIH VIN SLOVIN
prejmejo naslednje številke:
12063, 21256, 13946, 14985, 17054, 24066, 25898, 27486, 29388, 32955, 33381, 37561, 39800, 42839, 46016, 49742, 58373, 71386, 79997, 80201, 84501, 90106, 91498, 93000, 98547, 04219, 08360, 020640, 021276, 026839.

25 NAGRAD PO 6 STEKLENIC VINJAKA SLOVIN
prejmejo naslednje številke:
03990, 12194, 16725, 23763, 25736, 27794, 29220, 32726, 34546, 37553, 39995, 42838, 43747, 46250, 49887, 50182, 52472, 57423, 61331, 61332, 72123, 76565, 77155, 98552, 021275.

25 NAGRAD PO 6 STEKLENIC SORTNIH VIN SLOVIN
prejmejo naslednje številke:
04360, 08395, 09936, 12193, 13701, 16905, 16910, 23309, 25390, 29701, 33652, 37419, 40347, 46222, 48676, 69713, 71380, 72619, 74408, 80420, 82404, 94794, 98707, 018974, 025224.

50 NAGRAD PO 3 STEKLENICE BISER SLOVIN
prejmejo naslednje številke:
03558, 04292, 08331, 09898, 16767, 17015, 17172, 17486, 23152, 24400, 25559, 25847, 27490, 27802, 29222, 29695, 32630, 32964, 34504, 34529, 37307, 40345, 40348, 42713, 44520, 45299, 46015, 46249, 48648, 57020, 58372, 59016, 59017, 61758, 61966, 66248, 67880, 71387, 78571, 82919, 84177, 90455, 93948, 93949, 98452, 018467, 018681, 023514, 025122, 026874.

Nagrajenci lahko prevzamejo nagrado v najbližji prodajalni SLOVENIJA VINO do 25. 11. 1967.

Vsem nagrajencem čestita kolektiv!

SLOVENIJA VINO LJUBLJANA

ZAVAROVALNICA LJUBLJANA
LJUBLJANA, MIKLOŠIČEVA 10

posreduje prodajo
naslednjih poškodovanih vozil:

MOTORNO KOLO »MZ 175 ccm«, Lj 17-16, prevoženih 18.000 km, ogled pri Slovenija avto, Ljubljana, Celovška 42, izklicna cena Ndin 1.000,00

MERCEDES 220/A, Lj 415-32, leto izdelave 1954, prevožene kilometre ni moč ugotoviti, ogled SAP Ljubljana, Streliška 4, izklicna cena Ndin 5.500,00

»ZASTAVA 750«, PU 84-76, leto izdelave 1964, prevoženih 35.000 km, ogled pri Slovenija avto, Ljubljana, Černetova 26, izklicna cena Ndin 4.500,00

»FORD TAUNUS 17 M«, Lj 440-87, leto izdelave 1965, prevoženih 30.800 km, ogled pri Slovenija avto, Ljubljana, Černetova 26, izklicna cena Ndin 5.000,00

»ZASTAVA 750«, Lj 391-87, leto izdelave 1965, prevoženih 20.300 km, ogled pri »SAP«, Ljubljana, Streliška 4, izklicna cena Ndin 6.500,00

»AMI 6 — CITROEN«, Lj 536-18, leto izdelave 1966, prevoženih 15.000 km, ogled pri Slovenija avto, Ljubljana, Černetova 26, izklicna cena Ndin 12.000,00

»NSU 110 CS«, Lj 559-64, leto izdelave 1967, prevoženih 5.300 km, ogled pri Slovenija avto, Ljubljana, Černetova 26, izklicna cena Ndin 12,000,00

»ZASTAVA 750« Lj 216-96, leto izdelave 1961, prevoženih 41.163 km, ogled pri »Volanu«, Savska c., izklicna cena Ndin 4.000,00

»ZASTAVA 750« Lj 571-13, leto izdelave 1967, prevoženih 18.000 km, ogled pri Slovenija avto, Ljubljana, Černetova 26, izklicna cena Ndin 7.000,00

»SKODA 1000 MB«, Lj 458-50, leto izdelave 1965, prevoženih 23.390 km, ogled pri »Agrostroju«, Ljubljana, Draga 41, izklicna cena Ndin 6.000,00

»SKODA 1000 MB«, Lj 453-56, leto izdelave 1965, prevoženih 25.000 km, ogled pri »Agrostroju«, Draga 41, izklicna cena Ndin 5.000,00

»ZASTAVA 750« Lj 270-40, leto izdelave 1963, prevoženih 69.000 km, ogled pri Slovenija avto, Ljubljana, Černetova 26, izklicna cena Ndin 3.500,00

»ZASTAVA 750, Lj 374-00, leto izdelave 1965, prevoženih 12.000 km, ogled pri lastniku Mihi Kregarju, Ljubljana, Hudovernikova 2, izklicna cena 8.500,00 Ndin

MOTORNO KOLO »NSU PRIMA«, leto izdelave 1961, prevoženih 19.000 km, ogled pri Slovenija avto, Ljubljana, Celovška 42, izklicna cena Ndin 400,00

»CITROEN 2 CV«, Lj 370-93, leto izdelave 1965, prevoženih 47.633 km, ogled pri zavarovancu Darku Končarju, Ljubljana, Celjska 10, izklicna cena Ndin 8.000,00

»SKODA 1000 MB«, Lj 502-44, leto izdelave 1966, prevoženih 16.500 km, ogled pri »Agrostroju«, Ljubljana, Draga 41, izklicna cena Ndin 4.500,00

»BMW 1600«, Lj 587-47, leto izdelave 1967, prevoženih 20.800 km, ogled pri Slovenija avto, Ljubljana, Černetova 26, zklicna cena Ndin 14.000,00.

Javna prodaja bo v četrtek, dne 19. X. 1967, ob 11. uri v prostorih Zavarovalnice Ljubljana, Miklošičeva 10/I. Interesenti morajo položiti kavcijo v višini 10 % od izklicne cene, po prodaji pa mora kupec plačati kupnino v celoti. 8662

Komisija za volitve in imenovanja

SKUPŠČINE OBČINE BREŽICE

ponovno razpisuje
prosto delovno mesto

NAČELNIKA ODDELKA ZA GOSPODARSKE UPRAVNE ZADEVE

POGOJ:

— visoka strokovna izobrazba z nekajletno ustrezno prakso ekonomske smeri
— višja strokovna izobrazba z 10-letno ustrezno prakso ekonomske smeri.

Kandidati naj poleg kratkega življenjepisa in opisa dosedanjih delovnih izkušenj priložijo dokazilo o strokovni oziroma šolski izobrazbi.

Razpis bo zaključen 14 dni po objavi. 8654

Jasen
DRVNI KOMBINAT KRALJEVO

RAZSTAVLJA NA BEOGRAJSKEM SEJMU »MODA U SVETU, NAMEŠTAJA I UNUTRAŠNJE DEKORACIJE

OD 14. DO 23. OKTOBRA 1967 – DVORANA VII

poleg pohištva za serijsko proizvodnjo tudi novo oblikovano pohištvo v garniturah ali kosovno pohištvo.

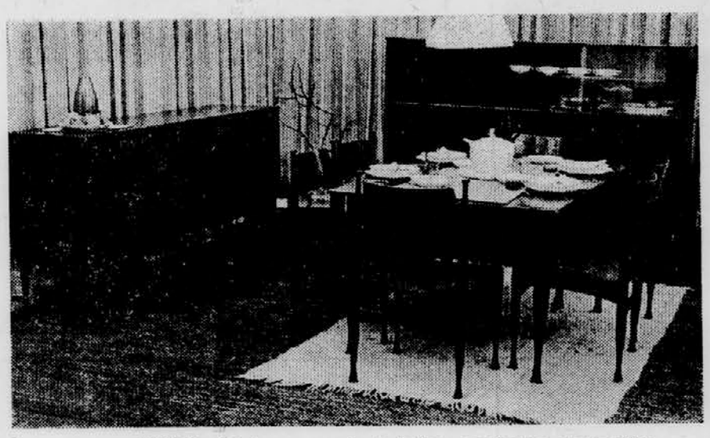

- tovarna »JASEN« daje za svoje izdelke enoletno garancijo
- eventualne pomanjkljivosti oziroma napake na izdelkih vam bodo takoj popravili na vašem domu
- pri nakupu se odločite za izdelke Drvnega kombinata **»JASEN« – SARAJEVO**

»JASEN« se je s svojimi kakovostnimi izdelki uveljavil tudi na zahodnem tržišču.

Izdelke prodajajo vse specializirane veleblagovnice: »SLOVENIJALES«, »LESNINA«, »JUGODRVO«, NOVI DAOM« in druga podjetja širom po Jugoslaviji.

OBIŠČITE NAS NA BEOGRAJSKEM SEJMU V DVORANI VII

Komisija za delovna razmerja

MESTNE PLINARNE V LJUBLJANI
RESLJEVA 34

razglaša naslednja prosta delovna mesta:

a) dve delovni mesti
plinskih ali vodovodnih instalaterjev

b) tri delovna mesta
pomočnikov
za instalacijska dela

c) eno delovno mesto
varilca
za avtogeno in obločno varjenje za določen čas 3 mesecev.

POGOJI:
a) KV delavec, po možnosti z znanjem varjenja, poskusna doba 60 dni
b) NK ali priučen delavec z izpitom za motorna vozila kat. A, poskusna doba 30 dni
c) KV valirec z atestom.

Razglas velja 15 dni po objavi v časopisju.
Zaželeno je, da imajo kandidati odslužen vojaški rok. — Podjetje nima stanovanj.
Prijave z življenjepisom in navedbo dosedanjih zaposlitev pošljite na naslov: Komisija za delovna razmerja Mestne plinarne v Ljubljani, Resljeva 34.

8615

ZLATAR - URAR
FANO

TRST,
Via Mazzini 49

18-KARATNO ZLATO
Z GARANCIJO
1 GRAM 700 LIR

Gradbeno podjetje
»TEHNOGRAD«
LJUBLJANA
Tržaška 68/a

razglaša
prosti delovni mesti

2 KV KUHARIC

za delo v Šibeniku za določen čas do 30. V. 1968. Poskusno delo traja 1 mesec.

Interesenti naj pošljejo pismene ponudbe kadrovski službi podjetja do 30. X. 1967. 7660

EMO
CELJE

razpisuje

JAVNO DRAŽBO

za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

1. **stružnica DEFEELS — Düsseldorf**
2. **gasilska črpalka MAGIRUS**
3. **gasilska črpalka SAVICA**

Javna dražba bo dne 7. novembra 1967 v tovarni EMO Celje, in sicer:
— za družbeni sektor ob 8. uri
— za zasebni sektor ob 9. uri

Vse informacije o tehničnih podatkih in cenah dobe interesenti v tovarni EMO — prodajna operativa Celje.

8653

Razpisna komisija za razpis delovnega mesta direktorja

KEMIČNE TOVARNE MOSTE
LJUBLJANA, OB ŽELEZNICI 14

razpisuje
po določilih 78. člena Temeljnega zakona o volitvah delavskih svetov in drugih organov upravljanja v delovnih organizacijah in statuta KTM, delovno mesto

DIREKTORJA

Kandidati morajo poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev izpolnjevati še naslednje:

1. visoka strokovna izobrazba
2. najmanj 5 let prakse na podobnih poslih v gospodarstvu; in da je organizacijsko ter strokovno usposobljen.

Pismene prijave z obrazložitvijo o poteku dosedanjega dela, dokazili o strokovnosti in potrdilom o nekaznovanju vložite najkasneje do 5. novembra 1967 v zaprti ovojnici na naslov:

Kemična tovarna Moste-Ljubljana, Ob železnici 14, za razpisno komisijo. Prijav s pomanjkljivo dokumentacijo komisija ne bo obravnavala.

8538

Dvosobna stanovanja

letos vseljiva — popolni komfort — idealna lega — dokončna cena — ugodni plačilni pogoji.

POSEBNO OPOZARJAMO NA IZREDNO ZNIŽANE CENE PRITLIČNIH STANOVANJ.

Vse informacije pri:

SG STANDARD
LJUBLJANA — Celovška cesta 87, telefon 310-475.

8684

KOMBINAT

LESNO PREDELOVALNE INDUSTRIJE
LOGATEC

PRODA naslednja osnovna sredstva:

dvovaljčni brusilni stroj širine 1900 mm
brusilko »KED« štiri valjčna
brusilko »KED« dvo valjčna
polavtomatsko lesno stružnico
avtomatsko stružnico mehansko »W. Hempel« Nürnberg
pokončni brusilni stroj za brušenje okroglih palic
pokončni brusilni stroj za brušenje okroglih palic
pokončni brusilni stroj za brušenje okroglih palic
čelilnik — »Stup«, Ilidža
dvostranski polirni kolut
avtomatsko stružnico za struženje in rezanje moznikov »Alberti«, Milano
horizontalno — vertikalno brusilko
boben za čiščenje kovinskih predmetov L = 750 ∅ 800
generator AEG Berlin 117 A; 59 KVA; 50 Hz, 230—400 V
petvretenski vrtalni stroj »Bilek«
dinamo
pnevmatsko pištolo za zabijanje okrasnih tapetniških žebljičkov
elektromotor »Rade Končar« 3,9 KW; 1400 o/min, odprte izvedbe
dvostranski visokoturni profilni stroj »KNOEVENAGEL« z zračnim vpenjanjem
frekvenčni pretvornik
mizarsko prešo
motorno žago — ročna, benzinska MAG
robilnik
robilnik
šivalni stroj »Kauser«
malo tračno žago mizarsko
6 vrtljivih vlačilcev »Klima«, Celje
večlistno krožno žago »TOS«
generator — sinhroni »Kaiser« 2,5 KVA; 47 A; 400 V; 50 Hz s prigrajenim vzbujevalcem in regulatorjem, 1000 o/min
motorno žago Joby
trokolo
elektromotor
4 postelje

Ogled strojev je mogoč vsak dan na sedežu podjetja v Logatcu med 10. in 12. uro. Licitacija bo v sredo, dne 18. t. m., ob 8. uri za družbeni sektor in ob 9. uri za zasebni sektor. 8468

REPUBLIŠKI SEKRETARIAT ZA NOTRANJE ZADEVE SR SLOVENIJE

razglaša

natečaj

za izpopolnitev delovnih mest v milici

Pogoji za sprejem:

natečaja se lahko udeleži vsak državljan SFRJ, ki ima naslednje splošne in posebne pogoje:
— da je odslužil vojaški rok v JLA,
— da ni star nad 25 let,
— da je supešno končal srednjo ali najmanj popolno osnovno (osemletno) šolo,
— da ni v kazenskem postopku in ima pogoje iz 31. člena temeljnega zakona o notranjih zadevah.
— da je telesno in duševno zdrav,
— da obvlada slovenski jezik.

Pogoji za udeležbo:
kandidati, ki se želijo udeležiti natečaja, predložijo republiškemu sekretariatu za notranje zadeve SR Slovenije ali najbližji postaji milice prošnjo, kolkovano s kolkom za 0,50 Ndin. Prošnji priložijo tudi svojeročno napisan življenjepis in spričevalo o končani šoli.

Kandidat bo pred sprejemom v službo zdravniško pregledan, preizkušene bodo njegove psihološke in telesne sposobnosti in opraviti mora izpit iz slovenskega jezika, matematike in osnov družbene ureditve SFRJ.

Kandidat, ki bo sprejet v milico, bo moral v času pripravniške dobe končati enoletno šolo za miličnike.

Podrobnejša navodila o natečaju, pogojih za sprejem in o pravicah, ki jih imajo delavci milice iz delovnega razmerja in socialnega zavarovanja, lahko dobe kandidati pri vsakem organu za notranje zadeve ali postaji milice v SR Sloveniji.

REPUBLIŠKI SEKRETARIAT ZA NOTRANJE ZADEVE 8672

Razpisujemo delovno mesto:

DIREKTORJA
ORGANIZACIJSKO KADROVSKEGA SEKTORJA

POGOJI: ekonomska fakulteta, 10 let prakse, zunanjetrgovinska registracija in znanje 1 tujega jezika.

Dohodki: po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Stanovanje: ni na razpolago.

Lastnoročno napisano ponudbo pošljite do 28. 10. 1967 na naslov:

»LESNINA«
LJUBLJANA, TITOVA 97

O izbiri bomo kandidate obvestili v 5 dneh po seji upravnega odbora. 8614

Praznovanje v občini Piran Praznovanje v občini Piran Praznovanje v občini Piran

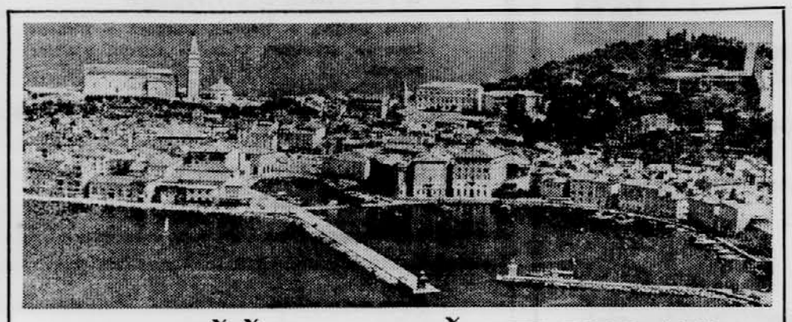

SKUPŠČINA OBČINE PIRAN

Obalni komite ZKS
Obalna konferenca SZDL
Občinski sindikalni svet Piran in
ostale družbeno-politične organizacije občine Piran

čestitajo vsem občanom za svoj praznik in želijo v prihodnje veliko napredka in delovnih uspehov.

ZAVOD ZA POSPEŠEVANJE TURIZMA
Igralnica CASINO Portorož

čestita ob občinskem prazniku občine Piran.

Zasebno gostišče
SLAVKO — Lucija-Portorož

iskreno čestita vsem občanom piranske komune in želi prijetno praznovanje.

Delovni kolektiv
KMETIJSKE ZADRUGE Lucija-Portorož

s svojimi enotami želi vsem kmetovalcem, poslovnim prijateljem in občanom prijetno praznovanje občinskega praznika občine PIRAN.

Trgovsko podjetje
NANOS
na veliko in malo
POSTOJNA

nudi v svojih trgovinah na območju občine Piran vse vrste živil, delikates, alkoholnih in brezalkoholnih pijač, sadje in zelenjavo.

Vse vrste tekstila, konfekcije, obutve, pohištva, gospodinjskih potrebščin, železnine in drugo blago.

Vsem občanom, delovnim ljudem in cenjenim kupcem želi prijetno praznovanje občinskega praznika občine Piran.

Čestitkam se pridružujejo tudi zasebna gostišča in sicer:

— Gostilna »LOVEC« — Piran
— Gostilna »JOLE« — Piran
— Gostilna »ŠOFER« — Piran
— Gostilna »LERA« — Parecag
— Gostišče »MARIČKA« — Parecag
— Gostilna »BELI KRIŽ« — Portorož

Občanom želijo prijetno praznovanje in se priporočajo za obisk.

Kolektiv Turistično gostinskega podjetja
METROPOL
PORTOROŽ – LUCIJA

čestita za občinski praznik Piran vsem delovnim ljudem na območju piranske komune, želi veselo praznovanje in se priporoča.

Delovni kolektiv
KOMUNALNEGA PODJETJA PIRAN

vsem poslovnim prijateljem in občanom čestita za praznik in se še vnaprej priporoča.

Dom ŠKOLJKA
Restavracija Strunjan

čestita in se priporoča.

ZAVAROVALNICA PIRAN

čestita za občinski praznik vsem delovnim ljudem – zavarovancem ter priporoča imovinska in osebna zavarovanja.

Hkrati sporoča, da se bo v začetku 1968. leta priključila k novo ustanovljeni Zavarovalnici »Sava«.

Palace Hotel

PORTOROŽ

čestita za občinski praznik Piran vsem delovnim ljudem in jim želi mnogo uspeha.

Servis
Popravila
Nadomestni deli
ŠKODA SIMCA

GRODNIK, Beljak — Villach
Klagenfurterstrasse 37, tel.: 43-88

RAZGLAŠAMO

prosta delovna mesta za:

1. POSLOVODJO
2. PRODAJALCA I
3. BLAGAJNIKA
4. SNAŽILKO

POGOJI:

pod 1. visoko kvalificiran trgovski delavec in 5 let prakse v stroki
pod 2. kvalificiran trgovski delavec in 3 leta prakse v stroki
pod 3. popolna srednja šola in 1 leto prakse v stroki
pod 4. osnovna šola.

Poskusno delo: pod 1. 3 mesece — pod 2. 3 mesece — pod 3. 1 mesec.

Osebni dohodki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Stanovanje ni na razpolago.

Lastnoročno napisane ponudbe pošljite od 20. oktobra 1967 na naslov

»LESNINA«
BLAGOVNA HIŠA
LJUBLJANA, TITOVA 97. 8650

Pisemski papir Schediwy

za trgovino, industrijo in privat v visokem tisku z jeklorezom je

ugleden in reprezentativen

Erich Schediwy

8010 GRADEC, Sporgasse 6

SLUŽBA DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA
PODRUŽNICA 516 KRŠKO

razpisuje

prosto delovno mesto

INŠPEKTORJA
v odseku kontrole

Poleg splošnih pogojev TZDR mora kandidat izpolnjevati pogoj visoke šolske izobrazbe (ekonomska fakulteta) s 6 leti prakse na ustreznih mestih finančne stroke.

Osebni dohodki se izplačujejo po internem pravilniku. Trisobno komfortno stanovanje zagotovljeno. Razpis velja 30 dni od dneva objave, t. j. do 15. 11. 1967.

Pismene ponudbe z dokazili izobrazbe in prakse, kolkovane z Ndin 0,50 naslovite na razpisno komisijo pri Službi družbenega knjigovodstva, podružnica Krško.

Nastop službe po osebnem dogovoru! 8657

MORRIS - MG - AUSTIN
Prodaja in servis
ALEX LUGER
Celovec, Völkermarkterstrasse 58
(Cesta za Gradec!)

Zaloga vseh vrst pnevmatik

Upravni odbor Kemične tovarne
EXOTERM
KRANJ

razpisuje

posojili za študij

na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo — kemijska smer in na ekonomski fakulteti.

V poštev prihajajo slušatelji od II. letnika dalje.
Prednost pri prejemanju posojila imajo študentje z boljšim učnim uspehom iz socialno šibkih družin. Pogoji za vračanje posojila so ugodni.
Prošnje vložite v 15 dneh po razpisu pri Kadrovski službi podjetja. 8658

NOVO! NOVO! NOVO! NOVO!

NOVA CENA
in novi pogoji prodaje za
PISALNE STROJE
Biser

Potrošniki lahko kupijo sedaj pisalni stroj Biser neposredno pri proizvajalcu za samo

990 novih dinarjev
NA BREZOBRESTNI KREDIT

brez porokov in menice. Dovolj je, da zahtevate pri proizvajalcu obrazec zaključnice, ga izpolnite in s potrjenimi podatki o zaposlitvi pošljete proizvajalcu.

Dobava stroja sledi po vplačilu prvega obroka 90 novih dinarjev, ostalo pa plačate v 10 enakih mesečnih obrokih.

ČE PLAČATE GOTOVINO TAKOJ

vam bomo pisalni stroj poslali takoj po prejemu naročila, znesek 990 novih dinarjev pa mora kupec vplačati na pošti pri prevzemu pošiljke.

Za kupljene pisalne stroje Biser nudi proizvajalec enoletno garancijo

Biser pisalne stroje izdeluje za vas

SRB
· slavko rodić ·
BUGOJNO

ŠVICARSKA TOVARNA ZA MOŠKA OBLAČILA
v lepem kraju ob jezeru išče več
KVALIFICIRANIH ŠIVILJ

Plača in delovni pogoji so dobri, sobota je prosta, vse socialne ugodnosti, stanovanje in hrana preskrbljeni.
Prosim, zglasite se pismeno na naslov:
BIM AG für BEKLEIDUNGSINDUSTRIE CH-5616 MEISTERSCHWANDEN, SCHWEIZ.
Interesente opozarjamo, da morajo zaposlitev v tujini urediti prek pristojnega zavoda za zaposlovanje.

BATNI OBROČKI
Prilagodljivi obročki
Perfect Circle
Dodatne ploščice k obročkom za vse bencinske in diesel motorje
PRECIZNA BRUSILNICA BATOV, VALJEV IN OSI, OBNOVA MOTORJEV
FRANZ LANGBAUER
8020 GRADEC, Korngasse 14, tel. 97-7-70
Ob Lazarettgürtellu.

Tovarna
»VOLNENKA«
LJUBLJANA, POLJANSKI NASIP 40
želi zaposliti
kurjača
centralne kurjave
za določen čas — honorarno.

POGOJ: potrebna praksa z opravljenim strokovnim izpitom za kurjača nizkotlačnih kotlov.

Nastop službe po dogovoru.
Kandidati naj vložijo prijave ali se zglasijo osebno v tajništvu podjetja v 15 dneh po objavi razpisa.
8623

GRADBENA PODJETJA IN OBČANI!

Odslej stalno v zalogi po zelo ugodni ceni

karbidno apno

ki odlično služi za gradbene namene in se že dolga leta uporablja v te namene. Atest o kakovosti ter uporabnosti tega apna je izdelal Zavod za raziskavo materiala in konstrukcij v Ljubljani.

Vse prevoze apna izvršuje s posebnimi cisternami iz deponija v Ljubljani

KOMUNALNO PODJETJE »SNAGA« Ljubljana, Povšetova 6 — telefon 316-925, 315-942,
ki sprejema vsa naročila za prevoz apna in ga dovaža na vsa gradbišča naročniku ter tudi daje vse potrebne informacije.

Prepričajte se o odlični kakovosti tega apna, katero vsem graditeljem toplo priporočamo.

TOVARNA DUŠIKA RUŠE
RUŠE
8520

FABRIKA MOTORA SARAJEVO

KOMISIJA ZA OBRAZOVANJE RADNIČKOG SAVJETA

razpisuje

NATEČAJ

za štipendiranje rednih študentov

na naslednjih fakultetah:

1. **Strojna fakulteta — strojna smer — 40 štipendij**
2. **Elektrotehniška fakulteta — smer jaki tok — smer šibki tok — 2 štipendiji industrijska elektronika 5 štipendij**
3. **Tehnološka fakulteta (naravoslovno-matematična fakulteta, smer industrijska kemija s tehnologijo) 1 štipendija**
4. **Metalurška fakulteta 4 štipendije**

Višina štipendije znaša za vse letnike 260 Ndin. Razen štipendije bodo dobili študenti — štipendisti pomoč za knjige, ekskurzijo, nagrado za uspeh itd.

Kandidati morajo poslati naslednje dokumente:
— prošnjo brez takse z obširnim življenjepisom (v življenjepisu navedite obvezno ime staršev, poklic, kje so zaposleni, kraj stalnega bivališča, ulico in številko.)
— potrdilo o vpisu na fakulteto
— potrdilo o vpisu v naslednji letnik z ocenami iz prejšnjega letnika oziroma spričevalo o dokončani šoli II. stopnje (diploma in spričevalo zadnjega razreda)
— potrdilo fakultete, da ne prejemajo štipendije od drugega štipenditorja
— izjavo, da niso prejemali štipendije pri prejšnjem šolanju in da nimajo obveznosti do drugih delovnih organizacij glede štipendiranja.

Kandidate bodo izbrali organi upravljanja in pri tem upoštevali pogoje, ki so v pravilniku o štipendiranju.

Prednost imajo kandidati III. in IV. letnika študija.

S sprejetimi kandidati bo tovarna sklenila pogodbo o štipendiranju.

Natečaj velja do 28. okt. 1967.

Prijav po tem datumu in ki ne bodo opremljene z vsemi dokumenti ne bomo upoštevali.

Kandidati iz Sarajeva morajo predložiti prošnjo z dokumenti osebno.

Prošnje s potrebnimi dokumenti pošljite na naslov: Fabrika motora Sarajevo — Hrasnica, Centar za obrazovanje i školovanje kadrova.

Fakulteta za naravoslovje in tehnologijo Univerze v Ljubljani

razpisuje

NA ODDELKU ZA MONTANISTIKO

1. pri katedri za metalurško strojništvo mesto

pogodbenega fakultetnega učitelja

za predmet Tehnologija preoblikovanja (valjanje, kovanje, vlečenje)

2. pri katedri za kovinarstvo mesto

rednega ali pogodbenega fakultetnega učitelja

za predmet Kovinarstvo

3. pri katedri za železarstvo mesto

rednega ali pogodbenega asistenta

za predmet Železarstvo

POGOJI: k tč. 1. in 2. diplomiran inženir metalurgije z najmanj 10-letno prakso ter z znanjem tujih jezikov — k tč. 3 diplomiran inženir metalurgije z znanjem vsaj enega tujega jezika, prednost imajo kandidati z industrijsko prakso.

NA ODDELKU ZA KEMIJO

pri katedri za fizikalno kemijo delovno mesto

laboranta

za določen čas s polnim delovnim časom

POGOJ: srednja strokovna izobrazba in opravljen strokovni izpit.
Osebni dohodek po pravilniku.
Pravilno kolkovane ponudbe z biografijo in bibliografijo (za laboranta samo ponudba s kratkim življenjepisom) naj kandidati vložé v tajništvu fakultete, Aškerčeva 9a.
Razpis bo zaključen v 60 dneh od objave, za delovno mesto laboranta pa v 15 dneh. 8651

STEKLARNA HRASTNIK
HRASTNIK

objavlja
prosta delovna mesta:

urejevalcev avtomatske proizvodnje

Za delovno mesto so določeni pogoji: kvalificiran ključavničar, odslužen kadrovski rok.

Stanovanje ni zagotovljeno. Rok prijave 8 dni.

Prijave sprejema kadrovsko-socialna služba Steklarne Hrastnik, Grajska pot 10. 8617

Kadrovska komisija podjetja

VARNOST
LJUBLJANA

razpisuje delovna mesta za:

1. **ŠEFA** izpostave Nova Gorica
2. **NADZORNIKA** za izpostavo Ljubljana
3. **ČUVAJE – VRATARJE** za izpostavo Ljubljana in Kamnik (Domžale)

Kondidati morajo poleg splošnih, izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

pod 1.: srednja strokovno izobrazba, urejena vojaščina izpit za voznika A ali B kategorije motornega vozila. Zaželena je tudi ustrezna praksa ter lastno stanovanje v Novi Gorici.
pod 2.: nižješolska izobrazba, urejena vojaščina, izpit za voznika A ali B kategorije motornega vozila
pod 3.: nedokončana osnovna šola ter urejena vojaščina in obvladanje slovenskega jezika.

Za vsa delovna mesta je obvezen poskusni rok 90 dni. Osebni dohodek je določen po pravilniku.

Samo pismene ponudbe s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju gornjih pogojev sprejema kadrovska komisija podjetja »Varnost« Ljubljana, Krekov trg 10/I. 8646

LESNO INDUSTRIJSKO PODJETJE
BLED

prodaja

osebni avto »Mercedes« tip 190,

leto izdelave 1960, ki je nevozen.

Izklicna cena je 11.000.— Ndin.
Javna licitacija bo v ponedeljek, dne 16. okt. 1967 v Ljubljani, v servisni delavnici »Avtocommerce« v Titovi ulici 146, in sicer ob 9. uri za družbeni sektor; v kolikor ga ne bi prodali pa ob 10. uri za zasebni sektor. Ogled avtomobila je mogoč v ponedeljek od 8. do 9. ure na kraju licitacije. 8642

PODJETJE
»NOVOPREM« DOMŽALE

po sklepu delavskega sveta

razpisuje

javni natečaj

za prodajo poslovne stavbe v Zg. Jaršah št. 1

zasebnikom po fizičnih delih za preureditev stanovanj.

1. **že urejeno stanovanje v izmeri ca. 50 m² začasno nevseljivo, izklicna cena 10.000 Ndin**
2. **že urejeno stanovanje v izmeri ca. 50 m² stanovanjske površine vseljivo, izklicna cena 20.000 Ndin**
3. **mlinska hala v tlorisu 114 m², možnost stanov. površine 200 m², izklicna cena 25.000 Ndin**
4. **nedograjen objekt v surovem stanju v tlorisu 69 m², možnost stanov. površine ca. 120 m², izklicna cena 25.000 Ndin**
5. **gospodarsko poslopje v izmeri 95 m², možnost preureditve v stanovanje, izklicna cena 25.000 Ndin.**

Vsi navedeni objekti so pod enotno streho. K stavbi pripada tudi 8.1000 kv. metrov zemljišča — travnik.

Prodaja bo 21. okt. 1967, ob 10. uri v Zg. Jaršah št. 1 pri Domžalah.

Pojasnila dobite vsak dan v upravi podjetja v Domžalah, Kidričeva, 14 tel. 72-310.

Pred licitacijo morate položiti 5 odst. varščine od izklicne cene. 8687

Razpisna komisija za imenovanje direktorja pri trgovskem podjetju na drobno

ROŽCA
Jesenice, Delavska ulica 11

ponovno razpisuje

po členu 75 Temeljnega zakona o volitvah delavskih svetov in drugih organov upravljanja v delovnih organizacijah delovno mesto

DIREKTORJA podjetja

Kandidat mora poleg splošnih pogojev, izpolnjevati še naslednje pogoje:

1. da ima priznano visoko strokovno izobrazbo (ekonomsko-komercialno ali pravno smer) in 2 leti uspešne prakse na vodilnih delovnih mestih v blagovnem prometu,
2. da ima priznano višjo strokovno izobrazbo (ekonomsko-komercialne smeri) in 5 let prakse v blagovnem prometu od tega vsaj 2 leti na vodilnih delovnih mestih v trgovini,
3. da ima priznano srednjo strokovno izobrazbo (ekonomsko-komercialne smeri) in 10 let prakse v blagovnem prometu od tega vsaj 5 let na vodilnih delovnih mestih v trgovini.

Ponudbe s kratkim življenjepisom, dokazilo o izpolnjevanju gornjih pogojev, dokazila o delu v drugih delovnih organizacijah ter o nekaznovanju, naj kandidati pošljejo po pošti razpisni komisiji v 15 dneh t. j. do vključno 30. oktobra 1967 z oznako »Za razpisno komisijo«. Stanovanje ni zagotovljeno. 3698

Predsednik Skupščine občine Koper po 93. členu temeljnega zakona o podjetjih (Uradni list SFRJ, št. 17/65)

razpisuje mesto novega

DIREKTORJA

PODJETJA

»Elmet« Koper

Kandidati morajo poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev izpolnjevati še naslednje:
— da imajo visoko strokovno izobrazbo tehnične, ekonomske ali pravne smeri in najmanj 5 let prakse v gospodarstvu,
— da imajo višjo strokovno izobrazbo tehnične, ekonomske ali pravne smeri z najmanj 7 let prakse v gospodarstvu,
— da imajo srednjo strokovno izobrazbo tehnične ali ekonomske smeri in najmanj 10 let prakse v gospodarstvu.

Pismene prijave s kratkim življenjepisom, dokazili o strokovnosti in praksi ter o nekaznovanju, vložite v 15 dneh od objave razpisa na naslov:
Skupščina občine Koper
(za razpisano mesto novega direktorja podjetja »Elmet« Koper). 8656

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE

GRADITELJ
KAMNIK, MAISTROVA ULICA 7

nudi
v okviru gradnje za trg v Kamniku:

TRISOBNO STANOVANJE

vseljivo takoj

GARSONJERE, ENOSOBNA, DVOSOBNA IN TRISOBNA STANOVANJA

vseljiva 30. 6. 1968

VRSTNE HIŠE do III. faze

z možnostjo takojšnjega prevzema ali v letu 1968

POSLOVNI LOKAL v središču mesta

vseljiv v letu 1968.

Plačilni pogoji po dogovoru.

Vse informacije v upravi podjetja ali po telefonu 83-237. 8533

Razpisna komisija
Medicinske fakultete
v Ljubljani

razglaša mesto

LABORANTA

na inštitutu za patološko fiziologijo

Pogoj: končana srednja šola z zaključnim izpitom.

(Kandidati naj se zglasijo osebno v inštitutu v dopoldanskem času vsak delavnik, razen sobote; tel. 310-841). Poskusno delo bo tri mesece. Nastop službe po dogovoru. Pismene prijave (kolkovane z 0,50 Ndin) sprejema tajništvo fakultete, Vrazov trg 2/I — do 31. 10. 1967. 8686

Klinična bolnica
za otroške bolezni
v Ljubljani

ponovno razpisuje
prosto delovno mesto

polkvalificiranega kurjača

Pogoj: polkvalifikacija in nekaj mesecev prakse, urejena vojaščina, stanovanje mora imeti v Ljubljani.

Nastop službe takoj ali po dogovoru. Ponudbe pošljite v 15 dneh po razpisu Klinični bolnici za otroške bolezni v Ljubljani, Vrazov trg 1. 8682

Splošno gradbeno podjetje
Grosuplje

razpisuje

JAVNO LICITACIJO

za prodajo osebnega avtomobila FIAT 1300,

leto izdelave 1963, generalno popravljen, zelo dobro ohranjen. Izklicna cena 12.000,00 Ndin. Dražba bo dne 21. t. m. ob 7.30 v direkciji SGP Grosuplje. Varščina 10%, ostali pogoji pri komisiji na dan dražbe. 8673

Temeljna izobraževalna skupnost Velenje

razpisuje

ŠTIPENDIJI

— eno na akademiji za glasbo — za violino
— eno na akademiji za glasbo — na pedagoškem oddelku ali na pedagoški akademiji

Višina štipendije bo od 170 do 300 Ndin.

Prednost imajo kandidati iz občine Velenje.

Prošnje s potrdilom o vpisu in dokazilom o dosedanjem učnem uspehu naj kandidati pošljejo Temeljni izobraževalni skupnosti Velenje. 8618

Sprejmemo

VEČ MIZARJEV

za določen čas, nastop službe takoj.

»POHIŠTVO«
LJUBLJANA,
Rožna dolina C. IV 32.
25659-1

OSNOVNA ŠOLA KNEŽAK

razpisuje
delovno mesto

UČITELJA

za podr. šolo Šembije za polovični delavni čas. 8655

AGROKOMBINAT BARJE
Živinorejski obrat LJUBLJANA

razpisuje
za svoje enote prosta delovna mesta za

več živinorejskih delavcev

Stanovanje je zagotovljeno. Ponudbe pošljite na Agrokombinat »Barje«, Živinorejski obrat Bokalce, p. Ljubljana. 8639

Upravni odbor
GEOLOŠKEGA ZAVODA Ljubljana

razpisuje

po 5. členu Zakona o štipendijah in posojilih za izobraževanje naslednje

ŠTIPENDIJE:

1. 1 štipendijo za TSŠ gradbene stroke
2. 1 štipendijo za TSŠ elektro stroke
3. 3 štipendije za RTSŠ v Varaždinu.

Pismene prošnje pošljite na naslov: Geološki zavod Ljubljana, Dimičeva 16. — Razpis velja 15 dni po objavi. 8671

SOLOTHURN SCHWEIZ

Sprejmemo takoj ali po dogovoru

PREDAVATELJA EKONOMIKE

v sodobni šoli v Solothurnu (bližina Berna).

Kandidat mora znati nemški jezik.

INSTITUT JURA, SOLOTHURN/Schweiz
Sandmattstrasse 1, 4500 Solothurn.

Interesente opozarjamo, da morajo zaposlitev v tujini urediti prek pristojnega zavoda za zaposlovanje.

AERODROM LJUBLJANA
HOTEL LETALIŠČE

obvešča vse ljubitelje zimskega športa, **da začne z rednim poslovanjem v brunarici in depandansi na Krvavcu v Tihi dolini s 1. decembrom 1967.**

Zaradi razporeditve in prodaje kapacitet prosimo vse zainteresirane, ki žele preživeti svoj dopust na Krvavcu, da pravočasno rezervirajo mesta v naših objektih.
V letošnji zimski sezoni bomo prirejali tudi začetne smučarske tečaje. Točen razpored tečajev bo objavljen naknadno.
Sprejemamo rezervacije s predplačilom za novoletne praznike. 8629

PRODAMO

takoj vseljiva stanovanja,

po ugodnih cenah, na lepih lokacijah v Ljubljani.

Vsa stanovanja so centralno ogrevana in solidno grajena s klasičnimi materiali.

Informacije dobe interesenti pri

SGP GROSUPLJE
telefon 77-010. 8616

MESNO PODJETJE STIČNA

razpisuje

prosto delovno mesto

ANALITIKA

Zaželena vsaj I. stopnja fakultete, ekonomske smeri, z nekaj prakse v gospodarskih organizacijah.

Samsko stanovanje je na razpolago.

Nastop službe po dogovoru.

Pismene ponudbe pošljite na gornji naslov z navedbo dosedanje zaposlitve do 31. 10. 1967. 8624

POZOR! POZOR!
Gospodinje

problem ozimnice boste hitro rešile, če se boste odločile za pakete na kredit, ki vam jih nudi »KONZERVAEXPORT« – Skopje

Kakovostno, praktično, higienično, poceni!

Pogoji ugodni!

OBČINSKA SKUPŠČINA SEVNICA
VAJENSKA ŠOLA LESNE STROKE SEVNICA

razpisuje
prosta delovna mesta:

1. **za pouk tehnologije materiala in obdelave, strojeslovja z osnovami elektrotehnike ter strokovnega risanja**
2. **SVETOVALCA za praktični pouk**

Delavci, ki žele delati na teh delovnih mestih, morajo poleg splošnih pogojev, ki jih za vstop v službo predpisuje TZDR, izpolnjevati še te pogoje:
— za delovno mesto pod točko 1.: višji tehnik z diplomo, ki je končal I. stopnjo gozdarske fakultete, višje lesne ali njej ustrezne šole, ali tehnik z diplomo, ki je končal lesnoindustrijsko šolo ali kak drug ustrezen oddelek tehnične srednje šole, ki je pripravljen izredno študirati in si v 4 letih pridobiti višjo izobrazbo;
— za delovno mesto pod tč. 2.: lesnoindustrijski tehnik z diplomo, ki ima predhodno končano mojstrsko ali delovodsko šolo.

Na razpisana delovna mesta se sprejemajo delavci:
— na delovno mesto pod tč. 1. za nedoločen čas s polnim delovnim časom
— na delovno mesto pod tč. 2. za nedoločen čas s krajšim delovnim časom 14 ur tedensko.

Samska soba zagotovljena, vseljiva v decembru mesecu.

Prijave za razpisana delovna mesta poslati v 15 dneh od objave razpisa. Prijavi predložiti življenjepis in dokazilo o zahtevani izobrazbi.

O izbiri delavca na razpisano delovno mesto, bomo obvestili v 7 dneh po preteku roka za prijavo. 8620

ZDRUŽENO PODJETJE

ISKRA KRANJ
TOVARNA ELEKTRONSKIH NAPRAV
LJUBLJANA — STEGNE

sprejme:

1. **2 NABAVNA REFERENTA**
2. **ČUVAJA**

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
pod 1. TSŠ elektro ali strojne stroke ali ekonomska srednja šola z večletno prakso pri nabavi materiala.

Prijave sprejema kadrovski oddelek tovarne do 25. oktobra 1967. 8652

ITEK
industrije transportne embalaže
KANAL

razprodaja
na javni licitaciji

po zelo ugodnih cenah naslednjo opremo:

stroj za ravnanje in sekanje žice
točkalo za čelno točkanje
škarje za rezanje žice (stabilne)
dva vlečna ravnalna stroja (ročna)
ročno prešo (vretensko)
štiri točkala
ročne škarje za žico
dvoje nožnih škarij
sedem varilnih aparatov
dva selenska usmernika
dva ročna brusilna stroja
stružnico prvomajsko
stroj za peskanje

Licitacija bo v torek, dne 24. oktobra 1967 s pričetkom ob 10. uri zjutraj v obratu Plave (križišče Brda) v Plaveh. Za zasebni sektor bo licitacija 1 uro pozneje. 8695

Komisija za delovna razmerja pri

ITP

Industrijskem montažnem podjetju
LJUBLJANA, TITOVA 37

razglaša
prosta delovna mesta

ŠEFA PRIPRAVE DELA
v obratu Trata

Pogoj: visoka strokovna izobrazba v strojni stroki s 5- letno prakso ali
višja oziroma srednja strokovna izobrazba z 8-letno prakso v proizvodnji na podobnem delovnem mestu

Poskusno delo 2 meseca.

Nastop dela je mogoč takoj ali po dogovoru. Osebni dohodki so določeni po Pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Pismene ponudbe in osebne prijave sprejema kadrovska služba obrata, Trata 18, Ljubljana.

NABAVNEGA REFERENTA

Pogoj: elektrotehnik šibkega toka s 5-letno prakso v stroki, poskusno delo 1 mesec

KV LIČARJA
s prakso — poskusno delo 1 mesec.

VEČ NK DELAVCEV
za centralno kurjavo za določen čas 3 mesecev
Pogoj: odslužen kadrovski rok v JA

Osebni dohodki so določeni po Pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Pismene in ustne ponudbe sprejema kadrovska služba podjetja, Ljubljana, Titova 37. 8685

Natečajna komisija za izbiro direktorja

JUGOSLAVENSKOG REGISTRA BRODOVA
SPLIT, STROSMAJEROVA OBALA 3

razpisuje

NATEČAJ za

DIREKTORJA
JUGOSLAVENSKOG REGISTRA BRODOVA

Na mesto direktorja Jugoslavenskog registra brodova bo lahko imenovan kandidat, ki izpolnjuje naslednje pogoje:
a) da ima dokončano praviloma ladjedelniško ali strojno fakulteto
b) da ima najmanj 10 let prakse pri projektiranju, konstrukciji, gradnji, vzdrževanju ali nadzorovanju ladij oziroma pri organizacijskih dolžnostih v ladjedelniških organizacijah ali ustanovah in inštitutih s področja ladjedelništva in brodarstva, od tega najmanj 3 leta na vodilnih mestih v teh organizacijah.
c) da dobro obvlada angleški jezik in po možnosti še en svetovni jezik.

Poleg navedenih pogojev mora imeti kandidat smisel za organizacijo in sodelovanje z ljudmi, veliko odgovornost za delo in razvoj organizacije, veliko samostojnosti, iniciative in inventivnosti, biti mora odločen pri svojih stališčih in koncepcijah ter pri izvajanju sklepov.

Kandidati, ki se bodo udeležili natečaja, morajo prijavi priložiti dokazila, da izpolnjujejo pogoje in dokazila o izpolnjevanju pogojev predpisanih zakonov.

Prijave predložite natečajni komisiji za izbiro direktorja Jugoslavenskog registra brodova, Split, Strosmajerova obala 3 v 30 dneh od dneva objave natečaja. 8681

TESTILNA TOVARNA
PREBOLD

želi sprejeti v službo v
DE oplemenitilnico

4 tekstilne tehnike
— kemijske smeri

s prakso in odsluženim kadrovskim rokom. Rok prijave je 15 dni od objave v časopisu. Pismene ponudbe z navedbo splošnih podatkov, strokovne izobrazbe in prakse naj interesenti pošljejo upravi podjetja. 8619

ZAHVALA

Ob smrti dragega brata

Evgena Rajerja

se prisrčno zahvaljujem vsem, ki so pokojnika v tako lepem številu spremili na njegovi zadnji poti in zasuli s cvetjem njego grob. Posebno zahvalo izrekam društvu upokojencev Logatec, Združenju borcev NOB Logatec, Krajevnemu odboru ZB Hotedršica, govornikoma tov. Jožetu Šembrov iz Hotedršice ter tov. Jerini iz Logatca, godbi in pevskemu zboru iz Logatca. Prav posebno se zahvaljujem družini Petkovšek iz Hotedršice za nesebično pomoč, ki so jo izkazali ob smrti pokojnika. Vsem prisrčna zahvala za izrečena sožalja.

Sestra Jelica Gabrovšek v imenu sorodnikov

Hotedršica, 15. oktobra 1967

ZAHVALA

Ko nas je za vedno zapustil moj ljubi mož, najin dobri atek in sin

Edvard Jeklin

Ob tej boleči izgubi se najtopleje zahvaljujemo vsem sorodnikom, njegovim prijateljem ter znancem, ki so ga v tako velikem številu spremili v njegov prerani grob. Vsem za prekrasne vence in cvetje ter vsem tistim, ki so nam ustno ali pismeno izrazili sožalje. Naša topla zahvala velja predvsem delovnemu kolektivu Uprave javne varnosti in postaji milice Sempeter — Nova Gorica

Žalujoči:

žena Justi, hčerkici Tanja in Sonja, oče in mati, brat Mirko, sestre Verena, Ivanka in Mirica ter Jelka in Marija z družinama ter drugo sorodstvo

---

ZAHVALA

Ob boleči izgubi nepozabnega mi očeta

Mirka Miškeca

se zahvaljujem prijateljem in znancem, ki so mu lajšali zadnje dneve življenja, posebno steklarjem in kolektivu Zavarovalnice Ljubljana, ki so mi ob bridkih trenutkih stali ob strani, pevcem za poslovilno petje, č. duhovščini, vsem, ki so ga spremili v tako velikem številu v njegov zadnji dom in mu pokrili gomilo z venci in cvetjem.

ŽALUJOČA HČI PIJA

Ob prezgodnji izgubi dragega moža in zlatega očeta

Stanka Žerjava

pos. in avto-taksista

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje in nam ustno ali pismeno izrazili sožalje. Posebno zahvalo dolgujemo gg. zdravnikom, ki so mu lajšali bolečine v zadnjih dneh, ter g. Strletu, ki je pokojnika pripeljal iz bolnišnice domov. Prav tako izrekamo toplo zahvalo č. g. župniku. Hvala še enkrat vsem!

Žalujoča žena z otroki

Krško, 14. oktobra 1967

VELETRGOVINA
»LJUBLJANSKE MLEKARNE«
LJUBLJANA, TOLSTOJEVA 63

razpisuje
prosta delovna mesta za:

VEČ POSLOVODIJ
za poslovalnice v Ljubljani

POGOJ:

VK delavec ali
KV delavec trgovske stroke s triletno prakso; poskusno delo 2 meseca.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

Osebni dohodki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Ponudbe s potrebnimi dokazili sprejema kadrovska služba podjetja. 8626

PO DOLGI IN MUČNI BOLEZNI JE UMRL NAŠ ČLAN KOLEKTIVA

Franc Švarc

KVALIFICIRAN DELAVEC

POGREB POKOJNIKA BO V NEDELJO OB 15. URI IZ HIŠE ŽALOSTI NA POKOPALIŠČE POLZELA.

VESTNEGA TOVARIŠA BOMO OHRANILI V TRAJNEM SPOMINU.

ELEKTRO CELJE

CELJE, 14. OKTOBRA 1967

Tiho je dotrpela naša nepozabna mama

Ivanka Medveščček

rojena ZIMIC

Od pokojnice se bomo poslovili v nedeljo, 15. oktobra 1967, ob 15.30 izpred hiše žalosti na pokopališče v Desklah.

Žalujoči:

hčeri Sonja in Cvetka z družinama, sin Emil z družino, sestra Pavla in drugo sorodstvo

Deskle, Ljubljana, Maribor, ZDA, Gorizia, 14. oktobra 1967

ZAHVALA

Ob boleči izgubi ljubega moža, svaka in strica

Janeza Žargaja

se toplo zahvaljujemo vsem, ki so nam stali ob strani in nam karkoli pomagali. Iskrena zahvala vsem zdravnikom in zdravniškemu osebju, ki so mu lajšali trpljenje med njegovo boleznijo.

Žena Justina in sorodniki

Ljubljana, 12. oktobra 1967

ZAHVALA

Ob težki izgubi, ki nas je zadela ob smrti naše drage mame in sestre

Jožefe Jakšič-Jež

mlinarice iz Grbca pri Fari

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom prijateljem in znancem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje in nam ustno ali pismeno izrazili sožalje. Posebno zahvalo smo dolžni dr. Debevcu za njegov neprecenljivo skrb za zdravje naše mame, ter dr. Maroltovi in strežnemu osebju infekc. klinike v Ljubljani. Zahvaljujemo se tudi č. č. duhovščini g dr. Premrovu, župniku g. Prestorju in dekanu g. Pogorelcu za njune tople poslovilne besede ob grobu. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči:

otroci Pepca, Tone, Ankica, Jože in sestra Ana z družinami

Ljubljana, Grbac, Topole, 6. oktobra 1967

TOBAČNA TOVARNA LJUBLJANA
PE CELJE

proda najboljšemu ponudniku

lokal (trafiko)
V SLOVENJ GRADCU, GLAVNI TRG 21

— izklicna cena 20.000 novih dinarjev.

Pismene ponudbe pošljite do 25. 10. 1967 na naslov TOBAČNA TOVARNA LJUBLJANA — PE CELJE, Trg svobode 10 ali pa se zglasite osebno. 8645

TOVARNA ŠPORTNEGA ORODJA
ELAN
BEGUNJE NA GORENJSKEM

proda

2 »Bürkle« polivalna stroja,
tip LZS/600 izdelana leta 1964 in 1965
po 40.000.— Ndin za en stroj!

Tehnični podatki: dve polivalni glavi, dolžina dodajalnega in izvlečnega traku je 5 m, hitrost traku od 0 do 150 m/min brezstopenjsko, širina polivanja 600 mm, rezervoar za lak 35 l, elektromotor ex izvedbe.

Ponudbe pošljite na naslov: Tovarna športnega orodja ELAN, Begunje na Gorenjskem. 8692

Nepričakovano nas je zapustil naš dragi oče, tast in stari oče

Anton Langerholc

železniški upokojenec

Pogreb dragega pokojnika bo v ponedeljek, 16. oktobra 1967, ob 14. uri izpred hiše žalosti, Dorfarje 8, na pokopališče v Zabnici

Žalujoči:

hčerka Tončka z družino in drugi sorodniki

Dorfarje, Zabnica, Šutna, 13. oktobra 1967

Po dolgi in mučni bolezni nas je za vedno zapustila naša nadvse ljubljena ženka, mamica, hčerka in sestra

Marija Tronkar

rojena KLARIČ

Pogreb pokojnice bo v ponedeljek, dne 16. oktobra 1967 izpred hiše žalosti v Novi Gorici, Vrtna 4, ob 17. uri.

Žalujoči:

mož, sinova, oče, brat in sestre

Nova Gorica, Vas Fara, Ljubno na Gorenjskem, 14. oktobra 1967

V 84. letu starosti je v Laškem umrla

Mara Pernat

poštni inšpektor v pokoju

Pogreb bo v nedeljo, 15. oktobra popoldne na mestnem pokopališču v Ormožu

Žalujoči:

brat dr. Arnold Pernat, nečak inž. Lado Jerše, nečakinji Sonja Prinčič in Majda Pirker ter drugo sorodstvo

Laško, Murska Sobota, Ljubljana, 13. oktobra 1967

PEDAGOŠKA AKADEMIJA V LJUBLJANI

razpisuje

po 183. členu statuta naslednji prosti delovni mesti in vabi k sodelovanju tele zunanje sodelavce:

1. redno delovno mesto
profesorja ali predavatelja
za angleški jezik

2. redno delovno mesto
knjižničarja

3. zunanjega sodelavca
profesorja ali predavatelja
za osnove kriminologije (ponovni razpis)

4. zunanjega sodelavca
profesorja ali predavatelja
za osnove socialnega, zdravstvenega in pravnega varstva razvojno prizadetih oseb
(ponovni razpis).

Za proseforja se lahko prijavi kandidat, ki je diplomiral na II. stopnji ustreznega visokošolskega zavoda, ima objavljena obširnejša strokovna ali znanstvena dela in večletne izkušnje v poučevanju ali v uspešnem vodstvu dela v svoji stroki.

Za predavatelja se lahko prijavi kandidat, ki je diplomiral na II. stopnji ustreznega visokošolskega zavoda, je objavil strokovno ali znanstveno delo in ima izkušnje v poučevanju ali posebej pridobljene izkušnje v praksi.

Za knjižničarja se lahko prijavi kandidat, ki je diplomiral na oddelku za knjižničarstvo pedagoške akademije.

Z izbranimi zunanjimi sodelavci (točki 3. in 4. razpisa) se sklene pogodbeno razmerje.

Pravilno kolkovane prijave s prilogami (diploma, življenjepis, strokovna ali znanstvena dela) pošljite na naslov Pedagoške akademije v Ljubljani, Stari trg 34, najkasneje v 15 dneh po objavi tega razpisa. Rok za prijave na delovno mesto knjižničarstva pa je 8 dni po objavi razpisa.

O izidu razpisa bomo pismeno obvestili vse kandidate najkasneje v 30 dneh po zaključku zbiranja prijav.

Svet Pedagoške akademije v Ljubljani. 8625

Tiho nas je zapustila naša skrbna ljubljena mama

Helena Košir

rojena KERSNIK

Pogreb pokojnice bo v ponedeljek, 16. oktobra 1967, ob 15.30 iz Loga

Žalujoči:

sin Gustelj, hčerke Pepca, Lojzka, Minca in Poldka z družinami, brata Janez in Andrej ter drugo sorodstvo

Log, Kranjska gora, 14. oktobra 1967

GORIŠKO GLEDALIŠČE
Nova Gorica

razpisuje
prosta delovna mesta:

IGRALKE
2 IGRALCEV

Prijave pošljite razpisni komisiji.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

8691

Dom srednješolk
Anice Černejeve
LJUBLJANA,
Poljanska cesta 22

razpisuje
prosto delovno mesto

VZGOJITELJICE

za določen čas zaradi nadomestitve.

Pogoji: prosvetna delavka z visokošolsko izobrazbo, ali z višješolsko izobrazbo in 3 leta delovne dobe.

Pismene ponudbe kolkovane s 50 Sdin pošljite upravi doma.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

Upravni odbor
Komunalnega
podjetja
Sostro

razpisuje
delovno mesto

PISARNIŠKE MOČI

za določen čas.

Pogoji: srednja šolska izobrazba ali dokončana osemletka s prakso v administraciji.

Razpis velja do 30. 10. 1967. Kandidat za to delovno mesto naj pošlje ponudbo na naslov: Komunalno podjetje Sostro, Sostro 2, Dobrunje. 8694

Žalostno sporočam, da me je za vedno zapustil moj ljubi mož, brat, stric in svak

dr. FRANC TRAMPUŽ

odvetnik v pokoju

Pogreb dragega pokojnika bo v torek, 17. oktobra ob 16. uri na Žalah v Kamniku.

Žalujoča žena Berta in drugo sorodstvo

Kamnik, 14. oktobra 1967

Sporočamo žalostno vest, da nas je nenadoma zapustil naš dragi oči

FRANC AKIČKI

železniški uradnik v pokoju

Pogreb dragega pokojnika bo v ponedeljek, 16. oktobra 1967 ob 15.15 iz Jakobove mrliške vežice na Žalah.

Žalujoči:

žena Franika, sin Vlado z družino, hčerka Anka z družino, sestra Milka z družino ter rodbine Švigelj in Zalokar

Ljubljana, 14. oktobra 1967

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega moža, očeta in deda

DRAGA KOSMA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in sosedom za izrečeno sožalje in darovano cvetje, ambulantnim zdravnikom in zdravnikom Nevrološke klinike za skrb in nego. Iskrena hvala tudi časop. podj. »Dela« in pevcem grafičarjem, vsem prijateljem, ki so ga v tolikem številu spremili na zadnji poti.

Žalujoča družina Kosem

Umrla nam je naša predraga mama, stara mama, sestra, teta in svakinja

JOŽEFA MAJER

roj. GRUDEN

Pogreb naše nepozabne pokojnice bo danes v nedeljo, 15. oktobra 1967, ob 15. uri v Cerknici.

Žalujoči:

sin Miro z družino, sestra Ivanka, por. Žunko, Slavica, por. Loboda in brat Ivan z družinami.

Cerknica, Ljubljana, Litija, Piran, 13. okt. 1967.

Sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo žalostno vest, da nas je v 69. letu starosti za vedno zapustila naša draga mama, stara mama, sestra in teta

FRANČIŠKA BIDOVEC

rojena KOKALJ — Sončnekova mama

Pogreb drage mame bo v ponedeljek, 16. oktobra ob 16. uri iz hiše žalosti na farno pokopališče v Goriče.

Hvaležni za vse, kar nam je dala:
sinovi in hčerke z družinami, bratje in sestri

Zalog pri Golniku, Kranj, Ljubljana, Luže, dne 14. oktobra 1967

ZAHVALA

OB IZGUBI NAŠEGA DRAGEGA OČETA

dr. LOVRA BOGATAJA

SE ISKRENO ZAHVALJUJEMO VSEM, KI SO MU LAJSALI ZADNJE DNI IN GA SPREMILI NA POSLEDNJI POTI, DAROVALI CVETJE IN Z NAMI SOČUSTVOVALI.

DRUŽINI BOGATAJ IN BIZOVIČAR

V 87. letu starosti nas je za vedno zapustil naš ljubljeni ata

FRANC NOVAK

V tihi žalosti smo ga položili k večnemu počitku, 4. oktobra 1967. Vsem, ki ste mu poklonili cvetje in ga spremili na njegovi zadnji poti, naša prisrčna zahvala.

Žalujoči:

hčerke Irma, Pavla, Nada.

Dotrpela je naša draga sestra, svakinja, teta in sestrična

EVGENIJA KIŠ

roj. Debevc, vdova zdravnika

Pogreb drage pokojnice bo v ponedeljek, 16. oktobra 1967 ob 16. uri iz Krištofove mrliške vežice na Žalah.

Žalujoči:

sestre Valerija z družino, Zofija, Slavka z družino, brat Edi z družino, Joško Kiš in drugo sorodstvo

Ljubljana, Piran, Koper, Zenta, 14. oktobra 1967

MLADI GOSTJE NA MOSTECU — Današnjega tekmovanja v smučarskih skokih na umetni skakalnici pod Šišenskim hribom v Ljubljani se bodo udeležili tudi mladi skakalci iz Beljaka in Zahomca. Gostje iz Avstrije so štiri dni trenirali na ljubljanski skakalnici. Na sliki je trener Engele Maier s svojimi varovanci na Mostecu. Foto: Edi Šelhaus

Cerveno zname - velika uganka

Pred prvo tekmo hokejistov Jesenic za pokal evropskih prvakov

Hokejisti državnega prvaka Jesenic bodo v torek zjutraj 17. t. m. odpotovali z letalom v Sofijo, kjer bodo že zvečer odigrali prvo tekmo z domačo ekipo Cerveno zname za pokal evropskih prvakov. Povratno srečanje pa bo 4. novembra na Jesenicah. Zmagovalec oziroma ekipa, ki bo imela boljšo razliko v zadetkih, se bo uvrstila v II. kolo.

JESENICE: doma brez ledu

Tokrat so tekmovalna določila nekoliko spremenjena, in sicer tako, da sta namesto štirih srečanj, zdaj samo dve tekmi — ena zunaj, druga pa doma. Po propozicijah tekmovalne komisije za evropski pokal s sedežem v Düsseldorfu lahko moštva nastopajo z dvema tujima igralcema, ki pa morata biti registrirana že od 1. septembra dalje, s tem da imata pravico nastopa na državnem prvenstvu. Sekretar HK Jesenice Tone Tomazin je povedal, da se bolgarski prvak menda ni okrepil z nobenim tujcem. Sicer pa je nasprotnik Jesenic za našega prvaka popolna uganka, saj nihče ne ve o njem ničesar.

Priprave jeseniških hokejistov za novo sezono oziroma za to srečanje niso tekle tako, kakor si je zamišljalo strokovno vodstvo. Jesenice so bile prej teden dni na skupnem treningu v ČSSR, po povratku domov pa so morali vadbo (na ledu) prekiniti, ker drsališče pod Mežakljo še ni usposobljeno. Če bi bilo pokrito, bi bilo to tudi ob tej temperaturi izvedljivo. Tako pa bodo morali igralci opraviti še zadnje vadbene ure na ljubljanskem drsališču.

Novi trener Jesenic, ki je obenem tudi trener državne reprezentance Čehoslovak Oldrih Mlcoch, je obžaloval, da ni mogel na Jesenicah nadaljevati vadbe. Dejal je, da so igralci po tehničnem znanju kar dobro podkovani, vendar bo treba sistem igre še precej brusiti in popraviti. Obžaluje tudi, da nima na voljo vseh igralcev, saj so Hiti, Beravs, Smolej II. in Jug ta čas v JLA. Zato bodo v Sofijo odšli tile: **Knez, Novak, Ravnik, I. Jan, Kristan, Razinger, Felc, Smolej I., Mlakar, Klinar, B. Jan, Valentar, Pirc.**

Dosedanja bilanca

Jeseniški hokejisti so doslej dvakrat sodelovali v tekmovanju za pokal evropskih prvakov in obakrat so bili izločeni že po prvem kolu. Leta 1965 so igrali z Gornikom (Katowice), in sicer 1:4, 2:10, 2:2, 4:2, lani pa s Cortino — 2:6, 2:4, 5:1, 0:5.

CERVENO ZNAME: samo 17 dni na ledu

SOFIJA, 14. okt. (Od našega posebnega dopisnika) Za prvo tekmo v tej konkurenci je v bolgarski prestolnici precejšnje zanimanje, zlasti še, ker prihaja v goste popolnoma neznan nasprotnik. O jeseniških hokejistih vedo samo to, da so že enajstič osvojili naslov državnega prvaka.

Tudi ekipa Cerveno zname se ponaša z enakimi odličji, ki jih ima tudi enajst. Cerveno zname je osvajalo bolgarsko prvenstvo od leta 1956 dalje. Moštvo ima za seboj 62 mednarodnih tekem in 32 zmag. Lani je gostovalo tudi v Beogradu na turnirju JLA in osvojilo prvo mesto.

Igralci bolgarskega prvaka so bili v letošnji sezoni samo 17 dni na ledu, kar je za prve nastope, zlasti v mednarodnem merilu, odločno premalo. Zategadelj je tehnično vodstvo s trenerjem Aleksandrom Mihajlovom nekoliko zaskrbljeno predvsem, ker ne pozna ekipe Jesenic. Toda kljub temu pa je čutiti v tem taboru vendarle precejšnjo samozavest oziroma prepričanje, da bodo znali prekaljeni igralci — reprezentanti pomanjkljiv trening na ledu nadomestiti z bogatimi izkušnjami, s kakršnimi so ugnali že marsikaterega nasprotnika, ki je veljal celo za favorita.

Trener Mihajlov še ni določil ekipe za to srečanje, zato pa lahko navedemo samo imena državnih reprezentantov, ki jih je kar dvanajst: **Ilijev, Kirilov** (vratarja), **Colmakov, Lazarov, Antov, Jončev** (branilci), **Kalev, Bačvarov, Dimov, Lesev, Nedeljkov, Gerosimov.**

Tekma bo v torek ob 18. uri po krajevnem času (po našem ob 17. uri) na odprtem stadionu »Družba«. Sodnika bosta Romuna, vendar njunih imen za zdaj še ne vedo.

M. SIMEONOV

ŠAH

Parma prispel in – zmagal

BEOGRAD, 13. okt. V drugem kolu mednarodnega šahovskega turnirja je Parma, ki je prispel danes, premagal Rakića. Najmlajši jugoslovanski velemojster, ki mu je to prvi turnir po enem letu, je igral zelo zanesljivo.

Ostali izidi: Bihovski : Milić prek., Tringov : Holmov remi, Ostojić : Sokolov prek., Forintos : Minić 0:1. Prekinjeni partiji prvega kola: Forintos : Bihovski 0:1, Ostojić : Minić 0:1.

Bukić tretji v Zinnowitzu

ZINNOWITZ — Na mednarodnem turnirju v tem mestu NDR sta si prvo mesto razdelila velemojstra Uhlman in Liberson, naš predstavnik mednarodni mojster Bukić pa je osvojil zelo solidno tretje mesto.

Vrstni red: Uhlman in Liberson 11, Bukić 10, Fuchs in Malich 9,5, Tukmanov 9, Pietzsch 8,5 itd.

LESKOVAC — Po drugem kolu turnirja v čast osvoboditve Leskovca vodita Trifunović in Đaja z dvema točkama, pred Pucom in Simovićem 1,5 itd.

Trije mojstri na startu

Začetek turnirja v Domžalah

DOMŽALE, 14. okt. V sejni dvorani občinske skupščine so se ob 16. uri zbrali igralci, ki se bodo dva tedna borili za čimboljšo uvrstitev na tem, po kvaliteti drugem turnirju v Sloveniji. Listo udeležencev sestavljajo trije mojstri: Planinc, Kržišnik in Longer, trije mojstrski kandidati: Bajec, Vavpetič in Rok Kržišnik, pet prvokategornikov: Šiška, Cizelj, Vukotić, Lonček, Petek in drugokategornik Karnar. Turnir je tudi letos izredno močan, čeprav sta zaradi zadržanosti udeležbo odpovedala trikratni zmagovalec Plavčak in najboljši igralec Domžal Ivačič.

Največja favorita sta prav goto vo Z. Kržišnik in Planinc, zelo zanimiv pa bo nastop najmlajših igralcev R. Kržišnika in Karnerja, slovenskih mladinskih prvakov 1966. in 1965. Privlačna bo tudi prva turnirska partija očeta in sina Kržišnika. Domžalski turnir je poleg slovenskega prvenstva in turnirja prvokategornikov edini, na katerem bo možno osvojiti naslov mojstrskega kandidata.

Vzporedno z glavnim turnirjem bo tekel tudi turnir veteranov, igralcev, ki so igrali še s pokojnima Heringom in Župančičem.

Košarkarske kvalifikacije za zvezno ligo

Slovan spet v zvezni ligi

Premagal je tudi Mladost 72:64 (32:37)

PIROT, 13. okt. Košarkarsko moštvo Slovan je postalo spet član zvezne lige. Slovan je tretji dan kvalifikacij premagal zagrebško Mladost z 72:64 (32:37). Pirot je premagal Mavrovo 102:79 (49:25), Mlada Bosna pa Ivangrad 76:73 (34:40). Tako imata Pirot in Mlada Bosna največ možnosti, da se eden izmed njiju uvrsti poleg Slovana v družbo najboljših v državi.

SLOVAN: Fabjan 5, Židanek 6, Weibl 16, Sušnik 5, Rus 10, Logar 28, Sok 2, Ivanko 10, Šute 8, Šolman 18.

MLADOST: Uroić 11, Maček 14, Bujatović 2, Katinelj 1.

Sodila Anastasovski in Oberknežević.

Pri Slovanu so dobro igrali vsi, vendar so za zmago najbolj zaslužni izredno razpoloženi Logar, rutinirani Rus in zanesljivi Židanek. Logar je bil najbolj učinkovit, Rus in Židanek pa sta znala izkoristiti vse slabosti nasprotnikove obrambe in v odločilnih trenutkih doseči koš.

V prvem polčasu sta si bili moštvi v glavnem enakovredni in sta se menjavali v vodstvu. Slovan je prevzel pobudo pri rezultatu 45:43, saj je nato v eni minuti povišal na 51:43. Igralci Slovana so v zadnjih minutah pokazali vse svoje znanje in niso dovolili nobenega presenečenja.

J. KAVČIČ

KEGLJANJE

73 članov se poteguje za naslov

SLAVONSKI BROD, 14. okt. V novem, izredno sodobno urejenem štiristeznem kegljišču Železničarja se je danes začelo 16. prvenstvo Jugoslavije v kegljanju za člane. Danes in jutri, kakor tudi prihodnjo soboto in nedeljo, se bo za naslov letošnjega prvaka borilo 73 tekmovalcev, najboljših kegljačev iz 50 klubov iz vseh republik razen Makedonije.

Letošnje prvenstvo bo pomagalo tehnični komisiji Kegljaške zveze Jugoslavije pri širšem izboru polovice članov državne reprezentance, ki bo leta 1968 v Linzu (Avstrija) sodelovala na svetovnem prvenstvu v kegljanju.

KOLESARSTVO

Anquetilov rekord ne velja

PARIZ, 14. okt. — Mednarodna kolesarska zveza je včeraj z glasovanjem sklenila, da ne bo priznala svetovnega rekorda v enourni vožnji, ki ga je dosegel Francoz Jacques Anquetil 27. septembra na milanskem dirkališču Vigorelli. Mednarodna kolesarska zveza (UCI) ne priznava rekorda zato, ker se Anquetil ni predstavil pred dirko zdravniku za pregled, če morda ni užil poživila (doping).

Kros v velikem slogu

Vrvež mladih na tekmovanju ObZTK Ljubljana-Šiška

LJUBLJANA, 14. okt. Občinska zveza za telesno kulturo Ljubljana-Šiška je danes popoldne na stadionu ŠD Ljubljana v Šiški priredila finale jesenskega občinskega krosa, ki se ga je udeležilo več sto tekmovalcev in tekmovalk, ponajveč iz vseh osnovnih šol in športnih kolektivov na področju te prizadevne občinske zveze.

Tekmovanje je uspelo kakor je doslej malokatero; to velja predvsem za množičnost. Že v predtekmovanjih po osnovnih enotah je nastopilo 4839 tekmovalcev in tekmovalk, najboljši med njimi pa so se pomerili danes za naslove občinskih prvakov. Zvečine so bili nastopajoči dobro pripravljeni za tekmo, za kar imajo največ zaslug učitelji: vzgoje in šolska vodstva sploh, kakor je dejala organizacijska sekretarka ObZTK Albina Zorž. Uprava stadiona je tudi lepo pripravila tekmovališče, AK Ljubljana pa je poskrbel za sodnike in zapisnikarje.

Sploh na današnjem krosu ni ničesar manjkalo, kar to tekmovanje ne bi naredilo »veliko«; bilo je na ravni. Podmladek Rdečega križa OŠ Zvonko Runko pod vodstvom dr. Ljubice Vučetič — Zavrnik je skrbel za zdravstveno službo. »Nekajkrat smo morali posredovati,« je dejal Igor Kolar. »V torbicah imamo gazo, povoje, trikotno ruto, leukoplast itd., manjkalo nam je edino razkužilo.« Napovedovalec Vasilij Polič je sproti — kot na mednarodnih tekmovanjih — razglašal rezultate najboljših, okoli katerih so se zgrnili novinarji in fotoreporterji, manjkala pa tudi ni RTV Ljubljana. Športni urednik ljubljanske televizije Tugo Klasinc je dejal: »Snemalec Milan Šparovec snema v barvni in črno-beli tehniki. Barvni posnetek bomo predvajali jutri ob 17.30, črno-beli filmček pa v ponedeljek ob 17.55.

Najboljši in najboljše so si zadovoljni čestitali drug drugemu na odru za zmagovalce. Nihče ni skrival svojega zadovoljstva. Zmagovalka med pionirkami Dragica Šterk (6. razred) je dejala še vsa upehana po zmagovitem teku: »Všeč so mi taka tekmovanja. Rada bi se vključila v kak atletski kolektiv.« Podobnih izjav smo po tekih, v katerih ni manjkalo tudi pravega tovarištva in dramatičnih zapletov, slišali še več.

Najhitrejši po posameznih kategorijah — tekmujoče je spuščal na progo starter Janez Gaberšek — so dobili lepa praktična in spominska darila. Najlepša lovorika — prehodni pokal »Pionirskega lista« za 1. mesto med ekipami — pa čaka na osnovno šolo Franca Marna iz Vodic.

Ko je že mrak legel na stadion, so se mladi tekmovalci in tekmovalke zadovoljni razšli na svoje domove.

Plezalni tabor PD Martuljk

Letos 12 prvenstvenih smeri v Julijskih Alpah

Alpinistični odsek PD Martuljek, ki je bil ustanovljen šele v letošnjem letu, ima 5 članov in 5 pripravnikov. Člani odseka imajo letos za sabo že vrsto težkih vzponov v domačih in tujih gorah, od tega celo 12 prvenstvenih smeri v Julijskih Alpah.

V dneh od 30. IX. do 2. X. so izvedli tridnevni plezalni tabor pod Lepim Špičjem v Trenti. Za izhodišče so imeli planino v Plazeh. Tabora se je udeležilo skupaj 11 gornikov, od tega 5 članov, 4 pripravniki in 2 alpinista kot gosta. Dne 30. IX. sta izvedli dve navezi grebensko prečenje Lepega Špičja od vzhoda do zahoda in vzpon po severnem grebenu (II) z novo vstopno smerjo v zahodnem delu (III). Plezali so Bernard, Zupan, Jerovšek, A. Oman in Vrhovnik.

Novo smer v severni steni Lepega Špičja, po stebru, vzhodno od centralne, so istega dne plezali J. Oman, Krušič in Langus. Višina stebra je 450 m, čas plezanja 6 ur, težavnost pa III — IV z mestom (20 m previs) V. Novo kaminsko smer v severni steni (Lepo Špičje) so plezali Robič, Nečimer, M. Oman. Višina stene je 450 m, čas plezanja 3,5 ure, težavnost III, mestoma IV.

Dne 1. X. sta preplezala novo direktno smer po zajedi v severni steni Lepega Špičja (zapadno od smeri Perko) J. Oman in Krušic. Višina stene 500 m, čas plezanja 6 ur, ocena III, zajeda (250 m) pa V +. Istega dne so plezali tudi severno rebro v zahodni steni Vogla — A. Oman, M. Oman, Vrhovnik in Jerovšek. Čas plezanja 3 ure, težavnost III. Severno steno Vogla, levo ob grapi, so na novo preplezali Robič, Ničemer in Zupan. Čas plezanja 2 uri, ocena II, skok v grapi pa IV. Obe omenjeni navezi sta nato izvedli še celotno prečenje Vogla, s sestopom po grebenu v vzhodnem delu.

Dne 2. X. so organizirali še malo plezalno šolo v pečevju nad planino v Plazeh. O saniteti in vozlih (praktično) je predaval Jože Bernard, o plezalni tehniki, tehniki plezanja in varovanju pa Janez Krušic

Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev je krilo stroške prevoza matično društvo, stroške prehrane in izgubo zaslužka pa udeleženci sami. Bilanca: 4 novi plezalni vzponi, 1 nov sestop, skupno pa 20 plezalnih vzponov, je za tako kratek tabor zelo dobra. S tem so poleg Tržičanov, ki so tu plezali leta 1949, člani AO Martuljek letos temeljito obdelali severno stenje Lepega Špičja in Vogla. AO Martuljek bo organiziral še v letošnjem letu predavanja za širšo planinsko javnost ter zimsko plezalno šolo s predavanji za člane in pripravnike. Za nadaljnji, še uspešnejši razvoj jim manjka le finančnih sredstev in plezalna oprema. Računajo pa, da bodo s pomočjo komisije za alpinizem pri PZS in s pomočjo matičnega društva, predvsem pa z osebno udeležbo, tudi to ugodno rešili.

Delavske igre v Sežani končane

SEŽANA — V občini Sežana so se končala tekmovanja delavskih športnih iger, ki jih je organiziral občinski sindikalni svet. V šestih športnih disciplinah je nastopalo 16 sindikalnih podružnic z 280 tekmovalci. Prehodni pokal ObSS je prejela podružnica Iskre kot najbolje uvrščena. Sledita: Elektro in Jadran.

Prihodnje leto namerava ObSS razširiti program športnih disciplin in prilagoditi urnik tekmovanj željam sindikalnih podružnic in s tem zagotoviti večje število tekmovalcev.

J. F.

JUDO

Jugoslovanska reprezentanca v Švici

LJUBLJANA, 14. okt. Jugoslovanska judo reprezentanca je odpotovala v Lugano (Švica) na mednarodni turnir, na katerem bodo sodelovale še reprezentance Švice, Italije in Belgije.

Ekipo sestavljajo: Topolčnik (Impol) v lahki kategoriji, Savić (Bgd) v polsrednji, Kraljević — srednja, Krainović — poltežka in Šijan (vsi Mladost, Zgb) — težka kategorija.

Na lanskem turnirju je jugoslovanska reprezentanca osvojila prvo mesto in upati je, da ji bo to uspelo tudi letos.

D. U.
J. K.

ISTANBUL — V kvalifikacijskem tekmovanju **za olimpijski** nogometni turnir je amatarska reprezentanca Bolgarije premagala ustrezno ekipo Turčije s 3:2 (0:2).

GRENOBLE — Na predolimpijskem turnirju v hokeju na ledu je ekipa moskovskega Dinama premagala kombinirano ekipo ZDA s 6:2. Srečanjem v novi dvorani, v kateri bo februarja 68 olimpijski turnir, prisostvuje 15.000 gledalcev.

Utrinki

ROSSIGNOL IN DYNASTAR ZDRUŽENA — Dve najvažnejši francoski tovarni za izdelovanje smuči Rossignol in Dynastar sta sklenili pogodbo za sodelovanje pri raziskovalnem delu in skupnem nastopanju na tržišču.

ZA VSAK PRIMER POTAPLJAČI — Na olimpijskih igrah v Ciudad Mexicu bodo veslači tekmovali v posebnem kanalu, dolgem 2200 m in širokem 125 m. Dno kanala je impregnirano, obala pa ima naprave za amortiziranje valov. Za vsak primer bodo med tekmovanjem pripravljeni ljudje žabe, če bo kdo od tekmovalcev onemogel in padel v vodo.

200.000 DOLARJEV ZA CHAMBERLAJNA — Ameriški profesionalni košarkar Wilt Chamberlain je za naslednjo sezono podpisal pogodbo s Philadelphio, ki mu bo vrgla 200.000 dolarjev. Chamberlain je v svoji karieri dosegel 23.000 točk.

SOI – MOŠKI

Zmaga Save nad Ljubljano

LJUBLJANA — V srečanju slovenske odbojkarske lige v Črnučah je ekipa domače Save premagala ekipo Ljubljane (in ne narobe, kakor je bilo objavljeno včeraj) s 3:0 (15:13, 15:11, 16:14).

BZJ: »Srečanja profesionalcev niso naša zadeva«

BEOGRAD — Sekretariat Boksarske zveze Jugoslavije obvešča javnost, »da nimajo ne BZJ ne njene organizacije nobenega opravka s posameznimi srečanji profesionalnih boksarjev, ki so v zadnjem času. BZJ se s tem obvestilom omejuje od eventualnih nesreč na ringih, na katerih nastopajo profesionalci.

ŠABAC — Tu je bilo srečanje profesionalnih boksarjev, ki mu je prisostvovalo 2000 gledalcev. Kelava je v petem kolu premagal Zdravkovića, ker se je le-ta vdal. V drugem srečanju je domačin Lukić premagal Muhameda Šakira iz Iraka v sedmi rundi s t. k. o.

VATERPOLO

Pomoč vaterpolistom

ZAGREB — Mladost, državni prvak v vaterpolu 67 (lani je bil Partizan) bo od 3.—5. novembra sodelovala na četrtfinalnem turnirju tekmovanja za pokal evropskih prvakov. V velikih materialnih težavah, ki so ogrožale sodelovanje Mladosti na tem pomembnem tekmovanju, pa je tej ekipi priskočil na pomoč kolektiv lista »Večernje novosti« (Zgb) s tem, da mu je poklonil 2 milijona SD.

Ekipa Mladosti bo prispela na turnir v Barcelono v zadnjem hipu. Pet igralcev državnega prvaka se namreč nahaja v Mehiki, od koder bodo prispeli s posebnim letalom 31. oktobra, in sicer v Budimpešto. Iz Zagreba bodo igralci Mladosti potovali v Barcelono z avtomobili.

Prva zmaga Juga v Minsku

MINSK, 14. okt. Vaterpolisti dubrovniškega Juga so dosegli prvo zmago na mednarodnem turnirju v Minsku. Premagali so ekipo Leipzig (NDR) 4:3. Drugi rezultati: Vasas : Burevestnik (Minsk) 5:3, Baltik (Leningrad) : Vimpel (Moskva) 5:3 itd. Vodi Baltik 9, pred Torpedom (M) 8 točk itd.

Četveroboj pokrajin bo v Trbovljah

LJUBLJANA — Predstavniki zainteresiranih atletskih klubov so se na sestanku v Ljubljani dogovorili, da bo letošnji četveroboj pokrajin Primorske, Dolenjske, Gorenjske in Zasavja v Trbovljah, in sicer v nedeljo, 22. okt. ob 10.30. Določene so bile tudi vse podrobnosti o tem tekmovanju, med drugim tudi discipline: moški — 100, 400, 1500, 300 m, 4 x 100 m, višina, daljina, krogla, disk ter ženske — 60, 100, 400 m, 4 x 100 m, višina, daljina, krogla, disk.

Na sestanku so predlagali, da bi nadaljnji ciklus teh tradicionalnih srečanj spremenili toliko, da bi nastopale mladinske reprezentance s po 3 tekmovalci na disciplino, od katerih bi obenem eden bil pionir. Člani teh pokrajin pa bi se srečevali še vedno, vendar v okviru kriterija slovenskih mest.

S. P.

KEGLJANJE NA LEDU

Neuspeh Jeseničanov in Blejčanov

JESENICE, [illegible] okt. — Danes zjutraj so se iz ZR Nemčije vrnili kegljači na ledu z Jesenic. V Regensburgu so tekmovali na tradicionalnem turnirju v kegljanju na ledu. Skupno je nastopilo 39 ekip iz Avstrije, ZR Nemčije, Italije, Švice ter Jugoslavije. Jeseniška ekipa I. je zasedla 19. mesto, ekipa Bleda pa 21. Vsi tekmovalci so povedali, da so bili tekmovalni pogoji zelo slabi, saj je ledeno ploskev prekrival voda. Sprva so nameravali kegljači ostati v Regensburgu še na treningu, ker pa je bil led zelo nekvaliteten, so se predčasno vrnili v domovino.

K. P.

SNL

Triglav : Rudar 5:2 (3:2)

KRANJ — Stadion Stanka Mlakarja, gledalcev 500, sodnik Perko (Koper), vreme sončno.

STRELCI: 1:0 Vukotić (11 m — 22.), 2:0 Bucalo (23.), 2:1 Novak (31.), 2:2 Hribar (37.), 3:2 Vukotić (43.), 4:2 Bucalo (84.), 5:2 Bucalo (88.).

TRIGLAV: Mišič (Brezar), Ajdovec, Benčina, Prestor, Nosan, Andolšek, Verbič (Šaljanin), Kožar, Ugrica, Vukotić, Bucalo.

RUDAR: Ahlin (Grabljič), Mak, Breznikar, Zalokar, Žibert, Izlakar, Novak, Pajer, Škofca, Hribar, Gorišek.

Triglav je zabeležil prvo zmago na domačem igrišču v letošnjem prvenstvu. Domačini so kljub slabi igri zmagali nad izredno slabim Rudarjem, ki je igral na ravni podzveznega nogometa. Pri obeh enajstericah sta bila slabši del obrambni vrsti, ki sta precej grešili, daleč najslabša pa sta bila vratarja Mišič in Ahlin. Domači igralci so skoraj neovirano prodirali pred vratarja Ahlina oziroma Grabljiča. Strelec treh golov Bucalo je dosegel zadetek iz streljanega kota, ne da bi se dotaknil žoge. Sodnik ni imel težkega dela in je nalogo dobro opravil.

J. JAVORNIK

IVER DNEVA

Kam z blazino?

Naši najboljši telovadci s Cerarjem na čelu so bili v primerjavi z drugimi orodji vedno šibkejši v parterju (talni vaji), ker niso imeli dobre in lastne blazine, niti je niso imeli vselej na voljo, kakor na primer druga orodja. V študijski telovadnici ni dovolj prostora za ogromno blazino, ki je nekakšen oder, visok 5 cm. Parter so zato le občasno vadili v celoti med semestralnimi in poletnimi počitnicami v Narodnem domu, kar pa je sicer nemogoče, ker je v telovadnici redna vadba društva Partizan.

Podjetje Interevropa v Ljubljani pa je te dni obvestilo GZS, da je prispela iz ZRN blazina za parter, ki jo je kupila (1345 mark) Gimnastična zveza Jugoslavije, da bi našim reprezentantom zagotovila trening v tej zvrsti. Blazina je torej tu, saj je bil že skrajni čas, če pomislimo, da se naši telovadci pripravljajo tudi, in predvsem za svetovno prvenstvo 70 v Ljubljani. Toda kam, v katero telovadnico ali dvorano z odrom za parter (16 x 16 m). To vprašanje je zdaj problem funkcionarjev GZS. Mar bodo reprezentanti tudi na novi blazini vadili parter le med šolskimi počitnicami . . .?

ROBERT VAN GULIK

Zarota Belega lotosa

3. nadaljevanje

Oni drugi si je pogladil redko belo brado. Ni vedel, kaj naj reče. Ime mu je bilo Hong Liang, bil pa je zvest sodnikov sodelavec. V prejšnjih časih je bil služabnik v hiši sodnikove družine; ko je bil sodnik še otrok, ga je pestoval v naročju. Ko je bil sodnik pred tremi leti imenovan na svoje prvo provincijsko službeno mesto v Peng-laiju, je Hong kljub starosti hotel z njim. Sodnik ga je takrat imenoval za sodnega narednika, predvsem zato, da bi uredil njegov pravni položaj, kajti mož je bil zaupni svetovalec, s katerim se je sodnik odkrito in brez pridržkov posvetoval o vseh vprašanjih.

»Že dva meseca je, Hong, odkar smo tu, pa ni še nihče prijavil sodišču zadeve, ki bi bila vredna tega imena,« je spet načel pogovor sodnik Ti.

»To pomeni, vaša milost, da meščani v Han-yuanu spoštujejo zakon,« je odvrnil Hong.

Sodnik je zmajal z glavo.

»Ne, Hong,« ga je poučil sodnik. »To pomeni, da nam prikrivajo, kaj se dogaja. Kot si rekel malo prej, je Han-yuan čisto blizu prestolnice. Ker pa leži ob tem gorskem jezeru, je bil vedno precej samotno okrožje, in le malo ljudi, ki so prišli od zunaj, se je naselilo tod. Če se v tej zaprti skupnosti kaj zgodi, bodo meščani storili vse, da to prikrijejo sodniku, ki ga imajo za vsiljivega prišleka. Še enkrat ti pravim, Hong: tu se dogaja več, kot se zdi. Povrhu vsega pa še skrivnostne zgodbe o jezeru . . .«

Ni dokončal stavka.

»Mar jim vaša milost verjame?« je hitro vprašal Hong.

»Da bi jim verjel? Ne, tako daleč ne grem. Toda če pomislim, da so lani štirje ljudje utonili v jezeru in da njihovih trupel niso našli, potem . . .«

Tedaj sta se na terasi pojavila korenjaka v navadnih rjavkastih oblačilih in s črno čepico na glavi. Prvi je bil Ma Jong, druga pa Tsiao Tai; oba sta bila sodnikova pomočnika. Bila sta višja od meter osemdeset, širokih ramen in močnega tilnika, ki je izdajal, da sta vešča rokoborbe. Ko sta spoštljivo pozdravila sodnika, je Ma Jong dejal:

»Bliža se ura banketa, vaša milost! Spodaj je pripravljena nosilnica.«

Sodnik Ti je vstal in s kratkim pogledom ošinil oba prišleca. Ma Jong in Tsiao Tai sta bila včasih »brata zelenih gozdov«, kar je blago zveneča oznaka za cestnega razbojnika. Pred tremi leti sta na samotni cesti napadla sodnika, toda ta ju je s svojo močno osebnostjo in pogumom tako prevzel, da sta se odpovedala nasilnemu poklicu in ga prosila, naj ju sprejme v svojo službo.

Sodnik Ti je uslišal njuno prošnjo. Izkazalo se je, da je modro storil: ta strahotni par mu je zvesto služil in oba sta se pokazala zelo koristna, kadar je bilo treba prijeti zakrknjene in nevarne zločince, pa tudi ob drugih priložnostih.

»Pravkar sem razlagal naredniku,« je dejal sodnik, »da se tu dogajajo stvari, ki nam jih meščani prikrivajo. Med banketom na cvetlični ladji poskrbita, da se bodo stražaji in veslači opili, potem pa jim razvežita jezik.«

Ma Jong in Tsiao Tai sta se zarežala od zadovoljstva. Ne eden ne drug ni sovražil dobre pijače.

Vsi štirje so se po širokih kamnitih stopnicah spustili na osrednje dvorišče med zidovi sodišča. Slavnostna nosilnica je bila že pripravljena. Sodnik Ti je s Hongom stopil vanjo in dvanajst nosačev si jo je naložilo na žuljava ramena. Na čelu malega sprevoda sta stopala glasnika, noseč svetilki z napisom »SODIŠČE IZ HAN-YUANA«. Za nosilnico sta šla Ma Jong in Tsiao Tai, za njima pa šest biričev v usnjenih jopičih, prevezanih z rdečim pasom, in s čelado na glavi.

Stražarji so odprli težka vrata z okrasnimi okovi in sprevod je zavil na cesto. Nosači so se z gotovim korakom spuščali po kamnitih stopnicah v mesto. Kmalu so dospeli na trg nasproti Konfucijevega templa, kjer je gosta množica vrvela okrog oljnih svetilk na stojnicah. Glasnika sta udarjala na gong in vpila:

»Umaknite se, umaknite se, njegova svetlost sodnik prihaja!«

Množica se je razmaknila. Stari in mladi so spoštljivo opazovali sprevod.

Spuščali so se med revnimi četrtmi, dokler niso prispeli na široko cesto vzdolž jezerske obale. Čez približno eno miljo je sprevod zavil v drevored ljubkih vrb, ki so dale ime tej četrti — Vrbovje — kjer so prebivale kurtizane in pevke. Njihove hišice so bile veselo okrašene z lampijončki iz raznobarvne svile; v nočni tišini so se zlivali glasovi pesmi in godal. Naslonjene na ograje rdeče lakiranih balkončkov so živahno blebetala razkošno oblečena dekleta in z zanimanjem opazovala sprevod.

Ma Jong, ki se je imel za dobrega poznavalca vina in žensk, je poželjivo pogledal kvišku in s pogledom obšel to parado lepotic. Uspelo mu je ujeti pogled debelušnega dekleta z okroglim obrazom, ki se je naslanjalo na ograjo največje izmed hiš. Pomenljivo ji je pomežiknil, v odgovor pa je dobil spodbuden nasmeh.

Nosači so odložili sodnikovo nosilnico na pomolu, kjer je skupina odličnikov v razkošnih, do tal segajočih brokatnih haljah pričakovala imenitnega gosta. Naprej je stopil visok človek v vijoličastem oblačilu z zlatimi rožami in pozdravil sodnika z globokom priklonom. Ime mu je bilo Han Yung-han. Bil je najuglednejši meščan v Han-yuanu, sicer pa zelo bogat zemljiški posestnik. Njegova družina je že stoletja živela v razkošni vili na pobočju gore, približno v isti višini, kot je bilo sodišče.

Jože Zupančič

Pred 50 leti v Rusiji

Nekaj spominov na oktobrsko revolucijo in državljansko vojno

5. nadaljevanje

Na rdečo barvo so bili zlasti kozaki naravnost alergični. Tudi delavcem niso prizanašali. Iz krajev pred Nižnjeudinskom so prihajale vesti o žrtvah kozaške podivjanosti. Zato smo sklenili, da bosta naša bataljona zaščitila člane krajevnega sovjeta in delavce pred kozaškimi sabljami. Ponoči je odšla kozaškim odredom naproti naša delegacija, ki je zahtevala od generala Volkova obvezno izjavo, da se njegovi odredi v Nižnjeudinsku ne bodo nikogar dotaknili in prebivalstvu ničesar nasilno vzeli. V nasprotnem primeru bi naša bataljona udarila po njih. General je vse naše pogoje brez ugovora sprejel. Člane krajevnega sovjeta smo za vsak primer vzeli v svoje vagone in na enem izmed njih je visela rdeča zastava, ko so kolčakovci zjutraj prikorakali v mesto. Naši fantje so bili pripravljeni nastopiti proti njim, brž ko bi kršili dogovor. Dovolili smo jim ostati do popoldne v mestu, potem pa so morali odriniti naprej proti Irkutsku.

Nekaj dni po njihovem odhodu je privozil na železniško postajo v Nižnjeudinsku Kolčakov vlak, ki je imel zadaj pripet oklopni vagon. Češki legionarji takrat še niso imeli s sovjetsko oblastjo dogovora, po katerem jim je bil pozneje dovoljen nemoten ohod iz Sibirije v Vladivostok, vendar pa so Kolčaka aretirali in izročili sovjetskim oblastem.

Ne da bi vedel, kaj se pripravlja, sem prav ob tem času prišel na železniško postajo in videl, kako so češki legionarji v naglici odklopili od Kolčakovega vlaka oklopni vagon in ga zapeljali na stranski tir. Potem je prišel na postajo češki major z dvema vojakoma. Odšli so v Kolčakov vagon in major je napovedal admiralu aretacijo. Odvzel mu je amiralske znake in ga odpeljal v svoj štab, o koder so ga takoj opeljali v Irkutsk in ga izročili sovjetskim oblastem. Kolčak je bil čez nekaj dni obsojen na smrt in ustreljen. To je bil hkrati tudi konec njegove »narodne« vojske.

Rdeča armada je bila že blizu Nižnjeudinska. Predsednik nižnjeudinskega sovjeta Mičko se ji je na lastno pobudo z lokomotivo odpeljal naproti in povedal njenemu komandantu, da sta v Nižnjeudinsku razen čeških legionarjev tudi dva bataljona jugoslovanskega polka, ki sta mesto in njegove prebivalce rešila pred kozaškim besom. In ko so naslednji dan navsezgodaj rdeči po kratkem spopadu pognali češke legionarje naprej proti Irkutsku, sta naša bataljona z orožjem mirno odšla v vojašnico. Bila sta takoj sprejeta v rdečo armado. Ker pa se je pokazalo, da je ruska reakcija poražena, je odpadla tudi potreba po kakršnemkoli našem oboroženem sodelovanju v boju proti njej. Kdor je hotel, je lahko odložil vojaško uniformo. Tretji bataljon pa se je pod poveljstvom kapetana Jožeta Širclja pridružil češkim legionarjem in se z njimi vrnil v domovino. Tudi nam v prvih dveh bataljonih je bilo rečeno, da se mu lahko pridružimo, pa smo se v pretežni večini počutili bolj varne na ruski zemlji kakor na zavezniških ladjah, in ostali smo v Rusiji.

Partijsko delo v Nižnjeudinsku in v partijski šoli v Omsku

Bili smo polni idealov in načrtov. Videli smo, kako je rusko ljudstvo zlomilo stoletne okove carizma in kako kljub razdejanju, ki sta ga zapustili imperialistična in državljanska vojna, pogumno in samozavestno stopa na pot obnove in napredka. Videli smo, kako so se milijoni Rusov v oktobrski revoluciji razdelili v dva tabora — v enem privilegirani sloji, vajeni dobro živeti na račun mnogo večjega tabora delovnih ljudi — in videli smo, kako sta se ta dva tabora spopadla na življenje in smrt. Videli in doživljali smo zmago drugega tabora, ki je šel v boj slabo oborožen in oblečen, neorganiziran, brez izkušenj in brez zaveznikov, pa je vendar zmagal v neenakem boju zoper do zob oboroženo reakcijo, ki so jo moralno in materialno na vso moč podpirale tuje reakcionarne sile.

Vse to smo videli in doživljali. In povrhu smo bili še mladi. In spoznali smo dobroto in plemenitost ruskega človeka, njegovo skromnost, žilavost in neomajnost v ljubezni do rodne grude, ki jo je vedno branil in ubranil pred tujim osvajalcem. Kaj je bilo torej bolj naravnega, kakor da se nas je po končani državljanski vojni precej vključilo v RKP (b), v isto v revolucionarnem boju prekaljeno boljševiško partijo, ki je varno vodila ruski proletariat skozi vse preizkušnje do končne zmage.

V Nižnjeudinsku sem bil kmalu po sprejemu v partijo izvoljen za sekretarja okrajnega komiteja. Moj prijatelj Polde pa je delal v finančnem oddelku okrajnega upravnega organa (urevkoma). Tiste čase — bilo je spomladi 1920 — je prišlo do vojne med ZSSR in Poljsko. Tudi v Nižnjeudinsku smo zbirali prostovoljce in kmalu je krenil na fronto precej velik odred. Partijsko življenje in delo v Sibiriji je bilo treba šele organizirati. Izkušenih partijskih delavcev je primanjkovalo celo v Moskvi in Petrogradu, kaj šele v Sibiriji. Na kongresu partijskih sekretarjev v Irkutsku smo sicer opravili precej organizacijskega dela, toda pri tem smo ugotovili, da je nujno potrebna sibirska šola za partijske in sovjetske delavce, ki je bila pozneje ustanovljena v Omsku.

Iz Moskve so poslali v Omsk nekaj izkušenih partijskih delavcev, ki so predavali v šoli, vodila pa jo je prekaljena revolucionarka Jakovljeva. Slušateljev je bilo kakih 250.

MIMI MALENŠEK

SONCE VROČEGA AVGUSTA

59. nadaljevanje

— Nisem si bil na jasnem s seboj. Včasih se mi je zdelo, da jo ljubim, saj pravim, da je bila ljubko in kar pametno dekle, potem spet, da ne. Ne, nisem se mogel poročiti z njo. Bilo bi neodgovorno. Bila je razočarana, ko sva se razšla, celo potrta, a tako mlada dekleta se hitro potolažijo. Zdaj je gotovo že davno omožena.

Epizoda, glasbeni vložek, ki naj bi poživel monotonijo dolgočasne skladbe. A še to se ni posrečilo. Bilo je samo klavrno. Pred letom dni je Nada še verjela, da imajo Romanove besede o odgovornosti svojo težo in pomen. Zdaj je vedela, da gre v resnici samo za strah pred odgovornostjo. Vse skupaj je bil beg pred preteklostjo, v kateri sta bila strašeča malika mrtve matere in živečega očeta, strah nezrelega človeka. In človek, ki je na begu pred strašečimi sencami, ni zmožen prevzemati odgovornosti za ljudi, ki jih srečava med potjo. Kvečjemu upa, da mu bodo ti ljudje pomagali ubežati, da ga bodo skrili, zavarovali pred sencami, ki ga preganjajo.

Nekoč ji je s kancem upanja v glasu rekel:

— Usoda igra z menoj zlobno igro, pošteno si me privošči. Leta in leta sem bil nesrečen, ker sem bil prepričan, da ne bom na svetu več srečal ženske, ki bi jo mogel ljubiti, zdaj sem spoznal vas, ljubim vas, in vse je le še huje in bolj obupno.

In Nada mu je rekla, kakor vselej, kadar je začel s svojo ljubeznijo: — Bolje, da ne govoriva o stvareh, na katere bi težko našla odgovor.

No, da, včasih sta preživela skupaj tudi kakšno prijetno, z dobrodejno otožnostjo prepojeno uro. Tako nekaj zimskih večerov; po koncu pouka sta na šolskem gramofonu skupaj poslušala skladbe Huga Wolfa. Iz polmraka so vreli zvoki Wolfove glasbe. Nada jo je dojemala po svoje: nič več groza pred neogibnim, pred pozavnami, ki že naznanjajo konec, temveč trenutek onkraj groze, trenutek morda edinega možnega zmagoslavja, ko grozo premagaš, jo završeš in si pripravljen, da bodo kopita apokaliptičnih konj in jezdecev zgrmela čezte. Rahlo grozljiva glasba. Romanu Zalarju je bilo občutje, ki je velo iz te glasbe, bližje skoraj nasladno, v nekakšnem grozljivo blaženem zanosu se ji je predajal. Nada se je z vsem svojim bitjem oklepala življenja, vsakdanjosti, naj ju je še tako malo mogla oblikovati po svoji želji; v njej je bilo veliko tistega, čemur je brat Savo pravil: čutiti, kako ti pesek škriplje pod nogami. Roman Zalar je živel v svojem nekoliko nenavadnem notranjem svetu, ki ga je ljubosumno varoval in ga kdaj pa kdaj nekolikanj pokazal samo izvoljenim.

Ne, vendar so bile to tudi lepe ure, v glasbeni šoli, v značilnem vzdušju sproščene urejenosti, ki ga ni čutiti nikjer, razen v šolah. Polglasno sta se pogovarjala o Wolfu, o Mariju Kogoju, o »Črnih maskah«, ki so jih prav takrat dajali v operi, o nekakšni sorodnosti glasbenega izraza pri teh dveh skladateljih, o tragični usodi obeh teh dveh mož, ki je bila pravzaprav usoda, precej značilna za čas »prevrednotenja vrednot«. V pogovorih jima ni bilo do nobenih posebnih sklepov, samo kramljala sta, govorila vsak iz svojega občutja. To so bile ure, ki so ju včasih še družile, ko so bile potrgane že vse druge, rahle vezi med njima, ki so spočetka obetale, da se bodo strnile v eno samo, čvrsto vez. Ob takih večerih je Roman kdaj pa kdaj Nado nežno poljubil na lice ali na modre žilice na sencih; to je storil, kot bi se z ustnicami dotaknil svetinje.

Proti koncu drugega leta njune nekolikanj nenavadne medsebojne povezanosti sta oba začutila, da vse skupaj postja nesmiselno. Uvertura, ki je postala predolga. Stalno ponavljajoči se zvoki, ki bi hoteli neprestano nakazovati nekaj, kar ne bo prišlo, so bili že utrujajoči.

Nada je natanko čutila, da bi bilo Romana Zalarja strah svoje ljubezni, če bi ta terjala od njega kakršnokoli odločitev, da bi ga bilo še bolj strah njene, Nadine ljubezni, zakaj potem bi se moralo nekaj odločiti. Natanko je tudi vedela, da tistemu, kar je med njima, ni mogoče reči prijateljstvo, da to tudi ni dobro tovarištvo; dolgo ni vedela, kaj je, kakšno ime bi se temu najbolje prilegalo. Potem se je nekega dne zavedela: Roman Zalar se je neopazno spreminjal v častilca.

Častilec, je v mislih izrekla besedo, ki je tam ob koncu prve svetovne vojne obležala v ropotarnici minulega kot zaprašena melona in glacé rokavice v garderobi kavalirja iz cesarskih časov. Častilec iz orumenelih modnih časnikov gospodične Marije, po katerih je kot dekletce včasih listala; dama v naščeperjenem krilu, klobuku z nojevimi peresi in z vzvišeno neprizadetostjo na obrazu voščene lutke je stala na piedestalu, gospod v fraku pa si je pritiskal levico, v kateri je imel cilinder, na srce, sklanjal glavo in dami z desnico ponujal šopek rdečih vrtnic. Morda je bila za Romana Zalarja vloga častilca edina, ki jo je bil zmožen uspešno odigrati, toda sebe si Nada ni mogla zamisliti kot damo na piedestalu, ki sprejema rdeče rože občudovanja. Bilo je smešno, ne žalostno in še klavrno ne, samo smešno. In smešnost ni temelj za prihodnost. Še slab temelj ne. Sploh nikakršen.

Takrat si je rekla, da bi ga morda morala zapustiti, da pa navsezadnje niti to ni potrebno. To, ker je bilo med njima, ni bil nikakršen nerazrešljiv vozel, ki bi ga bilo treba presekati. Bile so samo niti preje, ki so se po naključju rahlo prepletale med seboj, in najbrž je treba samo malce počakati, pa se bodo same po sebi razpletle, in nit bo tekla dalje, kot da se ni zgodilo nič.

»MODA V SVETU« — Včeraj so v Beogradu odprli osmi mednarodni sejem oblačenja. Na tem sejmu so razstavili tudi pohištvo in notranje dekoracije. Tokrat razstavlja 273 domačih in 147 tujih tvrdk iz osemnajstih dežel. Sejem bo odprt do 20. oktobra, vsak večer pa bodo na njem modne revije. Sejemski dnevi bodo tudi priložnost za živahno dejavnost in stike med gospodarstveniki. Foto: Tanjug

ELEKTRONSKA INDUSTRIJA NIŠ NA GR — Že štirinajstič zapored razstavlja na sejmu elektronike v Ljubljani EI Niš. Posebno zanimanje na razstavnem prostoru je vzbujal novi model televizorja »Major 67«, ki bo prav te dni prišel v prodajo. Razen tega pa se je EI Niš sporazumela s tovarno Remington iz ZDA, v katere kooperaciji bodo izdelovali električne brivske aparate. Na sliki: pogled na razstavni prostor EI Niš. Foto: E. Selhaus

HOTEL »PIRAN« — Za občinski praznik so na Prešernovem nabrežju ob Tartinijevem gledališču v Piranu odprli novo zgrajen hotel, ki je bržčas eden najlepših ob naši obali. Načrte zanj je izdelal ing. Marjan Petkovšek s sodelavci. Foto: G. Guzej

Nadaljevanje s prve strani

Britansko-egiptovska odjuga

prekop in nadaljeval s tem delom vzporedno z umikanjem Izraelcev. Po nekaterih obvestilih je ZAR naklonjena Caradonovemu prizadevanju. Toda vznemirjenje in razočaranje Izraela spričo teh britanskih dejanj je nabrž veliko in je ob tem verjetno dvomljivo, če bodo Britanci posredno ali neposredno mogli pritisniti na Izrael prek ZDA. Zlasti še zato, ker se zdi, da se stališče Washingtona ni premaknilo niti za las. ANDREJ NOVAK

V septembru je naš izvoz presegel lansko raven

ga materiala za kakih 10 odstotkov. Cestnih vozil ter kmetijskih, gradbenih in tekstilnih strojev uvažamo letos več kakor lani,

Uvoz blaga za široko porabo je narasel v celoti za 5 odstotkov. Če pa ne računamo uvoza hrane (ki se je zmanjšal za 32 odstotkov), vidimo, da imamo letos drugega blaga za široko porabo za celih 78% več kakor lani. Večje zmanjšanje uvoza imamo pri pšenici od 1.200 milijonov N din v prvih devetih mesecih lanskega leta na 220 milijonov v letošnjem letu).

V deželе zahodne Evrope smo izvozili letos za 11 odstotkov proizvodov več kakor lani, vtem ko se je izvoz v vzhodno Evropo povečal za 4,5 odstotka. Zmanjšal se je izvoz v deželе Azije (za 14,5 odstotka) in Afrike (za 14,7 odstotka). Italija je še vedno na prvem mestu po vrednosti in po stopnji povečanja našega izvoza. Slede ji Avstrija, Velika Britanija in Francija.

V uvozu je značilno povečanje iz zahodnoevropskih dežel. Vrednost uvoza iz Zahodne Nemčije na primer se je povečala na 2,6 milijarde N din (kratі se je naš izvoz v Zahodno Nemčijo zmanjšal na 827 milijonov N din). Skupno se je uvoz iz zahodne Evrope povečal za 55 odstotkov.

Ceno nove industrije naj bi razporedili enakomerno

in pokrajinskega oblastnega organa.

Po nekaterih člankih in pismu svetovalcev KPI predsedniku tržaškega pokrajinskega sveta sodeč, komunisti podpirajo proces industrializacije, za katerega je treba plačati svojo ceno. »Vendar,« beremo v tem gradivu, »zakaj morajo to ceno plačati vedno le delavci, demokratične občine in področja, naseljena s Slovenci?« Nadalje opozarjajo na anahronizem veljavnih predpisov tržaške pristaniške ustanove, zahtevajo popolno upoštevanje prizadetih, preprečitev špekulacij z zemljišči in so proti naseljevanju, s katerim bi spreminjali etične značilnosti teh krajev.

Socialisti se zavzemajo za napovedani načrt razširitve industrijskega pristanišča in za konkretno izgradnjo tovarne pod Boljuncem. Po njihovem mnenju govore vsi argumenti v prid take izbire. Tudi če morebiti tovarne Fiatovih motorjev ne bi zgradili na tem področju, bi prej ali slej prepotrebna industrializacija postavila iste zahteve. Zavzemajo se za primerno odškodnino in omenjajo potrebo razumne usmeritve pridobljenih sredstev za krepitev nove materialne baze dosedanjih lastnikov zemlje.

Bližnja prihodnost bo dala najbrž najbolj otipljiv odgovor na vse zahteve, argumente in protiargumente, obarvane z resnično prizadetostjo ali z dobro prikritimi načrti. Vsekakor bodo stvari stekle hitro: FIATU se namreč mudi na svetovni trg, za tržaške politike pa so volitve pred durmi. Tisti krogi, ki se zavzemajo za resnične pravice slovenskih prebivalcev in ob tem ne nasprotujejo nujnim gospodarskim procesom, pa želijo predvsem zajamčenje pravic slovenske manjšine, ki kljub mednarodnim dokumentom in državni ustavi v večini primerov še ni resničnost. IGOR GRUDEN

»Misterij Guevara« — vse bolj zapletena dejstva

Guevaro, če gre zares zanj, ujeli živega in nemara hudo ranjenega in da so ga ustrelili šele čez nekaj časa.

Oblasti se še naprej oklepajo uradne verzije, da je bil Guevara v bitki smrtno ranjen, da je zaradi ran umrl in da so ga takoj pozneje pokopali na neznanem kraju blizu Valle Grande.

Šef države general Barrientos je sporočil, da so z Guevarove roke amputirali prst, tako da bi njegove odtise lahko primerjali z Guevarovimi prstnimi odtisi, ki jih imajo v Argentini, kar naj bi pomagalo pri identifikaciji. Zaenkrat niso potrjene neuradne informacije, češ da je Guevarov brat Roberto, ki je včeraj pripotoval v La Paz, hoteč dognati resnico o smrti uporniškega voditelja, in ki je danes odpotoval nazaj v Buenos Aires, odnesel s seboj amputirani prst zaradi dokončne ugotovitve identite padlega.

Poslednje slovo od bratov Tomašič

PTUJ, 14. okt. — Popoldne so se mnogi prebivalci Ptuja in okolice ter delegacije iz Maribora in iz JLA poslovili od bratov Tomašič: Jureta, kapetana vojnega letalstva in Vilija, pilota aerokluba Maribor, ki sta se istega dne tragično ponesrečila.

Pred domom JLA se je poslovil od obeh bratov major JLA Petar Navarin, nato pa je žalni sprevod odšel po ptujskih ulicah. Sprevod so Ptujčani, globoko pretreseni, spremljali na vseh ulicah, kjer se je pomikal.

Na pokopališču se je zbralo več tisoč ljudi. Tu so pokojnikoma spregovorili v poslednje slovo predstavnik vojnega letalstva, kapetan Dragan Marković, zastopnik kolektiva EM iz Maribora Vinko Rajter, zastopnik kolektiva TAM Henrik Marko, v imenu Ptujčanov sekretar občinskega komiteja ZK Branko Gorjup ter Franc Sporn in Anton Žagar v imenu aeroklubov Maribor in Ptuj. Govorniki so poudarili izredno požrtvovalnost in tovarištvo obeh bratov. Njun zgled bo ostal v trajnem spominu vseh, ki so ju poznali.

Na žalni svečanosti je igrala vojaška godba ter godba TAM. Četa vojakov je izstrelila častno salvo, letala aerokluba Maribor pa so z zamahi kril v nizkem letu zadnjikrat pozdravila sveži gomili obeh bratov.

F. ŠRIMPF

ZVITOREPEC
ZVITOREPEC
ZVITOREPEC

Dr. Valentin Inzko: zdaj so možni konkretni stiki

Izjava predsednika nacionalnega sveta koroških Slovencev dopisniku Tanjuga

DUNAJ, 14. okt. (Tanjug). Predsednik nacionalnega sveta koroških Slovencev dr. Valentin Inzko je izjavil, da razločki v pogledih med slovensko manjšino in predstavniki dunajske vlade izvirajo predvsem iz tega, ker še zmerom niso docela urejena nekatera poglavitna vprašanja iz državne pogodbe. Gre predvsem za šolstvo, uporabo uradnega jezika in dvojezične napise.

Na vprašanje Tanjugovega dopisnika o tem, kakšen je sedanji položaj slovenske manjšine v Avstriji, je dr. Inzko dejal, da so se odnosi med manjšino in večino prebivalstva v zadnjih letih pomembno izboljšali. Predstavniki zvezne vlade in koroške pokrajinske vlade poskušajo po mirni poti vplivati na prebivalstvo, hkrati pa se zavzemajo za iskreno in odkrito sodelovanje med narodoma.

Zastopnik ene izmed dveh vodilnih političnih organizacij na Koroškem je tudi dejal, da so v takšnem ozračju mogoči konkretni pogovori in pogajanja o neurejenih manjšinskih zadevah med predstavniki države, pokrajine in koroškimi Slovenci.

Kot pozitivna in konstruktivna je ocenil prizadevanja vseh neposredno zainteresiranih pri urejanju spornih in doslej nerešenih zadev iz državne pogodbe. Pristavil je, da so koroški Slovenci zdaj na najboljši poti, da dosežejo vse, kar je potrebno za reševanje manjšinskih vprašanj v tej avstrijski pokrajini. Pojasnil je, da ima v mislih predvsem medsebojno zaupanje in potrebo po priznavanju dejstva, da je manjšina tisti pomembni dejavnik, ki bogati avstrijsko državno in koroško pokrajinsko politiko.

Dr. Inzko je poudaril, da so dobri sosedski odnosi med Koroško in Slovenijo ter Avstrijo in Jugoslavijo še en dokaz več, da je usoda ljudi v pokrajini skupna in da je zategadelj treba še naprej razvijati odnose, ne glede na jezik ali narodno pripadnost.

Nato je predsednik nacionalnega sveta koroških Slovencev govoril o odnosih z dunajsko vlado. Izrazil je prepričanje, da je napočil čas, ko je treba pri preučevanju manjšinskih vprašanj preiti od pogovorov na konkretno reševanje. To je še toliko bolj potrebno, ker je dunajska vlada, kar zadeva uporabo uradnega jezika, izdelala doslej dva zakonska osnutka; enega izmed njiju so izdelali koroški Slovenci sami in ga poslali v preučitev pristojnim organom. Položaj manjšine se ni spremenil niti po sedmih letih, odkar je zvezna vlada na Dunaju izdelala prvi zakonski osnutek.

Smrtna nesreča v Kranju

LJUBLJANA, 14. okt. — V 28 prometnih nesrečah, ki so se zgodile včeraj na cestah v Sloveniji, je bilo 6 ljudi hudo poškodovanih, 17 je bilo laže ranjenih, kar dva ponesrečenca pa sta izgubila življenje. Zaradi slabe vidljivosti v megli je bilo 5 nesreč, 6 se jih je zgodilo zaradi prehitre vožnje, trem nesrečam pa je botrovala vinjenost.

Sinoči je na cesti JLA v Kranju voznik osebnega avtomobila Branko Banič do smrti povozil pešca Jožeta Picmana, starega 31 let, doma iz Kokrice. Avtomobilist je pešca prehiteval, pri tem pa ga je tako nesrečno zadel, da ga je zbil na skrajni desni cestni rob, kjer je hudo poškodovan obležal. Osebni avtomobil je nato zaneslo naprej in je podrl tablo, ki opozarja pešce, naj hodijo po levi, nazadnje pa je obstal v jarku. Ponesrečenega pešca so odpeljali v zdravstveni dom Kranj, kjer pa je kmalu umrl.

V Šentvidu pri hiši št. 7 pa je včeraj popoldne mopedist Janez Verlič (25 let) zbil po tleh 37-letno Bredo Blažnik in jo hudo poškodoval. Nesreča se je zgodila, ko je Verlič peljal iz Ljubljane v Medvode, Blažnikova pa je nenadoma prišla na cesto in mu zaprla pot.

Voznik osebnega avtomobila Ali Ihsan Yilmar iz Turčije je včeraj nekaj pred 14. uro v naselju Jelenče trčil v mopedista Franca Turščaka. Mopedist je vozil pred Turkom, nenadoma pa je šofer osebnega avtomobila, ki je bil za njim v prekratki razdalji, precej močno trčil v motorno kolo in ga zbil. Pri padcu je mopedist dobil hude poškodbe po glavi.

Iz V. izdaje

Predsednik Tito sprejel carigrajskega patriarha

BEOGRAD, 13. okt. (Tanjug). Predsednik republike Tito je sprejel danes popoldne carigrajskega arhiepiskopa in patriarha Vaseljenskega Antinagora, ki je prišel v Jugoslavijo na obisk na povabilo srbske pravoslavne cerkve ter se zadržal z njim v prisrčnem pogovoru. V spremstvu patriarha Antinagore so bili metropoliti Halkidonski, Haldiski, Neokesarijski in Sardijski-Meliton, Kirilos, Hrizostomos in Maksimos. Na sprejemu je bil tudi patriarh srbske pravoslavne cerkve German ter metropolita Danilo in Damaskin. Sprejema so se udeležili generalni sekretar predsednika republike Vladimir Popović ter predsednik zvezne komisije za verska vprašanja Milo Jovičević.

Uradni pogovori Indira Gandhi - Živkov

SOFIJA, 13. okt. (Tanjug). Danes popoldne so se v Sofiji začeli uradni pogovori med predsednikom ministrskega sveta Bolgarije Todorjem Živkovom in predsednico indijske vlade Indiro Gandhi. Proučevali so vprašanja iz bilateralnih odnosov in osnovne mednarodne probleme.

Pred začetkom pogovorov je Indira Gandhi uradno obiskala Todorja Živkova in položila venec pred mavzolej Georgija Dimitrova.

Priznanje Janezu Stanovniku

ALŽIR, 13. okt. (Tanjug). Šefa jugoslovanske delegacije na ministrskem svetu »skupine 77 držav« v razvoju Janeza Stanovnika so danes soglasno izvolili za poročevalca konference. To visoko priznanje so dali šefu jugoslovanske delegacije na predlog delegacije Nepala. Izvolitev Janeza Stanovnika so sprejeli v dvorani z dolgotrajnim ploskanjem. Na današnji seji so izvolili tudi predsednike raznih komisij konference.

Špiljak sprejel predstavnike obrtnikov

BEOGRAD, 13. okt. (Tanjug). Predsednik ZIS Mika Špiljak je sprejel nocoj predstavnike jugoslovanskih obrtnikov, ki so mu razložili stanje na tem gospodarskem področju. V Jugoslaviji je sedaj nekaj več kot 3200 organizacij obrtnikov družbenega sektorja in približno 120.000 privatnih obrtniških delavnic. V družbenem sektorju obrtništva je zaposleno skupno 195.000 delavcev, v privatnem pa 162.000.

Nov spopad z gverilci v Boliviji

LA PAZ, 13. okt. (AFP). V zadnjih urah je prišlo na področju Higueras do ponovnega spopada med gverilci in enotami bolivijske armade, ki so vršile operacije čiščenja na tem področju, kjer je baje zgubil življenje Ernesto Che Guevara.

danes, tudi danes
zdenka sir

Telegrami

DELEGACIJA — KAMPALA. Od 8. do 14. oktobra se je v Ugandi mudila delegacija Zveze mladine Jugoslavije, ki je bila gostja ministrstva za kulturo in komunalni razvoj ter ugandske zveze mladinskih organizacij.

NAPAD — ADEN. Borci osvobodilnega gibanja so v Adenu z avtomatskim orožjem napadli britanske enote. Pri napadu je padel en človek, ranjenih je bilo pet ljudi, med njimi dva angleška vojaka.

POTRES — TOKIO. Močan potres je prizadel mesto Macuširo v osrednji Japonski. Človeških žrtev ni bilo. Mesto leži kakih 160 km jugozahodno od Tokia.

PROTEST — KØBENHAVN. Oseminštirideset švedskih politikov in umetnikov je poslalo danskemu premieru protestno pismo, ker so pričam iz Vietnama prepovedali priti na zasedanje mednarodnega Russellovega sodišča za vojne zločine.

RUDNIŠKA NESREČA — CARLTHONVILLE. V zlatem rudniku blizu Carlthonvilla na jugu Afrike je eksplodiral plin in izbruhnil požar. Pet rudarjev se je smrtno ponesrečilo, usoda devetih pa še ni znana.

MNOŽIČNA POROKA — MOSKVA. Kakih 6500 zaročenih parov iz Moskve je sklenilo, da se bo poročilo ob praznovanju 50. obletnice oktobrske revolucije.

BOMBA — MANAGVA. Pred hišo policijskega poveljnika v mestu Leonu je nekaj ur potem, ko je predsednik Nikaragve Anastasio Somoza odprl novo bolnišnico, eksplodirala bomba.

DOGOVOR — PARIZ. Francosko državno podjetje za pridobivanje in razdeljevanje električne energije »Electricité de France« je sklenilo z ustreznima podjetjema iz Bolgarije in Madžarske sporazum o znanstvenem in tehničnem sodelovanju.

SLOVESNOSTI — MOSKVA. Leonid Brežnjev, Aleksej Kosigin in Nikolaj Podgorni so odpotovali v Volgograd na slovesnosti ob odkritju spomenika herojev stalingrajske bitke.

JAPONSKI PREMIER POTUJE — SIDNEY. Japonski premier Eisaku Sato je končal obisk v Avstraliji in odpotoval na štiridnevni obisk v Novo Zelandijo.

URADNO SPOROČILO — BERLIN. Tu so objavili uradno sporočilo o pogovorih med delegacijama KP Indije in enotne socialistične partije Nemčije. Sporočilo podpira predlog za sklicanje svetovne konference komunističnih in delavskih partij.

BOMBE V HONGKONGU — HONGKONG. V različnih delih mesta je eksplodiralo več bomb, ki so ranile najmanj dvajset ljudi, od teh štiri policiste. Policija je odkrila 88 predmetov, o katerih je dejala, da so »sumljivi«.

Pa še to:

STROKOVNO IZPOPOLNJEVANJE — Svojčas je bilo v beograjskem klubu advokatov prepovedano igranje preferanse in drugih iger na karte.

Advokati so se pritožili in zdaj je kartanje dovoljeno. Nekateri pravijo, da je advokatom potrebno kartanje zato, da se znajdejo v potezah svojih klientov.

Komandir piranske milice o Rajakowitschevem begu

Maks Černe našemu sodelavcu: »Krivce je treba iskati tudi drugje in ne samo v Piranu«

KOPER, 14. okt. Kakšna je resnica o Rajakowitschevem begu? Je res, da so za to odgovorni izključno organi piranske javne varnosti, kakor lahko razberemo iz različnih izjav v zadnjem času? Taka in podobna vprašanja se prepletajo v mnogih pogovorih med ljudmi. Doslej nismo slišali ničesar, kaj menijo o tem tisti, na katere je uperjen ta izredno hud očitek.

Komandir postaje milice v Piranu Maks Černe je minuli teden le kratko izjavil, da lahko daje podatke o tem samo zvezni sekretariat za notranje zadeve. Toda, ali vsi organi, ki dajejo te podatke, podrobno vedo, kako se je zadeva razpletala? — Maks Černe pripoveduje o tej zadevi z glasom hudo prizadetega človeka:

»Vsa krivda pada zdaj na nas. Potek zadeve kaže takole: jaz ga bom spustil, ti ga moraš ujeti, če ga ne boš ujel, boš kaznovan.«

»Za pojasnilo zadeve naj povem nekaj podrobnosti, kako se je zadeva kronološko razpletala. Prvega oktobra ob 22.10 smo dobili depešo, naslovljeno na UZN Piran. Takoj naj pripomnim, da tega v Piranu ni. Vprašanje je, kako je mogel nekdo tako pomembno navodilo poslati na naslov, ki ga v Piranu ni, ko vendar dobro pozna določila o tem. Moj namestnik Vinko Močnik je po teleprinterju takoj klical stalno službo uprave javne varnosti v Kopru in jo vprašal, če ta depeša ni prišla na napačen naslov. To teleprintersko naročilo pa se je takole glasilo: Obstaja informacija, da je v Piranu pri družini Kopitar, Ulica svobode 5, Erich Rajakowitsch. Menda namerava nocoj okoli 21. ure zapustiti Piran in iti čez mejo. Rajakowitscha išče nizozemska vlada zaradi storjenih zločinov v drugi svetovni vojni.

Preverite, če je na omenjenem naslovu ali kje drugje v Piranu, odvzemite mu potni list, naročite, naj se do nadaljnjega sklepa ne oddalji iz Pirana in kontrolirajte njegovo gibanje.

Na naše vprašanje je stalna služba v Kopru odgovorila, da je depeša naslovljena na nas in naj se ravnamo po njenih navodilih. Ker je bil ta nalog pomanjkljiv, zakaj, bom povedal pozneje, je dežurni stalne službe uprave javne varnosti v Kopru Edo Ukmar teleprintersko povprašal zvezni sekretariat za notranje zadeve v Beogradu, če je treba Rajakowitscha prepeljati v Koper, ker v Piranu ni UZN. Na to vprašanje nismo dobili odgovora.

Moj pomočnik se je nato napotil v stanovanje v Ulici svobode 5. Tam je zvedel, da je šel iskani s svojimi gosti, ki so bili pred tem na obisku pri njem v Piranu, na Belvedere nad Izolo. Močnik se je vrnil in po teleprinterju sporočil v Beograd, da je Rajakowitsch na Belvederu, potem pa se z enim miličnikom čakal pred hišo, kdaj se bo le-ta vrnil. Ko je malo pred polnočjo pripeljal perd hišo fiat 2300-S z italijansko registracijo, je šel za potniki iz tega avtomobila v stanovanje in zahteval potni list. Moški mu je izročil avstrijski potni list, ki se je glasil na ime Enrico Raja. Ta potni list je Močnik zadržal in obvestil njegovega lastnika, naj se do nadaljnjega ne oddaljuje iz Pirana, kot je bilo navedeno v depeši zveznega sekretariata. Močnik je pustil pred hišo miličnika, sam pa je odšel na postajo in po teleprinterju obvestil zvezni sekretariat nekaj minut po polnoči 2. okt., da so Rajakowitschu odvzeli potni list na ime Enrico Raja.

Toda vse do 2. oktobra ob 14.45 nismo dobili nobenega odgovora. Istega dne ob 19.40 smo šele dobili naslednjo depešo z nalogom za aretacijo Moj namestnik je odšel v Ulico svobode 5, da bi Enrica Rajo — Rajakowitscha aretiral. Tam je zvedel od njegove žene, da ga ni v stanovanju, ker da je šel v mesto. Močnik me je o tem takoj obvestil. Z nekaj miličniki smo blokirali hišo in pregledali stanovanje. Takoj smo posumili, da je zločinec pobegnil. Brž sem stekel na postajo milice. Komaj sem stopil v pisarno, me je že čakal telefonski poziv iz Beograda, od Tanjuga, naj potrdim, da smo aretirali vojnega zločinca Rajakowitscha. Povedal sem jim, da tega ne morem potrditi. Zatem sem obvestil stalno službo v Kopru, da je Rajakowitsch brzkone pobegnil. Na njihovo zahtevo sem se zglasil v Kopru z vsemi depešami. Takrat pa so začeli od tujih agencij deževati telefonski klici z vprašanjem, naj povemo, če je Rajakowitsch res aretiran. Iz tega se mi je zdelo, da je bilo prijetje tega zločinca bolje organizirano informacijsko, kot pa je bila organizirana akcija, da bi ga resnično prijeli.

Moram priznati, da nismo vedeli vseh podrobnosti o Rajakowitschevih zločinih, niti ne tega, da je eden osrednjih nacističnih vojnih zločincev. Na to nas ni opozarjala niti depeša, saj so bili ukrepi in navodila taka, kot jih ponavadi izvajam, če je treba koga izročiti sodniku za prekrške, ne pa, da bi postopali tako, kadar gre za aretacijo vojnega zločinca. Prva točka 48. člena o gibanju tujcev pravi, da nima vstopa v našo državo človek, ki je zagrešil hudodelstvo proti človeštvu. Isti zakon tudi pravi, da se začasno bivanje pri nas ne dovoli tujcu, ki je dal o sebi lažne podatke in predložil lažne listine. Že po teh dveh določilih bi lahko katerikoli zvezni organ dal nalog za Rajakowitschevo aretacijo, kajti če so vedeli, da gre za vojnega zločinca, potem mu ne bi smel biti dovoljen vstop v našo državo, razen tega pa smo jih z depešo obvestili, da se je Rajakowitsch izkazal s potnim listom na ime Enrico Raja, torej z lažnimi dokumenti.

Navodilo zveznega sekretariata se je glasilo, naj Rajakowitschu odvzamemo potni list in naj zagotovimo, da ne bo zapustil Pirana. Zakaj niso zahtevati edino učinkovitega ukrepa, to je takojšnjo aretacijo? Že prvo depešo smo dobili uro in deset minut potem, ko bi po informacijah v zvezni depeši Rajakowitsch že moral oditi iz Pirana. Če bi bili vsaj navedli, da ne sme zapustiti stanovnaja, toda tudi v tem primeru bi bilo bolj na mestu, da bi bili dali navodilo, naj ga zadržimo na postaji milice.

Rajakowitscheva žena je povedala, da so svojčas v Milanu prišli po moža, zahtevali potni list in ga takoj aretirali. Zakaj pa je bil pri nas najprej potreben odvzem potnega lista brez aretacije? Že samo dejstvo, da je zvezni sekretariat za notranje zadeve vedel, da gre za vojnega zločinca, bi opravičilo takojšnjo aretacijo. Prav tako je vprašanje, zakaj na naša obvestila niso takoj odgovorili in nam dali podrobnejših navodil. Če bi hoteli počakati, da dobe uradno zahtevo nizozemskih oblasti za ekstradikcijo, potem bi bilo bolj smotrno, nadzorovati njegovo bivanje, ne pa začeti akcije z odvzemom potnega lista in ga s tem pravzaprav opozoriti, naj pobegne. Po načelih kriminalistične službe je kontrola bivanja uspešna le, če kontrolirana oseba ne ve, da je kontrolirana. Z odvzemom potnega lista pa je Rajakowitsch lahko vedel, da bo temu ukrepu sledil naslednji, to je aretacija, ker je vedel, zakaj ga oblasti iščejo.

In naposled, stara resnica je, da za nadzorovanje ljudi niso primerni organi javne varnosti, to je milice, ker so uniformirani. Zakaj se niso zvezni organi pri tem poslužili neuniformiranih organov državne varnosti?

Kolikor vem, še nihče do danes ni vprašal in raziskoval, kdaj in kje je pravzaprav Rajakowitsch pobegnil. To pa bi nas verjetno pripeljalo do konkretnega razglabljanja, kako je mogoče, da je do tega prišlo.

Zdaj vsi mečejo krivdo za to na nas. Vsi organi, ki so dobili to depešo hkrati z nami, pa takrat niso ukrenili ničesar, niti nam niso svetovali, kako naj bi naša postaja izpolnila to nalogo.

Naj povem na koncu samo še to: zadeva se je začela strokovno netaktično in povsem nemogoče že v Beogradu. Zakaj so tako ukrepali, ne vem. Če se je tako zadeva za nas sramotno končala, potem je treba iskati krivdo drugje, ne pa pri nas, ki smo samo izpolnjevali navodila, kot je bilo napisano in kot določajo predpisi, ki smo jih dolžni izpolnjevati.«

G. GUZEJ

Vreme 14. oktobra 1967 ob 13. uri

Temperatura

	Ob 07	13
Ljubljana	6	19
Planica	3	18
Brnik	2	19
Maribor	9	18
Slov. Gradec	6	15
Celje	6	20
Novo mesto	6	19
Koper	15	19
Kredarica	7	8
Reka	15	20
Pulj	16	22
Split	17	23
Dubrovnik	17	22
Zagreb	11	21
Beograd	10	23
Sarajevo	4	22
Titograd	14	24
Skopje	7	23
Celovec	5	17
Gradec	4	17
Dunaj	8	16
Milano	15	17
Genova	16	—
München	7	21
Zürich	7	17
Benetke	13	17

Prognoza

VREMENSKA SLIKA:

Iznad Atlantika se pomikajo preko zahodne Evrope proti severovzhodu vedno novi valovi atlantskih frontalnih motenj. Proti Alpam in nad Balkan dotekajo tople zračne gmote.

NAPOVED ZA NEDELJO :

SLOVENIJA:

Pretežno sončno bo. Zjutraj in deloma dopoldne bo po kotlinah megla. Najnižje nočne temperature bodo med 3 in 8, v Primorju 13, najvišje dnevne malo nad 20 stopinj C.

JUGOSLAVIJA:

Pretežno sončno in toplo bo. Zjutraj bo v nekaterih kotlinah megla.

VODA:

Koprski zaliv 21 stopinj C.

MLADI GOSTJE NA MOSTECU — Današnjega tekmovanja v smučarskih skokih na umetni skakalnici pod Šišenskim hribom v Ljubljani se bodo udeležili tudi mladi skakalci iz Beljaka in Zahomca. Gostje iz Avstrije so štiri dni trenirali na ljubljanski skakalnici. Na sliki je trener Engele Maier s svojimi varovanci na Mostecu. Foto: Edi Šelhaus

Cerveno zname - velika uganka

Pred prvo tekmo hokejistov Jesenic za pokal evropskih prvakov

Hokejisti državnega prvaka Jesenic bodo v torek zjutraj 17. t. m. odpotovali z letalom v Sofijo, kjer bodo že zvečer odigrali prvo tekmo z domačo ekipo Cerveno zname za pokal evropskih prvakov. Povratno srečanje pa bo 4. novembra na Jesenicah. Zmagovalec oziroma ekipa, ki bo imela boljšo razliko v zadetkih, se bo uvrstila v II. kolo.

JESENICE: doma brez ledu

Tokrat so tekmovalna določila nekoliko spremenjena, in sicer tako, da sta namesto štirih srečanj, zdaj samo dve tekmi — ena zunaj, druga pa doma. Po propozicijah tekmovalne komisije za evropski pokal s sedežem v Düsseldorfu lahko moštva nastopajo z dvema tujima igralcema, ki pa morata biti registrirana že od 1. septembra dalje, s tem da imata pravico nastopa na državnem prvenstvu. Sekretar HK Jesenice Tone Tomazin je povedal, da se bolgarski prvak menda ni okrepil z nobenim tujcem. Sicer pa je nasprotnik Jesenic za našega prvaka popolna uganka, saj nihče ne ve o njem ničesar.

Priprave jeseniških hokejistov za novo sezono oziroma za to srečanje niso tekle tako, kakor si je zamišljalo strokovno vodstvo. Jesenice so bile prej teden dni na skupnem treningu v ČSSR, po povratku domov pa so morali vadbo (na ledu) prekiniti, ker drsališče pod Mežakljo še ni usposobljeno. Če bi bilo pokrito, bi bilo to tudi ob tej temperaturi izvedljivo. Tako pa bodo morali igralci opraviti še zadnje vadbene ure na ljubljanskem drsališču.

Novi trener Jesenic, ki je obenem tudi trener državne reprezentance Češkoslovak Oldrih Micoch, je obžaloval, da ni mogel na Jesenicah nadaljevati vadbe. Dejal je, da so igralci po tehničnem znanju kar dobro podkovani, vendar bo treba sistem igre še precej brusiti in popraviti. Obžaluje tudi, da nima na voljo vseh igralcev, saj so Hiti, Beravs, Smolej II. in Jug ta čas v JLA. Zato bodo v Sofijo odšli tile: **Knez, Novak, Ravnik, I. Jan, Kristan, Razinger, Felc, Smolej I., Mlakar, Klinar, B. Jan, Valentar, Pirc.**

Dosedanja bilanca

Jeseniški hokejisti so doslej dvakrat sodelovali v tekmovanju za pokal evropskih prvakov in obakrat so bili izločeni že po prvem kolu. Leta 1965 so igrali z Gornikom (Katowice), in sicer 1:4, 2:10, 2:2, 4:2, lani pa s Cortino — 2:6, 2:4, 5:1, 0:5.

CERVENO ZNAME: samo 17 dni na ledu

SOFIJA, 14. okt. (Od našega posebnega dopisnika) Za prvo tekmo v tej konkurenci je v bolgarski prestolnici precejšnje zanimanje, zlasti še, ker prihaja v goste popolnoma neznan nasprotnik. O jeseniških hokejistih vedo samo to, da so že enajstič osvojili naslov državnega prvaka.

Tudi ekipa Cerveno zname se ponaša z enakimi odličji, ki jih ima tudi enajst. Cerveno zname je osvajalo bolgarsko prvenstvo od leta 1956 dalje. Moštvo ima za seboj 62 mednarodnih tekem in 32 zmag. Lani je gostovalo tudi v Beogradu na turnirju JLA in osvojilo prvo mesto.

Igralci bolgarskega prvaka so bili v letošnji sezoni samo 17 dni na ledu, kar je za prve nastope, zlasti v mednarodnem merilu, odločno premalo. Zategadelj je tehnično vodstvo s trenerjem Aleksandrom Mihajlovom nekoliko zaskrbljeno predvsem, ker ne pozna ekipe Jesenic. Toda kljub temu pa je čutiti v tem taboru vendarle precejšnjo samozavest oziroma prepričanje, da bodo znali prekaljeni igralci — reprezentanti pomanjkljiv trening na ledu nadomestiti z bogatimi izkušnjami, s kakršnimi so ugnali že marsikaterega nasprotnika, ki je veljal celo za favorita.

Trener Mihajlov še ni določil ekipe za to srečanje, zato pa lahko navedemo samo imena državnih reprezentantov, ki jih je kar dvanajst: **Ilijev, Kirilov** (vratarja), **Čolmakov, Lazarov, Antov, Jončev** (branilci), **Kalev, Bačvarov, Dimov, Lesev, Nedeljkov, Gerosimov.**

Tekma bo v torek ob 18. uri po krajevnem času (po našem ob 17. uri) na odprtem stadionu »Družba« Sodnika bosta Romuna, vendar njunih imen za zdaj še ne vedo.

M. SIMEONOV

ŠAH

Parma prispel in – zmagal

BEOGRAD, 13. okt. V drugem kolu mednarodnega šahovskega turnirja je Parma, ki je prispel danes, premagal Rakića, Najmlajši jugoslovanski velemojster, ki mu je to prvi turnir po enem letu, je igral zelo zanesljivo.

Ostali izidi: Bihovski : Milić prek., Tringov : Holmov remi, Ostojić : Sokolov prek., Forintos : Minić 0:1. Prekinjeni partiji prvega kola: Forintos : Bihovski 0:1, Ostojić : Minić 0:1.

Bukić tretji v Zinnowitzu

ZINNOWITZ — Na mednarodnem turnirju v tem mestu NDR sta si prvo mesto razdelila velemojstra Uhlman in Liberson, naš predstavnik mednarodni mojster Bukić pa je osvojil zelo solidno tretje mesto.

Vrstni red: Uhlman in Liberson 11, Bukić 10, Fuchs in Malich 9,5, Tukmanov 9, Pietzsch 8,5 itd.

Trije mojstri na startu

DOMŽALE, 14. okt. V sejni dvorani občinske skupščine so se ob 16. uri zbrali igralci, ki se bodo dva tedna borili za čimboljšo uvrstitev na tem, po kvaliteti drugem turnirju v Sloveniji. Listo udeležencev sestavljajo trije mojstri: Planinc, Kržišnik in Longer, trije mojstrski kandidati: Bajec, Vavpetič in Rok Kržišnik, pet prvokategornikov: Siška, Cizelj, Vukotić, Lombek, Petek in drugokategornik Karnar. Turnir je tudi letos izredno močan, čeprav sta zaradi zadržanosti udeležbo odpovedala trikratni zmagovalec Plavčak in najboljši igralec Domžal Ivačič.

Največja favorita sta prav gotovo Z. Kržišnik in Planinc, zelo zanimiv pa bo nastop najmlajših igralcev R. Kržišnika in Karnerja, slovenskih mladinskih prvakov 1966. in 1965. Privlačna bo tudi prva turnirska partija očeta in sina Kržišnika. Domžalski turnir je poleg slovenskega prvenstva in turnirja prvokategornikov edini, na katerem bo možno osvojiti naslov mojstrskega kandidata.

Poraz Planinca

DOMŽALE, 14. okt. V prvem kolu turnirja v spomin Heringa in Zupančiča je pripravil največje presenečenje prvokategornik Vukotić, ki je s črnimi figurami premagal mojstra Planinca. Drugi rezultati: Longer : Cizelj remi, Vavpetič : Z. Kržišnik 0:1, Siška : Bajec remi, Lorbek : Karnera prek., Kržišnik : Petek odloženo.

Košarkarske kvalifikacije za zvezno ligo

Slovan spet v zvezni ligi

Premagal je tudi Mladost 72:64 (32:37)

PIROT, 13. okt. Košarkarsko moštvo Slovan je postalo spet član zvezne lige. Slovan je tretji dan kvalifikacij premagal zagrebško Mladost z 72:64 (32:37). Pirot je premagal Mavrovo 102:79 (49:25), Mlada Bosna pa Ivangrad 76:73 (34:46). Tako imata Pirot in Mlada Bosna največ možnosti, da se eden izmed njiju uvrsti poleg Slovana v družbo najboljših v državi.

SLOVAN: Fabjan 5, Židanek 6, Weibl 16, Sušnik 5, Rus 10, Logar 28, Sok 2, Ivanko 10, Šute 8, Solman 18.

MLADOST: Uroić 11, Maček 14, Bulatović 2, Katineli 1.

Sodila Anastasovski in Oberknežević.

Pri Slovanu so dobro igrali vsi vendar so za zmago najbolj zaslužni izredno razpoloženi Logar rutinirani Rus in zanesljivi Židanek. Logar je bil najbolj učinkovit, Rus in Židanek pa sta znala izkoristiti vse slabosti nasprotnikove obrambe in v odločilnih trenutkih doseči koš.

V prvem polčasu sta si bili moštvi v glavnem enakovredni in sta se menjavali v vodstvu. Slovan je prevzel pobudo pri rezultatu 45:43, saj je nato v eni minuti povišal na 51:43. Igralci Slovana so v zadnjih minutah pokazali vse svoje znanje in niso dovolili nobenega presenečenja.

J. KAVČIČ

KEGLJANJE

73 članov se poteguje za naslov

SLAVONSKI BROD, 14. okt. V novem, izredno sodobno urejenem štiristeznem kegljišču Železničarja se je danes začelo 16. prvenstvo Jugoslavije v kegljanju za člane. Danes in jutri, kakor tudi prihodnjo soboto in nedeljo, se bo za naslov letošnjega prvaka borilo 73 tekmovalcev, najboljših kegljačev iz 50 klubov iz vseh republik razen Makedonije.

Letošnje prvenstvo bo pomagalo tehnični komisiji Kegljaške zveze Jugoslavije pri širšem izboru polovice članov državne reprezentance, ki bo leta 1968 v Linzu (Avstrija) sodelovala na svetovnem prvenstvu v kegljanju.

KOLESARSTVO

Anquetilov rekord ne velja

PARIZ, 14. okt. — Mednarodna kolesarska zveza je včeraj z glasovanjem sklenila, da ne bo priznala svetovnega rekorda v enourni vožnji, ki ga je dosegel Francoz Jacques Anquetil 27. septembra na milanskem dirkališču Vigorelli. Mednarodna kolesarska zveza (UCI) ne priznava rekorda zato, ker se Anquetil ni predstavil pred dirko zdravniku za pregled, če morda ni užil poživila (doping).

Kros v velikem slogu

Vrvež mladih na tekmovanju ObZTK Ljubljana-Šiška

LJUBLJANA, 14. okt. Občinska zveza za telesno kulturo Ljubljana-Šiška je danes popoldne na stadionu ŠD Ljubljana v Šiški priredila finale jesenskega občinskega krosa, ki se ga je udeležilo več sto tekmovalcev in tekmovalk, ponajveč iz vseh osnovnih šol in športnih kolektivov na področju te prizadevne občinske zveze.

Tekmovanje je uspelo kakor je doslej malokatero; to velja predvsem za množičnost. Že v predtekmovanjih po osnovnih enotah je nastopilo 4839 tekmovalcev in tekmovalk, najboljši med njimi pa so se pomerili danes za naslove občinskih prvakov. Zvečine so bili nastopajoči dobro pripravljeni za tekmo, za kar imajo največ zaslug učitelji vzgoje in šolska vodstva sploh, kakor je dejala organizacijska sekretarka ObZTK Albina Žorž. Uprava stadiona je tudi lepo pripravila tekmovališče, AK Ljubljana pa je poskrbel za sodnike in zapisnikarje.

Sploh na današnjem krosu ni ničesar manjkalo, kar to tekmovanje ne bi naredilo »veliko«; bilo je na ravni. Podmladek Rdečega križa OŠ Zvonko Runko pod vodstvom dr. Ljubice Vučetič — Zavrnik je skrbel za zdravstveno službo. »Nekajkrat smo morali posredovati,« je dejal Igor Kolar. »V torbicah imamo gazo, povoje, trikotno ruto, leukoplast itd., manjkalo nam je edino razkužilo.«

Napovedovalec Vasilij Polič je sproti — kot na mednarodnih tekmovanjih — razglašal rezultate najboljših, okoli katerih so se zgrnili novinarji in fotoreporterji, manjkala pa tudi ni RTV Ljubljana. Športni urednik ljubljanske televizije Tugo Klasinc je dejal: »Snemalec Milan Šparovec snema v barvni in črno-beli tehniki. Barvni posnetek bomo predvajali jutri ob 17.30, črno-beli filmček pa v ponedeljek ob 17.55.

Najboljši in najboljše so si zadovoljni čestitali drug drugemu na odru za zmagovalce. Nihče ni skrival svojega zadovoljstva. Zmagovalka med pionirkami Dragica Šterk (6. razred) je dejala še vsa upehana po zmagovitem teku: »Všeč so mi taka tekmovanja. Rada bi se vključila v kak atletski kolektiv.« Podobnih izjav smo po tekih, v katerih ni manjkalo tudi pravega tovarištva in dramatičnih zapletov, slišali še več.

Najhitrejši po posameznih kategorijah — tekmujoče je spuščal na progo starter Janez Gaberšek — so dobili lepa praktična in spominska darila. Najlepša lovorika — prehodni pokal »Pionirskega lista« za 1. mesto med ekipami — pa čaka na osnovno šolo Franca Marna iz Vodic.

Ko je že mrak legel na stadion, so se mladi tekmovalci in tekmovalke zadovoljni razšli na svoje domove.

Pionirke — 5. razred (400 m): Bizant (Preska Medvode) 2:55,0, Bergant (R. Jakopič) 2:59,8, Ružnič (V. Vodnik) 3.00,0; **ekipno:** OŠ R. Jakopič 17 točk, OŠ V. Vodnik 22, OŠ F. Marna 24; **6. razred (400 m):** Šterk (H. Smrekar) 2:46,6, Škrbinc (A. Kebe) 2:49,0, Jeraj (F. Marna) 2:51,0; **ekipno:** OŠ A. Kebe 14, OŠ H. Smrekar 32, OŠ F. Marna 32; **7. razred (500 m):** Bratuša (H. Smrekar 3:13,2, Grmornik (F. Marna) 3:18,5, Ogrinc (F. Marna) 3:20,0; **ekipno:** OŠ F Marna 13, OŠ R. Jakopiča 47, OŠ F. Kosca 56,; **8. razred (500 m):** Pribovšek (V. Vodnik) 3:21,4, Martinčič (V. Vodnik) 3:24,2, Černoš (Z. Runko) 3:27,0; **ekipno:** OŠ V. Vodnika 14, OŠ F. Marna 24, OŠ F. Bukovca 26.

Pionirji — 5. razred (500 m): Snoj (H. Smrekar) 3:12,6, Sotler (H. Smrekar) 3:13,1, Avguštin (A. Kebe) 3:15,0; **ekipno:** OŠ F. Bukovca 49, OŠ H. Smrekar 63, OŠ A. Kebe 78; **6. razred (500 m):** Kristovski (R. Jakopič) 2:59,0, Janežič (V. Vodnik) 3:03,4, Kanc (V. Vodnik) 3:04,0; **ekipno:** OŠ V. Vodnika 32, OŠ F. Marna 32, OŠ F. Bukovca 73; **7. razred (600 m):** Weis (R. Jakopič) 3:24,9, Berlič (A. Kebe) 3:25,6, Rajterič (F. Marna) 3:30,0; **ekipno:** OŠ Zvonka Runka 43, OŠ F. Marna 54, OŠ F. Bukovca 58; **8. razred (600 m):** Rozman (F. Milčinski) 3:21,9, Tomažič (F. Milčinski) 3:24,3, Jamnik (F. Bukovca) 3:27,0; **ekipno:** OŠ F. Bukovca 41, OŠ V. Vodnik 66, OŠ F. Milčinski 77

Mladinke (600 m): Cimperman 3:54,2, Jerman 3:55,0, Rudolf (vse AK Ljubljana) 3:55,4; **ekipno:** AK Ljubljana 6, KK Ilirija 12.

Mladinci (800 m): Šenj (AK Lj.) 3:28,2, Fric (MK Vižmarje) 3:29,0, Mikoli (IKŠ) 3:32,0; **ekipno:** IKŠ I. 24, AK Ljubljana 55, IKŠ II. 61; **mladinci (1000 m):** Feferlin 3:44,5, Bučar 3:52,8, Vrtovec (vsi AK Lj.) 3:55,0; **ekipno:** AK Ljubljana 13, IKŠ I. 23, IKŠ II. 57.

Člani (2000 m): Štros 8:12,8, Krajačič 8:57,0, Virant (vsi AK Lj.) 9:10,0; **ekipno:** AK Ljubljana 6, Avtomontaža 22, Rugby klub Ljubljana 23 itd.

(h)

Plezalni tabor PD Martuljk

Letos 12 prvenstvenih smeri v Julijskih Alpah

Alpinistični odsek PD Martuljek, ki je bil ustanovljen šele v letošnjem letu, ima 5 članov in 5 pripravnikov. Člani odseka imajo letos za sabo že vrsto težkih vzponov v domačih in tujih gorah, od tega celo 12 prvenstvenih smeri v Julijskih Alpah.

V dneh od 30. IX. do 2. X. so izvedli tridnevni plezalni tabor pod Lepim Špičjem v Trenti. Za izhodišče so imeli planino v Plazeh. Tabora se je udeležilo skupaj 11 gornikov, od tega 5 članov, 4 pripravniki in 2 alpinista kot gosta. Dne 30. IX. sta izvedli dve navezi grebensko prečenje Lepega Špičja od vzhoda do zahoda in vzpon po severnem grebenu (II) z novo vstopno smerjo v zahodnem delu (III). Plezali so Bernard, Zupan, Jerovšek, A. Oman in Vrhovnik.

Novo smer v severni steni Lepega Špičja, po stebru, vzhodno od centralne, so istega dne plezali J. Oman, Krušič in Langus. Višina stebra je 450 m, čas plezanja 6 ur, težavnost pa III — IV z mestom (20 m previs) V. Novo kaminsko smer v severni steni (Lepo Špičje) so plezali Robič, Nečimer, M. Oman. Višina stene je 450 m, čas plezanja 3,5 ure, težavnost III, mestoma IV.

Dne 1. X. sta preplezala novo direktno smer po zajedi v severni steni Lepega Špičja (zapadno od smeri Perko) J. Oman in Krušic. Višina stene 500 m, čas plezanja 6 ur, ocena III, zajeda (250 m) pa V +. Istega dne so plezali tudi severno rebro v zahodni steni Vogla — A. Oman, M. Oman, Vrhovnik in Jerovšek. Čas plezanja 3 ure, težavnost III. Severno steno Vogla, levo ob grapi, so na novo preplezali Robič, Ničemer in Zupan. Čas plezanja 2 uri, ocena II, skok v grapi pa IV. Obe omenjeni navezi sta nato izvedli še celotno prečenje Vogla, s sestopom po grebenu v vzhodnem delu.

Dne 2. X. so organizirali še malo plezalno šolo v pečevju nad planino v Plazeh. O saniteti in vozlih (praktično) je predaval Jože Bernard, o plezalni tehniki, tehniki plezanja in varovanju pa Janez Krušic

Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev je krilo stroške prevoza matično društvo, stroške prehrane in izgubo zaslužka pa udeleženci sami. Bilanca: 4 novi plezalni vzponi, 1 nov sestop, skupno pa 20 plezalnih vzponov, je za tako kratek tabor zelo dobra. S tem so poleg Tržičanov, ki so tu plezali leta 1949, člani AO Martuljek letos temeljito obdelali severno stenje Lepega Špičja in Vogla. AO Martuljek bo organiziral še v letošnjem letu predavanja za širšo planinsko javnost ter zimsko plezalno šolo s predavanji za člane in pripravnike. Za nadaljnji, še uspešnejši razvoj jim manjka le finančnih sredstev in plezalna oprema. Računajo pa, da bodo s pomočjo komisije za alpinizem pri PZS in s pomočjo matičnega društva, predvsem pa z osebno udeležbo, tudi to ugodno rešili.

NAMIZNI TENIS

Začetek republiškega turnirja v Kranju

KRANJ, 14. okt. — Nocoj se je začel v Kranju prvi republiški namiznoteniški turnir za člane in članice. Udeležba na tem prvem zboru slovenskih namiznoteniških igralcev v novi sezoni je dokaj številna, saj nastopa blizu sto igralcev in igralk iz 11 klubov. Pri članih nastopa kar 15 ekip. Doslej so bila odigrana tri srečanja: Olimpija : Prule 5:2, Ljubljana : Fužinar II. 5:0, Maribor : Triglav II. 5:0.

J. J.

Spet ObZTK v Škofji Loki?

ŠKOFJA LOKA — Na drugem sestanku predstavnikov kulturnega in telesnovzgojnega življenja v loški občini so sklenili, da bo v začetku novembra izredni občni zbor, na katerem bodo formirali novo ObZTK, ki naj bi imela naslednje naloge: iniciator športnih akcij, strokovno vodenje in koordiniranje vse športne dejavnosti v občini. Na občnem zboru bodo postavili vse odbore (upravni, tehnični in nadzorni). V upravnem odboru naj bi nekateri skrbeli za strokovno vodenje, drugi pa za ekonomske izboljšave. Zanimivo bo čez čas ugotavljati, kdo bo imel več uspeha!

P. POKORN

ISTANBUL — V kvalifikacijskem tekmovanju za olimpijski nogometni turnir je amaterska reprezentanca Bolgarije premagala ustrezno ekipo Turčije s 3:2 (0:2)

GRENOBLE — Na predolimpijskem turnirju v hokeju na ledu je ekipa moskovskega Dinama premagala kombinirano ekipo ZDA s 6:2. Srečanjem v novi dvorani, v kateri bo februarja 68 olimpijski turnir, prisostvuje 15.000 gledalcev.

Utrinki

ROSSIGNOL IN DYNASTAR ZDRUŽENA — Dve najvažnejši francoski tovarni za izdelovanje smuči Rossignol in Dynastar sta sklenili pogodbo za sodelovanje pri raziskovalnem delu in skupnem nastopanju na tržišču.

ZA VSAK PRIMER POTAPLJAČI — Na olimpijskih igrah v Ciudad Mexicu bodo veslači tekmovali v posebnem kanalu, dolgem 2200 m in širokem 125 m. Dno kanala je impregnirano, obala pa ima naprave za amortiziranje valov. Za vsak primer bodo med tekmovanjem pripravljeni ljudje žabe, če bo kdo od tekmovalcev onemogel in padel v vodo.

200.000 DOLARJEV ZA CHAMBERLAINA — Ameriški profesionalni košarkar Wilt Chamberlain je za naslednjo sezono podpisal pogodbo s Philadelphio, ki mu bo vrgla 200.000 dolarjev. Chamberlain je v svoji karieri dosegel 23.000 točk.

SOL — MOŠKI

Zmaga Save nad Ljubljano

LJUBLJANA — V srečanju slovenske odbojkarske lige v Črnučah je ekipa domače Save premagala ekipo Ljubljane (in ne narobe, kakor je bilo objavljeno včeraj) s 3:0 (15:13, 15:11, 16:14).

BZJ: »Srečanja profesionalcev niso naša zadeva«

BEOGRAD — Sekretariat Boksarske zveze Jugoslavije obvešča javnost, »da nimajo ne BZJ ne njene organizacije nobenega opravka s posameznimi srečanji profesionalnih boksarjev, ki so v zadnjem času. BZJ se s tem obvestilom omejuje od eventualnih nesreč na ringih, na katerih nastopajo profesionalci.

VATERPOLO

Pomoč vaterpolistom

ZAGREB — Mladost, državni prvak v vaterpolu 67 (lani je bil Partizan) bo od 3.—5. novembra sodelovala na četrtfinalnem turnirju tekmovanja za pokal evropskih prvakov. V velikih materialnih težavah, ki so ogrožale sodelovanje Mladosti na tem pomembnem tekmovanju, pa je tej ekipi priskočil na pomoč kolektiv lista »Večernje novosti« (Zgb) s tem, da mu je poklonil 2 milijona SD.

Ekipa Mladosti bo prispela na turnir v Barcelono v zadnjem hipu. Pet igralcev državnega prvaka se namreč nahaja v Mehiki, od koder bodo prispeli s posebnim letalom 31. oktobra, in sicer v Budimpešto. Iz Zagreba bodo igralci Mladosti potovali v Barcelono z avtomobili.

Prva zmaga Juga v Minsku

MINSK, 14. okt. Vaterpolisti dubrovniškega Juga so dosegli prvo zmago na mednarodnem turnirju v Minsku. Premagali so ekipo Leipzig (NDR) 4:3. Drugi rezultati: Vasas : Burevestnik (Minsk) 5:3, Baltik (Leningrad) : Vimpel (Moskva) 5:3 itd. Vodi Baltik 9, pred Torpedom (M) 8 točk itd.

SNL

Triglav : Rudar 5:2 (3:2)

KRANJ — Stadion Stanka Mlakarja, gledalcev 500, sodnik Perko (Koper), vreme sončno.

STRELCI: 1:0 Vukotić (11 m — 22.), 2:0 Bucalo (23.), 2:1 Novak (31.), 2:2 Hribar (37.), 3:2 Vukotić (43.), 4:2 Bucalo (84.), 5:2 Bucalo (88.).

TRIGLAV: Mišič (Brezar), Ajdovec, Benčina, Prestor, Nosan, Andolšek, Verbič (Šaljanin), Kožar, Ugrica, Vukotić, Bucalo.

RUDAR: Ahlin (Grabljič), Mak, Breznikar, Zalokar, Zibert, Izlakar, Novak, Pajer, Skofca, Hribar, Gorišek.

Triglav je zabeležil prvo zmago na domačem igrišču v letošnjem prvenstvu. Domačini so kljub slabi igri zmagali nad izredno slabim Rudarjem, ki je igral na ravni podzveznega nogometa. Pri obeh enajstericah sta bila slabši del obrambni vrsti, ki sta precej grešili, daleč najslabša pa sta bila vratarja Mišič in Ahlin. Domači igralci so skoraj neovirano prodirali pred vratarja Ahlina oziroma Grabljiča.

J. JAVORNIK

IVER DNEVA

Kam z blazino?

Naši najboljši telovadci s Cerarjem na čelu so bili v primerjavi z drugimi orodji vedno šibkejši v parterju (talni vaji), ker niso imeli dobre in lastne blazine, niti je niso imeli vselej na voljo, kakor na primer druga orodja. V študijski telovadnici ni dovolj prostora za ogromno blazino, ki je nekakšen oder, visok 5 cm. Parter so zato le občasno vadili v celoti med semestralnimi in poletnimi počitnicami v Narodnem domu, kar pa je sicer nemogoče, ker je v telovadnici redna vadba društva Partizan.

Podjetje Interevropa v Ljubljani pa je te dni obvestilo GZS, da je prispela iz ZRN blazina za parter, ki jo je kupila (1345 mark) Gimnastična zveza Jugoslavije, da bi našim reprezentantom zagotovila trening v tej zvrsti. Blazina je torej tu, saj je bil že skrajni čas, če pomislimo, da se naši telovadci pripravljajo tudi, in predvsem za svetovno prvenstvo 70 v Ljubljani. Toda kam, v katero telovadnico ali dvorano z odrom za parter (16 x 16 m) To vprašanje je zdaj problem funkcionarjev GZS. Mar bodo reprezentanti tudi na novi blazini vadili parter le med šolskimi počitnicami . . ?

ROBERT VAN GULIK

Zarota Belega lotosa

3. nadaljevanje

Oni drugi si je pogladil redko belo brado. Ni vedel, kaj naj reče. Ime mu je bilo Hong Liang, bil pa je zvest sodnikov sodelavec. V prejšnjih časih je bil služabnik v hiši sodnikove družine; ko je bil sodnik še otrok, ga je pestoval v naročju. Ko je bil sodnik pred tremi leti imenovan na svoje prvo provincijsko službeno mesto v Peng-laiju, je Hong kljub starosti hotel z njim. Sodnik ga je takrat imenoval za sodnega narednika, predvsem zato, da bi uredil njegov pravni položaj, kajti mož je bil zaupni svetovalec, s katerim se je sodnik odkrito in brez pridržkov posvetoval o vseh vprašanjih.

»Že dva meseca je, Hong, odkar smo tu, pa ni še nihče prijavil sodišču zadeve, ki bi bila vredna tega imena,« je spet načel pogovor sodnik Ti.

»To pomeni, vaša milost, da meščani v Han-yuanu spoštujejo zakon,« je odvrnil Hong.

Sodnik je zmajal z glavo.

»Ne, Hong,« ga je poučil sodnik. »To pomeni, da nam prikrivajo, kaj se dogaja. Kot si rekel malo prej, je Han-yuan čisto blizu prestolnice. Ker pa leži ob tem gorskem jezeru, je bil vedno precej samotno okrožje, in le malo ljudi, ki so prišli od zunaj, se je naselilo tod. Če se v tej zaprti skupnosti kaj zgodi, bodo meščani storili vse, da to prikrijejo sodniku, ki ga imajo za vsiljivega prišleka. Še enkrat ti pravim, Hong: tu se dogaja več, kot se zdi. Povrhu vsega pa še skrivnostne zgodbe o jezeru . . .«

Ni dokončal stavka.

»Mar jim vaša milost verjame?« je hitro vprašal Hong.

»Da bi jim verjel? Ne, tako daleč ne grem. Toda če pomislim, da so lani štirje ljudje utonili v jezeru in da njihovih trupel niso našli, potem . . .«

Tedaj sta se na terasi pojavila korenjaka v navadnih rjavkastih oblačilih in s črno čepico na glavi. Prvi je bil Ma Jong, druga pa Tsiao Tai; oba sta bila sodnikova pomočnika. Bila sta višja od meter osemdeset, širokih ramen in močnega tilnika, ki je izdajal, da sta vešča rokoborbe. Ko sta spoštljivo pozdravila sodnika, je Ma Jong dejal:

»Bliža se ura banketa, vaša milost! Spodaj je pripravljena nosilnica.«

Sodnik Ti je vstal in s kratkim pogledom ošinil oba prišleca. Ma Jong in Tsiao Tai sta bila včasih »brata zelenih gozdov«, kar je blago zveneča oznaka za cestnega razbojnika. Pred tremi leti sta na samotni cesti napadla sodnika, toda ta ju je s svojo močno osebnostjo in pogumom takoprevzel, da sta se odpovedala nasilnemu poklicu in ga prosila, naj ju sprejme v svojo službo.

Sodnik Ti je uslišal njuno prošnjo. Izkazalo se je, da je modro storil: ta strahotni par mu je zvesto služil in oba sta se pokazala zelo koristna, kadar je bilo treba prijeti zakrknjene in nevarne zločince, pa tudi ob drugih priložnostih.

»Pravkar sem razlagal naredniku,« je dejal sodnik, »da se tu dogajajo stvari, ki nam jih meščani prikrivajo. Med banketom na cvetlični ladji poskrbita, da se bodo strežaji in veslači opili, potem pa jim razvežita jezik.«

Ma Jong in Tsiao Tai sta se zarežala od zadovoljstva. Ne eden ne drug ni sovražil dobre pijače.

Vsi štirje so se po širokih kamnitih stopnicah spustili na osrednje dvorišče med zidovi sodišča. Slavnostna nosilnica je bila že pripravljena. Sodnik Ti je s Hongom stopil vanjo in dvanajst nosačev si jo je naložilo na žuljava ramena. Na čelu malega sprevoda sta stopala glasnika, noseč svetilki z napisom »SODIŠČE IZ HAN-YUANA«. Za nosilnico sta šla Ma Jong in Tsiao Tai, za njima pa šest biričev v usnjenih jopičih, prevezanih z rdečim pasom, in s čelado na glavi.

Stražarji so odprli težka vrata z okrasnimi okovi in sprevod je zavil na cesto. Nosači so se z gotovim korakom spuščali po kamnitih stopnicah v mesto. Kmalu so dospeli na trg nasproti Konfucijevega templa, kjer je gosta množica vrvela okrog oljnih svetilk na stojnicah. Glasnika sta udarjala na gong in vpila:

»Umaknite se, umaknite se, njegova svetlost sodnik prihaja!«

Množica se je razmaknila. Stari in mladi so spoštljivo opazovali sprevod.

Spuščali so se med revnimi četrtmi, dokler niso prispeli na široko cesto vzdolž jezerske obale. Čez približno eno miljo je sprevod zavil v drevored ljubkih vrb, ki so dale ime tej četrti — Vrbovje — kjer so prebivale kurtizane in pevke. Njihove hišice so bile veselo okrašene z lampijončki iz raznobarvne svile; v nočni tišini so se zlivali glasovi pesmi in godal. Naslonjene na ograje rdeče lakiranih balkončkov so živahno blebetala razkošno oblečena dekleta in z zanimanjem opazovala sprevod.

Ma Jong, ki se je imel za dobrega poznavalca vina in žensk, je poželjivo pogledal kvišku in s pogledom obšel to parado lepotic. Uspelo mu je ujeti pogled debelušnega dekleta z okroglim obrazom, ki se je naslanjalo na ograjo največje izmed hiš. Pomenljivo ji je pomežiknil, v odgovor pa je dobil spodbuden nasmeh.

Nosači so odložili sodnikovo nosilnico na pomolu, kjer je skupina odličnikov v razkošnih, do tal segajočih brokatnih haljah pričakovala imenitnega gosta. Naprej je stopil visok človek v vijoličastem oblačilu z zlatimi rožami in pozdravil sodnika z globokom priklonom. Ime mu je bilo Han Yung-han. Bil je najuglednejši meščan v Han-yuanu, sicer pa zelo bogat zemljiški posestnik. Njegova družina je že stoletja živela v razkošni vili na pobočju gore, približno v isti višini, kot je bilo sodišče.

Jože Zupančič

Pred 50 leti v Rusiji

Nekaj spominov na oktobrsko revolucijo in državljansko vojno

5. nadaljevanje

Na rdečo barvo so bili zlasti kozaki naravnost alergični. Tudi delavcem niso prizanašali. Iz krajev pred Nižnjeudinskom so prihajale vesti o žrtvah kozaške podivjanosti. Zato smo sklenili, da bosta naša bataljona zaščitila člane krajevnega sovjeta in delavce pred kozaškimi sabljami. Ponoči je odšla kozaškim odredom naproti naša delegacija, ki je zahtevala od generala Volkova obvezno izjavo, da se njegovi odredi v Nižnjeudinsku ne bodo nikogar dotaknili in prebivalstvu ničesar nasilno vzeli. V nasprotnem primeru bi naša bataljona udarila po njih. General je vse naše pogoje brez ugovora sprejel. Člane krajevnega sovjeta smo za vsak primer vzeli v svoje vagone in na enem izmed njih je visela rdeča zastava, ko so kolčakovci zjutraj prikorakali v mesto. Naši fantje so bili pripravljeni nastopiti proti njim, brž ko bi kršili dogovor. Dovolili smo jim ostati do popoldne v mestu, potem pa so morali odriniti naprej proti Irkutsku.

Nekaj dni po njihovem odhodu je privozil na železniško postajo v Nižnjeudinsku Kolčakov vlak, ki je imel zadaj pripet oklopni vagon. Češki legionarji takrat še niso imeli s sovjetsko oblastjo dogovora, po katerem jim je bil pozneje dovoljen nemoten ohod iz Sibirije v Vladivostok, vendar pa so Kolčaka aretirali in izročili sovjetskim oblastem.

Ne da bi vedel, kaj se pripravlja, sem prav ob tem času prišel na železniško postajo in videl, kako so češki legionarji v naglici odklopili od Kolčakovega vlaka oklopni vagon in ga zapeljali na stranski tir. Potem je prišel na postajo češki major z dvema vojakoma. Odšli so v Kolčakov vagon in major je napovedal admiralu aretacijo. Odvzel mu je amiralske znake in ga odpeljal v svoj štab, o koder so ga takoj opeljali v Irkutsk in ga izročili sovjetskim oblastem. Kolčak je bil čez nekaj dni obsojen na smrt in ustreljen. To je bil hkrati tudi konec njegove »narodne« vojske.

Rdeča armada je bila že blizu Nižnjeudinska. Predsednik nižnjeudinskega sovjeta Mičko se ji je na lastno pobudo z lokomotivo odpeljal naproti in povedal njenemu komandantu, da sta v Nižnjeudinsku razen čeških legionarjev tudi dva bataljona jugoslovanskega polka, ki sta mesto in njegove prebivalce rešila pred kozaškim besom. In ko so naslednji dan navsezgodaj rdeči po kratkem spopadu pognali češke legionarje naprej proti Irkutsku, sta naša bataljona z orožjem mirno odšla v vojašnico. Bila sta takoj sprejeta v rdečo armado. Ker pa se je pokazalo, da je ruska reakcija poražena, je odpadla tudi potreba po kakršnemkoli našem oboroženem sodelovanju v boju proti njej. Kdor je hotel, je lahko odložil vojaško uniformo. Tretji bataljon pa se je pod poveljstvom kapetana Jožeta Širclja pridružil češkim legionarjem in se z njimi vrnil v domovino. Tudi nam v prvih dveh bataljonih je bilo rečeno, da se mu lahko pridružimo, pa smo se v pretežni večini počutili bolj varne na ruski zemlji kakor na zavezniških ladjah, in ostali smo v Rusiji.

Partijsko delo v Nižnjeudinsku in v partijski šoli v Omsku

Bili smo polni idealov in načrtov. Videli smo, kako je rusko ljudstvo zlomilo stoletne okove carizma in kako kljub razdejanju, ki sta ga zapustili imperialistična in državljanska vojna, pogumno in samozavestno stopa na pot obnove in napredka. Videli smo, kako so se milijoni Rusov v oktobrski revoluciji razdelili v dva tabora — v enem privilegirani sloji, vajeni dobro živeti na račun mnogo večjega tabora delovnih ljudi — in videli smo, kako sta se ta dva tabora spopadla na življenje in smrt. Videli in doživljali smo zmago drugega tabora, ki je šel v boj slabo oborožen in oblečen, neorganiziran, brez izkušenj in brez zaveznikov, pa je vendar zmagal v neenakem boju zoper do zob oboroženo reakcijo, ki so jo moralno in materialno na vso moč podpirale tuje reakcionarne sile.

Vse to smo videli in doživljali. In povrhu smo bili še mladi. In spoznali smo dobroto in plemenitost ruskega človeka, njegovo skromnost, žilavost in neomajnost v ljubezni do rodne grude, ki jo je vedno branil in ubranil pred tujim osvajalcem. Kaj je bilo torej bolj naravnega, kakor da se nas je po končani državljanski vojni precej vključilo v RKP (b), v isto v revolucionarnem boju prekaljeno boljševiško partijo, ki je varno vodila ruski proletariat skozi vse preizkušnje do končne zmage.

V Nižnjeudinsku sem bil kmalu po sprejemu v partijo izvoljen za sekretarja okrajnega komiteja. Moj prijatelj Polde pa je delal v finančnem oddelku okrajnega upravnega organa (urevkoma). Tiste čase — bilo je spomladi 1920 — je prišlo do vojne med ZSSR in Poljsko. Tudi v Nižnjeudinsku smo zbirali prostovoljce in kmalu je krenil na fronto precej velik odred. Partijsko življenje in delo v Sibiriji je bilo treba šele organizirati. Izkušenih partijskih delavcev je primanjkovalo celo v Moskvi in Petrogradu, kaj šele v Sibiriji. Na kongresu partijskih sekretarjev v Irkutsku smo sicer opravili precej organizacijskega dela, toda pri tem smo ugotovili, da je nujno potrebna sibirska šola za partijske in sovjetske delavce, ki je bila pozneje ustanovljena v Omsku.

Iz Moskve so poslali v Omsk nekaj izkušenih partijskih delavcev, ki so predavali v šoli, vodila pa jo je prekaljena revolucionarka Jakovljeva. Slušateljev je bilo kakih 250.

MIMI MALENŠEK

SONCE VROČEGA AVGUSTA

59. nadaljevanje

— Nisem si bil na jasnem s seboj. Včasih se mi je zdelo, da jo ljubim, saj pravim, da je bila ljubko in kar pametno dekle, potem spet, da ne. Ne, nisem se mogel poročiti z njo. Bilo bi neodgovorno. Bila je razočarana, ko sva se razšla, celo potrta, a tako mlada dekleta se hitro potolažijo. Zdaj je gotovo že davno omožena.

Epizoda, glasbeni vložek, ki naj bi poživel monotonijo dolgočasne skladbe. A še to se ni posrečilo. Bilo je samo klavrno. Pred letom dni je Nada še verjela, da imajo Romanove besede o odgovornosti svojo težo in pomen. Zdaj je vedela, da gre v resnici samo za strah pred odgovornostjo. Vse skupaj je bil beg pred preteklostjo, v kateri sta bila strašeča malika mrtve matere in živečega očeta, strah nezrelega človeka. In človek, ki je na begu pred strašečimi sencami, ni zmožen prevzemati odgovornosti za ljudi, ki jih srečava med potjo. Kvečjemu upa, da mu bodo ti ljudje pomagali ubežati, da ga bodo skrili, zavarovali pred sencami, ki ga preganjajo.

Nekoč ji je s kancem upanja v glasu rekel:

— Usoda igra z menoj zlobno igro, pošteno si me privošči. Leta in leta sem bil nesrečen, ker sem bil prepričan, da ne bom na svetu več srečal ženske, ki bi jo mogel ljubiti, zdaj sem spoznal vas, ljubim vas, in vse je le še huje in bolj obupno.

In Nada mu je rekla, kakor vselej, kadar je začel s svojo ljubeznijo: — Bolje, da ne govoriva o stvareh, na katere bi težko našla odgovor.

No, da, včasih sta preživela skupaj tudi kakšno prijetno, z dobrodejno otožnostjo prepojeno uro. Tako nekaj zimskih večerov; po koncu pouka sta na šolskem gramofonu skupaj poslušala skladbe Huga Wolfa. Iz polmraka so vreli zvoki Wolfove glasbe. Nada jo je dojemala po svoje: nič več groza pred neogibnim, pred pozavnami, ki že naznanjajo konec, temveč trenutek onkraj groze, trenutek morda edinega možnega zmagoslavja, ko grozo premagaš, jo zavržeš in si pripravljen, da bodo kopita apokaliptičnih konj in jezdecev zgrmela čezte. Rahlo grozljiva glasba. Romanu Zalarju je bilo občutje, ki je velo iz te glasbe, bližje skoraj nasladno, v nekakšnem grozljivo blaženem zanosu se ji je predajal. Nada se je z vsem svojim bitjem oklepala življenja, vsakdanjosti, naj ju je še tako malo mogla oblikovati po svoji želji; v njej je bilo veliko tistega, čemur je brat Savo pravil: čutiti, kako ti pesek škriplje pod nogami. Roman Zalar je živel v svojem nekoliko nenavadnem notranjem svetu, ki ga je ljubosumno varoval in ga kdaj pa kdaj nekolikanj pokazal samo izvoljenim.

Ne, vendar so bile to tudi lepe ure, v glasbeni šoli, v značilnem vzdušju sproščene urejenosti, ki ga ni čutiti nikjer, razen v šolah. Polglasno sta se pogovarjala o Wolfu, o Mariju Kogoju, o »Črnih maskah«, ki so jih prav takrat dajali v operi, o nekakšni sorodnosti glasbenega izraza pri teh dveh skladateljih, o tragični usodi obeh teh dveh mož, ki je bila pravzaprav usoda, precej značilna za čas »prevrednotenja vrednot«. V pogovorih jima ni bilo do nobenih posebnih sklepov, samo kramljala sta, govorila vsak iz svojega občutja. To so bile ure, ki so ju včasih še družile, ko so bile potrgane že vse druge, rahle vezi med njima, ki so spočetka obetale, da se bodo strnile v eno samo, čvrsto vez. Ob takih večerih je Roman kdaj pa kdaj Nado nežno poljubil na lice ali na modre žilice na sencih; to je storil, kot bi se z ustnicami dotaknil svetinje.

Proti koncu drugega leta njune nekolikanj nenavadne medsebojne povezanosti sta oba začutila, da vse skupaj postja nesmiselno. Uvertura, ki je postala predolga. Stalno ponavljajoči se zvoki, ki bi hoteli neprestano nakazovati nekaj, kar ne bo prišlo, so bili že utrujajoči.

Nada je natanko čutila, da bi bilo Romana Zalarja strah svoje ljubezni, če bi ta terjala od njega kakršnokoli odločitev, da bi ga bilo še bolj strah njene, Nadine ljubezni, zakaj potem bi se moralo nekaj odločiti. Natanko je tudi vedela, da tistemu, kar je med njima, ni mogoče reči prijateljstvo, da to tudi ni dobro tovarištvo; dolgo ni vedela, kaj je, kakšno ime bi se temu najbolje prilegalo. Potem se je nekega dne zavedela: Roman Zalar se je neopazno spreminjal v častilca.

Častilec, je v mislih izrekla besedo, ki je tam ob koncu prve svetovne vojne obležala v ropotarnici minulega kot zaprašena melona in glacé rokavice v garderobi kavalirja iz cesarskih časov. Častilec iz orumenelih modnih časnikov gospodične Marije, po katerih je kot dekletce včasih listala; dama v naščeperjenem krilu, klobuku z nojevimi peresi in z vzvišeno neprizadetostjo na obrazu voščene lutke je stala na piedestalu, gospod v fraku pa si je pritiskal levico, v kateri je imel cilinder, na srce, sklanjal glavo in dami z desnico ponujal šopek rdečih vrtnic. Morda je bila za Romana Zalarja vloga častilca edina, ki jo je bil zmožen uspešno odigrati, toda sebe si Nada ni mogla zamisliti kot damo na piedestalu, ki sprejema rdeče rože občudovanja. Bilo je smešno, ne žalostno in še klavrno ne, samo smešno. In smešnost ni temelj za prihodnost. Še slab temelj ne. Sploh nikakršen.

Takrat si je rekla, da bi ga morda morala zapustiti, da pa navsezadnje niti to ni potrebno. To, ker je bilo med njima, ni bil nikakršen nerazrešljiv vozel, ki bi ga bilo treba presekati. Bile so samo niti preje, ki so se po naključju rahlo prepletale med seboj, in najbrž je treba samo malce počakati, pa se bodo same po sebi razpletle, in nit bo tekla dalje, kot da se ni zgodilo nič.

MLADI GOSTJE NA MOSTECU — Današnjega tekmovanja v smučarskih skokih na umetni skakalnici pod Šišenskim hribom v Ljubljani se bodo udeležili tudi mladi skakalci iz Beljaka in Zahomca. Gostje iz Avstrije so štiri dni trenirali na ljubljanski skakalnici. Na sliki je trener Engele Maier s svojimi varovanci na Mostecu. Foto: Edi Šelhaus

Cerveno zname - velika uganka

Pred prvo tekmo hokejistov Jesenic za pokal evropskih prvakov

Hokejisti državnega prvaka Jesenic bodo v torek zjutraj 17. t. m. odpotovali z letalom v Sofijo, kjer bodo že zvečer odigrali prvo tekmo z domačo ekipo Cerveno zname za pokal evropskih prvakov. Povratno srečanje pa bo 4. novembra na Jesenicah. Zmagovalec oziroma ekipa, ki bo imela boljšo razliko v zadetkih, se bo uvrstila v II. kolo.

JESENICE: doma brez ledu

Tokrat so tekmovalna določila nekoliko spremenjena, in sicer tako, da sta namesto štirih srečanj, zdaj samo dve tekmi — ena zunaj, druga pa doma. Po propozicijah tekmovalne komisije za evropski pokal s sedežem v Düsseldorfu lahko moštva nastopajo z dvema tujima igralcema, ki pa morata biti registrirana že od 1. septembra dalje, s tem da imata pravico nastopa na državnem prvenstvu. Sekretar HK Jesenice Tone Tomazin je povedal, da se bolgarski prvak menda ni okrepil z nobenim tujcem. Sicer pa je nasprotnik Jesenic za našega prvaka popolna uganka, saj nihče ne ve o njem ničesar.

Priprave jeseniških hokejistov za novo sezono oziroma za to srečanje niso tekle tako, kakor si je zamišljalo strokovno vodstvo. Jesenice so bile prej teden dni na skupnem treningu v ČSSR, po povratku domov pa so morali vadbo (na ledu) prekiniti, ker drsališče pod Mežakljo še ni usposobljeno. Če bi bilo pokrito, bi bilo to tudi ob tej temperaturi izvedljivo. Tako pa bodo morali igralci opraviti še zadnje vadbene ure na ljubljanskem drsališču.

Novi trener Jesenic, ki je obenem tudi trener državne reprezentance Čehoslovak Oldrih Mlcoch, je obžaloval, da ni mogel na Jesenicah nadaljevati vadbe. Dejal je, da so igralci po tehničnem znanju kar dobro podkovani, vendar bo treba sistem igre še precej brusiti in popraviti. Obžaluje tudi, da nima na voljo vseh igralcev, saj so Hiti, Beravs, Smolej II. in Jug ta čas v JLA. Zato bodo v Sofijo odšli tile: **Knez, Novak, Ravnik, I. Jan, Kristan, Razinger, Felc, Smolej I., Mlakar, Klinar, B. Jan, Valentar, Pirc.**

Dosedanja bilanca

Jeseniški hokejisti so doslej dvakrat sodelovali v tekmovanju za pokal evropskih prvakov in obakrat so bili izločeni že po prvem kolu. Leta 1965 so igrali z Gornikom (Katowice), in sicer 1:4, 2:10, 2:2, 4:2, lani pa s Cortino — 2:6, 2:4, 5:1, 0:5.

CERVENO ZNAME: samo 17 dni na ledu

SOFIJA, 14. okt. (Od našega posebnega dopisnika) Za prvo tekmo v tej konkurenci je v bolgarski prestolnici precejšnje zanimanje, zlasti še, ker prihaja v goste popolnoma neznan nasprotnik. O jeseniških hokejistih vedo samo to, da so še enajstič osvojili naslov državnega prvaka.

Tudi ekipa Cerveno zname se ponaša z enakimi odličji, ki jih ima tudi enajst. Cerveno zname je osvajalo bolgarsko prvenstvo od leta 1956 dalje. Moštvo ima za seboj 62 mednarodnih tekem in 32 zmag. Lani je gostovalo tudi v Beogradu na turnirju JLA in osvojilo prvo mesto.

Igralci bolgarskega prvaka so bili v letošnji sezoni samo 17 dni na ledu, kar je za prve nastope, zlasti v mednarodnem merilu, odločno premalo. Zategadelj je tehnično vodstvo s trenerjem Aleksandrom Mihajlovom nekoliko zaskrbljeno predvsem, ker ne pozna ekipe Jesenic. Toda kljub temu pa je čutiti v tem taboru vendarle precejšnjo samozavest oziroma prepričanje, da bodo znali prekaljeni igralci — reprezentanti pomanjkljiv trening na ledu nadomestiti z bogatimi izkušnjami, s kakršnimi so ugnali že marsikaterega nasprotnika, ki je veljal celo za favorita.

Trener Mihajlov še ni določil ekipe za to srečanje, zato pa lahko navedemo samo imena državnih reprezentantov, ki jih je kar dvanajst: **Ilijev, Kirilov** (vratarja), **Colmakov, Lazarov, Antov, Jenčev** (branilci), **Kalev, Bačvarov, Dimov, Lesev, Nedeljkov, Gerosimov.**

Tekma bo v torek ob 18. uri po krajevnem času (po našem ob 17. uri) na odprtem stadionu »Družba« Sodnika bosta Romuna, vendar njunih imen za zdaj še ne vedo. M. SIMEONOV

BZJ: »Srečanja profesionalcev niso naša zadeva«

BEOGRAD — Sekretariat Boksarske zveze Jugoslavije obvešča javnost, »da nimajo ne BZJ ne njene organizacije nobenega oprav ka s posameznimi srečanji profesionalnih boksarjev, ki so v zadnjem času. BZJ se s tem obvestilom omejuje od eventualnih nesreč na ringih, na katerih nastopajo profesionalci.

ŠAH

Parma in Holmov nista igrala

BEOGRAD, 14. okt. Tretje kolo mednarodnega turnirja v Beogradu se je končalo takole: Minić : Bihovski prek., Sokolov : Forintos remi, Rakić : Ostojić prek., Milić : Tringov 0:1, Holmov : Parma preloženo, ker si je sovjetski velemojster poškodoval nogo.

Stanje: Minić 2 (1), Holmov 1,5 (1), Tringov 1,5, Parma in Bihovski 1 (2) itd.

Trije mojstri na startu

DOMŽALE, 14. okt. V sejni dvorani občinske skupščine so se ob 16. uri zbrali igralci, ki se bodo dva tedna borili za čimboljšo uvrstitev na tem, po kvaliteti drugem turnirju v Sloveniji. Listo udeležencev sestavljajo trije mojstri: Planinc, Kržišnik in Longer, trije mojstrski kandidati: Bajec, Vavpetič in Rok Kržišnik, pet prvokategornikov: Šiška, Cizelj, Vukotić, Lonček, Petek in drugokategornik Karnar. Turnir je tudi letos izredno močan, čeprav sta zaradi zadržanosti udeležbo odpovedala trikratni zmagovalec Plavčak in najboljši igralec Domžal Ivačič.

Največja favorita sta prav goto vo Z. Kržišnik in Planinc, zelo zanimiv pa bo nastop najmlajših igralcev R. Kržišnika in Karnerja, slovenskih mladinskih prvakov 1966. in 1965. Privlačna bo tudi prva turnirska partija očeta in sina Kržišnika. Domžalski turnir je poleg slovenskega prvenstva in turnirja prvokategornikov edini, na katerem bo možno osvojiti naslov mojstrskega kandidata.

Poraz Planinca

DOMŽALE, 14. okt. V prvem kolu turnirja v spomin Heringa in Zupančiča je pripravil največje presenečenje prvokategornik Vukotić, ki je s črnimi figurami premagal mojstra Planinca. Drugi rezultati: Longer : Cizelj remi, Vavpetič : Z. Kržišnik 0:1, Šiška : Bajec remi, Lorbek : Karnera prek., Kržišnik : Petek odloženo.

Po domačih krajih

NAMIZNI TENIS

Začetek republiškega turnirja v Kranju

KRANJ, 14. okt. — Nocoj se je začel v Kranju prvi republiški namiznoteniški turnir za člane in članice. Udeležba na tem prvem zboru slovenskih namiznoteniških igralcev v novi sezoni je dokaj številna, saj nastopa blizu sto igralcev in igralk iz 11 klubov. Pri članih nastopa kar 15 ekip. Doslej so bila odigrana tri srečanja: Olimpija : Prule 5:2, Ljubljana : Fužinar II. 5:0, Maribor : Triglav II. 5:0. J. J.

KEGLJANJE

73 članov se poteguje za naslov

SLAVONSKI BROD, 14. okt. V novem, izredno sodobno urejenem štiristeznem kegljišču Železničarja se je danes začelo 16. prvenstvo Jugoslavije v kegljanju za člane. Danes in jutri, kakor tudi prihodnjo soboto in nedeljo, se bo za naslov letošnjega prvaka borilo 73 tekmovalcev, najboljših kegljačev iz 50 klubov iz vseh republik razen Makedonije.

Letošnje prvenstvo bo pomagalo tehnični komisiji Kegljaške zveze Jugoslavije pri širšem izboru polovice članov državne reprezentance, ki bo leta 1968 v Linzu (Avstrija) sodelovala na svetovnem prvenstvu v kegljanju.

SOI — MOŠKI

Zmaga Save nad Ljubljano

LJUBLJANA — V srečanju slovenske odbojkarske lige v Črnučah je ekipa domače Save premagala ekipo Ljubljane (in ne narobe, kakor je bilo objavljeno včeraj) s 3:0 (15:13, 15:11, 16:14).

KOLESARSTVO

Anquetilov rekord ne velja

PARIZ, 14. okt. — Mednarodna kolesarska zveza je včeraj z glasovanjem sklenila, da ne bo priznala svetovnega rekorda v enourni vožnji, ki ga je dosegel Francoz Jacques Anquetil 27. septembra na milanskem dirkališču Vigorelli. Mednarodna kolesarska zveza (UCI) ne priznava rekorda zato, ker se Anquetil ni predstavil pred dirko zdravniku za pregled, če morda ni užil poživila (doping).

GRENOBLE — Na predolimpijskem turnirju v hokeju na ledu je ekipa moskovskega Dinama premagala kombinirano ekipo ZDA s 6:2. Srečanjem v novi dvorani, v kateri bo februarja 68 olimpijski turnir, prisostvuje 15.000 gledalcev.

ISTANBUL — V kvalifikacijskem tekmovanju za olimpijski nogometni turnir je amaterska reprezentanca Bolgarije premagala ustrezno ekipo Turčije s 3:2 (0:2).

Kros v velikem slogu

Vrvež mladih na tekmovanju ObZTK Ljubljana-Šiška

LJUBLJANA, 14. okt. Občinska zveza za telesno kulturo Ljubljana-Šiška je danes popoldne na stadionu ŠD Ljubljana v Šiški priredila finale jesenskega občinskega krosa, ki se ga je udeležilo več sto tekmovalcev in tekmovalk, ponajveč iz vseh osnovnih šol in športnih kolektivov na področju te prizadevne občinske zveze.

Tekmovanje je uspelo kakor je doslej malokatero; to velja predvsem za množičnost. Že v predtekmovanjih po osnovnih enotah je nastopilo 4839 tekmovalcev in tekmovalk, najboljši med njimi pa so se pomerili danes za naslove občinskih prvakov. Zvečine so bili nastopajoči dobro pripravljeni za tekmo, za kar imajo največ zaslug učitelji vzgoje in šolska vodstva sploh, kakor je dejala organizacijska sekretarka ObZTK Albina Žorž. Uprava stadiona je tudi lepo pripravila tekmovališče, AK Ljubljana pa je poskrbel za sodnike in zapisnikarje.

Sploh na današnjem krosu ni ničesar manjkalo, kar to tekmovanje ne bi naredilo »veliko«; bilo je na ravni. Podmladek Rdečega križa OŠ Zvonko Runko pod vodstvom dr. Ljubice Vučetič — Zavrnik je skrbel za zdravstveno službo. »Nekajkrat smo morali posredovati,« je dejal Igor Kolar. »V torbicah imamo gazo, povoje, trikotno ruto, leukoplast itd., manjkalo nam je edino razkužilo.«

Napovedovalec Vasilij Polič je sproti — kot na mednarodnih tekmovanjih — razglašal rezultate najboljših, okoli katerih so se zgrnili novinarji in fotoreporterji, manjkala pa tudi ni RTV Ljubljana. Športni urednik ljubljanske televizije Tugo Klasinc je dejal: »Snemalec Milan Šparovec snema v barvni in črno-beli tehniki. Barvni posnetek bomo predvajali jutri ob 17.30, črno-beli filmček pa v ponedeljek ob 17.55.

Najboljši in najboljše so si zadovoljni čestitali drug drugemu na odru za zmagovalce. Nihče ni skrival svojega zadovoljstva. Zmagovalka med pionirkami Dragica Šterk (6. razred) je dejala še vsa upehana po zmagovitem teku: »Všeč so mi taka tekmovanja. Rada bi se vključila v kak atletski kolektiv.« Podobnih izjav smo po tekih, v katerih ni manjkalo tudi pravega tovarištva in dramatičnih zapletov, slišali še več.

Najhitrejši po posameznih kategorijah — tekmujoče je spuščal na progo starter Janez Gaberšek — so dobili lepa praktična in spominska darila. Najlepša lovorika — prehodni pokal »Pionirskega lista« za 1. mesto med ekipami — pa čaka na osnovno šolo Franca Marna iz Vodic.

Ko je že mrak legel na stadion, so se mladi tekmovalci in tekmovalke zadovoljni razšli na svoje domove.

Pionirke — **5. razred (400 m):** Bizant (Preska Medvode) 2:55,0, Bergant (R. Jakopič) 2:59,8, Ružnič (V. Vodnik) 3.00,0; **ekipno:** OŠ R. Jakopič 17 točk, OŠ V. Vodnik 22, OŠ F. Marna 24; **6. razred (400 m):** Šterk (H. Smrekar) 2:46,6, Škrbinc (A. Kebe) 2:49,0, Jeraj (F. Marna) 2:51,0; **ekipno:** OŠ A. Kebe 14, OŠ H. Smrekar 32, OŠ F. Marna 32; **7. razred (500 m):** Bratuša (H. Smrekar) 3:13,2, Grmornik (F. Marna) 3:18,5, Ogrinc (F. Marna) 3:20,0; **ekipno:** OŠ F. Marna 13, OŠ R. Jakopiča 47, OŠ F. Kosca 56,; **8. razred (500 m):** Pribovšek (V. Vodnik) 3:21,4, Martinčič (V. Vodnik) 3:24,2, Černoš (Z. Runko) 3:27,0; **ekipno:** OŠ V. Vodnika 14, OŠ F. Marna 24, OŠ F. Bukovca 26.

Pionirji — **5. razred (500 m):** Snoj (H. Smrekar) 3:12,6, Sotler (H. Smrekar) 3:13,1, Avguštin (A. Kebe) 3:15,0; **ekipno:** OŠ F. Bukovca 49, OŠ H. Smrekar 63, OŠ A. Kebe 78; **6. razred (500 m):** Kristovski (R. Jakopič) 2:59,0, Janežič (V. Vodnik) 3:03,4, Kanc (V. Vodnik) 3:04,0; **ekipno:** OŠ V. Vodnika 32, OŠ F. Marna 32, OŠ F. Bukovca 73; **7. razred (600 m):** Weis (R. Jakopič) 3:24,9, Berlič (A. Kebe) 3:25,6, Rajterič (F. Marna) 3:30,0; **ekipno:** OŠ Zvonka Runka 43, OŠ F. Marna 54, OŠ F. Bukovca 58; **8. razred (600 m):** Rozman (F. Milčinski) 3:21,9, Tomažič (F. Milčinski) 3:24,3, Jamnik (F. Bukovca) 3:27,0; **ekipno:** OŠ F. Bukovca 41, OŠ V. Vodnik 66, OŠ F. Milčinski 77.

Mladinke (600 m): Cimperman 3:54,2, Jerman 3:55,0, Rudolf (vse AK Ljubljana) 3:55,4; **ekipno:** AK Ljubljana 6, KK Ilirija 12.

Mladinci (800 m): Šenj (AK Lj.) 3:28,2, Fric (MK Vižmarje) 3:29,0, Mikoli (IKS) 3:32,0; **ekipno:** IKS I. 24, AK Ljubljana 55, IKS II. 61; **mladinci (1000 m):** Feferlin 3:44,5, Bučar 3:52,8, Vrtovec (vsi AK Lj.) 3:55,0; **ekipno:** AK Ljubljana 13, IKS I. 23, IKS II. 57.

Člani (2000 m): Štros 8:12,8, Krajačič 8:57,0, Virant (vsi AK Lj.) 9:10,0; **ekipno:** AK Ljubljana 6, Avtomontaža 22, Rugby klub Ljubljana 23 itd. (h)

Košarkarske kvalifikacije za zvezno ligo

Pirot ali Ivangrad?

Slovan premagal Mavrovo 91:48 (38:26)

PIROT, 14. okt. Košarkarsko moštvo Slovana je četrti dan kvalifikacij premagalo makedonskega predstavnika Mavrovo z 91:48 (38:26).

Pirot je premagal Ivangrad z 91:73 (46:28), Mlada Bosna pa Mladost s 78:76 (46:43). Jutrišnja tekma med Pirotom in Mlado Bosno bo odločila, kdo se bo poleg Slovana uvrstil v zvezno ligo. Omeniti je treba prednost Pirota, ki igra doma ob podpori domačega občinstva. Še lani so košarkarji Pirota igrali v conski ligi.

SLOVAN: Šarić 4, Fabjan 17, Weibl 4, Pesek 18, Sušnik 3, Vavpetić 2, Strehovec 14, Logar 22, Sok 7.

MAVROVO: Davidovski I. 8, Davidovski II. 8, Davidovski III. 1, Sinainovski 6, Dankolovski 4, Micinski 9, Trepčevski 10, Sofronijevski 2.

Sodila sta Anastasovski (Sk) in Oberkneževič (Bgd)

Trener Slovana Janez Wallas je izkoristil tekmo z Mavrovom za preizkušnjo vseh igralcev, predvsem tistih, ki na turnirju niso veliko igrali. Nastopili so vsi razen Zidanika. Čeprav niso igrali z vso silo, so z lahkoto premagali prvaka Makedonije. Po tej zmagi lahko Slovan mirno pričakuje srečanje z Ivangradom.

LESTVICA PO 4. KOLU

Slovan	4	4	0	289:233	8
Pirot	4	3	1	328:288	6
Mlada Bosna	4	3	1	314:294	6
Ivangrad	4	1	3	307:302	2
Mladost	4	1	3	291:312	2
Mavrovo	4	0	4	262:372	0

J. KAVČIČ

ZKL — ŽENSKE

Olimpija : Novi Sad 62:80 (31:36)

LJUBLJANA, 14. okt. V tekmi zvezne ženske košarkarske lige je Novi Sad premagal domačo Olimpijo 80:62 (36:31). Pred 100 gledalci sta sodila Pur (Zalec) in Siprag (Zagreb).

OLIMPIJA: Šiftar, Prezelj 11, Bassin, Dobrilović, Komac 4, Božič, Stoka 2, Mihelič 16, Zupančič, Pavšič 4, Bremec 21, Modrijan 4.

NOVI SAD: Miča 14, Brčin 14, Pavlik 11, Stošić 18, Apić, Turanski 19, Nikolić 4.

V začetku tekme so domačinke zaigrale prav dobro in vse je kazalo, da bodo izpolnile svojo obljubo in se ob koncu državnega prvenstva poslovile od ljubljanskega občinstva z zmago v srečanju z odlično ekipo iz Novega Sada. Olimpija je bila v vodstvu do 14. minute prvega polčasa, ko je Novi Sad naposled le izenačil (23:23). Od tega trenutka, pa vse do konca tekme so bile gostje nenehno v vodstvu.

Porazu Ljubljančank so tudi nocoj botrovale neborbenost in izredno slabe podaje. Kar 21-krat so igralke Olimpije podale žogo nasprotnicam v roke. V takih okoliščinah bi nocoj premagala Olimpijo tudi ekipa začetnic in ne samo izkušena vrsta Novega Sada. M. D.

Split : Mlada Bosna 61:57 (22:27)

Vojvodina : M. Krajišnik 94:60 (47:26)

ZKL — MOŠKI

Beograd : Partizan 74:67 (34:31)

Split : Radnički 95:88 (42:40)

Zadar : Rabotnički 92:67 (41:33)

VATERPOLO

Pomoč vaterpolistom

ZAGREB — Mladost, državni prvak v vaterpolu 67 (lani je bil Partizan) bo od 3.—5. novembra sodelovala na četrtfinalnem turnirju tekmovanja za pokal evropskih prvakov. V velikih materialnih težavah, ki so ogrožale sodelovanje Mladosti na tem pomembnem tekmovanju, pa je tej ekipi priskočil na pomoč kolektiv lista »Večernje novosti« (Zgb) s tem, da mu je poklonil 2 milijona SD.

Ekipa Mladosti bo prispela na turnir v Barcelono v zadnjem hipu. Pet igralcev državnega prvaka se namreč nahaja v Mehiki, od koder bodo prispeli s posebnim letalom 31. oktobra, in sicer v Budimpešto. Iz Zagreba bodo igralci Mladosti potovali v Barcelono z avtomobili.

Prva zmaga Juga v Minsku

MINSK, 14. okt. Vaterpolisti dubrovniškega Juga so dosegli prvo zmago na mednarodnem turnirju v Minsku. Premagali so ekipo Leipzig (NDR) 4:3. Drugi rezultati: Vasas : Burevestnik (Minsk) 5:3, Baltik (Leningrad) : Vimpel (Moskva) 5:3 itd. Vodi Baltik 9. pred Torpedom (M) 8 točk itd.

Obvestilo

Drsalno-kotalkarski klub Olympia obvešča, da bo vpisovanje v začetni drsalni tečaj v sredo dne 18. t. m. od 17—18. ure v hali Tivoli, soba št. 17 (pritličje levo).

Utrinki

ROSSIGNOL IN DYNASTAR ZDRUŽENA — Dve najvažnejši francoski tovarni za izdelovanje smuči Rossignol in Dynastar sta sklenili pogodbo za sodelovanje pri raziskovalnem delu in skupnem nastopanju na tržišču.

ZA VSAK PRIMER POTAPLJAČI — Na olimpijskih igrah v Ciudad Mexicu bodo veslači tekmovali v posebnem kanalu, dolgem 2200 m in širokem 125 m. Dno kanala je impregnirano, obala pa ima naprave za amortiziranje valov. Za vsak primer bodo med tekmovanjem pripravljeni ljudje žabe, če bo kdo od tekmovalcev onemogel in padel v vodo.

200.000 DOLARJEV ZA CHAMBERLAINA — Ameriški profesionalni košarkar Wilt Chamberlain je za naslednjo sezono podpisal pogodbo s Philadelphio, ki mu bo vrgla 200.000 dolarjev. Chamberlain je v svoji karieri dosegel 23.000 točk.

SNL

Triglav : Rudar 5:2 (3:2)

KRANJ — Stadion Stanka Mlakarja, gledalcev 500, sodnik Perko (Koper), vreme sončno.

STRELCI: 1:0 Vukotić (11 m — 22.), 2:0 Bucalo (23.), 2:1 Novak (31.), 2:2 Hribar (37.), 3:2 Vukotić (43.), 4:2 Bucalo (84.), 5:2 Bucalo (88.).

TRIGLAV: Mišič (Brezar), Ajdovec, Benčina, Prestor, Nosan, Andolšek, Verbič (Saljanin), Kožar, Ugrica, Vukotić, Bucalo.

RUDAR: Ahlin (Grabljič), Mak, Breznikar, Zalokar, Žibert, Izlakar, Novak, Pajer, Škofca, Hribar, Gorišek.

Triglav je zabeležil prvo zmago na domačem igrišču v letošnjem prvenstvu. Domačini so kljub slabi igri zmagali nad izredno slabim Rudarjem, ki je igral na ravni podzveznega nogometa. Pri obeh enajstericah sta bila slabši del obrambni vrsti, ki sta precej grešili, daleč najslabša pa sta bila vratarja Mišič in Ahlin. Domači igralci so skoraj neovirano prodirali pred vratarja Ahlina oziroma Grabljiča. J. JAVORNIK

Žabjek, namesto Škulja?

LJUBLJANA — Nogometaši Olimpije so takoj po povratku iz Mostarja odšli na skupne priprave, in sicer tokrat v Rodico pri Domžalah (bivša gospodinjska šola v Grobljah), kjer sicer ni takšne udobnosti kakor v Radovljici, vendar je okolje zelo lepo, je mir, predvsem pa so bliže Ljubljani. Medtem so imeli samo enkrat težji trening, prosti čas pa namenjajo nabiranju moči in rekreaciji nasploh. Vzlic porazu v Mostarju je razpoloženje med igralci vedro, kar pomeni, da prizadevno brusijo kopja za današnje srečanje z Vardarjem.

V razgovoru s trenerjem Mindo Jovanovićem smo zvedeli, da vratar Škulj bržčas ne bo nastopil, ker je dobil v Mostarju lažjo poškodbo na roki. Po tekmi še ni čutil bolečin, pač pa šele včeraj, tako da bo bržčas moral zamenjati Žabjek. Tudi branilec Račić še ni čisto okreval, medtem ko so drugi igralci zdravi. Določene skrbi povzročata tudi Frančeškin in Zagorc, ki ta čas nista v zadovoljivi formi, kar velja zlasti za prvega. Zategadelj trener Jovanović razmišlja skupaj s pomočnikom Kaloperovićem o spremenjeni sestavi, v katero naj bi vključil morebiti Corna s tem, da bi Oblaka premestil v notranjost napadalne vrste. V poštev prihaja tudi Vislavski, ki je naposled menda že naréd.

V črno-beli odpravi pa ni edino Bečejca, ki je včeraj zaplul v zakonski pristan. Teh nekaj slovesnih ur je preživel z najožjimi prijatelji v »Grajskem dvoru« v Radovljici. Danes dopoldne pa se bo priključil enajsterici. S. L.

IVER DNEVA

Kam z blazino?

Naši najboljši telovadci s Cerarjem na čelu so bili v primerjavi z drugimi orodji vedno šibkejši v parterju (talni vaji), ker niso imeli dobre in lastne blazine, niti je niso imeli vselej na voljo, kakor na primer druga orodja. V študijski telovadnici ni dovolj prostora za ogromno blazino, ki je nekakšen oder, visok 5 cm. Parter so zato le občasno vadili v celoti med semestralnimi in poletnimi počitnicami v Narodnem domu, kar pa je sicer nemogoče, ker je v telovadnici redna vadba društva Partizan.

Podjetje Interevropa v Ljubljani pa je te dni obvestilo GZS, da je prispela iz ZRN blazina za parter, ki jo je kupila (1345 mark) Gimnastična zveza Jugoslavije, da bi našim reprezentantom zagotovila trening v tej zvrsti. Blazina je torej tu, saj je bil že skrajni čas, če pomislimo, da se naši telovadci pripravljajo tudi, in predvsem za svetovno prvenstvo 70 v Ljubljani. Toda kam, v katero telovadnico ali dvorano z odrom za parter (16 x 16 m). To vprašanje je zdaj problem funkcionarjev GZS. Mar bodo reprezentanti tudi na novi blazini vadili parter le med šolskimi počitnicami . . .?

ROBERT VAN GULIK

Zarota Belega lotosa

3. nadaljevanje

Oni drugi si je pogladil redko belo brado. Ni vedel, kaj naj reče. Ime mu je bilo Hong Liang, bil pa je zvest sodnikov sodelavec. V prejšnjih časih je bil služabnik v hiši sodnikove družine; ko je bil sodnik še otrok, ga je pestoval v naročju. Ko je bil sodnik pred tremi leti imenovan na svoje prvo provincijsko službeno mesto v Peng-laiju, je Hong kljub starosti hotel z njim. Sodnik ga je takrat imenoval za sodnega narednika, predvsem zato, da bi uredil njegov pravni položaj, kajti mož je bil zaupni svetovalec, s katerim se je sodnik odkrito in brez pridržkov posvetoval o vseh vprašanjih.

»Že dva meseca je, Hong, odkar smo tu, pa ni še nihče prijavil sodišču zadeve, ki bi bila vredna tega imena,« je spet načel pogovor sodnik Ti.

»To pomeni, vaša milost, da meščani v Han-yuanu spoštujejo zakon,« je odvrnil Hong.

Sodnik je zmajal z glavo.

»Ne, Hong,« ga je poučil sodnik. »To pomeni, da nam prikrivajo, kaj se dogaja. Kot si rekel malo prej, je Han-yuan čisto blizu prestolnice. Ker pa leži ob tem gorskem jezeru, je bil vedno precej samotno okrožje, in le malo ljudi, ki so prišli od zunaj, se je naselilo tod. Če se v tej zaprti skupnosti kaj zgodi, bodo meščani storili vse, da to prikrijejo sodniku, ki ga imajo za vsiljivega prišleka. Še enkrat ti pravim, Hong: tu se dogaja več, kot se zdi. Povrhu vsega pa še skrivnost ne zgodbe o jezeru . . .«

Ni dokončal stavka.

»Mar jim vaša milost verjame?« je hitro vprašal Hong.

»Da bi jim verjel? Ne, tako daleč ne grem. Toda če pomislim, da so lani štirje ljudje utonili v jezeru in da njihovih trupel niso našli, potem . . .«

Tedaj sta se na terasi pojavila korenjaka v navadnih rjavkastih oblačilih in s črno čepico na glavi. Prvi je bil Ma Jong, druga pa Tsiao Tai; oba sta bila sodnikova pomočnika. Bila sta višja od meter osemdeset, širokih ramen in močnega tilnika, ki je izdajal, da sta vešča rokoborbe. Ko sta spoštljivo pozdravila sodnika, je Ma Jong dejal:

»Bliža se ura banketa, vaša milost! Spodaj je pripravljena nosilnica.«

Sodnik Ti je vstal in s kratkim pogledom ošinil oba prišleca. Ma Jong in Tsiao Tai sta bila včasih »brata zelenih gozdov«, kar je blago zveneča oznaka za cestnega razbojnika. Pred tremi leti sta na samotni cesti napadla sodnika, toda ta ju je s svojo močno osebnostjo in pogumom tako prevzel, da sta se odpovedala nasilnemu poklicu in ga prosila, naj ju sprejme v svojo službo.

Sodnik Ti je uslišal njuno prošnjo. Izkazalo se je, da je modro storil: ta strahotni par mu je zvesto služil in oba sta se pokazala zelo koristna, kadar je bilo treba prijeti zakrknjene in nevarne zločince, pa tudi ob drugih priložnostih.

»Pravkar sem razlagal naredniku,« je dejal sodnik, »da se tu dogajajo stvari, ki nam jih meščani prikrivajo. Med banketom na cvetlični ladji poskrbita, da se bodo stražaji in veslači opili, potem pa jim razvežita jezik.«

Ma Jong in Tsiao Tai sta se zarežala od zadovoljstva. Ne eden ne drug ni sovražil dobre pijače.

Vsi štirje so se po širokih kamnitih stopnicah spustili na osrednje dvorišče med zidovi sodišča. Slavnostna nosilnica je bila že pripravljena. Sodnik Ti je s Hongom stopil vanjo in dvanajst nosačev si jo je naložilo na žuljava ramena. Na čelu malega sprevoda sta stopala glasnika, noseč svetilki z napisom »SODIŠČE IZ HAN-YUANA«. Za nosilnico sta šla Ma Jong in Tsiao Tai, za njima pa šest biričev v usnjenih jopičih, prevezanih z rdečim pasom, in s čelado na glavi.

Stražarji so odprli težka vrata z okrasnimi okovi in sprevod je zavil na cesto. Nosači so se z gotovim korakom spuščali po kamnitih stopnicah v mesto. Kmalu so dospeli na trg nasproti Konfucijevega templa, kjer je gosta množica vrvela okrog oljnih svetilk na stojnicah. Glasnika sta udarjala na gong in vpila:

»Umaknite se, umaknite se, njegova svetlost sodnik prihaja!«

Množica se je razmaknila. Stari in mladi so spoštljivo opazovali sprevod.

Spuščali so se med revnimi četrtmi, dokler niso prispeli na široko cesto vzdolž jezerske obale. Čez približno eno miljo je sprevod zavil v drevored ljubkih vrb, ki so dale ime tej četrti — Vrbovje — kjer so prebivale kurtizane in pevke. Njihove hišice so bile veselo okrašene z lampijončki iz raznobarvne svile; v nočni tišini so se zlivali glasovi pesmi in godal. Naslonjene na ograje rdeče lakiranih balkončkov so živahno blebetala razkošno oblečena dekleta in z zanimanjem opazovala sprevod.

Ma Jong, ki se je imel za dobrega poznavalca vina in žensk, je poželjivo pogledal kvišku in s pogledom obšel to parado lepotic. Uspelo mu je ujeti pogled debelušnega dekleta z okroglim obrazom, ki se je naslanjalo na ograjo največje izmed hiš. Pomenljivo ji je pomežiknil, v odgovor pa je dobil spodbuden nasmeh.

Nosači so odložili sodnikovo nosilnico na pomolu, kjer je skupina odličnikov v razkošnih, do tal segajočih brokatnih haljah pričakovala imenitnega gosta. Naprej je stopil visok človek v vijoličastem oblačilu z zlatimi rožami in pozdravil sodnika z globokom priklonom. Ime mu je bilo Han Yung-han. Bil je najuglednejši meščan v Han-yuanu, sicer pa zelo bogat zemljiški posestnik. Njegova družina je že stoletja živela v razkošni vili na pobočju gore, približno v isti višini, kot je bilo sodišče.

Jože Zupančič

Pred 50 leti v Rusiji

Nekaj spominov na oktobrsko revolucijo in državljansko vojno

5. nadaljevanje

Na rdečo barvo so bili zlasti kozaki naravnost alergični. Tudi delavcem niso prizanašali. Iz krajev pred Nižnjeudinskom so prihajale vesti o žrtvah kozaške podivjanosti. Zato smo sklenili, da bosta naša bataljona zaščitila člane krajevnega sovjeta in delavce pred kozaškimi sabljami. Ponoči je odšla kozaškim odredom naproti naša delegacija, ki je zahtevala od generala Volkova obvezno izjavo, da se njegovi odredi v Nižnjeudinsku ne bodo nikogar dotaknili in prebivalstvu ničesar nasilno vzeli. V nasprotnem primeru bi naša bataljona udarila po njih. General je vse naše pogoje brez ugovora sprejel. Člane krajevnega sovjeta smo za vsak primer vzeli v svoje vagone in na enem izmed njih je visela rdeča zastava, ko so kolčakovci zjutraj prikorakali v mesto. Naši fantje so bili pripravljeni nastopiti proti njim, brž ko bi kršili dogovor. Dovolili smo jim ostati do popoldne v mestu, potem pa so morali odriniti naprej proti Irkutsku.

Nekaj dni po njihovem odhodu je privozil na železniško postajo v Nižnjeudinsku Kolčakov vlak, ki je imel zadaj pripet oklopni vagon. Češki legionarji takrat še niso imeli s sovjetsko oblastjo dogovora, po katerem jim je bil pozneje dovoljen nemoten ohod iz Sibirije v Vladivostok, vendar pa so Kolčaka aretirali in izročili sovjetskim oblastem.

Ne da bi vedel, kaj se pripravlja, sem prav ob tem času prišel na železniško postajo in videl, kako so češki legionarji v naglici odklopili od Kolčakovega vlaka oklopni vagon in ga zapeljali na stranski tir. Potem je prišel na postajo češki major z dvema vojakoma. Odšli so v Kolčakov vagon in major je napovedal admiralu aretacijo. Odvzel mu je amiralske znake in ga odpeljal v svoj štab, o koder so ga takoj opeljali v Irkutsk in ga izročili sovjetskim oblastem. Kolčak je bil čez nekaj dni obsojen na smrt in ustreljen. To je bil hkrati tudi konec njegove »narodne« vojske.

Rdeča armada je bila že blizu Nižnjeudinska. Predsednik nižnjeudinskega sovjeta Mičko se ji je na lastno pobudo z lokomotivo odpeljal naproti in povedal njenemu komandantu, da sta v Nižnjeudinsku razen čeških legionarjev tudi dva bataljona jugoslovanskega polka, ki sta mesto in njegove prebivalce rešila pred kozaškim besom. In ko so naslednji dan navsezgodaj rdeči po kratkem spopadu pognali češke legionarje naprej proti Irkutsku, sta naša bataljona z orožjem mirno odšla v vojašnico. Bila sta takoj sprejeta v rdečo armado. Ker pa se je pokazalo, da je ruska reakcija poražena, je odpadla tudi potreba po kakršnemkoli našem oboroženem sodelovanju v boju proti njej. Kdor je hotel, je lahko odložil vojaško uniformo. Tretji bataljon pa se je pod poveljstvom kapetana Jožeta Širclja pridružil češkim legionarjem in se z njimi vrnil v domovino. Tudi nam v prvih dveh bataljonih je bilo rečeno, da se mu lahko pridružimo, pa smo se v pretežni večini počutili bolj varne na ruski zemlji kakor na zavezniških ladjah, in ostali smo v Rusiji.

Partijsko delo v Nižnjeudinsku in v partijski šoli v Omsku

Bili smo polni idealov in načrtov. Videli smo, kako je rusko ljudstvo zlomilo stoletne okove carizma in kako kljub razdejanju, ki sta ga zapustili imperialistična in državljanska vojna, pogumno in samozavestno stopa na pot obnove in napredka. Videli smo, kako so se milijoni Rusov v oktobrski revoluciji razdelili v dva tabora — v enem privilegirani sloji, vajeni dobro živeti na račun mnogo večjega tabora delovnih ljudi — in videli smo, kako sta se ta dva tabora spopadla na življenje in smrt. Videli in doživljali smo zmago drugega tabora, ki je šel v boj slabo oborožen in oblečen, neorganiziran, brez izkušenj in brez zaveznikov, pa je vendar zmagal v neenakem boju zoper do zob oboroženo reakcijo, ki so jo moralno in materialno na vso moč podpirale tuje reakcionarne sile.

Vse to smo videli in doživljali. In povrhu smo bili še mladi. In spoznali smo dobroto in plemenitost ruskega človeka, njegovo skromnost, žilavost in neomajnost v ljubezni do rodne grude, ki jo je vedno branil in ubranil pred tujim osvajalcem. Kaj je bilo torej bolj naravnega, kakor da se nas je po končani državljanski vojni precej vključilo v RKP (b), v isto v revolucionarnem boju prekaljeno boljševiško partijo, ki je varno vodila ruski proletariat skozi vse preizkušnje do končne zmage.

V Nižnjeudinsku sem bil kmalu po sprejemu v partijo izvoljen za sekretarja okrajnega komiteja. Moj prijatelj Polde pa je delal v finančnem oddelku okrajnega upravnega organa (urevkoma). Tiste čase — bilo je spomladi 1920 — je prišlo do vojne med ZSSR in Poljsko. Tudi v Nižnjeudinsku smo zbirali prostovoljce in kmalu je krenil na fronto precej velik odred. Partijsko življenje in delo v Sibiriji je bilo treba šele organizirati. Izkušenih partijskih delavcev je primanjkovalo celo v Moskvi in Petrogradu, kaj šele v Sibiriji. Na kongresu partijskih sekretarjev v Irkutsku smo sicer opravili precej organizacijskega dela, toda pri tem smo ugotovili, da je nujno potrebna sibirska šola za partijske in sovjetske delavce, ki je bila pozneje ustanovljena v Omsku.

Iz Moskve so poslali v Omsk nekaj izkušenih partijskih delavcev, ki so predavali v šoli, vodila pa jo je prekaljena revolucionarka Jakovljeva. Slušateljev je bilo kakih 250.

MIMI MALENŠEK

SONCE VROČEGA AVGUSTA

59. nadaljevanje

— Nisem si bil na jasnem s seboj. Včasih se mi je zdelo, da jo ljubim, saj pravim, da je bila ljubko in kar pametno dekle, potem spet, da ne. Ne, nisem se mogel poročiti z njo. Bilo bi neodgovorno. Bila je razočarana, ko sva se razšla, celo potrta, a tako mlada dekleta se hitro potolažijo. Zdaj je gotovo že davno omožena.

Epizoda, glasbeni vložek, ki naj bi poživel monotonijo dolgočasne skladbe. A še to se ni posrečilo. Bilo je samo klavrno. Pred letom dni je Nada še verjela, da imajo Romanove besede o odgovornosti svojo težo in pomen. Zdaj je vedela, da gre v resnici samo za strah pred odgovornostjo. Vse skupaj je bil beg pred preteklostjo, v kateri sta bila strašeča malika mrtve matere in živečega očeta, strah nezrelega človeka. In človek, ki je na begu pred strašečimi sencami, ni zmožen prevzemati odgovornosti za ljudi, ki jih srečava med potjo. Kvečjemu upa, da mu bodo ti ljudje pomagali ubežati, da ga bodo skrili, zavarovali pred sencami, ki ga preganjajo.

Nekoč ji je s kancem upanja v glasu rekel:

— Usoda igra z menoj zlobno igro, pošteno si me privošči. Leta in leta sem bil nesrečen, ker sem bil prepričan, da ne bom na svetu več srečal ženske, ki bi jo mogel ljubiti, zdaj sem spoznal vas, ljubim vas, in vse je le še huje in bolj obupno.

In Nada mu je rekla, kakor vselej, kadar je začel s svojo ljubeznijo: — Bolje, da ne govoriva o stvareh, na katere bi težko našla odgovor.

No, da, včasih sta preživela skupaj tudi kakšno prijetno, z dobrodejno otožnostjo prepojeno uro. Tako nekaj zimskih večerov; po koncu pouka sta na šolskem gramofonu skupaj poslušala skladbe Huga Wolfa. Iz polmraka so vreli zvoki Wolfove glasbe. Nada jo je dojemala po svoje: nič več groza pred neogibnim, pred pozavnami, ki že naznanjajo konec, temveč trenutek onkraj groze, trenutek morda edinega možnega zmagoslavja, ko grozo premagaš, jo završeš in si pripravljen, da bodo kopita apokaliptičnih konj in jezdecev zgrmela čezte. Rahlo grozljiva glasba. Romanu Zalarju je bilo občutje, ki je velo iz te glasbe, bližje skoraj nasladno, v nekakšnem grozljivo blaženem zanosu se ji je predajal. Nada se je z vsem svojim bitjem oklepala življenja, vsakdanjosti, saj ju je še tako malo mogla oblikovati po svoji želji; v njej je bilo veliko tistega, čemur je brat Savo pravil: čutiti, kako ti pesek škriplje pod nogami. Roman Zalar je živel v svojem nekoliko nenavadnem notranjem svetu, ki ga je ljubosumno varoval in ga kdaj pa kdaj nekolikanj pokazal samo izvoljenim.

Ne, vendar so bile to tudi lepe ure, v glasbeni šoli, v značilnem vzdušju sproščene urejenosti, ki ga ni čutiti nikjer, razen v šolah. Polglasno sta se pogovarjala o Wolfu, o Mariju Kogoju, o »Črnih maskah«, ki so jih prav takrat dajali v operi, o nekakšni sorodnosti glasbenega izraza pri teh dveh skladateljih, o tragični usodi obeh teh dveh mož, ki je bila pravzaprav usoda, precej značilna za čas »prevrednotenja vrednot«. V pogovorih jima ni bilo do nobenih posebnih sklepov, samo kramljala sta, govorila vsak iz svojega občutja. To so bile ure, ki so ju včasih še družile, ko so bile potrgane že vse druge, rahle vezi med njima, ki so spočetka obetale, da se bodo strnile v eno samo, čvrsto vez. Ob takih večerih je Roman kdaj pa kdaj Nado nežno poljubil na lice ali na modre žilice na sencih; to je storil, kot bi se z ustnicami dotaknil svetinje.

Proti koncu drugega leta njune nekolikanj nenavadne medsebojne povezanosti sta oba začutila, da vse skupaj postja nesmiselno. Uvertura, ki je postala predolga. Stalno ponavljajoči se zvoki, ki bi hoteli neprestano nakazovati nekaj, kar ne bo prišlo, so bili že utrujajoči.

Nada je natanko čutila, da bi bilo Romana Zalarja strah svoje ljubezni, če bi ta terjala od njega kakršnokoli odločitev, da bi ga bilo še bolj strah njene, Nadine ljubezni, zakaj potem bi se moralo nekaj odločiti. Natanko je tudi vedela, da tistemu, kar je med njima, ni mogoče reči prijateljstvo, da to tudi ni dobro tovarištvo; dolgo ni vedela, kaj je, kakšno ime bi se temu najbolje prilegalo. Potem se je nekega dne zavedela: Roman Zalar se je neopazno spreminjal v častilca.

Častilec, je v mislih izrekla besedo, ki je tam ob koncu prve svetovne vojne obležala v ropotarnici minulega kot zaprašena melona in glacé rokavice v garderobi kavalirja iz cesarskih časov. Častilec iz orumenelih modnih časnikov gospodične Marije, po katerih je kot deklétce včasih listala; dama v naščeperjenem krilu, klobuku z nojevimi peresi in z vzvišeno neprizadetostjo na obrazu voščene lutke je stala na piedestalu, gospod v fraku pa si je pritiskal levico, v kateri je imel cilinder, na srce, sklanjal glavo in dami z desnico ponujal šopek rdečih vrtnic. Morda je bila za Romana Zalarja vloga častilca edina, ki jo je bil zmožen uspešno odigrati, toda sebe si Nada ni mogla zamisliti kot damo na piedestalu, ki sprejema rdeče rože občudovanja. Bilo je smešno, ne žalostno in še klavrno ne, samo smešno. In smešnost ni temelj za prihodnost. Še slab temelj ne. Sploh nikakršen.

Takrat si je rekla, da bi ga morda morala zapustiti, da pa navsezadnje niti to ni potrebno. To, ker je bilo med njima, ni bil nikakršen nerazrešljiv vozel, ki bi ga bilo treba presekati. Bile so samo niti preje, ki so se po naključju rahlo prepletale med seboj, in najbrž je treba samo malce počakati, pa se bodo same po sebi razpletle, in nit bo tekla dalje, kot da se ni zgodilo nič.

»MODA V SVETU« — Včeraj so v Beogradu odprli osmi mednarodni sejem oblačenja. Na tem sejmu so razstavili tudi pohištvo in notranje dekoracije. Tokrat razstavlja 273 domačih in 147 tujih tvrdk iz osemnajstih dežel. Sejem bo odprt do 20. oktobra, vsak večer pa bodo na njem modne revije. Sejemski dnevi bodo tudi priložnost za živahno dejavnost in stike med gospodarstveniki. Foto: Tanjug

ELEKTRONSKA INDUSTRIJA NIŠ NA GR — Že štirinajstič zapored razstavlja na sejmu elektronike v Ljubljani EI Niš. Posebno zanimanje na razstavnem prostoru je vzbujal novi model televizorja »Major 67«, ki bo prav te dni prišel v prodajo. Razen tega pa se je EI Niš sporazumela s tovarno Remington iz ZDA, v katere kooperaciji bodo izdelovali električne brivske aparate. Na sliki: pogled na razstavni prostor EI Niš. Foto: E. Šelhaus

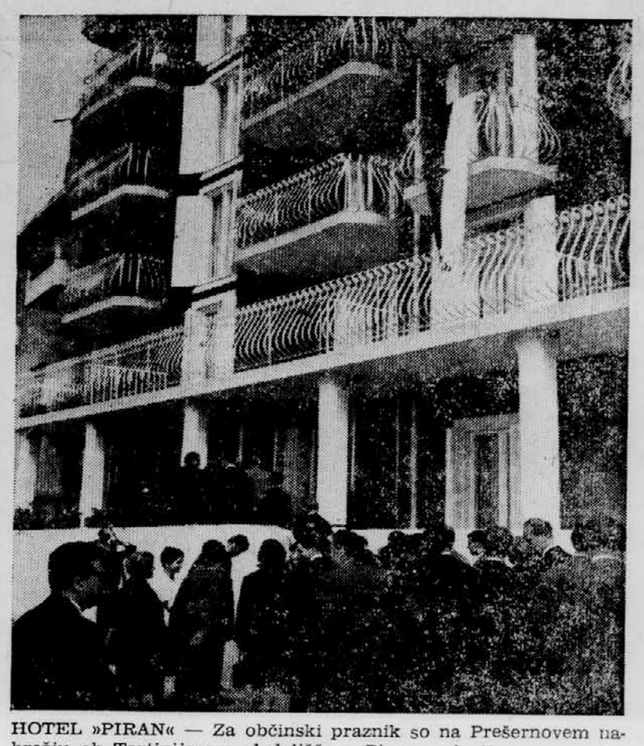

HOTEL »PIRAN« — Za občinski praznik so na Prešernovem nabrežju ob Tartinijevem gledališču v Piranu odprli novo zgrajen hotel, ki je bržčas eden najlepših ob naši obali. Načrte zanj je izdelal ing. Marjan Petkovšek s sodelavci.

Foto: G. Guzej

Nadaljevanje s prve strani

Britansko-egiptovska odjuga

prekop in nadaljeval s tem delom vzporedno z umikanjem Izraelcev. Po nekaterih obvestilih je ZAR naklonjena Caradonovemu prizadevanju. Toda vznemirjenje in razočaranje Izraela spričo teh britanskih dejanj je nabrž veliko in je ob tem verjetno dvomljivo, če bodo Britanci posredno ali neposredno mogli pritisniti na Izrael prek ZDA. Ziasti še zato, ker se zdi, da se stališče Washingtona ni premaknilo niti za las. ANDREJ NOVAK

V septembru je naš izvoz presegel lansko raven

ga materiala za kakih 10 odstotkov. Cestnih vozil ter kmetijskih, gradbenih in tekstilnih strojev uvažamo letos več kakor lani.

Uvoz blaga za široko porabo je narasel v celoti za 5 odstotkov. Če pa ne računamo uvoza hrane (ki se je zmanjšal za 32 odstotkov), vidimo, da imamo letos drugega blaga za široko porabo za celih 78% več kakor lani. Večje zmanjšanje uvoza imamo pri pšenici od 1.200 milijonov N din v prvih devetih mesecih lanskega leta na 220 milijonov v letošnjem letu).

V dežele zahodne Evrope smo izvozili letos za 11 odstotkov proizvodov več kakor lani, vtem ko se je izvoz v vzhodno Evropo povečal za 4,5 odstotka. Zmanjšal se je izvoz v dežele Azije (za 14,5 odstotka) in Afrike (za 14,7 odstotka). Italija je še vedno na prvem mestu po vrednosti in po stopnji povečanja našega izvoza. Slede ji Avstrija, Velika Britanija in Francija.

V uvozu je značilno povečanje iz zahodnoevropskih dežel. Vrednost uvoza iz Zahodne Nemčije na primer se je povečala na 2,6 milijarde N din (hkrati se je naš izvoz v Zahodno Nemčijo zmanjšal na 827 milijonov N din). Skupno se je uvoz iz zahodne Evrope povečal za 55 odstotkov.

Ceno nove industrije naj bi razporedili enakomerno

in pokrajinskega oblastnega organa.

Po nekaterih člankih in pismu svetovalcev KPI predsedniku tržaškega pokrajinskega sveta sodeč, komunisti podpirajo proces industrializacije, za katerega je treba plačati svojo ceno. »Vendar,« beremo v tem gradivu, »zakaj morajo to ceno plačati vedno le delavci, demokratične občine in področja, naseljena s Slovenci?« Nadalje opozarjajo na anahronizem veljavnih predpisov tržaške pristaniške ustanove, zahtevajo popolno upoštevanje prizadetih, prepričitev špekulacij z zemljišči in so proti naseljevanju, s katerim bi spreminjali etične značilnosti teh krajev.

Socialisti se zavzemajo za napovedani načrt razširitve industrijskega pristanišča in za konkretno izgradnjo tovarne pod Boljuncem. Po njihovem mnenju govore vsi argumenti v prid take izbire. Tudi če morebiti tovarne Fiatovih motorjev ne bi zgradili na tem področju, bi prej ali slej prepotrebna industrializacija postavila iste zahteve. Zavzemajo se za primerno odškodnino in omenjajo potrebo razumne usmeritve pridobljenih sredstev za krepitev nove materialne baze dosedanjih lastnikov zemlje.

Bližnja prihodnost bo dala najbrž najbolj otipljiv odgovor na vse zahteve, argumente in protiargumente, obarvane z resnično prizadetostjo ali z dobro prikritimi načrti. Vsekakor bodo stvari stekle hitro: FIATU se namreč mudi na svetovni trg, za trižaške politike pa so volitve pred durmi. Tisti krogi, ki se zavzemajo za resnične pravice slovenskih prebivalcev in ob tem ne nasprotujejo nujnim gospodarskim procesom, pa želijo predvsem zajamčenje pravic slovenske manjšine, ki kljub mednarodnim dokumentom in državni ustavi v večini primerov še ni resničnost. IGOR GRUDEN

»Misterij Guevara« – vse bolj zapletena dejstva

Guevaro, če gre zares zanj, ujeli živega in nemara hudo ranjenega in da so ga ustrelili šele čez nekaj časa.

Oblasti se še naprej oklepajo uradne verzije, da je bil Guevara v bitki smrtno ranjen, da je zaradi ran umrl in da so ga takoj pozneje pokopali na neznanem kraju blizu Valle Grande.

Šef države general Barrientos je sporočil, da so z Guevarove roke amputirali prst, tako da bi njegove odtise lahko primerjali z Guevarovimi prstnimi odtisi, ki jih imajo v Argentini, kar naj bi pomagalo pri identifikaciji. Zaenkrat niso potrjene neuradne informacije, češ da je Guevarov brat Roberto, ki je včeraj pripotoval v La Paz, hoteč dognati resnico o smrti uporniškega voditelja, in ki je danes odpotoval nazaj v Buenos Aires, odnesel s seboj amputirani prst zaradi dokončne ugotovitve identite padlega.

Poslednje slovo od bratov Tomašič

PTUJ, 14. okt. — Popoldne so se mnogi prebivalci Ptuja in okolice ter delegacije iz Maribora in iz JLA poslovili od bratov Tomašič: Jureta, kapetana vojnega letalstva in Vilija, pilota aerokluba Maribor, ki sta se istega dne tragično ponesrečila.

Pred domom JLA se je poslovil od obeh bratov major JLA Petar Navarin, nato pa je žalni sprevod odšel po ptujskih ulicah. Sprevod so Ptujčani, globoko pretreseni, spremljali na vseh ulicah, kjer se je pomikal.

Na pokopališču se je zbralo več tisoč ljudi. Tu so pokojnikoma spregovorili v poslednje slovo predstavnik vojnega letalstva, kapetan Dragan Marković, zastopnik kolektiva EM iz Maribora Vinko Rajter, zastopnik kolektiva TAM Henrik Marko, v imenu Ptujčanov sekretar občinskega komiteja ZK Branko Gorjup ter Franc Šporn in Anton Žagar v imenu aeroklubov Maribor in Ptuj. Govorniki so poudarili izredno požrtvovalnost in tovarištvo obeh bratov. Njun zgled bo ostal v trajnem spominu vseh, ki so ju poznali.

Na žalni svečanosti je igrala vojaška godba ter godba TAM. Četa vojakov je izstrelila častno salvo, letala aerokluba Maribor pa so z zamahi kril v nizkem letu zadnjikrat pozdravila sveži gomili obeh bratov.

F. ŠRIMPF

ZVITOREPEC
ZVITOREPEC
ZVITOREPEC

Dr. Valentin Inzko: zdaj so možni konkretni stiki

Izjava predsednika nacionalnega sveta koroških Slovencev dopisniku Tanjuga

DUNAJ, 14. okt. (Tanjug). Predsednik nacionalnega sveta koroških Slovencev dr. Valentin Inzko je izjavil, da razločki v pogledih med slovensko manjšino in predstavniki dunajske vlade izvirajo predvsem iz tega, ker še zmerom niso docela urejena nekatera poglavitna vprašanja iz državne pogodbe. Gre predvsem za šolstvo, uporabo uradnega jezika in dvojezične napise.

Na vprašanje Tanjugovega dopisnika o tem, kakšen je sedanji položaj slovenske manjšine v Avstriji, je dr. Inzko dejal, da so se odnosi med manjšino in večino prebivalstva v zadnjih letih pomembno izboljšali. Predstavniki zvezne vlade in koroške pokrajinske vlade poskušajo po mirni poti vplivati na prebivalstvo, hkrati pa se zavzemajo za iskreno in odkrito sodelovanje med narodoma.

Zastopnik ene izmed dveh vodilnih političnih organizacij na Koroškem je tudi dejal, da so v takšnem ozračju mogoči konkretni pogovori in pogajanja o neurejenih manjšinskih zadevah med predstavniki države, pokrajine in koroškimi Slovenci.

Kot pozitivna in konstruktivna je ocenil prizadevanja vseh neposredno zainteresiranih pri urejanju spornih in doslej nerešenih zadev iz državne pogodbe. Pristavil je, da so koroški Slovenci zdaj na najboljši poti, da dosežejo vse, kar je potrebno za reševanje manjšinskih vprašanj v tej avstrijski pokrajini. Pojasnil je, da ima v mislih predvsem medsebojno zaupanje in potrebo po priznavanju dejstva, da je manjšina tisti pomembni dejavnik, ki bogati avstrijsko državno in koroško pokrajinsko politiko.

Dr. Inzko je poudaril, da so dobri sosedski odnosi med Koroško in Slovenijo ter Avstrijo in Jugoslavijo še en dokaz več, da je usoda ljudi v pokrajini skupna in da je zategadelj treba še naprej razvijati odnose, ne glede na jezik ali narodno pripadnost.

Nato je predsednik nacionalnega sveta koroških Slovencev govoril o odnosih z dunajsko vlado. Izrazil je prepričanje, da je napočil čas, ko je treba pri preučevanju manjšinskih vprašanj preiti od pogovorov na konkretno reševanje. To je še toliko bolj potrebno, ker je dunajska vlada, kar zadeva uporabo uradnega jezika, izdelala doslej dva zakonska osnutka; enega izmed njiju so izdelali koroški Slovenci sami in ga poslali v preučitev pristojnim organom. Položaj manjšine se ni spremenil niti po sedmih letih, odkar je zvezna vlada na Dunaju izdelala prvi zakonski osnutek.

Zadnje vesti

Premiera »Aide« v Operi

LJUBLJANA, 14. okt. — V ljubljanski operi so nocoj spet postavili na oder Verdijevo »Aido«. Novo odersko upodobitev pod vodstvom dirigenta Boga Leskovca je zrežiral Hinko Leskovšek. Dvorana je bila nocoj prepolna. Občinstvo je toplo sprejelo novo upodobitev popularne opere, prisrčno pozdravilo domače izvajalce, Hildo Hlozlovo, Božo Glavakovo, Zdravka Kovača, Danila Merlaka, Sama Smerkolja, Slavka Štruklja in Milico Polajnarjevo, še posebej pa gosta iz Italije Gina Bonellija, ki ga naše operno občinstvo pozna še z negovih lanskih gostovanj v »Trubadurju« in zlasti »Turandot«. Gino Bonelli je opravičil zaupanje, tako kot drugi izvajalci nocojšnje premiere. V.

Huda nesreča pri »Ruskem carju«

LJUBLJANA, 14. okt. — Pri »Ruskem carju« na Titovi cesti v Ljubljani se je zgodila danes ob 18.30 uri huda prometna nesreča. Iz smeri Črnuč je pripeljal voznik osebnega avtomobila 26-letni Jure Grintal. Na Titovi cesti, pri hiši štev. 238, je nenadoma zavil v levo na sredo cestišča in trčil v prednji del avtobusa celjskega »Izletnika«, ki ga je vozil 43-letni Hubert Tržan. Pri nesreči sta bila Jure Grintal in sopotnica 23-letna Francka Kukovec hudo poškodovana in so ju odpeljali v bolnišnico. Poškodoval se je tudi potnik v avtobusu 27-letni Ivan Lapajne. Škode je za 10.000 N din. I. V.

Delegacija japonskih socialistov v Beogradu

BEOGRAD, 14. oktobra — (Tanjug). Sem je nocoj dopotovala delegacija japonske socialistične stranke, ki jo vodi član njenega izvršnega komiteja in predsednik komisije za mednarodne zveze Macumoto.

Na vabilo SZDLJ bo delegacija japonskih socialistov ostala v Jugoslaviji štiri dni in bo s predstavniki Socialistične zveze razpravljala o dvostranskem sodelovanju in drugih vprašanjih.

Češkoslovaška in madžarska partija za posvetovanje

PRAGA, 14. oktobra (Tanjug). Češkoslovaška in madžarska partija sta se danes vnovič opredelili za sklic mednarodnega posvetovanja komunističnih in delavskih partij, kjer naj bi razpravljali o vseh aktualnih vprašanjih v zvezi z mednarodnim delavskim gibanjem in bojem proti imperializmu.

Sporočilo o tem so objavili po petdnevnem obisku delegacije MSDP, ki jo je vodil Janos Kadar, na Češkoslovaškem.

Partiji ostro obsojata »razbijaško in pustolovsko« politiko kitajskega partijskega in državnega vodstva.

Ciklon v Orisi terjal 250 življenj

NEW DELHI, 14. oktobra. (Reuter). Po uradnih ocenah je ciklon, ki je opustošil indijsko zvezno državo Orisa, terjal 250 smrtnih žrtev. Približno milijon ljudi je ostalo brez strehe.

Avto 30 metrov globoko v Dravo — vozniku nič hudega!

MARIBOR, 14. okt. — Danes dopoldan ob 10.14 uri se je pri hidroelektrarni Vuhred zgodila nenavadna prometna nesreča. Z osebnim avtomobilom avstrijske registracije se je peljal proti Mariboru jugoslovanski državljanin 37-letni Lipe Gezi. Na blagem ovinku sta mu pripeljala nasproti dva osebna avtomobila. Gezi se je tako ustrašil, da je nagio zavrl. Avtomobil je zaneslo na desno v živo mejo, ki jo je avtomobil prebil in padel 30 metrov globoko v reko Dravo. Voznik je med padcem izskočil iz avtomobila. Reševalna ekipa iz Vuhreda je potegnila iz reke avtomobil. Škode je za poldrugi milijon starih dinarjev, voznik Lipe Gezi pa je le malo opraskan in potolčen. Prav neverjetni sreči se mora zahvaliti da je ostal brez hujših poškodb. I. V.

Predvolilni odstop ekvadorske vlade

QITO, 14. oktobra (Reuter). Ekvadorska vlada je danes kolektivno odstopila. Večina članov vlade namreč namerava kandidirati na splošnih volitvah, ki bodo v Ekvadoru v juniju 1968. Predsednik Arosemena bo po izjavi uradnega predstavnika sestavil novo vlado še to noč.

danes. tudi danes
zdenka sir

Telegrami

DELEGACIJA — KAMPALA. Od 8. do 14. oktobra se je v Ugandi mudila delegacija Zveze mladine Jugoslavije, ki je bila gostja ministrstva za kulturo in komunalni razvoj ter ugandske zveze mladinskih organizacij.

NAPAD — ADEN. Borci osvobodilnega gibanja so v Adenu z avtomatskim orožjem napadli britanske enote. Pri napadu je padel en človek, ranjenih je bilo pet ljudi, med njimi dva angleška vojaka.

POTRES — TOKIO. Močan potres je prizadel mesto Macuširo v osrednji Japonski. Človeških žrtev ni bilo. Mesto leži kakih 160 km jugozahodno od Tokia.

PROTEST — KÖBENHAVN. Oseminštirideset švedskih politikov in umetnikov je poslalo danskemu premieru protestno pismo, ker so pričam iz Vietnama prepovedali priti na zasedanje mednarodnega Russellovega sodišča za vojne zločine.

RUDNIŠKA NESREČA — CARLTHONVILLE. V zlatem rudniku blizu Carlthonvilla na jugu Afrike je eksplodiral plin in izbruhnil požar. Pet rudarjev se je smrtno ponesrečilo, usoda devetih pa še ni znana.

MNOŽIČNA POROKA — MOSKVA. Kakih 6500 zaročenih parov iz Moskve je sklenilo, da se bo poročilo ob praznovanju 50. obletnice oktobrske revolucije.

BOMBA — MANAGVA. Pred hišo policijskega poveljnika v mestu Leonu je nekaj ur potem, ko je predsednik Nikaragve Anastasio Somoza odprl novo bolnišnico, eksplodirala bomba.

DOGOVOR — PARIZ. Francosko državno podjetje za pridobivanje in razdeljevanje električne energije »Electricité de France« je sklenilo z ustreznima podjetjema iz Bolgarije in Madžarske sporazum o znanstvenem in tehničnem sodelovanju.

SLOVESNOSTI — MOSKVA. Leonid Brežnjev, Aleksej Kosigin in Nikolaj Podgorni so odpotovali v Volgograd na slovesnosti ob odkritju spomenika herojev stalingrajske bitke.

JAPONSKI PREMIER POTUJE — SIDNEY. Japonski premier Eisaku Sato je končal obisk v Avstraliji in odpotoval na štiridnevni obisk v Novo Zelandijo.

URADNO SPOROČILO — BERLIN. Tu so objavili uradno sporočilo o pogovorih med delegacijama KP Indije in enotne socialistične partije Nemčije. Sporočilo podpira predlog za sklicanje svetovne konference komunističnih in delavskih partij.

BOMBE V HONGKONGU — HONGKONG. V različnih delih mesta je eksplodiralo več bomb, ki so ranile najmanj dvajset ljudi, od teh štiri policiste. Policija je odkrila 83 predmetov, o katerih je dejala, da so »sumljivi«.

Pa še to:

STROKOVNO IZPOPOLNJEVANJE — Svojčas je bilo v beograjskem klubu advokatov prepovedano igranje preferanse in drugih iger na karte.

Advokati so se pritožili in zdaj je kartanje dovoljeno. Nekateri pravijo, da je advokatom potrebno kartanje zato, da se znajdejo v potezah svojih klientov.

Komandir piranske milice o Rajakowitschevem begu

Maks Černe našemu sodelavcu: »Krivce je treba iskati tudi drugje in ne samo v Piranu«

KOPER, 14. okt. Kakšna je resnica o Rajakowitschevem begu? Je res, da so za to odgovorni izključno organi piranske javne varnosti, kakor lahko razberemo iz različnih izjav v zadnjem času? Taka in podobna vprašanja se prepletajo v mnogih pogovorih med ljudmi. Doslej nismo slišali ničesar, kaj menijo o tem tisti, na katere je uperjen ta izredno hud očitek.

Komandir postaje milice v Piranu Maks Černe je minuli teden le kratko izjavil, da lahko daje podatke o tem samo zvezni sekretariat za notranje zadeve. Toda, ali vsi organi, ki dajejo te podatke, podrobno vedo, kako se je zadeva razpletala? — Maks Černe pripoveduje o tej zadevi z glasom hudo prizadetega človeka:

»Vsa krivda pada zdaj na nas. Potek zadeve kaže takole: jaz ga bom spustil, ti ga moraš ujeti, če ga ne boš ujel, boš kaznovan.«

»Za pojasnilo zadeve naj povem nekaj podrobnosti, kako se je zadeva kronološko razpletala. Prvega oktobra ob 22.10 smo dobili depešo, naslovljeno na UZN Piran. Takoj naj pripomnim, da tega v Piranu ni. Vprašanje je, kako je mogel nekdo tako pomembno navodilo poslati na naslov, ki ga v Piranu ni, ko vendar dobro pozna določila o tem. Moj namestnik Vinko Močnik je po teleprinterju takoj klical stalno službo uprave javne varnosti v Kopru in jo vprašal, če ta depeša ni prišla na napačen naslov. To teleprintersko naročilo pa se je takole glasilo: Obstaja informacija, da je v Piranu pri družini Kopitar, Ulica svobode 5, Erich Rajakowitsch. Menda namerava nocoj okoli 21. ure zapustiti Piran in iti čez mejo. Rajakowitscha išče nizozemska vlada zaradi storjenih zločinov v drugi svetovni vojni.

Preverite, če je na omenjenem naslovu ali kje drugje v Piranu, odvzemite mu potni list, naročite, naj se do nadaljnjega sklepa ne oddalji iz Pirana in kontrolirajte njegovo gibanje.

Na naše vprašanje je stalna služba v Kopru odgovorila, da je depeša naslovljena na nas in naj se ravnamo po njenih navodilih. Ker je bil ta nalog pomanjkljiv, zakaj, bom povedal pozneje, je dežurni stalne službe uprave javne varnosti v Kopru Edo Ukmar teleprintersko povprašal zvezni sekretariat za notranje zadeve v Beogradu, če je treba Rajakowitscha prepeljati v Koper, ker v Piranu ni UZN. Na to vprašanje nismo dobili odgovora.

Moj pomočnik se je nato napotil v stanovanje v Ulici svobode 5. Tam je zvedel, da je šel iskani s svojimi gosti, ki so bili pred tem na obisku pri njem v Piranu, na Belvedere nad Izolo. Močnik se je vrnil in po teleprinterju sporočil v Beograd, da je Rajakowitsch na Belvederu, potem pa še z enim miličnikom čakal pred hišo, kdaj se bo le-ta vrnil. Ko je malo pred polnočjo pripeljal perd hišo fiat 2300-S z italijansko registracijo, je šel za potniki iz tega avtomobila v stanovanje in zahteval potni list. Moški mu je izročil avstrijski potni list, ki se je glasil na ime Enrico Raja. Ta potni list je Močnik zadržal in obvestil njegovega lastnika, naj se do nadaljnjega ne oddaljuje iz Pirana, kot je bilo navedeno v depeši zveznega sekretariata. Močnik je pustil pred hišo miličnika, sam pa je odšel na postajo in po teleprinterju obvestil zvezni sekretariat nekaj minut po polnoči 2. okt., da so Rajakowitschu odvzeli potni list na ime Enrico Raja.

Toda vse do 2. oktobra ob 14.45 nismo dobili nobenega odgovora. Istega dne ob 19.40 smo šele dobili naslednjo depešo z nalogom za aretacijo. Moj namestnik je odšel v Ulico svobode 5, da bi Enrica Rajo — Rajakowitscha aretiral. Tam je zvedel od njegove žene, da ga ni v stanovanju, ker da je šel v mesto. Močnik me je o tem takoj obvestil. Z nekaj miličniki smo blokirali hišo in pregledali stanovanje. Takoj smo posumili, da je zločinec pobegnil. Brž sem stekel na postajo milice. Komaj sem stopil v pisarno, me je že čakal telefonski poziv iz Beograda, od Tanjuga, naj potrdim, da smo aretirali vojnega zločinca Rajakowitscha. Povedal sem jim, da tega ne morem potrditi. Zatem sem obvestil stalno službo v Kopru, da je Rajakowitsch brž kone pobegnil. Na njihovo zahtevo sem se zglasil v Kopru z vsemi depešami. Takrat pa so začeli od tujih agencij deževati telefonski klici z vprašanjem, naj povemo, če je Rajakowitsch res aretiran. Iz tega se mi je zdelo, da je bilo prijetje tega zločinca bolje organizirano informacijsko, kot pa je bila organizirana akcija, da bi ga resnično prijeli.

Moram priznati, da nismo vedeli vseh podrobnosti o Rajakowitschevih zločinih, niti ne tega, da je eden osrednjih nacističnih vojnih zločincev. Na to nas ni opozarjala niti depeša, saj so bili ukrepi in navodila taka, kot jih ponavadi izvajam, če je treba koga izročiti sodniku za prekrške, ne pa, da bi postopali tako, kadar gre za aretacijo vojnega zločinca. Prva točka 48. člena o gibanju tujcev pravi, da nima vstopa v našo državo človek, ki je zagrešil hudodelstvo proti človeštvu. Isti zakon tudi pravi, da se začasno bivanje pri nas ne dovoli tujcu, ki je dal o sebi lažne podatke in predložil lažne listine. Že po teh dveh določilih bi lahko katerikoli zvezni organ dal nalog za Rajakowitschevo aretacijo, kajti če so vedeli, da gre za vojnega zločinca, potem mu ne bi smel biti dovoljen vstop v našo državo, razen tega pa smo jih z depešo obvestili, da se je Rajakowitsch izkazal s potnim listom na ime Enrico Raja, torej z lažnimi dokumenti.

Navodilo zveznega sekretariata se je glasilo, naj Rajakowitschu odvzamemo potni list in naj zagotovimo, da ne bo zapustil Pirana. Zakaj nisо zahtevati edino učinkovitega ukrepa, to je takojšnjo aretacijo? Že prvo depešo smo dobili uro in deset minut potem, ko bi po informacijah v zvezni depeši Rajakowitsch že moral oditi iz Pirana. Če bi bili vsaj navedli, da ne sme zapustiti stanovnaja, toda tudi v tem primeru bi bilo bolj na mestu, da bi bili dali navodilo, naj ga zadržimo na postaji milice.

Rajakowitscheva žena je povedala, da so svojčas v Milanu prišli po moža, zahtevali potni list in ga takoj aretirali. Zakaj pa je bil pri nas najprej potreben odvzem potnega lista brez aretacije? Že samo dejstvo, da je zvezni sekretariat za notranje zadeve vedel, da gre za vojnega zločinca, bi opravičilo takojšnjo aretacijo. Prav tako je vprašanje, zakaj na naša obvestila niso takoj odgovorili in nam dali podrobnejših navodil. Če bi hoteli počakati, da dobe uradno zahtevo nizozemskih oblasti za ekstradikcijo, potem bi bilo bolj smotrno, nadzorovati njegovo bivanje, ne pa začeti akcije z odvzemom potnega lista in ga s tem pravzaprav opozoriti, naj pobegne. Po načelih kriminalistične službe je kontrola bivanja uspešna le, če kontrolirana oseba ne ve, da je kontrolirana. Z odvzemom potnega lista pa je Rajakowitsch lahko vedel, da bo temu ukrepu sledil naslednji, to je aretacija, ker je vedel, zakaj ga oblasti iščejo.

In naposled, stara resnica je, da za nadzorovanje ljudi niso primerni organi javne varnosti, to je milice, ker so uniformirani. Zakaj se niso zvezni organi pri tem poslužili neuniformiranih organov državne varnosti?

Kolikor vem, še nihče do danes ni vprašal in raziskoval, kdaj in kje je pravzaprav Rajakowitsch pobegnil. To pa bi nas verjetno pripeljalo do konkretnega razgljabljanja, kako je mogoče, da je do tega prišlo.

Zdaj vsi mečejo krivdo za to na nas. Vsi organi, ki so dobili to depešo hkrati z nami, pa takrat niso ukrenili ničesar, niti nam niso sporočali, kako naj bi naša postaja izpolnila to nalogo.

Naj povem na koncu samo še to: zadeva se je začela strokovno netaktično in povsem nemogoče že v Beogradu. Zakaj so tako ukrepali, ne vem. Če se je tako zadeva za nas sramotno končala, potem je treba iskati krivdo drugje, ne pa pri nas, ki smo samo izpolnjevali navodila, kot je bilo napisano in kot določajo predpisi, ki smo jih dolžni izpolnjevati.«

G. GUZEJ

Vreme 14. oktobra 1967 ob 13. uri

Temperatura

	Ob 07	13
Ljubljana	6	19
Planica	3	18
Brnik	2	19
Maribor	9	18
Slov. Gradec	6	15
Celje	6	20
Novo mesto	6	19
Koper	15	19
Kredarica	7	8
Reka	15	20
Pulj	16	22
Split	17	23
Dubrovnik	17	22
Zagreb	11	21
Beograd	10	23
Sarajevo	4	22
Titograd	14	24
Skopje	7	23
Celovec	5	17
Gradec	4	17
Dunaj	8	16
Milano	15	17
Genova	16	—
München	7	21
Zürich	7	17
Benetke	13	17

Prognoza

VREMENSKA SLIKA:

Iznad Atlantika se pomikajo preko zahodne Evrope proti severovzhodu vedno novi valovi atlantskih frontalnih motenj. Proti Alpam in nad Balkan dotekajo tople zračne gmote.

NAPOVED ZA NEDELJO :

SLOVENIJA:

Pretežno sončno bo. Zjutraj in deloma dopoldne bo po kotlinah nizke jutrne temperature bodo med 3 in 8, v Primorju 13, najvišje dnevne malo nad 20 stopinj C.

JUGOSLAVIJA:

Pretežno sončno in toplo bo. Zjutraj bo v nekaterih kotlinah megla.

VODA:

Koprski zaliv 21 stopinj C.